

Bükki Tamás

Perverziók

(novellák)

TARTALOM

A vákuum kereskedők

BKV-blues

Egészségedre!

A Népszavazás

Kozmollergia

Katasztrófa Büfé

Börtönüzletek

Pszichológus-kerék

Per verziók

Útlevel

Ezüstkarika

A vákuum kereskedők

A vákuum különös valami, pontosabban a valami hiányának különleges állapota. Megkülönböztetünk kis, közepes, nagy és ultranagy vákuumot, aszerint, hogy köbcentiméterenként hány atom illetve molekula maradt benn a térben. Ha csak pár ezer atom van egy köbcentiméternyi térfogatban, az már ultravákuumnak számít. Ultravákuumot rendkívül nehéz létrehozni. A leszívás mindig többlépcsős módon történik: az elővákuum szivattyút turbó- illetve molekuláris vagy diffúziós szivattyúk követik, s végül a krioszivattyú lép működésbe, ami a néhány Kelvin fokú folyékony hélium vagy hidrogén segítségével kifagyasztja a vákuumtérből a „ritkán” lévő atomok további hányadát. Minél nagyobb vákuumot akarunk elérni, az eljárás költsége annál magasabb, az ár pedig exponenciálisan nő a csökkenő atomszámmal. Az *abszolút vákuum* - amelynél már egyetlen atom, sőt, az elektromágneses sugárzás egyetlen energiakvantuma sincs jelen a térben (eltekintve a mindig jelenlevő fluktuációktól) - *elérése lehetetlen*.

Hiába, Univerzumunkat mindenhol zsúfolásig megtölti az anyag és az energia, nem hagy szinte egy kanyi helyet sem. A világűr, a bolygók, a naprendszerek és a galaxisok közti tér temérdek anyagot tartalmaz; még ott is, amire azt mondjuk, hogy a semmi, még az is tele van csillagközi porral, és mindenekelőtt hidrogénnel, ami a napok fúziós tüzelőanyaga, és nem utolsósorban fénnel - a „tisztá” energiával - amely ezen napokból és más irdatlanul öreg forrásokból származik. Abszolút vákuum tehát sehol sincs; legfeljebb vannak sűrűbb és ritkább helyek. Abszolút vákuumot, az anyagtalanságot létrehozni éppúgy nem lehet, ahogy nem lehet megfogni és megállítani az időt.

És most figyeljenek! Amit fent írtam, nem igaz. Egyszerűen megcáfolta az idő!

Ez a történet pedig valójában itt kezdődik:

Abszolút vákuum valóban nem volt mindaddig, amíg meg nem jelentek az első *vákuum kereskedők*. A vákuum kereskedők szó szerint vákuumot árultak szerte a Földön. Senki nem tudta, hogy honnan jöttek, ahogy azt sem, hogy honnan szerezték a lehetetlent, a tökéletes vákuumot. A vákuumot kis hatszög alapú, fekete hasábokban árulták. A hasábokban pedig a tökéletes semmi volt. A hasábok különleges anyaga semmi mást nem szolgáltat, mint hogy távol tartsa az anyagot, a fényt illetve minden más energiát attól az egy köbdeciméternyi tértől. A kemény, fekete, különös hasábok elképesztették valamennyi ország tudósait. Bonyolult berendezéseket terveztek, hogy megcáfolják a lehetetlen létezését, de minden kísérlet, amiről a tudományos sajtó beszámolt, a vákuum kereskedőket igazolta: a kis hasábok tényleg vákuumot tartalmaztak. Alig telt el néhány hónap és a vákuumkereskedők a világ legszkeptikusabb, legkonzervatívabb embereinek, a természettudósoknak a hadát már meg is győzték. A többi pedig? Majdhogy nem csak jó propaganda kérdése volt.

Amíg a fizikusok főleg azt kérdezték, hogy hogyan csinálták, addig a világ gyakorlatiasabb fele azt kérdezte, hogy: de mire jó ez az egész? Mire jó nekünk egy kis doboz, amiben tökéletes semmi van? Am ez utóbbi kérdésre hamarosan meg is kaptuk a feleletet.

*

Történt, hogy a vákuum kereskedők egyszerűen csak ott voltak mindenhol. Reklámoztatták magukat a médiában: újságok hasábjai közt és a címlapjain, utcai plakátokon, és tőlük harsogott minden tévé az öt kontinens minden civilizált szegletén (azaz ahová már befűrta

magát a televízió). A vákuum kereskedők vákuum-shopokat nyitottak minden ország minden városában. Ezekben az üzletekben semmi mást nem lehetett kapni, mint tiszta vákuumot. Hogy az mire jó? Azon kívül, hogy önmagában, tudományos szempontból rendkívül érdekes dolog, tulajdonképpen semmire. DE! Az emberek irtatlan pénzeket megadtak a vákuumért - a kis fekete hasábot ugyanis igencsak drágán adták a kereskedők. A kereslet pedig rohamosan növekedett. Egy hónap sem telt bele, és senki nem kérdezte többet, hogy mindez mire jó. Értékcikk lett, pontosan ugyan úgy, ahogy érték az arany. Hányan kérdezik, hogy az arany mire jó? Leszámítva nemesfém jellegét és jó vezetőképességét, amiért az elektronika iparban használják, valljuk be, az arany semmire se jó. Ha jól belegondolunk, a sokkal keményebb, fizikailag ellenállóbb vashoz képest az arany gyakorlati szempontból értéktelen. Értékké az teszi, hogy az emberek rajonganak érte. Hogy szép ékszerek készíthetők belőle, csak ál magyarázat, hiszen más, kevésbé „értékes” fémekből is hasonlóan szép dolgok készíthetők. Hogy kevés van belőle? És ugyan mihez kevés? Nem, az arany azért értékes, mert kineveztük értékesnek. A vákuum ugyan így vált értékké.

Az emberek megőrültek azért, hogy saját vákuumuk legyen. Hamarosan a gazdagabbak legtöbbje minden pénzét vákuumba fektette. Na, nem csak azért, mert drága divatcikk lett, hanem mert a növekvő kereslettel együtt természetesen egyre többre is került a semmi. A semmiből pedig még több pénzt, abból pedig még több semmit reméltek. A vákuum megjelent a tőzsdén, és tarolt: árfolyama rohamosan emelkedett és csak emelkedett. Ezt látva sokan - főként azok, akik vagyonukat efféle üzletek sorozatával keresték - mindent eladtak, és helyette vákuumot vettek maguknak. A vákuum ára, a bevezetést követő árhoz képest hamarosan ezerszeresére szökött. A kis- és középmemberek többé nem teheték meg, hogy vákuumot vegyenek, hogy a vágyott fekete dobozkával lepjék meg a családot karácsonyra. Sőt, ezek az emberek egyre inkább megszabadulni akartak fekete dobozkaiktól, hiszen azok már nagyon sokat értek - elcserélték a semmit pénzre, a pénzt pedig elcserélték olyan dolgokra, amire nagy szükségük volt. *A vákuum pedig azok kezében kezdett gyűlni, akiknek mindenük megvolt, de nem volt semmijük.*

Egy fél év és az országok közti elszámolás eszköze is a vákuum lett. Az arany szerepe perifériára szorult; egy nemzet gazdagságát abban mérték, hogy mennyi vákuum van az országban. Mivel a vákuum kereskedők nem részesítettek egyetlen országot sem előnyben, így az átállás egyéb javakról a vákuumra nem okozott feszültségeket a nemzetek között - pedig mit könyörögtek nekik a legnagyobbak, mekkora összegeket ígérgettek nekik a semmi egyedüli jogáért. A jelentős változás az emberek életében jelentkezett. A kisemberek, a középosztály hamarosan jelentős javakra tett szert. A kezdetben olcsón vett vákuumaikért házakat, telkeket, bútorokat, ruhákat és egyéb ingó és ingatlan dolgokat vásárolhattak. És ezért csak a semmit kellett adniuk! A gazdagabbak pedig semmit nem csökkenő mohósággal kaptak továbbra is a semmi után.

És most figyeljenek!

A vákuum egyszercsak elkezdett szivárogni. Történt, hogy egy napon a világ valamennyi országának valamennyi szegletén felhalmozott fekete vákuum-tartályocskákon szemmel is jól kivehető hajszálrepedések szaladtak végig. A dolog nyilvánvaló volt: eltűnt a drága vákuum: a semmi megsemmisült! És mindezzel megsemmisült emberek és országok semmivagyona is. A csapás irtózatosan súlyos volt. Ezrek mentek egyik pillanatról a másikra tönkre. Mindaddig volt semmijük, ettől kezdve pedig semmijük sem maradt.

És mi lett a vákuumkereskedőkkel? Semmivé váltak. Azazhogy... semmivé váltak az emberek fejében. A vákuumkereskedők, még mielőtt a botrány kirobbant volna, felhasználva a befolyásuk alatt működő tévétársaságokat, hipnotizálták az embereket a Föld minden civilizáltnak

nevezett szegletén. És az emberek fejéből minden kitörlődött a vákuumról, és hogy nemrég mindezt még milyen értékesnek tartották.

És aztán? A vákuumkereskedők természetesen profilt váltottak, hogyan is lehetett volna más-képp? Önöknek elárulom. A bankszakmában telepedtek meg. És hogy mit ki nem találtak? A dolgot úgy nevezték el, hogy *számítógépes folyószámla*. Képzeljék! Az emberek vagyona néhány elektromos bit egy-egy számítógépben. És az emberek megőrülnek ezért.

És most figyeljenek! ...

BKV-blues

Hideg volt, rendkívül hideg. Azt hitte, hogy odafagy a megállóba. Elképesztő, amit a BKV megenged magának! - gondolta leverten. Átfagyott, kesztyűs kezeit ökölbe szorította és behúzta a télikabátja ujjába. Toporgott egy picit, pont mintha helyben futna, de nem melegedett át a mozgástól. Sőt, csak még jobban érezte fájós lábait. Óvatosan odalépdelt a táblához - a buszmegálló betonja vastagon le volt fagyva -, hogy még egyszer megnézze, hogy a kiírás szerint mikor is kellene jönnie a busznak. Igen, jól emlékezett. A fenébe is! - dühöngött magában -, már rég itt kellene lennie! Lehet, hogy megint kimaradt egy járat? Elképesztő! - csóválta meg a fejét; kötött sapkáján a pompon lelkesen ugrált ide-oda. Kidugta a kabátujjaiba felhúzott kezeit, kiszabadította karóját kesztyűje borításából, s idegesen, többször rápillantott. Lelépett az útestre, hogy kinézzen. Busz sehol. Nagyot sóhajtott. A száján keresztül. Amikor elindult otthonról, megfogadta, hogy ezt a fagyott levegőt csak az orrán keresztül fogja belélegezni; mostanában sokat volt beteg, igen könnyen megfázott. De már nem volt ereje ahhoz, hogy figyeljen ilyesmire. Az arca már rég vörösre fagyott. A lábai fájtak. Utálta az egész napot. És rendkívül utálta, hogy munka után egy teljes óra alatt sem tud hazavergődni mostanság. A járatokat optimalizálták, hát persze... - füstölgött némán, miközben egyre inkább csapkodni szeretett volna. - Olyan ritkák lettek... mint izé... a franc törné ki az egész köcsög bandát! Ennél már az is jobb lett volna, ha gyalog megyek. Utálom, utálom, utálom! - mondta félhangosan; mondatai hófehér, gomolygó ködpamacsok voltak. Fázón összedörzsölte kesztyűs kezeit. Újra kilépett az útestre, hátha megpillantja a láthatáron felbukkanó buszt. Az úttest, ameddig a szemével ellátott, teljesen üres volt. Csak az utcai lámpák világítottak türelmesen.

A busz egy távoli, eldugott mellékutcában várakozott. Még volt egy jó negyedórája a tervezett indulásig. Hova siessen?!

*

The show must go on...¹ - harsan fel a nyitány. A kamera ráközelít a meghívott vendégekre, akik a színpad bal szélén, egy faközöld abrosszal leterített hosszú asztal mellett foglalnak sorban helyet. Majd vált a kép: egy totál következik, ahol az első sorokban lelkesen tapsoló embereket is látni lehet. Megérkezik a műsorvezető. A kamera ráközelít... majd ismét a vendégeket mutatja a faközöld asztal mellett... majd az elnök..., a kamera ráfókuszál: igen, ő az! A BKV vezérigazgatója személyesen.

- Üdvözlöm a kedves tévénézőket, kedves közönségünket és vendégeinket - töri meg a közönség vezényelt tapsát a műsorvezető. - És íme, műsorunk fővédnöke és díszvendégünk: a BKV vezérigazgatója személyesen! - mutat kezével a zöld asztal közepe felé. A reflektor sárga fénykorongja kiemeli a vezérigazgatót, aki pedig feláll és szelíden meghajol a kamerák felé. - Vezérigazgató úr?

A vezérigazgató matat néhány másodpercig asztali mikrofonja kapcsolójával, megigazítja nyakkendőjét, majd legszélesebb mosolyán keresztül megszólal:

- Először is üdvözlöm önöket az egész Vállalat nevében. Mint tudják - itt krákog egyet, felemeli az asztalon előtte álló poharat, majd kortyol egyet a narancsléből -, nos, mint azt tudják, ma, ahogy ezt már... hányadik alkalommal is? - fordul mosolyogva a műsorvezető felé.

¹ A show-nak folytatódnia kell... (Queen)

- Öt. Ötödik alkalommal. Hja, ez bizony már történelem... - mondja a műsorvezető, és a közönségre nevet.

- Nos, igen. Ötödik alkalommal rendezzük meg. Azt hiszem nyugodtan mondhatom, hogy hagyományörző - itt valamiért megint felnevet, de még a műsorvezetőnek sem világos, hogy miért -, szóval megrendezzük ezt a hagyományörző, szilveszteri BKV ünnepet. Mindenekelőtt be kell vallanom önöknek, hogy a Vállalat az elmúlt évet rendkívül nehéz körülmények közt élte meg. Mint tudják, a Fővárosi Önkormányzat - s itt haragos pillantást vet a főpolgármester-helyettes felé, aki az első sorban ül a feleségével - két alkalommal is megakadályozta, hogy Vállalatunk, követve az inflációt, a viteldíjakat szinten tarthassa. Büszke vagyok rá azonban, hogy az utazóközönségünk szerint, ezen jelentős anyagi veszteségek ellenére sem romlott a szolgáltatásaink színvonala.

- Az utazóközönség továbbra is örömmel fogadja, amikor végre feltűnik egy busz a megállóban, vezérigazgató úr? - kérdezi a riporter. (A színpad felett megjelenik egy vetített felirat: nevetés. A közönség együtt nevet a műsorvezetővel és a zöld asztal mögött ülő emberekkel.)

- Nem erre gondoltam - törli meg a szemüvegét a kis, köpcös emberke (a nevetéstől az üveg összefröcskölődött könnyel). - De persze ez is, ha, ha... Hát igen. De komolyra fordítva a szót. Az elmúlt évben újabb, az eddigieknél sokszorta kényelmesebb és környezetbarátabb buszokat adtunk át az utazóközönségnek, amit az utasok boldogan vettek birtokba.

- Van is erről egy bejátszásunk, ha nem tévedek... - szól közbe a műsorvezető. Tapsol egyet, mire kialszanak a reflektorok. A színpad hátsó, fehér vásznán vetített kép jelenik meg: az utasok boldogan veszik birtokba az új buszokat (Három rövid interjú: egy tízéves-forma fiú, egy öreg néni bottal és óriási batyuval, és egy középkorú, aktatáskás férfi. A riportból kiderül: Isten áldja a BKV-t!)

A rövidfilmek után a reflektorok újra kiemelik a műsorvezető és a vezérigazgató alakját. A vezérigazgató újra megszólal:

- Láthatják, van okunk ünnepelni! De hagyjuk most ezeket mégis! Hiszen ez a mai műsor nem vállalatunk sikertörténetét akarja dokumentálni. Amint azt jól tudják, a mai napon titkosan, hangsúlyozom titkosan, megválasztjuk a BKV Nagy Utasát.

- És persze az előző év BKV Nagy Utasával is találkozhatnak majd, aki, műsorunkhoz híven, beszámol Önöknek az elmúlt évben vele megesett leghihetlenebb, legelképesztőbb sztorikról. Amik persze csupa BKV-s sztorik - kacsint a közönségre a műsorvezető (mire a közönség hangosan, egyöntetűen felnevet).

- Igen, persze - veszi vissza a szót a vezérigazgató. - A műsor fénypontjaként idén is ki fogunk sorsolni egy nevet.

- Azok közül, akiket a jól ismert piros karszalagos ellenőr megbüntetett - teszi hozzá lendületesen a műsorvezető. - Amint látják, egy okkal több, hogy mért mondjanak be valós nevet (s a közönség ismét felnevet).

- Bármennyire is furdalja önöket a kíváncsiság, a nevet idén sem fogjuk önöknek elárulni. Azt csakis mi tudjuk majd, és azt közjegyzőnk előtt - int a vezérigazgató a zöld asztal balszélén ülő, mosolygós, kövérkés hölgy felé -, teljesen hiteles módon dokumentáljuk majd.

- És a java még csak ez után következik, igaz? - kérdezi a műsorvezető. - Talán halljuk a mi BKV-s játékmesterünket!

A vezérigazgató helyet foglal. Miközben helyet foglal, nagyot kortyol a narancsléből. Az igazgató mellett egy vékony, cingár férfi emelkedik szólásra: a BKV Játékmester.

- Nos, igen. Röviden: a kisorsolt utasunknak megszervezzük, hogy a lehető legbosszantóbb legyen neki BKV járművekkel utazni. A lehető legbosszantóbb! Nem jön majd a busz, vagy éppen mindig lekési majd; úgy tapasztalja majd, hogy sokszor kimarad több járat is. Ha gyalog nekiindulna, persze azonnal megjelenik és elhúz az orra előtt a várva várt busz, a villamos vagy a trolis. Hiába fordul vissza és szalad, soha nem éri majd el. Mi mindent megszervezzük. A legtöbb bosszúsághoz juttatjuk hozzá így a kisorsolt utasunkat. És csak abban reménykedhetünk, hogy kitart, s nem adja majd fel az év során.

- Mert ha kitart, akkor persze a következő szilveszteri BKV-show-n övé lesz a főnyeremény, ami... amit persze most még nem árulhatok el. De hamarosan megtudnak mindent úgyis!

- Kivéve a ma kisorsolandó BKV Nagy Utasának a nevét - teszi hozzá mosolyogva a Játék-mester.

- Persze. Kivéve az új Utas nevét. És most... kezdődjék el végre valóban a SHOW!!!

*

A hidegtől már fájtak a szemei. - Ez elképesztő! - motyogta halkán. Csak picit nyitotta ki kicserepesedett ajkait. A bojtos, vastag pamutsapka ellenére már mindkét füle szúrt. Megdörzsölte a füleit a kezével, majd kesztyűs kezeit a füleire szorította. Kilépett az úttestre. A távolba nézett. Busz sehol. - Ez elképesztő! - motyogta rezignáltan. - Meg... biztosan meg fogok fagyni, ez elképesztő! - gondolta. Az egyik lábáról a másikra állt. - Legalább két, ha nem három járat maradhatott ki. Hogy az a jó... - A düh kezdett felgyűlni a homloka mögött. Újra kilépett az úttestre. Semmi. A busznak nyoma sincs. - Nem lehet igaz! Már lassan háromnegyed órája... Hogy én mekkora egy állat vagyok, hogy nem indultam el gyalog! Lassanként már otthon is lehetnék. És ez így megy nap mint nap... Nem. Nem várok tovább! De mi van..., mi van, ha pont akkor jön, és... elvégre már elég régóta várok? Most, miután itt fagyoskodtam jó negyven percet, induljak neki, és gyalogoljak még vagy negyven percig? Igen, a szentségit neki! Gyalogolni fogok, nem érdekel! - mondta magában. Nagyot szívott a fagyos levegőből.

Katonásan, szögletesen megfordult és megindult. Befordult a sarkon. Arra ment, amerre a busz jár. Arra gondolt, hogy ha esetleg mégis jön majd, talán pont elcsípheti. A következő megállóban vagy az azt követőben...

- Az istenit neki! - üvöltött fel hangosan. A sarkon éppen befordult a busz. Rohanni kezdett. A következő megálló alig kétszáz méter! Szinte kiszakadt a tüdeje, ahogy a jéghideg levegőt kapkodta. Rohant, ahogy tudott. A busz elhúzott mellette. Már látta a megállót. Nem áll ott senki! - A fenébe is! Akkor nem fog megállni - gondolta kétségbeesetten. - Neeem! De igen, talán! Mert látta a vezető, hogy rohanok. Biztosan látta. Látnia kellett! - Szúrt az arca. Égtek a fülei. Szúrt az oldala. Égett a talpa. Rohant. Elkecseregetten. Rohant, ahogy tudott. Mindent beleadott. És...

A busz lassított a megállóban. Egészen lelassított. - Már csak tíz-húsz méter! Mégiscsak megáll!

A busz újra felgyorsult. Hátsó kerekei kipörögtek. A fara megbicsaklott a jégfoltos aszfalton. - Neeem! Ez ne, ezt nee! - üvölti. Futása lelassult. Már csak lépdél előre, azt is egyre lassabban, egyre magatehetetlenebbül; csak a lendülete viszi előre. - Az a szemét! - sziszegte fáradtan. - A mocskos állatját! Látta, biztosan látta, hogy futok, biztosan... - motyogta maga elé. - Várhattam volna... csak még két percet... Ez nem igaz, nem igaz... Soha nem kerülök haza...

Lekuporodott a hideg járdaszegélyre. Könyökeit a térdeire támasztotta, arcát kesztyűs kezébe temette. Hirtelen összerándult.

Elveszi a kezét a szemei elől és felnéz. Fel az ég felé. Havazni kezd. Egy apró hópehely sóhajtja magát égnek feszülő orra hegyére.

*

- És most végre elérkeztünk a várva-várt pillanathoz: kisorsoljuk a BKV jövő évi Nagy Utasát! - mondja a műsorvezető lelkesen. - És aki segít nekem ebben..., szokás szerint... az előző évi Nagy Utas, akit már mindannyian jól ismerünk! - kiáltja, és kezével oldalra mutat. A színpadon még egy fénykör jelenik meg, benne egy csillogó szemű, vékony, kefehajú fiatalember. A fiatalember bátortalanul közelebb lép a műsorvezetőhöz. A műsorvezető odamegy hozzá és átkarolja a vállát.

- Nos, kedves Nagy Utasunk. Még mielőtt sorsolnánk - mondja, miközben a színpadra időközben betolt sorsolókerék felé tereli -, mondjon nekünk egy utolsó, jópofa történetet. Csak egy incifincit - mondja, és a mikrofont oldalról a fiatalember szájához nyomja.

- Őő, jó. Rövidet?

- Rövidet.

- Az úgy volt, hogy..., szóval..., jött a busz. Többször, egymás után. Olyan gyorsan utaztam át a városon, hogy az elképesztő.

- Ne!

- De. Magam sem akartam először elhinni. Tudja, valójában meg sem fordult a fejemben, hogy én lennék a kiválasztott...

- Nem?

- Nem.

- Annak ellenére sem, hogy úgy érezhette, hogy a BKV mindent megtesz, hogy megkeserítse az életét? Ahogy persze valójában mindent meg is tett! - hahotázik a mikrofonba (a közönség vele hahotázik).

- Szar volt... Ó elnézést!

- Elhiszem, hogy szar volt! Nem kell ezt szégyellni. Elvégre nem tudhatta! És tényleg nem is sejtette? Ez fantasztikus!

- Nem. Csak időnként. De tulajdonképpen nem. De aztán, mikor egyik alkalommal nagyon sokat vártam mindenre... akkor, szóval... mikor utaztam azon a buszon...

- Többen énekelték a BKV-blues-t, igaz?

- Hát... úgy valahogy. És én is rákezdtem, tudja? - mondta belelkesülve a fiatalember. A szemei lázasan ragyogtak. - És énekeltem velük, énekeltem a buszon. Elénekeltem a BKV himnuszát, a BKV-blues-t.

- És?

- És utána, a következő napon minden úgy jött, mint a mesében. Amint leértem a megállóba, már ott is volt a busz. És az átszállásoknál... Ó, Istenem! Olyan gyorsan utaztam át a városon, hogy az elképesztő! És attól fogva...

- Megtört az „átok”. Hiszen elénekelt egy BKV közlekedési eszközön a BKV-blues-t. És ezzel, mint tudjuk, feloldotta az „átkot”. De a nyereményét persze megnyerte. Mondjuk el még egyszer, mi is az! - csap a műsorvezető a fiatalember vállára a mikrofonos kezével.

- Egy... egy tíz éves BKV örökbérlet! - mondja lelkesen a fiatalember, és a magasba emeli a BKV pecsétetes adományozó díszoklevelet.

- Amindenit! Egy öröm..., elnézést, egy örökbérlet! Ez aztán valami! No, de legyen végre egy új Nagy Utasunk is! - mondja a műsorvezető. - Nyúljon a kerékbe, jól túrjon a mélyire, és húzzon! De meg ne mondja! Könyörgök, meg ne mondja nekem! - kiáltja viccesen. (A közönség orkászerűen felnevet.)

*

Már nem reménykedett. Csak ült a jéghideg járdaszegélyen, magába roskadva. Nem hitte, hogy valaha is hazakerül. Várt a buszra. Nem futamodott meg. Várt és várt. Legalábbis kívülről úgy tűnhetett.

És egyszer csak ott volt a busz. Először nem is vette észre. Csak ült ott a megállóban, és bámult előre. A buszvezetőnek kellett rádudálnia, hogy kelljen fel, hogy a busz be tudjon állni a megállóba. Hitetlenkedve bambulta a busz sárga fénnel izzó ablakait. Csak lassan eszmélt fel. Csak lassan engedett fel. A busz megállt és kinyílt előtte egy hívogató ajtó. Óvatosan tette az egyik lábát a lépcsőre. Kipróbálta, elbírja-e - Igen. Valóságos - dűnnyögte magában. Öntudatlanul szállt fel a buszra. A lábai vitték. Az agya még tompa volt.

Már vagy öt perce zötykölődhetett a fényes, emberszagú utastérben (állt, mert a busz bizony tele volt), amikor tudata elkezdett feltisztulni és visszatértek az érzékei. Meghallotta a hangokat. Énekeltek. Az utasok egyöntetűen, teli torokból énekeltek. Mindenki. Az öregek éppúgy, mint a fiatalok vagy akár a gyerekek.

És hirtelen azon kapta magát, hogy az ő torkán is hangok szakadnak ki. És néhány perc múlva, kipirulva, nekimelegedve, ő is teli torokból énekelte a BKV-blues-t.

Egészségedre!

I.

A színházi reflektor fénye lassan pásztázta végig a játékosokat. A dobverés üteme egyre fokozódott, a várakozás megsűrítette a versenyzők szájában felgyülemlett nyálat; kicserepedett ajkaik félig szétnyíltak az izgalomtól, tágra nyílt szemük, izzadságtól fényes homlokuk fel-felizzott, ahogy a fényfolt révetegen végigkúszott rajtuk, egyszer, kétszer, háromszor. Mindenki fájdalmat érzett, amikor mégsem rajta állapodott meg, hisz' abban a reményben jött ide a stúdióba, hogy talán mégis csak Őt választják ki; ugyanakkor végigsuhant rajta egy árnyalatnyi megkönnyebbülés is, hogy mégsem neki kell majd mindenki szeme láttára a bohócot játszani (voltak ugyanis a játékosok között kevésbé extrovertált személyek is). Amikor a dobverés ritmusát tovább már nem lehetett fokozni, a fénykör megállapodott a Kék szektor bal szélén, majd elkezdett szűkülni, hogy az egész procedúra végére csak a kisorsolt szerencsés maradjon a halványsárga fénybuborékban.

A kiválasztottság érzése, a nagyság lehetősége parancsot ad izmainak, talpra szökken, és a feje felett tapsolni kezd. (Mindig idétlennek tartotta, amikor valaki a feje felett tapsolni kezd; elhátározta, hogyha kiválasztják, ő egész biztosan nem fogja ezt csinálni. De egyszerűen képtelen nem csinálni. Képtelen úgy viselkedni többé, ahogy azt saját magától is elvárná. Egyszerűen úgy viselkedik, ahogy a stúdióban mindig viselkednek a kiválasztottak. Részegítő kiválasztottnak lenni.) A műsorvezető levezeti őt a díszletekkel zsúfolt színpadra. Izgatottsága alábbhagy, végre tud gondolkodni, végre úgy érzi, tud válaszolni a hozzá intézett kérdésre:

- Hát bizony, több száz *Egészségedre!* sorjegyet vettem, mire megtaláltam a három TV készülékest. Tudja, imádok játszani, és az *Egészségedre!* kaparós sorsjegy a kedvencem! - mondja mosolyogva az egyik kamerába.

Rövid társalgás után a játékvezető odavezeti az egyik játékhoz. A játék egy hatalmas, színes fal, a falban fej nagyságú lyukakkal, és a lyukak mindegyikében egy-egy felfűjt lufi feszít. A játékos megkapja a három dobótűjét, ami nem más, mint három szokvány orvosi injekciós fecskendő. A játék célja, hogy a versenyző a tűket a lufikba hajítsa. A szétduzzadó lufikból aztán apró papírtekercsek kerülnek elő, amire a játékos nyereménye van felírva.

A nyeremények különböző Társadalombiztosítási szolgáltatások. Az *Egészségedre!* sorsjegy a Társadalombiztosítás legújabb akciója.

Játékosunk céloz és elhajítja az első injekciós tűt. A tű azonban nem találja el egyik színes lufit sem, hanem a sötétkék papírfalba fúródik. A műsorvezető együtt hördül fel a közönséggel. Rémület zúg át a termen. Káröröm zúg át a termen. A játékvezető *mindkét legyet megfogja, megeteti*, majd szabadon ereszti a felhizlalt legyeket. A nagy, kövér legyek rászállnak a játékos vállaira. Egyik az egyik vállára, a másik a másikra. A játékos rogyadozik a legyek súlya alatt. A játékvezető azonban tapasztalt légyvadász; biztató szavaira a közönség biztató kántálásba kezd. A legyek felröppennek és elenyésznek a levegőben. A játékos kiegyenesíti meggörbült hátát, majd új dobásra emeli jobb kezét. Lendít és dob. A közönség örömrivalgása a lufival egy időben csattan. Sikerült! De mi történik!? A játékvezetőt a sírás környékezi: a lufi üres volt! Mégsincs nyeremény! Csalódottság zúg át a termen. A játékvezető megfogja a legyet, megeteti, majd szabadon bocsátja. A nagy kövér légy a játékos fejére telepszik. A játékos érzi a legyet a fején, érzi, ahogy a légy nagy, ízelt lábaival a fülét dörzsöli. Fülei

vörösre válnak. A játékos szégyelli, hogy egy nagy kövér légy van a fején. Könnyörögve néz a körülötte táncoló játékvezetőre. És meg is kapja a segítséget; jó helyre fordult, hiszen a játékvezető híres légyvadász. A játékvezető szavaira a közönség mentális támadást intéz a légy ellen. És a játékos megszabadul. Úgy érzi, hogy teste könnyűvé válik. Olyan ez, mint amikor az ember az utolsó métereket teszi meg egy futóversenyen; szinte repül, testi és lelki szenvedéseit megváltja a közeledő célszalag közeledő halála. A játékos dobásra emeli utolsó tűjét is. Céloz és dob. A tű végtelen lassúsággal csúszik ki a kezéből, belefúrja magát a feszültséggel telített levegőbe (a tű nyomán apró feszültség gyöngyöcskék válnak ki a túltelített levegőből). A tű átsiklik a játékos és a fal közötti téren, majd pörögve belecsapódik egy tűzpiros lufi közepébe. A lufi elcsattan. A játékos a közönség üdvrivalgásában úszik a szétrobbanó lufiból földre hulló papírtekercs felé. Felemeli a papírtekercset, majd ünnepélyesen a feje fölé tartja. Mégis csak sikerült! A játékos szeme megnedvesedik, a játékvezető szeme megnedvesedik, a közönség szeme megnedvesedik. Lássuk hát, lássuk hát, lássuk hát! - kántálják kórusban. A játékos a kamera felé mutatja a tekercset, majd lassú, kimért mozdulattal meghúzza az aranyszínű masni egyik végét. Kihajtogatja az apró papírdarabot, majd fennhangon felolvassa a nyereményét:

- Négy hetes teljes körű kórházi ellátás, amely maximálisan két tetszőleges műtétet is tartalmaz (megfelelő indikáció szükséges).

Játékosunk boldog. Örül a nyereményének, ami nem is csoda, hiszen egyébként egy ilyen szolgáltatást semmiképp nem tudna kifizetni. Még semmit sem sejt azonban arról, hogy fenti mondatai egyben a nyitó mondatai is kálváriájának, amit a Szerencsejáték Holding, pontosabban a Holding egyik tagvállalata, a Társadalombiztosítás Kft. fog rendezni a számára. A szerencsétlen véletlenek sora - amelyet semmiféle ómen nem jósolt előre - lesz az egyik főszereplője ennek a történetnek. A Társadalombiztosítás sorsjátéka rémálommá sűrűsödik körülötte; az Egészségedre! kaparós sorsjegy pedig a belépő ebbe a rémálomba. És attól kezdve, hogy belépett és úgy döntött, hogy elfogadja a játékot, sorsa is megpecsételődik majd (a sorsjáték sors-játékká válik). És amikor rájön erre, és megpróbálja letörölni a pecsétet, rémülten tapasztalja majd, hogy a bőrére, sőt, már a lelkére is rászáradt a tinta.

Legyen expozíciónk zárszava a tinta neve: VÉR.

II.

Amint elértem a kórházat, elsőként a sárga, robusztus központi épület tűnt a szemembe a főbejárat rácsos kapuján keresztül. Az épületről itt-ott hiányzott a vakolat. Vizsgálgattam, méregettem egy darabig a főépületet, ami feltehetően a következő hetekben az én lakhelyem is lesz, majd egy nagy levegőt vettem és beléptem a kapun. A portán felmutattam a Társadalombiztosítás igazolását, amit a sorsolás után adtak, és egy százast nyomtam a szigorú arcú, rosszul borotvált öregember kezébe. A portás barátságosan mosolygott vissza rám, s megkérdezte, hogy ismerem-e a járást, mert ő szívesen megmutatja az utat. (Hogy itt milyen kedvesek az emberek!) Megköszöntem az ajánlkozását, de rögtön el is hártottam. Szerettem volna ugyanis magam felfedezni a kórházat. Végére is egy egész hónapos ellátást nyertem!

Lassan sétáltam a főépület felé. Az októberi nap meglepően melegen süttött, szinte tavaszi hangulatot teremtett. A főépület parkját óriási jegenye és juharfák őrítették, árnyékukban pedig halványzöldre festett padok pihentek. A főbejáráshoz vezető aszfaltos út két oldalán leandersövény és lámpaoszlopok váltogatták egymást. Bár tavaszt idéző volt az idő, a park gondozott

gyepén már ott voltak a megsárgult és megpirosodott falevelek. A főépület két szárnya U alakban terpeszkedett a park öreg fái között. Homlokzata az ősiség maszkját viselte. A maszk mögött azonban a legkorszerűbb orvoslás arzenálja várta a betegeket. A betegeket, akik vizsgálokban avagy röntgen gépek talpai alatt várakoztak, ágyakban, műtőasztalokon várakoztak, és természetesen a park sárgászöld lombjai alatt várakoztak türelmesen.

A várakozó emberek gondolata nyugalommal töltött el. Hamarosan én is egy leszek közülük, várakozni fogok, reménykedni fogok és gyógyulni fogok. Habár egészségesnek éreztem magam, mégis örültem neki, hogy alaposan ki fognak vizsgálni, örültem neki, hogy megelőzhetek ezzel olyan betegségeket, amik talán később megnehezítenék, sőt talán lehetetlenné tennék az életemet. Ahogy sétáltam a nagy, sárga épület felé, ahogy magamba szívtam a park békeillatát, ahogy eltöltötte szívemet a várakozás, úgy éreztem, hogy én vagyok a legszerencsésebb ember a világon.

Benyitottam a főépület kapuján, elolvastam az útjelző táblákat, majd az I. belosztály felé vettem az irányt. Az I. belosztályon dolgozott ugyanis Dr. Rip, aki a Szerencsejáték Holding alkalmazottjaként fogadta a Társadalombiztosítás sorsolásán kórházi ellátást nyert betegeket. Az I. belosztály a szokásos kórházi képet mutatta: hosszú, plafonig csempézett, fehér folyosó, egyik szélén a betegek számára kialakított kapaszkodó korlát, hogy ki tudjanak támolyogni a WC-re és a mosdóba segítség nélkül is, a másik szélén pedig narancssárga, műanyag székek sora, amin betegek és hozzátartozók várakoztak csendesen. A folyosón továbbá egy elhagyott takarító kocsis volt, a hozzá tartozó rongyokkal, vödrökkel, fertőtlenítőszerrel és mosószeres flakonokkal. Távolabb két fehér ruhás nővérke éppen ebédet osztott: tányérokkal, tálcaikkal és kancsókkal megrakott ételes kocsival éppen akkor tűntek el az egyik kórterem szájában.

A fehérre festett ajtók névtábláit olvasgatva haladtam végig a folyosón, alig-alig figyeltem előre. Így történhetett, hogy szabályosan fellöktem egy nővérkét, aki az orrom előtt fordult ki az egyik kórteremből, kezében szennyes lepedőkkel megrakott ruháskosarat cipelve. A hölgyet sikerült elkapnom, de a műanyag szennyeskosár a linóleum borítású padlóra esett, gurult néhány métert, miközben szétszórta a belegyömöszölt szennyeset. Mentegetőzve ugrottam a kosár felé, fürgén összeszedtem az elszabadult lepedőket, idegesen visszagyömöszöltem őket a kosárba, majd felegyenesedtem, hogy a nővérke kezébe adjam az egész pakkot. A bocsánatkérő mondatom helyett azonban csak összefüggéstelen szavak nevetséges csomója jött ki a számon; a nővérke ugyanis észveszejtően csinos volt. Be kell vallanom, a legszebb nő állt velem szemben, akivel valaha is összefutottam. Csípőre tett kézzel figyelt engem, ahogy a ruháskosárral szerencsétlenkedtem, csípőjét enyhén felém domborította, melleit nekifeszítette szűk vászonköpenyének. Egész lénye elképesztően erotikus volt; feltételeztem, hogy sikerült kifognom a lehető legerotikusabb nővérkét, akit a nővértársadalom valaha is kinevelt. Vona-kodva adtam csak vissza neki a ruháskosarat. Mosolyogva biztosított róla, hogy csak ide viszi pár lépésnyire. Összeszedtem magam és megkérdeztem tőle, hogy hol találom Dr. Rip-et; majd néhány gyors, hadaró mondatban előadtam, hogy én vagyok az egyik nyertese az Egészségedre! sorsjátéknak, és hogy szeretném igénybe venni a megnyert négy hetes kórházi ellátást és a két műtétet is.

- Mindjárt megmutatom magának a doktor úr irodáját, csak leteszem ezt a nővérszobában - mondta, és közben egy elbűvölő mosolyt lött ki felém. Holdkórosként követtem a hófehér tündér-nővért, és merengve néztem, ahogy eltűnik az egyik szobában, hogy néhány másodperc múlva ismét felbukkanjon, immáron a kosár nélkül.

- Szóval a mi Dr. Rip-ünket keresi? Na jöjjön! Mondja csak, hány szelvényt vett, amire sikerült a kórházi ellátást megnyernie? - érdeklődött barátságos, meleg hangján.

- Nem fogja elhinni!
- Több százat, fogadjunk. Soha nem értettem, hogy minek veszik az emberek az Egészségre! szelvényeket, mikor a legtöbbször így több pénzt szórnak el, mintha egyszerűen kifizetnék a kórházi számlát. Persze a Társadalombiztosítónak is valahonnan élnie kell - kacagott fel. - Ezt én is értem, meg persze vannak szerencsések is. Na mindegy... - fecsegte, miközben könnyedén lépkedett mellettem a folyóson.
- Csak egy szelvényt vettem, hát nem óriási!
- Ez komoly!? Vagy most csak ugrat engem? - kérdezte hitetlenkedve.
- Dehogyan ugratom. Tényleg egyet vettem. Egyetlen egyet. Elsőre bejött. Mindig is Fortuna kegyeltje voltam, de most látom csak, hogy ez mennyire így van - kacsintottam a fiatal nővérekére. A nővérke hátrasimította egyik fekete hajtincsét, ami a homlokába lógott, megvakarta a fejét, töprengve egy pillanatra rám nézett, majd ismét elmosolyodott.
- És mondja, mije fáj?
- Most már a szívem - mondtam vigyorogva.
- De komolyan! Csak beteg, ha egyszer úgy döntött, hogy igénybe veszi a kórházi ellátást?
- Kutya bajom. Egyszerűen csak kivizsgálás, meg prevenció, tudja! Amit lehet, azt előzzük meg. Meg aztán az ember ebben a kórházban találkozhat a világ legelbűvölőbb nővérkéivel. Már önmagában ez is elegendő indok, hogy befeküdjek. Maga talán nem így gondolja?
- Ez úgy hangzik, mintha maga valami filmrendező volna, és éppen egy új kórház szappanopera főszereplőjének akarna engem felkérni - mondta.
- Telibe talált.
- Úgy érti..., úgy érti, hogy maga... maga tényleg egy filmrendező!? - nyúlt el meglepetésében az arca.
- Nem. De azért szívesen felkérném, hogy szerepeljen velem együtt a rám váró szappanoperában - mondtam mosolyogva. - Mondja, ümmm, ízé....
- Júlia.
- Mondja, Júlia nővér, lenne kedve hozzá, hogy főszerepet játsszon ebben a történetben?
- Persze. De csakis a maga kedvéért! - mondta mesterkélt komolysággal. - És Rip doki? Neki milyen szerepet szán?
- Rip doki lesz a maga főnöke.
- De Rip doki tényleg a főnököm!
- Ne!
- De! Nem mondtam volna? - mondta tettetett megdöbbenéssel. - Én vagyok Rip doki betegeinél az osztályos nővér. Még mindig olyan szerencsésnek érzi magát? Egyébként megérkezünk, ez itt a rendelője - mutatott a mellettünk lévő ajtóra.
- Magácska fog engem ápolgatni? - kérdeztem vigyorogva. - Csak nem?
- De igen. De ne legyen tőle annyira elbűvölve, még nem is sejti, hogy milyen szigorú is tudok én lenni. - Miközben ezeket mondta, kopogtatott az ajtón, kinyitotta és szelíden betuszkolt Dr. Rip rendelőjébe.
- Doktor úr, egy új beteg jött a Társadalombiztosítástól! - kiáltotta be.

- Itt várjon! - ültetett le benn az előszoba egyik székére. - Mindjárt jön a doki és alaposan kifaggatja. Utána keressen meg, a nővérszobában leszek, megmutatom majd az ágyát. Ami, előre bocsátom, nem a nővérszobában lesz - tette hozzá gyorsan, látván, hogy felcsillan a szemem szavainak a hatására. Júlia nővér hátrasímitotta fekete haját, rám nézett, elmosolyodott, majd kilibegett a szobából. Szinte ezzel egy időben harsant fel a doktor fémes hangja. A hangra összerezzenem.

- Legyen szíves, akkor jöjjön be!

- Igen doktor úr - mondtam, és beléptem a vizsgálóba, de még percekig szinte alig hallottam a doktor hangját; gépiesen válaszoltam gépies kérdéseire.

Csodás négy hét elébe nézek - konstataáltam magamban, megelégedve. Csak a fényeket láttam, a fények elbűvöltek már az elején. Ezek a fények megrészegítettek, és megakadályoztak abban, hogy észrevegyem az árnyakat, amik a fények nyomában jártak. És mivel az árnyakról nem volt tudomásom, nem tudtam meglátni a lényeket sem, amik az árnyékokat vetik. Pedig ha meglátom ezeket a lényeket, visítva menekültem volna ki a kórházból. Így azonban merengve ültem Dr. Rip íróasztalával szemben, válaszoltam a kérdésekre, és izgalommal vártam az elkövetkező négy hetet. Pedig a körém gyűlt árnyak ekkor már elkezdték szívogatni a testnedveimet.

*

Ropogós vászonpizsama hosszanti zöld csíkokkal: ez volt az öltözetem. A pizsama zsebe fölött egy piros felirat volt belevarrva a szövetbe: Társ. bizt. 1337. Az 1337 lett a számom. A kórházi vaságyam lábánál felfüggesztett beteglap fejlécére is felírták ezt a számot. Közvetlenül a nevem fölé, egy vastag, alkoholos filccel. A kórteremben mindenkinek a lázlapján volt egy ilyen szám. A kórteremben mindenki a Társadalombiztosítás betege volt. Hárman voltunk a kórteremben. A szolgáltatást kivétel nélkül mind sorsjátékon nyertük. Később megtudtam, hogy a kórházban rajtunk kívül még két beteg van, aki szerencsejátékon nyerte az ellátást. Minden más beteg „fizetős” beteg volt. Vajon miért hívják ezt társadalombiztosításnak?

Pizsamában feküdtem az ágyon. Próbálgattam az ágyat, hogy kényelmes-e. Amikor kórházba megyek, mindig pár percig próbálgatom az ágyat, hogy kényelmes-e. Az ágyat Júlia nővér választotta a számomra (a kórteremben volt még két üres ágy, úgyhogy még lehetett választani). Megkérdeztem Júliát, hogy kaphatok-e olyan kórtermet, amiben egyedül vagyok, vagy legfeljebb két személyes.

- Nem. A Társadalombiztosítás betegeinek nincs ilyen kórtermünk fenntartva. Sajnálom.

- És a fizetősöknek?

- Azoknak természetesen van.

- És mitől vannak még megfosztva a Társadalombiztosítás betegek?

- Minden más szolgáltatás ugyanaz. Körülbelül. Miért nem kérdezi meg inkább, hogy mitől vannak megfosztva a fizetős betegek?

- Mitől vannak megfosztva a fizetős betegek?

- Tőlem - vigyorgott rám Júlia nővér.

- Azt hiszem, ez kompenzálja a magánszoba hiányát - bólintottam komolyan.

- Hogy semmiben ne érezzen hiányt, máris megkapja az első ajándékát - mondta, majd egy hőmérőt vett elő és be akarta nyomni a hónom alá. - Alapszabály: Naponta háromszor fogunk hőmérőzni - mondta.

- Jézusom, minek? Egészséges vagyok, nincs lázam. Az annyi, mint... 84 hőmérőzés a négy hét alatt! Ha 10-szer mértem meg a lázamat egész eddigi életemben, akkor sokat mondok!

- Hát, az elég gyatra eredmény. Most legalább javít valamit rajta. Ki tudja, még az is lehet, hogy megszereti, és ezután majd otthon is megméri a hőmérsékletét gyakrabban, mondjuk minden fogmosás után.

- Ez hülyeség - mondtam, de közben szófogadóan hagytam, hogy betegye a hőmérőt.

- Ez szabály. És mi be fogjuk tartani a szabályokat. Ugye, értjük egymást?

Miközben ezt mondta, elővett egy gumikötelet, feltúrte a pizsama ujját, a karomra kötötte, és hozzáfogott a vérvételhez.

- Ugye nem akar tőlem most vért venni? - Kérdeztem ijedt szemekkel. Mindig utáltam a vérvételt. Mindig utáltam, ha a véreket akarták lecsapolni. Nem magától a tűszúrástól féltem, és persze nem is a vérvesztéstől, hanem egy megmagyarázhatatlan félelem kerített hatalmába, hogy beleszúr az egyik vénámba és a vénám teljesen elroncsolódik, és csak vérzek majd elállíthatatlanul, vagy pedig képtelen lesz eltalálni a vénámat és csak szurkál, csak szurkál majd, mintha valami halott húst puhítana vagy spékelné próbálna. - Ugye nem? - kérdeztem elfúló hangon.

- Csak nem fél egy kis vérvételtől?

- Persze hogy nem! - mondtam, miközben ideges pillantásokkal figyeltem, ahogy az alkoholos papírvattával a bőrömet dörzsöli a könyököm hajlatában.

És szúrta. Egy kicsit kijebbe húzta a tűt, majd irányt változtatott és picit beljebb tolta a húsomba. Az tű végén egyetlen bánatos vércsepp jelent meg. A vércsepp lassan végigkúszott a műanyag tok belsejében; mint valami furcsa csiga, hosszú, csillogó nyomot hagyott maga után. Júlia nővér nagyot sóhajtott, kihúzta a tűt, majd hüvelykujjával elkezdte masszírozni a bőrömet. Próbálta megfejtetni, hogy hová tűnt a vénám. Egy perc múlva újra éreztem, ahogy a hideg acéltű a bőröm alá hatol. Júlia nővér ki-be húzkodta a tűt, különböző irányokban szkennelve a húsomban húzódó ereket. De ami a vért illeti, kevesebb eredménnyel járt, mint az előbb. Kihúzta a tűt, megtörölte enyhén izzadó homlokát, majd megkért, hogy pumpáljak a kézfejemmel, amitől azt várta, hogy majd az ereim úgy kidagadnak, akár csak valami testépítőnek egy body-building versenyen. Az ereim persze nem dagadtak ki. Láttam, hogy ideges, ezért megszólaltam:

- Nyugodjon meg, még senkinek sem sikerült három szúrás alatt megtalálni a vénámat. Rossz vénáim vannak. Mi lenne, ha a kézfejemből próbálna vért venni?

- Az sokkal jobban fáj - intett le. - Meg fogom találni, ne izguljon már annyira!

A negyedik szúrásnál kezdtem érezni azt a pici csomót a gyomorszájamnál. Az ötödik szúrásnál a kis csomó szétterjedt, és lehűlt tőle a hasam és a hátgerincem. A hatodik szúrásra a hátgerincem közvetítésére már a nyakam is hűlni kezdett, majd jött a hetedik és a nyolcadik szúrás, amikor éreztem, hogy kiszalad a vér az arcomból. Szédültem és enyhe hányingerem volt. A kilencedik szúrásnál teljesen elgyengültem, a tizedikre pedig elérkeztem abba a stádiumba, amikor már teljesen képtelennek éreztem magamat, hogy talpra álljak. Csak feküdtem ott, némán, félrefordított fejjel, becsukott szemekkel, erőtlenül. A nővér szavai távolról hatoltak be a tudatomba, az idő elvesztette rugalmasságát és megnyúlt; a másodpercek perceké váltak, majd az örökkévalóság kódéba kúsztak.

- Rosszul van? Úgy elsápadt. Nyugodjon meg, mindjárt hívom a főnővért! Azt hiszem a maga vénáival tényleg nem boldogulok.

Az arcát nem láttam. A szavai enyhén remegtek. Hallottam, hogy az ajtó csapódik. Az ajtó csapódása olyan volt számomra, mint amikor véletlenül kihúzom a dugót a fürdőkádból a lábammal, miközben haját mosok és a fejemet a víz alatt tartom: valószínűtlen volt és nehéz volt felismerni, mi is történt valójában. Azonban a szabaddá tett lefolyón a víz elkezdett eltűnni a kádból, amitől a füleim is egyre közelebb kerültek a felszínhez, majd végül kiszabadultak a víz fogságából. Most már tisztán hallottam a belépő főnővér hangját:

- Na lássuk azt a vénát! Na jó, a kézfejből vesszük. Minden rendben lesz - mondta.

A tűt beleszúrta a kézfejem egyik érébe. Pár másodperc múlva már végzett is a lecsapolással. Megkért, hogy szorítsam a papírvattát pár percig a kézfejemhez, amíg eláll a vérzés.

- Holnap is lesz egy kis vérvétel, akkor éhgyomorral. Úgyhogy ne egyen semmit reggelire, amíg nincs meg a vérvétel! - Megfordult, majd nagy léptekkel kirobogott a kórteremből.

Oldalt feküdtem, egyik kezemmel a másik kezemen tartva a vattát, amin apró, piros pont jelent meg. Oldalt feküdtem. A fejem erőtlenül hanyatlott a párnára. Nyitott szemekkel feküdtem, szemeim élettelenül meredtek előre. Láttam a főnővér húsos vádlijait távozni, láttam, ahogy becsukódik a fehérre mázolt faajtó, majd láttam két szépívű, harisnyás lábat hozzám közeledni. A lábak megálltak az ágyam szélénél. Lassan erőtlenül felnéztem, Júlia nővér állt az ágyamnál. Kezét a homlokomra tette, majd egyetlen mozdulattal kiemelte a hőmérőt a hónaljamból, amit végig kétségbeesve szorongattam, és amit már régen el is felejtettem, hogy szorongatok. Megnézte, hümmögött egyet, lerázta, majd a éjjeliszekrényem tetejére tette egy külön erre a célra kialakított vájatba. A lázlapomhoz lépett, és ráírt valamit. Mindeközben halk, mentegetőző hangon beszélt hozzám.

- Ne haragudjon rám, nem akartam megkínozni! Egyszerűen nem találtam a vénáit. Nagyon rossz vénái vannak.

- Én mondtam.

- Majdnem elájult nekem. Nem mondta, hogy így fél a vérvételtől! - mondta békítő hanghordozással.

- Én nem félek a vérvételtől.

- De majdnem elájult.

- Csak majdnem.

- Nincs hőemelkedése - konstataulta.

- Én mondtam.

- Persze. Mondani mindent lehet. Pihenjen most egy kicsit! Aztán ha felébred, pisiljen ebbe a pohárba - egy matt műanyag ibriket tett az éjjeliszekrényem tetejére -, és hozza be a nővérszobába, jó!

- Jó.

- A többi majd később. Jó pihenést! - mondta, majd megigazította rajtam a takarót, hátat fordított nekem és riszáló csipővel távozott a szobából. Álmos voltam és fáadt; furcsa, kellemetlen fáradtság volt ez, nem olyan, mint amit az ember egy jól végzett munkás nap után érez, hanem egy lebunkózó fáradtság, mintha ragasztóval kenték volna be a testemet, egy gumyszerű ragasztóval, és a ragasztó lassanként száradni kezdene. A száradó ragasztó erősen szívott oda az ágyhoz, megbénította lábaimat, kezeimet, testemet, fejemet, sőt még a képzeletemet is. Így aztán nem sokat tudtam kezdeni az elmenő Júlia nővér ringó fenekével. Mély, öntudatlan alvásba zuhantam.

*

Amikor felébredtem, már szürkült. A hold sápadt sarlója értelmetlen matricának tűnt az égen. A szobába csak lassan ért el a kinti szürkület, mintha az ablakokra kifeszített szúnyoghálók néhány percig még képesek lennének feltartoztatni a kinti homályt. A szobában ketten voltunk. A harmadik beteg úgy látszik, kint flangál a folyóson - gondoltam magamban. Talán nem ártana nekem sem, ha járnék egyet. Mocorogni kezdtem, nyújtózkodtam a puha takaró alatt. Néhány órát aludhattam csupán, de úgy éreztem, hogy minden erőm visszatért, frissnek és fiatalnak éreztem magam ismét. Felültem az ágyon, jóízűen ásítottam egyet, majd csupasz lábammal elkezdtem keresni a papucsaimat.

- Rákom van - hallottam a száraz, reszelős hangot a hátam mögül. A hangra összereztem. Vállam fölött hátrafordultam a hang tulajdonosát kutatva. A mellettem fekvő ágyon egy középkorú férfi feküdt. Sápadt volt, szemei beesettek, arcán három napos borosta éktelenkedett. Fejét felém fordította, rám nézett. Szemeiben üveges fény játszott. A szemei egy pillanatra hipnotizáltak. Nem tudtam eldönteni, hogy rám néznek-e, vagy egy távoli pontra vannak fókuszálva; élettelenek, lemondóak voltak azok a szemek, olyanok voltak, mint a sápadt hold a sápadt égbolton: csupán értelmetlen matricák. Megrázkódtam. Csak nehezen tudtam válaszolni. Nem voltam benne egyáltalán biztos, hogy válaszolnom kell-e egyáltalán. Nem voltam még abban sem biztos, hogy az előbbi kijelentését hozzám intézte-e. Talán akkor is kimondta volna, ha én egyáltalán nem vagyok ott. Talán napi rendszerességgel kimondja, talán minden órában vagy félórán. Mégis, valamiért válaszolnom kellett. És már mielőtt megszólaltam, tudtam, hogy hülyeség volt megszólalni.

- Milyen rákja van?

- Hmm. Áttétek. Hmm. Mindenhol. Hmm. Hmm. Tüdő. Máj. Vastagbél. Hmm. Mindenhol.

- Mennyi... mennyi ideje maradt? - nyögtem. Utáltam magam, hogy ezt kérdezem, de ha már belefolytam, muszáj volt kérdezni valamit. Most már nem léphettem le szó nélkül!

- Hmm. Az attól függ. Hmm. Valószínűleg lesz még egy műtét. Hmm. Talán még egy hónap. Talán csak pár hét.

- Fáj... valamije?

- Igen. Nem. Álmos vagyok. Nem tudom. Mindig fáj..., de aztán megint nem fáj. Orvosságok... Jók... Most nem fáj.

- Akkor jó - mondtam. Mi ez a marhaság, hogy akkor jó! Hogyan lehetne jó! Ez az ember haldoklik. Hogyan lehetne jó?! Most mit mondjak neki? Azzal nem mehetek el, hogy „akkor jó”, ezzel egyszerűen nem lehet elintézni! Most mondjam neki azt, hogy sajnálom? Ez is hülyén hangzik. Váltsak témát? De nem akarok vele beszélgetni. Ahogy így magamban töprengtem, hogy mivel zárjam le ezt az igen kellemetlen és értelmetlen beszélgetést, szemem az éjjeliszekrényem tetejére állított műanyag vizeletgyűjtő pohárra tévedt. Felsőhajtottam. Igen, vizelni fogok! Kimegyek pohárba vizelni. Ez jó ötlet. Áldott vizeletgyűjtő pohár! Megragadtam jobb kezemmel a műanyag poharat, gyorsan megkerestem a papucsaimat, felhúztam őket, majd talpra szökkentem. Odafordultam a szomszéd beteghez, mentegetődzve dadogtam:

- Ne haragudjon, de a nővérke megbízott egy pisiléssel. Egyszerűen muszáj kimennem a WC-re.

- Csak vigyázzon! - mondta alig hallhatóan. Szinte csak a szája mozgásáról tudtam leolvasni a szavakat.

- Vigyázzak? Mire? - kérdeztem zavartan.

- Véres vizelet. Nekem is..., nekem is azzal kezdődött. A prosztatata. Véres a vizelet. Prosztatarák. Véres volt... Csak pisiltem. Azt' véres volt... Aztán

Hirtelen elnémult, lecsukta a szemeit és elfordította a fejét. Keze ökölbe szorult, majd elernyedtt, szemei ismét kinyíltak és fennakadtak, teste megmerevedett. Kivágtam az ajtót és kimenekültem a szobából.

Egyenest a nővér szoba felé szaladtam. Teljesen meg voltam rémülve. Kopogás nélkül nyitottam be az ajtót. A nővérek éppen kávéztak. Egy apró kerek asztalkán apró csészékben feketekávé gőzölgött, mellette tej és kockacukrok apró halma.

- Júlia nővér! Júlia nővér, jöjjön azonnal! - mondtam feldúlt hangon.

Júlia nővér látván felindult arcomat, azonnal felpattant az asztalkától, és nyugodt, erélyes hangon megszólalt:

- Mi történt? Mi a baj? Csak nyugalom, minden rendben lesz. Csak mondja el nyugodtan, mi történt!

- Az az ember a kórteremben, az én kórtermemben, az a rákos, azt hiszem, azt hiszem

- Igen? - vont a szemöldökét.

- Azt hiszem, azt hiszem, azt hiszem, hogy meghalt! - mondtam elfúló hangon. - A szemem előtt. Meghalt. Gyorsan, siessenek! Meghalt!

Júlia nővér erre nagyot sóhajtott, majd nyugodtan visszaült az asztalkájához, elhelyezkedett, ajkaihoz emelte a feketekávéval félig telt csészét, majd egy aprót kortyolt a még mindig forró italból. Ezután nyugodtan visszatette a csészét az asztalra, majd lassan megdőbbent arcába nézett.

- Ha egyszer meghalt, minek sietni! Nyugalom! Most már úgyis mindegy.

- De, de, de... - hápogtam elképedve -, hogyhogy mindegy, hogyhogy mindegy! Talán még újra lehet élesztetni, vagy mittudomén. Talán még nem késő, gyorsan, talán még nem késő!

- Nézze, lazítson egy picit! Az az ember, akiről beszél, naponta háromszor beadja a kulcsot. Állandóan megjátssza, hogy meghal. Nem teljesen normális.

- De rákos, áttétes, utolsó stádium! - mondtam elhaló hangon.

- Na persze. Van neki prosztatarákja, tüdőrákja, májrákja, vastagbélrákja. A bőrrákot is említette magának? Az a legújabb rákja ugyanis. Az az ember abszolút nem rákos, érti! Abszolút nem rákos. Megjátssza! Csak megjátssza és néha élethűen játssza meg. Maga is bevette az egészet. Most úgy áll ott, mintha karót nyelt volna. Elhozta nekem a vizeletmintát? - kérdezte hideg hangon.

- A vizeletmintát, igen - mondtam hipnotizálva a történetektől.

- Akkor adja ide a poharat.

- Vagyis nem, elnézést, elfelejtettem vizelni. Elnézést, teljesen megzavarodtam ettől az embertől. Én tényleg azt hittem, hogy meghalt, elnézést. Mindjárt..., mindjárt hozom a poharat - hátráltam ki a nővérszobából. Az arcom vörös volt, kezeim koordinálatlanok. Halkan csuktam be magam mögött az ajtót.

Zavartan, szédülten tántorogtam a férfi WC felé, hogy végre belepisálhassak a kezemben szorongatott rohadtt műanyag pohárba. - Hipochonder, egy kibaszott Hipochonder - motyogtam magamban, miközben benyitottam a WC ajtaján.

A WC-ben beálltam az egyik fülkébe, és előkotortam a szendvicsvirslis méretűvé zsugorodott farkamat, (érdekes, a kórházakban a péniszem mindig egészen apróvá zsugorodik, mintha félne valamitől. A szikétől például, hihihi). Elhelyeztem a műanyag poharat, majd lassan pisálni kezdtem. Ahogy elkezdtem, máris éreztem, hogy itt baj lesz. A pohár hamar megtelt, de én még félig sem pisáltam ki magamat. Ezt nagyon utáltam. Visszafogni, lerázni, majd újra kezdeni. De nem volt más választás. Helyet kerestem a teli pohárnak, de sehol nem volt megfelelő polc, ahova biztonsággal letehettem volna. Épp ezért letettem a lábam mellé a földre. Odamentem a csészéhez, felhajtottam az ülőkét, majd ismét elengedtem magam. Hosszan pisáltam. Kiadósat. Jó érzés volt. Amint végeztem, leráztam a maradék csöppeket, majd visszahúztam nadrágom házába, mint csiga a nyakát. Megigazítottam a pizsamaalsót, majd hátráltam egy lépést és lendületesen elindultam kifelé a WC-ből. Sajnos teljesen kiment a fejemből, hogy a teli poharat letettem a földre magam mellé. Ahogy megfordultam a fülkében, papucsom orrával felrúgtam a vizeletgyűjtő poharat. A pohár a zoknis lábamra borult, alaposan átitatva a pamutzoknimat. Káromkodva kaptam a pohár után. Alig egy fél ujjnyi maradt az alján. Visszaállítottam a poharat a földre, lecsaptam a WC ülőkéjének fedelét, rátelepedtem, majd lerángattam magamról az átázott zoknit. Mindkettőt. Fáradtan a vizeletgyűjtő poharat övező pocsolyára néztem. Mintha valami szent glóriája lenne, úgy vette körbe a sárgás tócsa a műanyag mérőpoharat. Valahogy el kellene tüntetnem a tócsát - gondoltam. Még mindig a WC-n ülve elkezdtem a levetett zokniaimmal felitatni a tócsát. Nem is rossz ötlet, dicsértem meg magam. A vastag pamut zokni tökéletesen felitta a kiömlött vizeletet. Felemeltem a poharat a földről, és az alján és oldalán ráragadt gyöngyöket is felitattam. Elégedetten álltam fel az ülőkéről, felhajtottam a fedelét, majd lehajoltam a fölmosóröngy gyanánt használt zokniaimhoz azzal a megfontolt szándékkal, hogy behajítom a WC-be, majd egyszerűen lehúszom az egészet, eltüntetve ezzel minden bűnjelet. Azonban hirtelen jobb ötletem támadt. Fogtam a lacsakos zoknikat, és óvatosan a pohárba csavartam tartalmukat. Megelégedve láttam, hogy a pohár ismét félig van. Eredeti tervemnek megfelelően behajítottam a kicsavart zoknikat a kagylóba, majd diadalittas szemekkel figyeltem, ahogy a lezúduló víz magával ragadja őket és eltűnnek a sötét lyukban.

Kifelé menet megálltam a mosdókagylónál. Azért mégsem mehetek ki kézmosás nélkül! A poharat a szappantartó rácsára tettem és megnyitottam a meleg vizet. Élvezettel mostam a kezeimet. Hosszan folyattam a vizet, élveztem, ahogy a vízszugár utat tör magának az ujjaim között. Ahogy így játszadoztam a vízzel, szemem újra a pohárra tévedt.

A pohárban lévő vizelet véres volt! Hideg futott végig a gerincemen. Óvatosan, remegő kézzel felemeltem a poharat, majd ide-oda lötykölve szemléltem egy darabig a pohár tartalmát. Igen, a vizeletem színe határozottan nem volt normális. Igen, a vizeletem véres volt. Véres vizelet, véres a vizeletem! A pánik kezdett eluralkodni rajtam. Hirtelen elhatározásból kiöntöttem a mosdókagylóba a pohár egész tartalmát. A csapból folyó meleg víz hamar elmosta a szemem előtt a sárgás-vöröses vizeletet; ahogy eltűnt a lefolyóban, a fehér porcelán csésze hátterében még inkább véresnek tűnt. - Lehetetlen! Véres a vizeletem! Lehetetlen! - motyogtam magam elé. Borzalmasan éreztem magam. Vadul mostam, csak mostam a poharat. Elzártam a vizet, majd letéptem egy papírtörölközőt és a poharat szárazra töröltem. Gondoltam, majd azt hazudom, hogy nem sikerült, azt biztosan elhiszik. Nem szabad ennek kiderülnie, egyszerűen nem szabad! Hirtelen lehűlt a tarkóm. De hát pont azért vagyok itt, hogy ha valami baj van a prosztatámmal, vagy valami mással, akkor az kiderüljön! Nem szabadott volna kiöntenem, még akkor sem, ha véres volt. Ha véres volt, annál jobb. Legalább biztosan lesz értelme a kórháznak. Milyen szerencsés volnék, ha a dolog pont most derülne ki. Akkor most ingyen gyógyítanak meg vagy legalábbis megkísérelnék, és egy csomó kezelést ingyen kapnék, legalábbis egy ideig. Most már átkoztam magam, amiért az előbb olyan hülye voltam, hogy

kiöntöttem a vizeletemet. De most már mindegy, majd később újra vizelek - gondoltam magamban mérgelődve. Fáradtan ráztam meg a fejem, megfordultam, majd kicsoszogtam a WC-ből.

Amint a kórterem felé bandukoltam, higgadtan végiggondoltam a történeteket. Hirtelen megmerevedtem. Rájöttem, a fenébe is, hirtelen ráeszméltem, hogy mitől volt piros a vizeletem. Hirtelen beugrott minden. Hát persze! Hogy én mekkora egy barom vagyok! Nem a vértől lett a vizeletem piros. A fenébe is, hát persze hogy nem! Az a rohadt zokni volt. A piros pamutzokni. Az fogta meg. Amikor visszacsavartam a pohárba... A fenébe is! Az egész annyira groteszk volt, hogy az iménti depresszív hangulatom hirtelen féktelen jókedvbe csapott át. Elmosolyodtam. A pisigyűjtő poharat a fejem tetejére állítottam, s úgy szökdécseltem vissza a kórtermem felé.

A pohárral a fejemem, idétlen vigyorral az arcomon kirántottam a kórterem ajtaját, elengedtem a fejemem tartott poharat, majd két lábbal átugrottam a küszöböt. A pisis-pohár legurult a fejemről. Az egész annyira idétlen volt, hogy kiszakadt belőlem a röhögés. Bukdácsoltam a guruló vizeletgyűjtő pohár után, közben harsogva nevettem. És hirtelen belém szakadt a nevetés fullánkja: észrevettem a szomszédos ágy körül sürgő-forgó orvoscsoportot.

Döbbsen álltam ott, néztem, ahogy az orvosok határozott, idegen csengésű, érthetetlen szavakkal utasítják az asszisztenseket. Néztem az ágy mellé tolt gépen kivillanó fényeket. A jókedvtől fénylő arcom, éreztem, most már aggodalmat sugárzott. Az aggodalom vastag ráncokba gyűlt, a ráncok medrében apró izzadságpatakok jelentek meg. Csak álltam ott. Képtelen voltam megmozdulni, képtelen voltam magam elvonszolni a saját ágyamig. Talán egy perce lehettem a szobában, amikor az orvosok körül forgolódó Júlia nővér észrevett és odajött hozzám.

- Mi történt vele, mi történt a hipochonderrel? - kérdeztem ijedten. - Csak nem...

- Meghalt. Most az egyszer nem szimulált. Valóban meghalt.

- De... de hát hogyan, amikor, amikor... de nem is volt rákos?

- A szíve. Úgy néz ki. Baj volt a szívével. Nem hitte el, hogy a szívével volt baj. Ragaszkodott ahhoz, hogy rákos.

- Tehát amikor szóltam, akkor tényleg,... akkor tényleg haldoklott?

- Tényleg. Annyit haldoklott az utóbbi időben, hogy a végén, amikor valóban haldoklott, látja, már nem hittünk neki.

Nem tudtam mit mondani. Teljesen letaglózott ez a haláleset. Leroskadtam az ágyra, majd fáradtan végignyúltam a takarón. Becsuktam a szemeimet. Az agyam teljesen kiürült. Hallottam, amint az orvosok halkan beszélgetve kivonulnak a szobából. Hallottam a vászon suhogását, amikor letakarták a férfit, hallottam, amikor átemelik a testet egy kerek hordágyra, majd kitolják a szobából. Egy percig csönd borult a kórteremre. Majd újból kinyílt a terem ajtaja. Júlia nővér lépett az ágyamhoz.

- Mielőtt még elalszik, ideadhatná a poharat! - mondta fagyos hangon, mintha az előbb semmi sem történt volna, mintha nem az előbb halt volna meg egy ember a szomszéd ágyon.

- Nem sikerült... pisilnem. Egyszerűen nem kellett - hazudtam. Fejemet oldalra fordítottam, nem néztem a fölém tornyosuló nővérkére.

- Rendben, de holnap reggel ez legyen az első dolga! - figyelmeztetett. - Most pedig lázmérőzünk egyet elalvás előtt.

Ezzel egy lázmérőt nyomott a hónom alá. Hagytam. Ha akartam volna, akkor sem tudtam volna védekezni. Szabály. Tudtam. Mondta.

- Pár perc múlva visszajövök - mondta csendesen, majd elhagyta a kórtermet.

Kinyitottam a szemem. Most, hogy már nem feküdt a mellettem lévő ágyakon senki, így fekvő helyzetből is jól ráláttam a szúnyoghálós ablakra. Az ablak nyitva volt. A fekete hálóban egy elevenen világító holdsarló vergődött. Pislogtam egyet. A hold hirtelen megmerevedett. A hold megdöglött a szúnyogháló fogságában.

Szegény, szegény hold!

III.

A következő napokban életem legalaposabb kivizsgálásán estem át. Egyik orvostól egyenest egy másikhoz kerültem; az orvosok adtak-vettek, mintha csak valami stafétabot lennék. Napjaimat a kórház legkülönbözőbb folyosóin töltöttem. Várákoltam. Várakozásom feszültség ízű volt, hiszen soha sem tudhattam, hogy a következő vizsgálat mennyire lesz kellemetlen, esetleg fájdalmas. Az orvosok mindig felettébb tisztelettudóan kezeltek. Beszélgettünk néhány mondatot, majd felfektettek az ágyra és nyomkodni kezdtek, majd felültettek és meghallgattak sztetoszkópjaikkal, kérdezősködtek, újra visszafektettek, morzsolgatták a bőrömet, csontjaimat, morzsolgatták a heréimet, mintha az csak valami chips-es zacskó lenne, amiben az ajándék műanyag figurát próbálják kitapogatni. Megvizsgálták a péniszemet, ide-oda húzkodták a péniszemet. Végig azon izgultam, nehogy felálljon egy orvos kezében. Nem állt fel. Az orvos gumikesztyűt húzott és felnyúlt hosszú, csontos mutató ujjával a seggembe és csak forgatta, forgatta benne elmélyülten. Majd hosszú csöveket erőszakoltak fel a beleimbe, és hogy tolni tudják előre, alaposan felpumpálták a beleimet levegővel. Ez utóbbi a különösen fájdalmas élményeim közé tartozik, olyan volt, mintha alaposan telezabáltam volna magam valami erősen puffasztó étellel, és utána odatartottam volna a seggem egy péniszversenyt nyert nagytökű néger homoszexuális bikának; hányingerem volt, fejemről patakzott az izzadság. De persze a béltükrözés szinte gyerekjáték volt a gyomortükrözés és a tüdőtükrözés viszontagságaihoz képest. Hosszú műszereket nyomtak minden elképzelhető lyukamba, olyan gyakorisággal, hogy kezdtem azt hinni, hogy ezek a lyukak valójában pont az ilyen vizsgálatokra lettek kialakítva, mintha Isten ezekkel a lyukakkal csupán különböző interface-eket akart volna nyitni a kutakodó orvosok számára, és minden más funkciójuk csupán mellékes dolog lenne. Az orvosok emellett előszeretettel csapolták meg testnedveimet, mintát vettek szinte mindenből, amit el lehet képzelni. Tucat vérvétel, vizeletvétel, székletminta, ondóminta, kenetek a nyálkahártyáimról, a gerincvelőből, csontvelőből. Mintát vettek egy hosszú tüvel az agyvizemből is. Ezen utóbbi rituálék úgy viszonyultak az egyszerű és kommersz vérvételhez, mint egy amputáció élménye egy szúnyogcsípéshez. De keményen álltam a sarat. Végül is mindaz, amit kiálltam, a javamat szolgálta, és hát akárhogy is vesszük a nyereségem szerves része volt. Jut eszembe, az ultrahangos és a különböző nyomjelzős és nyomjelző nélküli képalkotó technikák armadája is természetesen végigdübbörgött a testemen. Hogy mi szükség volt minderre? Közvetlen értelemben természetesen semmi, hiszen látszólag egészséges voltam. De most négy hétig nekem minden vizsgálat ingyen volt. Tehát kaptam egy étlapot, akár csak valami pizzériában, ahol az ember maga válogathatja össze a feltétet. És én mindent kipipáltam. Így aztán a kórház minden lehetséges vizsgálatát elvégezték rajtam, akár kellett, akár nem. Hiszen nem tudhattam, hogy mi az, amire a közeljövőben szükségem lehet, és hát szenvedés és fájdalom ide, szenvedés és fájdalom oda, most mindez ingyen volt!

A közel másfél hetes kivizsgálási periódus alatt 81 vizsgálaton hajszoltam végig magam. Szigorú, kérlelhetetlen, fájdalmas és kimerítő program volt. A szememtől a vérképző rendszeremen át az egyes genetikai vizsgálatokig terjedő kivizsgálás végeredménye az volt, hogy eltekintve egy-egy apróságtól, semmi de semmi bajom nincsen.

- Maga akárhogy is nézzük *egészséges* - mondta nekem Rip doki, summázva a kivizsgálás eredményét.

- Az nem lehet! - kiáltottam fel rémulten. Még alig a felét használtam fel a megnyert ellátásnak, és szemmel láthatóan ki akarnak tenni az utcára. - Biztos van valami, amit nem vettek észre! Egy kezdődő rosszindulatú daganat, egy elmeszesedett koszorúér, egy aprócska gyomorfekély, bármi... - néztem esdeklő, reménykedő szemekkel a doktor merev szemébe. Nem dobhatnak ki így, hogy még nem tudnak mindent, nem lehet! Én megnyertem a négy hetes kórházi ellátást, és minden vizsgálatot, amit a kórház el tud végezni, szeretném, ha elvégeznének rajtam. Az nem lehet, hogy csak így elbocsássanak, egy ilyen közhelyet vágva a szemembe, hogy egészséges!

- Higgye el, minden lehetséges vizsgálatot megcsináltunk. Mindent megadtunk, amit meg tudtunk adni. Nem akarunk kitolni magával.

- És mi van a két műtéttel? - jutott eszembe. Szinte megkönnyebbültem, amikor eszembe jutott a felhasználható két műtét.

- Valójában nincs szüksége műtétekre. Maga egészséges, értse meg, egészséges!

- Muszáj ezt állandóan a fejemhez vágnia?

- De ha egyszer egészséges!? Ennek igazán örülhetne.

- Persze, örülhetnék mi! Mert megspórolok így maguknak egy rakás pénzt. Nézze, doktor úr, én nem ma jöttem le a falvédőről! Ragaszkodom a két műtéthez, még akkor is, ha pillanatnyilag nincs rá semmi szükségem. Inkább ahelyett, hogy azt ismételteti, hogy milyen egészséges vagyok, azt mondja meg, hogy milyen műtéteket tud nekem ajánlani!

- Nézze, a műtéteket nem szoktunk csak úgy l'art pour l'art végezni! Értse meg, mi nem vagdoshatunk megfelelő indikáció nélkül!

- Ha felhívom az ügyvédemet, az megfelelő indikáció! Olyan kártérítési pert akasztok a kórház és a Társadalombiztosító nyakába, hogy arról koldulnak, csak szórakozzanak itt velem! - mondtam teljesen kikelve magamból. - Még hogy megfelelő indikáció! - füstölögtem.

- Feltételezem, hogy tud ajánlani nekem egy rakás preventív műtétet, vagy például... igen, mi van a plasztikai műtétekkel, igen, akarok valamilyen esztétikai műtétet is.

- Ha elolvasta volna a szerződés apró betűs részét is, tudhatná, hogy az esztétikai műtétek nem tartoznak a szolgáltatásba.

- Oké..., de mi van a preventív műtétekkel?

- Hát, ha feltétlenül ragaszkodik hozzá, akkor természetesen lehet róla szó. Persze fel kell hívnom a figyelmét, hogy minden beavatkozás némi kockázattal jár. A legkisebb kockázatfaktorú műtéteket ajánlanám magának, ha már mindenképpen ragaszkodik a beavatkozásokhoz.

- Mert azok kerülnek maguknak a legkevesebbe, igaz? - mondtam gonoszkodó hanghordozással.

- Igaz. De nem ártana, ha nem csak az anyagi oldalról közelítené meg a dolgot. Ne vállaljon felesleges kockázatot. Végül is az a lényeg, hogy úgy kerüljön innen ki, hogy teljesen egészséges legyen és sokáig ne szoruljon komolyabb orvosi ellátásra, nem?

- Jó. És mit tud akkor nekem ajánlani?

- Nos, mit szólna például, ha kivennénk a manduláját? A garatmandulája később rengeteg gondot okozhat.

- Nem hangzik hülyeségnek. Sőt... Rendben, legyen az első egy mandulaműtét. És mit tud ajánlani második fogásnak? Második fogásként ragaszkodom valami olyasmihez, ahol vágunk - jelentettem ki ellentmondást nem tűrő hangon.

- Hmm. Tulajdonképpen preventív céllal csakis egy megelőző vakbélműtétet javasolhatok. Mit szólna, ha kivennénk a vakbelét? Tudom, nem egy nagy és drága műtét, de értse meg, hogy nem csinálhatunk ennél nagyobb kockázattal járó műtétet, ha semmi okunk sincs rá! Értse meg ezt! A vakbélműtét pedig igazán... hasznos lehet magának.

- Rendben - mondtam néhány másodpercnyi gondolkodás után. - Tetszik az ötlet. Akkor hát vakbél műtét másodiknak. Látja, mégis csak megállapodunk végül - mondtam békülékeny hangon. - És mikor kezdhetünk?

- A programot előbb még meg kell konzultálnom a sebészettel - mondta határozott hangon. - De ne nyugtalankodjon, a mandula műtétjére egy pár napon belül egész biztosan sort kerítünk - Felállt és kezet nyújtott nekem. - Hamarosan jelentkezem, addig is pihenjen és töltődjön fel energiával! Szüksége lesz rá a gyors gyógyuláshoz.

Én is felálltam és kezet nyújtottam a dokinak. Nagy, száraz, lapát kezei voltak. Nehéz volt elhinni, hogy ezekkel a kezekkel valaki orvos legyen. Elindultam kifelé a rendelőből, de félúton hirtelen eszembe jutott valami, amit már régóta meg akartam kérdezni. Visszafordultam a doktorhoz:

- Mondja, doki, a neve, a neve valamiféle művésznév, vagy tényleg Rip-nek hívják?

- A Requiescat In Pace²-re gondol?

- De ugye nem haragszik, hogy megkérdeztem?

- Nem, dehogy. Tudja, valóban művész név. A másik foglalkozásomra utal. Másodállásban temetkezési vállalkozó vagyok. Itt a kórházban. Tudja, a Társadalombiztosítási fizetésből nehéz megélni, így aztán szükség volt egy kis mellékjövedelemre. De remélem ez nem zavarja?

- Á, dehogy - mondtam könnyed hangon. Még saját magam is alig-alig vettem észre, hogy a hangom egy icipicit megremegett. Biccentettem a doktornak, majd sietős léptekkel távoztam a rendelőből.

*

A műtétig fennmaradó néhány napot Júlia nővér körül töltöttem. Muslicarajként követtem. Egy muslica jelentéktelen állat. Egy muslicát el lehet nyomni; egy picike, fekete, puha pötty az egész. Egy muslicarajt lehetetlen elnyomni; egy muslicaraj mindig eléri a célját. És ugyan mi célja lehet egy muslicarajnak? A cél a rajzás maga; a megállíthatatlan szaporodási ösztön, amit nem lehet kikapcsolni még azzal sem, hogy elkenünk közülük egyet-egyet, amikor az orrunkra szállnak. A muslicák mindig az ember orrára szállnak; kapkodunk az orrunk után, mert minduntalan elkezd viszketni a vége. Újra és újra meg kell hogy vakarjuk. A muslicák ostoba állatok. Miért az orrunkra szállnak állandóan? Van ugyanis olyan hely is a testünkön, ahonnan nem kergetnénk el őket. Ha ott nyüzsögnének, mi is, ők is valami újat élhetnénk át.

² Nyugodjon békében; sírfelirat (latin).

Az új jelenség neve: muslicaorgazmus. Az én rajom okos muslicaraj volt. Júlia nővér pedig menthetetlenül muslicaorgazmusra volt ítélve.

Júlia nővér nehezen reagált a közeledésemre. Amit be lehetett vetni, mindent bevettem, és mégis, szinte semmi. Minden alkalommal, amikor láttam, egyre jobban izzásba jöttem, minden alkalommal, amikor feltűnt, úgy éreztem, hogy ezt a nőt muszáj megszereznem. Júlia nővér mindig kedves volt hozzám, mindig mosolygott és mégis, a mosoly távoli volt. Olyan mosoly volt ez, mint amikor az ember egy vonatpályaudvar peronján figyeli az állomáson átrobogó gyorsvonalat, és az egyik lehúzott ablakban meglát egy csinos, mosolygó női arcot; egy pillanatra azt hiszi, hogy rá mosolyog, de aztán rögtön rá is eszmél, hogy mégsem, csupán az arcába fújó szelet élvezi, vagy esetleg az állomás kopasz öreg fáinak a lenyűgöző látványát. A közelség hirtelen mérhetetlen távolsággá zsugorodik, mosolya, arca, teste, illata a végtelenbe robog el tőlem. És jön egy új találkozás, amikor újból egymás mellé kerülünk. És én akarva-akaratlanul bár, de újra támadok: szavakkal, mozdulatokkal, mimikákkal, tetetett nagyzsolással és hamis féltékenységgel, szomorúsággal, örömmel. A csábítás összes fegyverét egyszerre bevetve, vagy pedig lassan és taktikusan, egyenként; ahogy a forró teát isszuk: óvatosan, élvezettel kortyolva. De mindez mit sem számított. Ahogy a bolygók is állandóan elrobognak egymás mellett, mi sem kerülünk soha egymáshoz elég közel, hogy felizzhassunk, akár csak a gyufa feje, amikor végigdörzsölik a skatulya oldalán. A muslica raj végigtapogatta Júlia egész lényét, a várt muslicaorgazmus pedig elmaradt.

De nem adtam fel. Egy nőt soha sem szabad egy-két nap után feladni. Meg lehet és meg kell találni a hozzá vezető utat. Az utat sokszor egy-egy jól irányzott, kellő időben bementő bók tárja fel, máskor egy izmos hát vagy fenék, megint máskor egy pillantás, egy mozdulat, sokszor elég egy ártatlan spontán állvakargatás. Aki rutinos, az hamar megtalálja a kulcsot. Ez legtöbbször nem tudatos, és hirtelen arra döbbenünk csak rá, hogy már nyitva van a kapu és csak be kell rajta sétálnunk. És legtöbbször hiába merengünk el azon, hogy mi is volt az a kulcs, nem találjuk. Én azonban végül megtaláltam ezt a kulcsot. Júlia nővérnél a kulcs ugyanis nagyon is konkrét, kézzel fogható tárgy volt: a lázmérő.

Úgy vettem észre a dolgot, hogy Júlia nővér szemében valahogy megváltozott a fény, amikor fölém hajolt és behelyezte nekem a lázmérőt. Már az is gyanús lehetett volna, hogy mindig maga csúsztatta be a hónom alá, és nem engem kért meg arra, hogy helyezzem el. Az is gyanús lehetett volna, hogy amikor kivette - szintén maga csinálta, mintha azzal, hogy én hozzáérek máris meghamisítanám az eredményt - meglehetősen hosszan forgatta és percekig tanulmányozta egy furcsa érdeklődő mosollyal az arcán, majd hosszasan és lassan, de egy cseppet sem szertartásosan, hanem inkább úgy, mintha minden alkalommal élményt okozna neki, lerázta a hőmérőt. Júlia nővér boldog volt, ha lázmérőzhetett. Mivel ritkán járok kórházba - lévén, hogy anyagilag nem engedhetek meg magamnak efféle luxust - így azt hittem, hogy Júlia nővér viszonya a hőmérőzéshez normális, vagy mondjuk inkább úgy, hogy semmiképp sem hittem abnormálisnak. Júlia nővér viszonya a lázmérőkhöz valójában, hogy finoman fogalmazzak, bizarr volt: Júlia nővérek a lázmérők kéjes élvezetet okoztak. A muslicaraj végre megtalálta az egyetlen pontot, ahol nem kergették el őket: a kis fekete állatok ezrével telepedtek le a lázmérőkre. És az én kedves Júlia nővérem elélezett a csiklandozó, apró állatok alatt...

Egyik este Júlia nővér a szokásos időben benyitott a kórterembe, hogy meghőmérőzhessen. Ez egyszer vártam a hőmérőzés szertartását, vagy talán pontosabb, ha azt mondom, a hőmérőzés aktusát. Júlia nővér fölém hajolt, majd közölte:

- Hőmérőzünk.

Az orrlükai kitágultak, amint a hőmérővel hozzám közelített, szemeiben a nemrég felfedezett furcsa, ibolyaszínű fény villant. Elhatároztam, hogy játszom vele egy kicsit. Ellenkezni fogok.

- Nem, erre most igazán nincs semmi szükség. A kivizsgálás már megtörtént. Kutya bajom. A műtétek még nem kezdődtek el. Fogalmam sincs, hogy mi szükség van erre a hőmérőzésre!

- De hát... ez szabály. Minden esetben, naponta háromszor. Ezt már megbeszéltük.

- De ez hülye szabály.

- A szabály az szabály. Azért szabály, hogy betartsuk - mondta kétségbeesetten. Láthatólag fel volt dűlva és ugyanakkor fel volt izgatva. A hőmérőzés gondolata már feltűzelte, és most én itt ellenállok.

- A szabályok arra is valók, hogy megszegiük őket. Úgy sincs ebben a teremben senki más rajtunk kívül. Mi lenne, ha az egész hőmérőzést rövidre zárnánk azzal, hogy hasra beír valamit a lázlapomra?! Senki nem fogja megtudni, lázam pedig nincs.

- De ez csalás, ezt én nem csinálom! - riadt teljesen vissza. Szinte remegett az egész teste. Magsajnáltam. Itt az idő!

- Na jó! Hát legyen! Mérje meg a hőmérsékletemet. Nem bánom.

Júlia nővér nagyot sóhajtott, és boldog, elégedett mosoly ömlött szét az arcán. A lázmérővel elkezdett ismét felém közeledni. Erre tiltakozóan kinyújtottam a kezem, és megfogtam a csuklóját. Júlia arca egyetlen egy óriási kérdőjellé olvadt.

- De ez így nem jó! Ez így nem ad pontos eredményt. Ne így csinálja! Ha már mindenképpen hőmérőzni akar, könyörgöm, ne így csinálja!

- Hát hogyan csináljam? - kérdezte szinte tapintható szenvedéssel a hangjában.

- Hát több hőmérővel! Több hőmérővel mérje meg a testhőmérsékletemet, majd olvassa le minden hőmérő értékét, és utána átlagolja őket és azt írja fel a lázlapra.

Júlia nővér szemei elkerekedtek, szája lazán kinyílt, fehér, átlátszó arcbőre pirosra vált.

- De hogy csináljam? - kérdezte izgatottan.

- Menjen ki a nővérszobába és hozzon be még jó pár hőmérőt! Minimum még négyet-ötöt, jó! - utasítottam finoman. Júlia nővér szemében eksztatikus tűz lobbant, megfordult és kiviharzott a szobából.

Amíg Júlia távol volt, én meztelenre vetkőztem. A levetett pizsamámat a mellettem lévő ágyra hajítottam, majd bebújtam a takaró alá. A takarót a nyakamig húztam, felkészülve arra az esetre is, ha nem Júlia nővér lenne az, aki először betoppan a szobába. Szerencsére alig egy perc múlva már nyílt is az ajtó, és Júlia nővér kipirult arca jelent meg az ajtóban. Júlia, mintha csak valami gyerek lenne, aki alvó szüleit kicselezve akar kilopódnizni a házból a sötét udvarra, óvatosan csusszant be a kitérűlő nyíláson, majd finoman, végtelenül halkan tette be maga után az ajtót.

- Zárja be az ajtót! - utasítottam. A meztelen testemet rejtő takarót a másik ágyra hajítottam. Júlia nővér reszkető lábakkal közeledett az ágyamhoz. Kezében immáron öt lázmérő remegett.

- Csak ötöt tudtam szerezni. Ezt is nagyon nehéz volt, egy másik kórteremből kellett lopnom őket - mondta.

- Elég lesz. Most jöjjön közelebb! Úgy. Üljön ide az ágy szélére! Úgy. Na ne remegjen, - támaszkodtam fel a könyökömre, kezemet puhán a derekára helyeztem. - Engedje ki a haját! - utasítottam szelíden.

Júlia pedig engedelmeskedett, akár csak valami médium egy hipnotizőr kezei alatt.

- Most... most mit... mit csináljak a hőmérőkkel? Hová tehetem őket?

- Tegye az egyiket a hónom alá, ahogy szokta! De ne siesse el! Élvezze! Csak lassan! Van időnk. Ne kapkodjon! Ez még csak a kezdet - mondtam, miközben elkezdtem lágyan simogatni a derekát.

Júlia az ajkába harapott, szemei megnedvedesedtek és élénken csillogni kezdtek benne a kórterem hosszú, vibráló neonjai. Megfogta az egyik hőmérőt, majd lassan közelítette meg enyhén izzadó hónaljamat. A hőmérő puhán hatolt a vállam alatti részbe, majd Júlia megmozgatta egy kicsit, ide-oda, beigazítva, hogy a higanyfej jó helyre kerüljön, majd nagyot sóhajtva elengedte a hőmérő végét.

- Jól van - mondtam, és biztatólag rámosolyogtam. - Most vedd a kezébe a következőt, és lassan dugd bele az egyik orrlyukamba!

Júlia némán engedelmeskedett. Kibontott haja a szemébe lógott, gyönyörűen keretezte bájos arcát, ami így, felfűtött állapotban még inkább lenyűgözőnek hatott. Júlia felemelte a következő hőmérőt és csigalassúsággal közelítette az orrom felé, majd óvatosan felnyomta a bal orrlyukamba. Mindeközben én félig oldalra dőlve, jobb könyökömre támaszkodva pihentem az ágyon. Júlia mellettem ült, egyik lábát felhúzta az ágyra; hogy kényelmesebben ülhessen, hófehér, vasalt köpenyének alsó három gombját kigombolta. Amint Júlia előrehajolt, hogy a hőmérőt az orromba nyomja, szabad bal kezemmel elkezdtem kigombolni köpenyének maradék gombjait is.

- Úgy. Ugye milyen egyszerű! - mondtam neki. - És még a felénél sem tartunk. Még csak most jön a java! Most fogd meg szépen a következő hőmérőt, azt a világoskékét, úgy, gyere a hátam mögé, és óvatosan nyomd a fenekembe!

Júlia nagyot lélegzett, felállt és levette a közben kigombolt köpenyét. A köpenye alatt csak egy picit melltartót viselt, ami alig takart valamit rugalmas, formás melleiből, alul pedig egy picike fehér bugyit, amin átizzott éjfélete szeméremszőrzete. Júlia megkerülte az ágyat, majd leguggolt, így meztelen fenekem egy vonalba került az arcával. Éreztem a fenekemen apró, izgatott lélegzésének csiklandozását, majd éreztem, amint az üveg lázmérőt a fenéklyukamba tolja. Júlia lélegzése egyre szabálytalanabbá, egyre felfokozottabbá vált. Hallottam, amint hatalmasakat nyel, miközben a lázmérővel belém hatol.

- És most közeledünk a csúcshoz - mondtam tompított hangon. Most ismét kerül meg az ágyat, és térdelj le ide, elé! Úgy, jól van. Most fogd az egyik kezébe a következő hőmérőt, másik kezébe meg add ide nekem! - mondtam neki izgatott hangon.

- Úgy, rendben - mondtam, és kezének fehér, hosszú, finom ujjait meredő péniszemre kulcsoltam. Így, ni. Most óvatosan dugd bele a hőmérőt! Szúrd ki a szemét! - mondtam mosolyogva. Júlia rám pillantott, szemében a másodperc töredékéig rémület tetszett, ilyet még azelőtt feltehetően soha nem csinált. Látva azonban biztató tekintetemet, hamar bele jött a játékba és egyszerre belerobbant testébe a póz minden rejtett erotikuma; ez volt a tömény szesz az eddigi simogató bor után, amit most egyszerre felhajtott, és ami hihetetlen sebességgel a fejébe szállt. Júlia egész testében remegett, ahogy a lázmérő ezüstös végét a péniszem lyukába dugta.

- Úgy, most engedd el szépen, csak egy ideig! - utasítottam. - Majd később még visszatérünk hozzá - biztosítottam, látván extázisát. - Most még ennél is izgalmasabb dolog következik - lihegtem az ágyam előtt térdeplő, izzadó nővérke fülébe. Testemből, mint kaktuszból a tüskék, úgy álltak ki a hőmérők.

- Vedd le a melltartódat meg a bugyidat, és gyere ide!

Júlia talpra vergődött, és hozzálátott, hogy lecibálja magáról átázott fehérneműjét. Amint ez sikerült neki, utasításomra odahúzott az ágy mellé egy fehér bőrrel bevont kórházi széket, majd rátelepedett rá, és lábait terpeszben felrakta az ágyra.

- Eddig csak mindig te hőmérőztél - mondtam. Ezzel felkaptam az ágyamon heverő utolsó hőmérőt, szabad bal kezembe fogtam, majd óvatosan simogatni kezdtem a végével Júlia nővér szilvává duzzadt szemérem ajkait. Lassan körözve közelítettem a hőmérővel a hüvelyéhez, majd néhány perces játszadozás után hirtelen felnyomtam neki az üvegcsövecskét. Júlia felsikított, teste megfeszült, majd elernyedt. Júlia nővér elélezett a lázméréstől.

Amikor magához tért, megkértem, hogy szedje össze a hőmérőket. Mindegyiket olvassa le, és legyezze fel - figyelmeztettem. Júlia kivette először a sajátját, majd leolvasta és felírta. Ezután szépen sorjában kivette belőlem mind a négy hőmérőt, ezeket is leolvasta, leírta, majd óvatosan, kéjesen lerázta őket. Amint a hőmérőkkel játszott és körülöttem táncolt meztelenül, izzadtan, kipirultan, elöntött a bíborvörös vágy, amit eddig is nagy nehezen sikerült csak visszatartani. Amint Júlia végzett a hőmérőkkel, magamhoz húztam, és végre istenigazából szeretkeztünk.

Kimerülten, nedvesen, ragacsosan feküdtünk egymás karjában a fehér, kórházi lepedőn. Júlia meztelen hátát figyeltem, gerinccsigolyái finoman kirajzolódtak a hátán. Gyönyörű volt ez a nő, csak kicsit komplikált. Nagyot sóhajtottam. És ahogy ezt a csodálatos hátat figyeltem, egy apró muslica telepedett le az egyik csigolya lágy domborulatára.

Nem akartam agyonnyomni azt a pici muslicát.

*

A holnapok mindig azelőtt elkezdődnek, hogy a tegnapok valójában véget értek volna. Ez még inkább így volt ezen az éjszakán. Júlia hamar elmenekült az ágyból, természetesen nem tölthette velem az egész estét; mennie kellett, én pedig nem tartoztattam. Az egyedüllét egy darabig velem bolyongott, hallgattam az időközben visszatért betegársam furcsa, távoli szuszogását, szörcsögését; álmatlanul ízlelgettem az elalvás gondolatát, mindeközben a holnapi műtétem járt a fejemben. A holnap máris betolakodott a mába, befúrta magát tudatomba, mint valami fonalféreg, s ez a féreg, éreztem, elkezdte szivacsossá lyuggatni agyamat. És amikor úgy döntöttem, hogy megadom magam a bennem felgyülemlett fáradtságnak, megadom magam az elő- előtolakodó álomnak, amely szökőárként tornyosult tudatom partjainál, ez a mindent átrágó félelem-féreg, a közelgő műtét gusztustalan kísértete már megfertőzte tudatomat és tudatalattimat egyaránt. Azt hittem, hogy az álom majd elfeledteti velem szorongásos vízióimat, melyek a műtét gondolatára tolakodtak elő bennem. A víziók azonban petéknek bizonyultak, egy fertelmes, gennyes rémálom petéinek; féregpeték voltak, és mire az első napsugár elérte arcomat a következő reggelen, már ezrével vájkálták, szívták, cuppogták a felhízott fonalférgek koponyám lágy tartalmát.

Rémálmom szertefoszlott, csupán izzadságtól lucskos pizsamám és ágyneműm emlékeztetett az éjszaka átélt borzalmakra. Felébredtem. Rémálmom szertefoszlott, és csupán az izzadságtól tapadó hajam és a gerincemen végiggördülő verejtékcseppecske emlékeztetett az előttem álló borzalmakra. Felébredtem.

És mit kaptam az ébredéstől cserébe, mit kaptam a tudatomtól cserébe azért, hogy engedtem életre vergődni? A várakozás önkínzó tűjét. A várakozás önkínzó tűjét az ember magába dőfi és ezzel a varázstű megszünteti a bizonytalanság kínját. De amit cserébe kap az ember, az még a bizonytalanságnál is rosszabb: az elviselhetetlen bizonyosságot kapja, hogy valami baj fog történni. És kirántja magából a tűt, mire megszűnik az éles és rosszindulatú vízió, ám visszaereszkedik az emberre az elviselhetetlen bizonytalanság érzése, ami olyan, mintha az ember fejére egy igen finom szövésű hálót hajítanának: szinte nem is látja, hogy benne van a hálóban, pusztán azt érzi, hogy képtelen menekülni, hogy tagjai összegabalyodnak, megbénulnak; a menekülés lehetősége minden egyes csapással, ami arra irányul, hogy széttépjük a hálót, csak csökken és csökken, míg a végén teljesen elenyésczik. És ekkor újból a gyűlöletes tűhöz, a várakozás önkínzó tűjéhez nyúlunk, és újból magunkba szúrjuk, hogy aztán újból kitépjük, hogy később újra szúrhatunk. Így válunk lassanként ronccsá a várakozásban, lassan elvérzünk a mély tűszúrások ejtette sebeken keresztül. Így feküdtem én is ezen a kora reggelen az ágyamban. Túl korán ébredtem, így túl sok tűszúrást kellett elviselnem. Amikorra a doktor megérkezett, már szinte elfolyt minden energiám; hófehér voltam, fáztam és teljesen kiszáradtam a félelemtől.

- Jó reggelt, hogy van? Felkészült? - kérdezte a betoppanó doki mosolyogva. Rip doki ezen a reggelen különösen jól nézett ki. Arca kipirosodott volt, ráncai szinte eltűntek, haja egészségesen csillogott. Láthatóan frissen vasalt köpenyt vett fel, fekete nadrágja szintén élére volt vasalva, cipője fényesen ragyogott. Mégis leginkább az a különös mosoly lepette meg, amivel ezen a reggelen fogadott. Rip dokit ugyanis még sosem láttam mosolyogni, és ha végig is futott egy-egy halvány mosoly örökké merev arcán, az mindig kényszerűséget, erőlködést sugallt.

- Jó reggel doki! - üdvözöltem fakó hangon. - Hát voltam már jobb passzban is. Azt hiszem, egy kicsit izgulok.

- Hát van is rá oka. Tudja a mandula műtétbe, ami magára vár, minden százezer betegből egy belepusztul.

- Most hülyéskedik? El akar rémisztetni? Ne izguljon, nem fog tudni! Én ragaszkodom a műtétemhez, ha már egyszer megnyertem.

- Ne vegye a szívére, nem lesz semmi baj. Csak tréfáltam.

- Látom, ma igencsak jó kedvében van. Mi történt, maga is nyert egy négyhetes kórházi ellátást a Társadalombiztosítás sorsolásán?

- Dehogy, ennél sokkal jobb.

- Na ne csigázzon, mondja el, mi volt az!

- Tudja Júlia nővé..., de inkább hagyjuk...

- Mi történt Júlia nővérrel? - kérdeztem izgatottan. Az előbbi fásultságom egy csapásra megszűnt. - Mi van Júlia nővérrel? - kérdeztem egyre türelmetlenebbül.

- Na jó, elmondom, elvégre magának köszönhetem az egészet.

- Mit köszönhet nekem?

- Az alapötlete zseniális volt! Nem semmi, ahogy erre rájött. Le a kalappal maga előtt! Ez a hőmérős játék, ez tényleg zseniális volt.

- Mi... mit akar ezzel mondani? - kérdeztem gyanakodva.

- Ugyan, ne tetesse magát! Tudom, hogy múlt éjszaka megdöntötte a nővérkét. Ez a hőmérő dugdosás, ez óriási volt!
- Maga lefelkedett?
- Igen.
- Ez elképesztő! Mit képzelsz tulajdonképpen magáról, hol van, egy peep-show-ban?!
- Nyugalom, ne húzza fel magát! Elvégre is ez sem egy motel szoba, hanem egy kórház, ha már itt tartunk. De nyugalom, semmi gond! Nem fogom emiatt magát kidobni innen.
- Engem kidobni, hisz' maga lefelkedett!
- Így van. És be kell vallanom, hogy rendkívül élveztem.
- Maga egy perverz állat.
- Na! Az, hogy ki a perverz, arról tárgyalhatnánk. Nem, én csak kipróbáltam, hogy a hőmérő önmagában is beválik-e, vagy a dolog csak magánál működik.
- Hogy mit csinált? - kérdeztem hitetlenkedve.
- Én is kipróbáltam a hőmérős trükköt. Ez egyszerűen szuper! Maga igazi zseni.
- Kinél próbálta ki, csak nem Júlia nővérnél?
- Hát persze, hogy nála! Ki másnál? És működött! Ugyan úgy felizgult, ahogy magánál felizgult. És miután elélezett a hőmérős játéktól, mindent megcsinált.
- Maga kileste azt, hogy mit csináltam Júliával, és ahogy az a szegény lány kijutott ebből a szobából, az én módszeremmel maga is felcsinálta? - kérdeztem elképedve.
- Nem rögtön, egy pár óra múlva. Igen. Maga el sem tudja képzelni, hogy milyen régóta próbálom becserkészni. És minden próbálkozásom lepattant róla. És ahogy előjöttem a maga hőmérős trükkjével, az a nő teljesen bevadult.
- Maga egy rohadt, mocskos állat, kihasználta azt a szegény nőt, felcsinálta, mintha csak valami mocskos gumigéza lenne, amit én fűjtam fel! Én! Maga meg csak megtömté, egyszerűen kihasználta, hogy én már bejártam, mintha csak valami tetves sportkocsi lenne, akit akárki megtankolhat! Mi a francot képzelsz magáról, maga, maga...
- Csak lassan a testtel. Ez az én osztályom. Ha nem halkítja le magát, akkor keresztbe teszek magának pillanatok alatt, és fuccs a műtéteinek! Úgyhogy hűtse le az agyát egy picit, azt ajánlom!
- Maga most fenyeget? - kérdeztem haragtól és felháborodástól villogó szemekkel.
- Inkább mondjuk úgy, hogy jutalmat ajánlok az ötletéért cserébe.
- Milyen jutalmat?
- Júliát akkor hőmérőzheti meg az én vizsgálóban, amikor csak maga akarja, feltéve, hogy nincs semmi olyan dolga, amit el kell végeznie az osztályon, és feltéve persze, hogy nem velem hőmérőzik - vigyorgott el. - Csupán azt kérem cserébe, hogy ne hozza nyilvánosságra a hőmérős trükköt. Tudja, rengeteg kolléga van, aki...
- Maga egy mocskos állat!
- Hát persze - mondta. - Maga nemkülönben. De hát időnként muszáj mocskos állatnak lenni, már csak azért is, hogy *megbotránkoztassuk ennek a novellának egyes olvasóit*, nem?

- (.....)³

- És mi lesz Júliával? - kérdeztem, immáron higgadtabb hangon.

- Mi lenne vele. Az égvilágon semmi. Végzi a munkáját, ahogy eddig. Senki nem kényszeríti semmire. Ha hőmérőszexre vágyik, legalább lesz hozzá ezután partnere. Teljesebb lesz az élete, ennyi az egész.

- Jó. És mi lesz énvelem? Lesz műtét, vagy nem lesz?

- Persze hogy lesz. Mindjárt ideküldöm Júliát, hogy előkészítse magát a műtetre. Minden rendben lesz, ne aggódjon!

- Nem aggódom - mondtam.

- És arra kérném - fordult vissza az ajtóból -, hogy ez egyszer ne hőmérőzzenek. Biztos vagyok benne, hogy nincs láza.

- A műtét után hőmérőzhetünk? - kérdeztem fanyar mosollyal.

- Ha lesz hozzá még kedve, akkor igen - mondta Rip doki, és az arcán a mosoly határozottan rosszindulatúvá érett. A kórteremből azonban már a mosolya nélkül távozott. A mosolyt otthagyta nekem; beleégette magát a testembe, mint a tehenek bőrébe az izzó vas a gazda jelét. Bőröm sistergése egyetlen végtelenített suttogásnak tetszett, és a pecsét ezt suttogta:nyugodj békében... s.s.s...sss... nyugodj békében... sss.... nyugodj békében...

IV.

- Huszár B8-ról C6-ra.

- De gyenge, de gyenge! Huszár G1-F3.

- Futó F8-D6 - vágta rá az asszisztens szinte azonnal. - Na erre most kíváncsi leszek!

- Természetesen sáncolok. A királyom táncol a bástyával. Mit szólsz a sánchoz? Ugye nem bánod?

- A legrosszabbkor sáncoltál! Ezt kapd ki: huszár G8-ról F6-ra.

- A fecskendőt, ha ideadná! - szólt rá az orvos az asszisztensre. - Muszáj maguknak állandóan fejben sakkozni? Idegesítő ezt hallani. Különbem sem tudnak tőle koncentrálni.

- Nyugodjon meg doki! Muszáj sakkoznunk, mert ez frissen tart minket. Tudja, olyan ez, mintha táblán játszanánk: a bábuk állása, mintha csak valami kifüggesztett kép lenne, mindig ott van a fejünkben. És akkor is ott marad, ha másra koncentrálnunk. Mintha csak elfordítanánk a fejünket és másmerre néznénk, de ha visszafordítjuk, akkor újra ott a tábla, változatlanul. Így sokkal inkább oda tudunk másra figyelni, mintha csak bambulnánk ki a fejünkéből nagy, unatkozó szemekkel.

- A sakk maga az élet doki! És különben is, az ilyen rutin műtétek, mint ez a mandulaműtét..., tudja kár lenne, ha csak állnánk itt, csak adogatnánk a tampont, a csipeszt meg a fogót, és semmi mást nem csinálnánk. Gyalog D4-C5 üt, majd' elfelejtettem - tette hozzá az asszisztens kollégájához fordulva. A másik nem láthatta, hogy mosolyog. Az asszisztensek fejét ugyanis

³ Ezt a sort az olvasó teheti hozzá!

steril műtőmaszk fedte, ami elrejtette a mosolyát. A maszkok és a halványzöld hajvédő között csak barátságos szemük villant össze. A villanás átívelt a fejem felett.

Én a két talpigzöld ruhába öltözött asszisztens között ültem egy magas támlájú orvosi széken. Előttem egy szintén talpigzöldbe öltözött orvos éppen a műtőslámpa fényében hidegen villódzó fecskendőbe szívott fel valamit, feltehetőleg érzéstelenítőt, amivel majd összeböködi a torkomat. Igen, ez a mandulaműtétem fertőtlenítőszagú, vérszagú, izzadság-szagú, félelem- és fémízű pillanata. És határozottan idegesít, hogy az asszisztensek fejben sakkoznak a fejem felett. Ne sakkozzanak, az istenit! Még majd elnéznek valamit! Az én mandulaműtétem közbe senki se sakkozzon! Az én mandulaműtétemnél az én mandulaműtétem számít, és semmi más! De mit tehettem volna? Még ha nem lett volna kipecskelve a szám, akkor sem tudtam volna egy szót sem kinyögni: a műtét lassan vibráló félelem masszává változtatott; hangszálaim átvették ezt a vibráló hangot - Ohhh... Áhhh... ..Ohhh....Khooó - jött elő a torkomból. És az asszisztensek barátságos hangon sakkoztak tovább a fejem felett.

- Gyalog D4-ről C5-re üt. Fogatkozol barátom, fogatkozol! - mondta vidáman.

Ekkor éreztem az első szúrást, mélyen benn a torkomban. Fájdalmas volt, és hányingerem támadt tőle. Nem kaptam semmit reggelire, úgyhogy nem volt mit kihánynom, de azért a hányinger nagyon is valós volt. Öklendeztem, görcsösen öklendeztem. Az orvos megvárta, amíg kiöklendezem magamat, majd felemelte a fejemet, a tűt újra a számba nyomta, és én újra éreztem az éles szúrást a torkomban, majd újra éreztem a befecskendezett érzéstelenítő tompa, fájdalmas nyomását és a hányinger is újra megérkezett.

- Fogat fogért: paraszt D5-C4 üt. Azt hitted, hogy nem teszem meg? - susogott az asszisztens hangja a maszkon keresztül.

- Besétálsz a csapdámba megint: huszár D2-ről B3-ra.

A sakkpartinak csak nem akart vége szakadni. A szúrásoknak csak nem akart vége szakadni. A hányingeremnek csak nem akart vége szakadni. Az izzadság belecsurgott a szemembe. Az orvos észrevette:

- Törölje meg a homlokát! - utasította a tőle jobbra álló műtőst.

A műtős végigtapogatta a homlokomat egy papírvattával. Az orvos megvárta míg végez, és újra a számba tolta a fecskendőt, és folytatta a torkom érzéstelenítését. Ekkorra már úgy éreztem, hogy az orromtól lefelé nem létezik az arcom és a nyakam, mintha kiradírozták volna, kivágták volna; és ezt persze meg lehet tenni, mert én csak egy gyurmafigura vagyok egy idétlen animációs filmben, ahol lazán kivághatják a figura nyakát és fél koponyáját, mindegy, a gyurmafigura akkor is él. Ezt az érzésemet abszolút mértékben elősegítette a két asszisztens viselkedése, akik továbbra is kitartóan sakkoztak felettem, mintha valóban semmit nem számítanék, mintha valóban csak egy gyurmafigura lennék.

- Futó C5-D6.

- Nem értesz te a sakkhöz. Bástya F1-E1.

- Tudod mit, akkor futó C8-E6. Most ráncold a homlokodat!

- Fertőtlenítő! - parancsolta az orvos. Mire a bal oldali asszisztens egy hosszú csipesz végével megfogott egy vattadarabot, majd valami alkohol illatú folyadékba mártotta, és az egészet az orvos kezébe adta. Az orvos benyúlt a vattával a számba, majd feltehetőleg lemosta a garatomat; érezni ekkor már semmit nem éreztem, csak a szaga volt ott az orromban, hosszan, erősen, kellemetlenül. Ezt a szagot többé képtelen leszek elfelejteni. Ez a szag most már mindig azonosulni fog ezzel a műtéttel, elválaszthatatlanok lesznek. Ha később a műtétre

gondolok majd, ezt a szagot is érezni fogom, ott lesz az orromban, és hiába próbálok majd másra gondolni, a szag visszatéríti majd gondolataimat a műtetre, és hiába próbálok majd más szagokat, illatokat beszívni, a műtét gondolata újra és újra orromba kényszeríti ezt a furcsa, alkoholos fertőtlenítőszagot.

- Huszár B3-D4.

- Jó, akkor most én is sáncolok.

- Jó, akkor én meg leszedem a féltve őrzött lovadat: huszár D4-ről E3-ra.

- Hogy állnak? - kérdezte az orvos, miközben visszaadta a fertőtlenítő csipeszt a kollégájának.

- Gyorsabb menetnek nézett ki az elején - vallotta be a tőlem jobboldalt álló.

- Gyors lesz ez, ne félj! - tette hozzá a másik asszisztens. - Gyalog F4-E3 üt. Megszűnt neked is a lovad. Hogy tetszik?

- Bástya E1-E6. Megszűnt a gyalogod. Aki kardot ránt, kard által vész.

- Ha kardot nem is, a csipeszfogót meg a szikét ideadhatná - szólalt meg az orvos. - Kapjuk akkor ki ezt a mandulát!

A szike ezüstösen villant a szemem sarkában. Erősen becsuktam a szemem; éreztem, ahogy a szemem sarkából egy nagy, forró könnycsepp préselődik ki. A könnycsepp úgy határozott, hogy nem várja be, amíg a szike vékony acélpengéje a húsomba mar, nem várja be a forró, piros vér fröccsenését. Menekültem volna a könnycsepp után; bele akartam oldani abba a könnycseppbe egész remegő, sajgó lényemet. Belekapaszkodtam hát a cseppecskébe, de az persze nem bírta el; elkezdett lefelé kúszni arcomon, majd végigkúszott az orrom mellett és végül zátonyra futott a szám felett elötörő borosta hegyes szőrszálain.

A szike behatolt a számba.

- Gyalog A7-ről A6-ra.

A fogó behatolt a számba.

- Huszár B5-D3.

A fogó megragadta a mandulámat, a szike a torkomba mart.

- Gyalog B7-B5. Mindjárt itt a matt!

Torkomban egy apró reccsenés, majd a vér sós, sűrű íze, ami elöntötte a számat, lassan lefolyik a nyelőcsővembe.

- Tampon!

- Futó C1-E3.

A tampon benn van a számban. Vért köpök ki egy vesealakú tálba. A tálban véres vatták között egy apró szivacsos húscsomó: az egyik garatmandulám.

Újra érzem a szikét a számban. Megmozdítom egy picit a nyelvemet. A nyelvem érzéketlen, nem látom és nem érzem, hogy a szike egy picit belevág leszorított nyelvembe. Az orvos szemét látom. Az orvos szeme káromkodik. A fogó hamar elkapja a másik mandulámat. A szike hideg, rozsdamentes pengéje újra roncsol. A szám előtt tartott tálba az orvos beledobja a második apró, vértől maszatos, ráncos spongyát. A spongyára vért köpök. Vért és vért. Még

vért. A szám sarkából vérerecske kígyózik lefelé. Az államra már kezd rászáradni a vér. Az orvos gumikesztyűjén, a számból elővarázsolt apró szikén, a fogón mindenütt vér, vér, vér!

- Tampont!

- Huszár C6-B4.

- Még egy tampont!

- Futó D3-F5.

- Oké. Megvagyunk. Kérem vigyék vissza a beteget a kórterembe! Végeztem - jelenti be a doktor, elhátrál a széktől, letépi magáról a véres gumikesztyűjét és elindul kifelé a helyiségből.

- Ez gyorsan ment - mondja elégedett hangon az egyik asszisztens. Most mit tanácsol doki? - kérdezi a távozóban lévő doktort.

- Hát, én mindenképpen a lovat vinném odébb a C6-ról, mondjuk B4-re.

- Remek ötlet. Huszár C6-B4.

- De doki, azt hittem, maga nem tud fejben sakkozni! - mondja döbbenten a másik asszisztens.

- Nem is, de amikor a táblát említette, amit maga előtt lát..., hirtelen felfedeztem, hogy műtét közben én is képes vagyok fejben sakkozni, nem különös? Végig követtem a partit. Izgalmas egy parti, kiegyenlített a küzdelem. Nehéz lenne megjósolni ebből az állásból, hogy végül melyikük fog győzni. Na mindegy. További jó sakkozgatást! - köszönt el a doktor az asszisztensektől.

Az asszisztensek megragadtak, áttettek egy tolószékbe és a kezembe egy műanyag vesealakú tálkát nyomtak.

- Ebbe köpje a vért! Futó D3-F5.

- És most egy darabig sajnos nem ihat. Huszár F6-ról E8-ra.

- Amíg be nem heged valamelyest a sebe. Futó F5-H3.

- Aztán kivesszük a tamponokat. Addig is ne erőltesse a torkát, nehogy meginduljon újból a vérzés. Huszár E8-C7.

- Holnap már talán kaphat egy kis húslevest is. Futó E3-G5. És Sekk!

- A francba! De még a nyelés napokig baromira fájni fog ám! Vezér D8-D7.

- Nem úszod meg a mattot barátocskám! Huszár F3-D4 ...

*

Íme az elkövetkező néhány nap rövid tartalma: fájdalom, fájdalom, kín, fájdalom, gyötrődés, álmatlanság, fájdalom, fájdalom, fájdalom...

Az egyetlen hely, ahová szökni tudsz a fájdalom elől, az az öntudatlanság. Az öntudatlanság azonban rossz szerető; az öntudatlanság állandóan eltaszít magától. Tudod jól, de mégis mindig visszatérsz hozzá. Gyötrelem. A fájdalom ott lüktet a torkomban. Időnként alábbhagy, de ez is csak azért van, hogy ne tudjam megszokni, és amikor hevesen újra támad, még inkább megőrjítsen. Gyötrelem. Nem merek nyelni. Amikor nyelek, pokolba szállok; mintha egy vudu viaszfigura lennék és viasztorkomba ismeretlen, gyűlölettől megráncosodott kezek apró tűket szúrnának. Tűk százait és ezreit. Gyötrelem, gyötrelem, gyötrelem!

A napok hosszabbak, mint valaha. A napok egybefolynak, szenvedésem ezen napjai nem

határolódnak el élesen egymástól, ütemvesztetté váltak. A létezés egyetlen sűrű massa, a masszában úszom előre, nehézkesen, fáradságosan kapálózom. A napfény olykor közelebb kerül hozzám, máskor pedig eltávolodik, de az a változás csak tompán érezhető. A masszában tűk, karmok és horgok vannak belekocsonyásodva. Amint elúszom mellettük, húsomba állnak, a bőröm felszakad, a seb vérzik. Minden pillanatom vérízű. A vér azonban nem tud szétfolyni, a massa nem engedi; a vér rám szárad, feketén megköt, majd lemorzsolódik. Amerre úszom, ilyen kövé dermedt, letöredezett fekete vérszilánkok jelölik utamat.

Szomjúság gyötör. Azt mondták, nem ihatok. A szomjúság éget, a tűz kiolvasztja öntudatom biztosítékát. Elalélok. Nem alszom és nem álmodom. Némán, gyötrődve fekszem, a tudatos-ság és a tudattalanság határán remegve. Nincs kedvem aludni, nincs kedvem ébren maradni. Némán felülök az ágyon. Fáj a torkom, de legalább már nem vagyok annyira szomjas. Fülemlre teszem a walkman fülhallgatóját, és elindítom a magnót. A zene élvezhetetlen. Idegesít. Részvéttelennnek érzem. Nem vagyok abban az állapotban, hogy átéljem, nem tudom kikapcsolni a torkomban fel-felrobbanó fájdalompetárdákat. A fájdalom átlüktet a halántékomon, feszessé teszi a tarkómat, az agyam elválík a koponyámtól, érzem a felületét, hogy ráncait fájdalomba mártott lúdtollal kenték be. Az arcüregem a torkommal együtt lüktet, arcom felpuffadt kissé, állam borostás és szúr. Koszosnak érzem magam; a fájdalom a bőrömrre száradt. Leteszem a fülhallgatót.

Kinézek az ablakon. Éjszaka van. Telihold van. A telihold ma különösen óriási; a telihold is felpuffadt. Lehet, hogy megdöglött a hold? Így van, dögöljön csak meg! Ő miért nem dögölhet meg soha? Engem nem szórakoztat, hogy itt van. Rohadjon meg, ha már így felpuffadt! Vajon fájt, amikor beledöglött? Hirtelen megutálom ezt a gondolatot. Hirtelen újra kimerültséget érzek. Behunyom a szemem. Az álom azonban ismét elkerül. Csak szendergek. Köveket dobálok a Holdra gondolatban, a nagy, felpuffadt, rohadófélben lévő Holdra. A Hold minden kőnél felsikít. Igen. Fáj neki is. A Holdnak is fáj, a Hold fájdalma átvállal valamit az én fájdalmamból. Ez a gondolat nyugalommal tölt el. A nyugalom hintaágy. A hintaágy beleleng az öntudatlanság sötét oldalába.

Hirtelen felébredek. Megvirradt. Újra érzem a maró szomjúságot. Ez a nap talán enyhülést hoz. Nyelek egy egészen finomat. Még csak nyelni sem tudok. A tamponok a torkomban vannak. A fájdalom azonban megérkezik. A fájdalom, úgy érzem, a torkomban bugyog fel, mint valami apró szökökút, vérízű szökökút; a vize csak folyik, csak folyik, megtölti a fejemet, majd kiömlik a füleimen keresztül. A füleim pattognak. Szemembe könny szökik. Ó, ha én ezt tudtam volna...

Nyílik az ajtó. Júlia nővér és az orvos, aki a manduláimat kitepte. Az ágyamhoz lépnek. Az orvos megkér, hogy nyissam nagyra a számat. A szám széle berepedezett a szárazságtól és az alvadt vértől. Egyszerűen nem tudom nagyra nyitni a számat. Azt várom, hogy rám szólnak, hogy nyissam nagyobbra. Rémület villan át az agyamon: nem tudok nekik válaszolni, nem tudom vele közölni, hogy egyszerűen nem tudom nagyobbra nyitni, mert fáj. Hát nem fogják fel, hogy fáj, fáj, fáj! De az orvos nem problémázik ezen. Bevilágít a számba, hümmög egy picit, alig hallhatóan, majd magához vonja a tálcát, amit magával hozott a vizitre, tele sterilizált csipeszekkel és fehér pamacsokkal meg gézlapokkal. Júlia nővér elővesz egy vese alakú tálcát, és az állam alá tartja. Az orvos megragad egy hosszú csipeszt és a számba nyúl. Fájdalom lobban az agyamba. A tálcába egy sötétvörös, vértől és nyáltól átitatott tampon kerül, majd újabb fájdalom, és újabb tampon plattyan a fehér műanyag tálba. Érzem, ahogy a torkomból szívárog a vér, lassan csúszik le a garatomba. Érzem a sós, sűrű ízét. Érzem, hogy mindjárt nyelnem kell. Nem akarok nyelni! Nem akarom, hogy újra fájjon! Muszáj nyelni, muszáj! A fájdalom ismét könnyeket csal a szemembe.

- Még egy picit vérzik - mondja az orvos száraz hangon. Nem figyelek rá, nem akarok a fájdalomra sem figyelni, amikor beletuszkolja az új tamponokat a véres torkomba; megtörli vele, majd a vérnyálas tamponokat is a tálkába dobja. A fájdalom nem hagyja magát lerázni. Hiába zártam ki, máris erőszakosan veri koponyám ajtaját.

- Nővérke! Adjon neki fájdalomcsillapítót! Innia kell majd egy keveset - teszi hozzá felém fordulva. Ezzel feláll az ágyamról, összeszedi a műszereit és Júlia nővér társaságában egyetlen egy további szó nélkül kivonul a teremből.

Álmatlanul fekszem az ágyon. A plafont vizsgálom. Az orrom kezd bedugulni. Megrémülök. Az nem lehet, hogy az orrom most beduguljon! Akkor megfulladok! A számon keresztül még lélegezni sem tudok. Nem, nem lehet! Ismét ülő helyzetbe vergődöm magam. Előkotrom a zsebkendőt a párnám alól. Kifújom az orrom, lassan, óvatosan, tele félelemmel, tele balsejtelemmel. Az orrom kitisztult. Fellélegzem. Gondosan összehajtogatom és a párnám alá csúsztatom a vérfoltos zsebkendőt.

Visszafekszem újra. A plafon változatlanul hófehér. A vérem változatlanul vörös. A torkomban lüktető fájdalomnak változatlanul rikító krómsárga színe van. Becsukom a szemeimet. Kinyitom a szemeimet. Becsukom a szemeimet. Kinyitom a szemeimet. Azt képzelem, hogy telik az idő. Becsukom a szemem. Az idő azonban már rég megdőglött. Kinyitom a szemem. Beledőglött a fájdalomba, amikor kivették a manduláit. Becsukom a szemem. Vajon milyenek lehetnek az idő mandulái? Kinyitom a szemem, és oldalra fordítom az arcom. Megpillantom a Holdat. Halványan már kirajzolódik alakja a szürkülő égbolton. Felülök és az ablakhoz megyek. Megpillantom a Napot, ahogy éppen lebukni készül a vörösen fénylő horizonton. A Nap vérben úszik. Megmerevedem. Igen! A Hold és a Nap... a két mandula, az idő két mandulája. Nézem az eget, nézem a szürkülő, fénylő naplementét. Végignézem az idő ocsmány és fájdalmas mandulaműtétjét. A horizont vonaglik.

A naplemente egy csöppet sem gyönyörű. A naplemente véres, iszonyú, fertőtlenítő szagú, gusztustalan. A fájdalom újjá izzik a torkomban. Az elvesztett manduláimra gondolok. A manduláim feltehetőleg egy kukában rohadnak, elhamvasztásra várva vesék, májak és különböző végtagok között. Újra a kinti világra bámulok. Elhúszom véres számát. Hogy ez a naplemente milyen kibaszottul romantikus!

*

A vért már letöröltem a számról. Megittam az első kortyokat; mintha sav lett volna a pohárban és nem langyos tea. Mindig utáltam a langyos teát. Borzasztó íze volt, akár csak valami tisztított, pasztörözött húgylé. A Torkom már csak nyelésnél fáj. A fájdalomcsillapítók is segítettek. Most már kezdem elhinni, hogy túl vagyok az egészen. Lassan, érzem, kezdem visszanyerni az életkedvemet. Túl vagyok életem egy fontos állomásán. Mandulaműtét állomás. Micsoda egy utazás volt!

A vonat azonban máris visz tovább. A következő állomás már előttem van: vakbélműtét állomás. A vakbélműtétem új fenyegetés. A gondolatra is rosszul leszek. De tudom, túl leszek azon is. És akkor kihasználtam végre a nyereményemet. Mindennek örülnöm kellene, és persze örülök is, csak valahogy ezekben a napokban az örömtakaróm alá beférkőzött egy ismerős és mégis idegen lény is. Ketten fekszünk a vaskeretes kórházi ágyon. A másik lény belőlem szakadt ki; különös osztódás zajlott le itt az elmúlt napokban. Lényem széthasadt; a levált lény egy remegő, félő, halálra vált lény, aki lépten nyomon rosszul lesz, aki remeg a fájdalom gondolatára, aki üvölt és üvölt, mert állandóan a halál szelét érzi fűjni minden sarokból. Ez a lény mellettem fekszik az ágyon, utánozza mozdulataimat, hanghordozásomat. Kívülről teljesen összetéveszthető velem. Belsőnk azonban gyökeresen különbözik. Az én

lényem hideg, megfontolt, racionális, aki messze űz magától minden kísértetet, elérhetetlen a mindenütt ott lebegő elmúlás számára. Ez a pozitív lényem ünnepre készül, ez a pozitív lényem a jövőre készül, ahol egy jó darabig nem kell aggódnia a lappangó betegségektől, egy olyan világba készül, ami számára lett teremtvé. A másik, remegő lény azonban az elmúlásra készül, a pusztulásra, a fájdalomra és a testét kitinszerűen borító kínburokra, ami ráfonódik majd mellére, hasára, végtagjaira, torkára, arcára és keményen, szorongatóan és áttörhetetlenül ott marad, de nem azért, hogy védje a testet, hanem hogy védje a testbe költözött szenvedést. A műtétek megerősítették halálfélő testvéretem. Én nem rettegek. Én bízom az orvosokban. Az aneszteziológus jól fog altatni, a sebész jól fog vágni. Semmi baj nem történhet. A műtétek mégis legyengítenek. Lehet, hogy mégis becsúszik valami gikszer? Nem szabad, hogy legyen-güljek, nem szabad pánikba esnem. Nem szabad tovább erősítenem halálfélő testvéretem.

A műtét halálfélelmet kelt bennem. Érzem, hogy fenyeget. A lehetőségek elképesztően szélesek: biztos becsúszik valami. Bennem fognak turkálni. A véres beleim között. Amikor erre gondolkodok, elfog a pánik; a szám kiszárad, a homlokomon apró izzadságcseppek jelennek meg, akár csak a mélyhűtőből kivett sörösuvegen. A hideg megmerevíti a csontjaimat; ilyenkor nem merek lépni sem, mert attól félek, hogy bénultan elvágódom, elesem, és a rugalmatlanná fagyott csontjaim darabokra törnek a testemben, szilánkjakkal szétcincálva a húst és az ereket. És mindeközben rémülten érzem, hogy erős, bizakodó testvérem elsorvad. Nem sorvadhat el, mert akkor valóban meghalok! Talán mégsem lesz semmi baj!? Talán mégis minden úgy fog lezajlani, ahogy azt az orvosok elmesélték? Nem szabad, hogy bizakodó testvérem legyengüljön. Nekem kellene elsorvadni. De mégis, a műtétek és a vér, a fájdalom... mindez megerősít. És minél inkább erős vagyok, annál inkább esélyem van arra, hogy az elkövetkező néhány napba belepusztuljak. Szükségem van valamire vagy valakire, aki segít legyengülnöm, és segít a testvéremnek megerősödni. Szükségem van a sorvadásra.

Talán majd Júlia nővér... igen, ő biztosan segít. Mindig olyan kedves volt hozzám, mindig... De hogyan tudna ő segíteni? Hát persze, megvan! El kell, hogy hitesse velem, hogy a műtéteknél mindig becsúszik valami. El kell érnem, hogy Júlia nővér megpróbáljon elrettenteni a műtétől. El kell érnem, hogy félelmet ébresszen bennem, hogy élénken lefesse számomra a műtét minden lehetséges és borzalmas fordulatát, ami valóban tragédiába torkollhat. Egy ilyen ellenszérüm feltámasztja bennünk örökké kételkedő testvéretem, és csakis egy ilyen kételkedés Júlia szavaiban állíthatja vissza újra az egyensúlyt, csakis ez a fajta kételkedés képes életet lehelni pusztulófélben lévő bizakodó testvérembe.

Miközben ezen morfondíroztunk az ágyban fekve, egyszercsak kinyílt a kórterem ajtaja és Júlia nővér lépett be rajta, maga előtt pedig egy kórházi kocsin az ebédet tolt.

- Ebédidő! - kiáltotta a szokásos derűs hanghordozásával. Ez az életkedv egészen elkedvetlenített. Minek örül ez egyáltalán? Hiszen egy vérfoltos kórházban dolgozik. Emberek piszkát takarítja, ebédet oszt, vért vesz, lázat mér - jó, ezt az egyet leszámítva - öregeket mosdat, haldoklók körül asszisztál! Kétségbeesve, fanyar arccal tekintetem a vidám nővérkére. Hirtelen éles fájdalom hasított a torkomba. Ebbe a kórterembe nem illik egy ilyen nővér, bosszankodtam magamban. Aztán eszembe jutott az ötlet, amit halálfélő testvérem kigondolt. És Júlia többé már nem csak egy nővérke volt, hanem az egyetlen lehetséges személy, aki megmenthet a fenyegető pusztulástól. Esdekelve szólítottam meg a nővérkét. Hangom nehezen jött ki a torkomon, rekedtes volt, néhol el-elhalkult. A beszéd fájt és fáradtságos volt.

- Júlia nővér! Kérem...

- Á, igen! A mandulaműtét. Maga még csak levest ehet. Parancsoljon - ezzel letette a leveses bögrét az éjjeliszekrényemre és azon nyomban távozni készült. Én esdeklően megfogtam a karját.

- Kérem..., kérem Júlia.... Nem lehetne, öhmm, khmm, ő nem tudna... rám egy kis időt ... csak tíz perc! - szemeim belekönnyeztek a beszédbe.

- Most nem érek rá - mondta felém fordulva, majd lehalkította a hangját: - Később, ha gondolja, lázmérőzhetünk....

- Nem. Most nem erről lenne... más. Kérem! Muszáj beszélünk.

Júlia szemei nagyra nyíltak. Kitágult pupilláiban egy pillanatra megláttam magam, ahogy ott könyökölök az ágyon, nyakam körül a gyűrött pizsama, arcomon rémületből és elszántságból kevert harci festékkel.

- Nézze... Oké. Rendben. De muszáj kiosztanom előtte az ebédet. Aztán beszélhetünk. Jöjjön be a nővérszobába, úgy egy fél óra múlva! Rendben? - mondta csöndesen. Arcáról megértés és szeretettel teljes részvét sugárzott.

A nővérszobába Júlia nővér előtt érkeztem. A szoba ajtaja nyitva volt. Kopogtattam, majd elszántan benyitottam az ajtón. A lámpák meleg, jóindulatú sárga fénnel árasztották el az apró szobát. A szoba bútorkészítési egy kerek asztal, az asztal körül három fehér, támlás kórházi szék, a szoba két sarkában egy-egy széles párnás fotel és a szemközti falnál egy fehér lepedővel letakart heverő alkotta. A falak néhány posztertől eltekintve - ezek többnyire gyógyszergyártó cégek reklámjai voltak - csupaszak voltak. A szoba tiszta volt és békés. Belesüppedtem az egyik fotelba. Miközben Júliára várok, azt terveztem, hogy fogom rábírní, hogy lebeszéljen a műtétről. Esetleg megkérdezhetem, hogy milyen esélyeim vannak arra, hogy balul üt ki a dolog. Hátha vannak orvosi ambíciói, és elragadja a félig laikusoknál oly sokszor tapasztalt bizonyítási akarás egy teljesen laikus előtt, és részletezni fogja a műtét minden kockázatát és esetleges szövődményeit. De mi van, ha nincsenek ilyen ambíciói? Talán elmondhatnám neki, hogy van egy részem, aki rettentően fél már a műtét gondolatától is, hogy ennek a részemnek orvosfőbiája van, hogy retteg mindentől, ami ráébreszti, hogy milyen sérülékeny a szervezete, akinek már attól szaporább lesz a pulzusa, hogy hirtelen megérzi az ujjában, hogy ver a szíve. Elmagyarázhatnám neki, hogy félelmemet csak úgy morzsolhatja fel, ha megpróbál elrettenteni a műtétől, mert egy ilyen elrettentő szónoklat felébreszti szkepticizmusomat, és ez a szkepticizmus lefojtja a bennem élő, egyre csak erősödő remegő lényt. Vajon meg fogja ezt érteni? Vajon belemegy majd egy ilyen furcsa irracionális játékba? - töprengtem magamban. Nem volt időm azonban arra, hogy a lehetséges válaszokat végigzongorázzam. A nővérszoba ajtaja kinyílt és az ajtórésben feltűntek Júlia ponttá szűkült, fürkésző, kíváncsi szemei.

Júlia letelepedett a másik fotelba, majd aggódó arccal felém fordult. Aggódása azonban csak lebegő fátyol volt arcán; jól lehetett látni a fátyol alatt megbúvó pajkos, kislányos arcot, aki most arra vár, hogy egy titkot megosszanak vele, aki nem bírja visszafogni fel-feltörő kíváncsiságát.

- Tehát - kérdezte -, miben tudok én segíteni?

- Nehéz ezt... khhő... mmm.... megmagyaráznom. Szóval, félek.

- Csak nem a vakbélműtétje aggasztja! Nyugodjon meg, minden a lehető legna...

- Ne! Csak ezt az egyet ne, kérem! - vágtam közbe, hangom már-már könyörgő volt. - Ne akarjon megnyugtatni. Pont,... pont, hogy ez.... ez tesz ... ettől növekszik a ... ettől rettegek.

- Nem értem. A műtéttől fél, vagy nem?
 - Igen. Meg a szövődményekről. A haláltól. A fájdalomtól. Mindentől. Az orvosoktól, a nővérektől, az asszisztensektől.... mindentől. A kórháztól. Mindentől.
 - De ez... ez hülye..., ez indokolatlan. Ez... és akkor mit vár tőlem?
 - Rémisszen el!
 - Hogy mit?
 - Rémisszen el! Borzasszon el! Azt szeretném..., hogy is mondjam.... ha lebeszélne.
 - Hogy miről kellene lebeszélnem?
 - A vakbélműtétről.
 - De ember, maga nem normális! Az a műtet holnap pont azért végzik el, mert maga akarta, hogy elvégezzék! Ha nem akarja, ne műtessen meg magát! Nincs is rá valójában szüksége.
 - De én azt szeretném, ha megműtenének.
 - De most mondta, hogy nem akarja a műtet!
 - Nem. Én azt mondtam, hogy azt szeretném, ha elrémisztene a holnapi műtéttől.
 - Most szórakozik velem, vagy mi? Minek rémiszteném el, ha egyszer maga akarja! Ez abszurdum!
 - Tudom, hogy az. De nekem csak az segít, ha elrémiszt tőle. Értse meg, ha nem teszi meg, akkor belehalok a félelembe! Hát nem érti! Belepusztulok. Teljesen felőrlöm magamat. Nekem muszáj, hogy beszéljen arról, hogy a vakbélműtétembe milyen könnyedén bele is pusztulhatok. Mert csak így van módomban, hogy kételkedni kezdjek abban, hogy a műtétbe bele fogok pusztulni. Hát nem érti!
 - Hogy mi van!? Magának agyára ment valami. Nézze, ha akarja a műtet, akkor befekszik és kész. Ha nem akarja, akkor szól, és máris mehet amerre lát. Senki nem kényszeríti semmire. Döntse el magában, hogy akarja vagy sem. Ha annyira retteg tőle, akkor mondja le és kész. Ne őrjítsen meg itt a beteges képzelgéseivel!
 - De nem mondhatom le! Kérem, rettentse el valahogy a műtéttől!?
 - Nézze, nekem még nagyon sok dolgom van! Én erre nem érek rá. A műtét egy egyszerű, szimpla rutinműtét. Értse meg, hogy nem lesz semmi baja! Ha úgy dönt, hogy megműteti magát, a lehető legjobb kezekben lesz, ezt garantálhatom.
 - Nem értette meg! - zokogtam.
 - Nem, nem értem meg, hogy mi a fene a baja. Kérem, ne komplikálja nekem az életemet ilyen hülyeségekkel!
- Ezzel Júlia nővér dühösen felpattant a fotelból, az ajtóhoz lépett és kitárta nekem.
- Menjen vissza a kórterembe és gondolja át, hogy akarja vagy nem akarja a műtet! Én nővér vagyok és nem pszichiáter. Ezt vesse be az agyába! Én szívesen segítek, de a maga baján én nem tudok segíteni. Gondolja, hogy küldjek magához egy pszichiátert? - kérdezte komolyan.
 - Nem, azt hiszem, nincs rá semmi szükség - mondtam letaglózva, miközben felkászálódtam a fotelból. Tagjaimat ólomsúlyúnak éreztem. Nehezen léptem és nehezen lélegeztem. Lehajtott fejjel mentem ki a nővérszoba ajtaján. Nem néztem Júlia nővér szeméibe. Képtelen lettem volna azokba a hideg, a megértés legkisebb árnyalatát is nélkülöző szemekbe nézni.

Visszavánszorogtam a kórterembe. Befeküdtem az ágyba. Hirtelen remegni kezdtem a hidegtől. A takaróért nyúltam és a nyakamig húztam. Azonban a hideg belülről érkezett, belülről áramlott kifelé a bőröm felé, belülről tette libabőrössé a bőrömet.

Remegtem. Remegtem a hidegtől és remegtem a rám telepedő örült félelemtől. Lecsukott szemeim előtt éles víziók táncoltak, filmszerűen bukkantak fel. A filmkockák örült, vérszomjas lényeket mintáztak, a lények furcsa orvosok voltak; bármilyen torzak is, határozottan orvosok voltak. Mengelék, akik kísérleteznek a testemen, akik úgy méregetik a bőrömet, mint lehetséges borítót lámpaernyőjükre, akik úgy vizsgálgatják beleimet, hogy vajon elég erősek-e ahhoz, hogy azt használják az akasztásokhoz, akik úgy fogdossák a heréimet, mintha azt vizsgálnák, hogy elég nagyok-e savanyítani, eltenni mint különleges csemegét. Orvosok örvénylettek a műtőasztal körül, amin én feküdtem kiterítve. Az orvosoknak furcsa szellemteste volt; alul lábak helyett egy füstös pamacs himbálódzott csak, ahogy örült táncukat járták az asztal körül. Kezükben szike és fűrés, véső és tű, műszervek, műszemek, csövek, amiket belém akarnak vezetni, és amik ördögi gépek szájához csatlakoznak, akik kiszívják és belém töltenek nedveket és savakat. És az orvosszellemek lecsapnak rám. De nem javítanak rajtam, hanem ügyesen rontanak, csak rontanak. Minden vágással, minden toldással, szúrással egyre rosszabb állapotba kerülök. És hirtelen felébredek az asztalon, látom magam felébredni; az altatást is rosszul tervezték, mert azelőtt felébredek, hogy befejezték volna a műtétet. Rám vigyorognak, én felemelem a fejem és belenézek a kinyitott, vérben úszó hasamba. Látom a beleimet, látom a lüktető artériákat, látom a szerveimet, látom, hogy a szerveimet mindenütt vér borítja, ahogy vér csöpög a szellemorvosok kezeiről és szerszámairól is. És akkor meglátom, hogy mi is történik ott tulajdonképpen; meglátom, hogy valójában nem műtenek, hanem füstöltszalonnával spéklik a szerveimet, a húsomat, a bőrömet. Az egyik szellemorvos éppen most kanyarít le egy újabb szeletet a műtőlámpa melletti kampóra akasztott oldal szalonnából. A szalonna zsírja csöpög a meleg lámpa fényében. Felüvöltök. Megpróbálok szaladni, kiszaladni a teremből. Bőrömből mindenhol szalonnakígyók állnak ki. Amint lefordulok az ágyról, a beleim kifordulnak és a földre tottyannak. Magam után húzom őket. Menekülök. Hirtelen erős ütést mér az egyik orvos a fejemre, az aneszteziológus az. - Altatás - röhögi, és leüt, akár csak valami pontyot, leüt egy nagy fakalapáccsal.

Izzadságban fürdöm. Felülök az ágyon. A kórteremben sötét van. Szívem örülten kalapál mellkasomban. Rájövök, hogy álmodtam. Megkönnyebbülök.

Hirtelen rájövök, hogy álmodtam. Félelem árad szét a testemben. Iszonytató rettegés a holnaptól.

Hirtelen rájövök, hogy még álmodom most is. A rettegés elcsendesül, elenyészik. Testem érzéketlen lesz. Megfagyok a rám telepedő közönytől. Nem, nem érdekel a holnap. Mert nem létezik holnap. Lefosztom magamról a holnapot, ahogy a csirkéről lefosztják a tollat. Lefosztom magamról a tegnapot is. Tudatában vagyok ennek; tudatában vagyok annak, hogy az élethez már csak a jelen fűz.

Gondolatban hozzálátok, hogy lefoszszam magamról a jelent is. Akkor majd teljesen pőrén állok előttetek.

V.

A műtő enyhe fertőtlenítő szagú volt. A műtőben éppen egy férfit műtöttek vakbéllel. A műtét rutinműtét volt, a sebész több mint ötszázszor hajtott már végre. Gyakorlott kézzel, határozott mozdulatokkal dolgozott a kiterített férfin. A kampók szétfeszítette nyílásba bedugta három ujját, kitapintotta a taeniákat a vakbélben, követte a lefutásukat, így gyorsan megtalálta a feregnyúlványt, arrébb nyomta a beleket; ügyesen villant kezében a szike, gyakorlattan kötötte meg a speciális fonalat. Az aneszteziológusra nézett. Az aneszteziológus megnyugtatóan bólintott: minden rendben.

- Oké, hölgyeim és uraim, végeztünk - jelentette be az orvos fáradtan. A mai napon ez volt neki az utolsó műtétje. A mai napon ez volt neki a hetedik műtétje. A sebész fáradt volt, rettentően fáradt. - Legyen szíves, fejezze be! - szólt oda a medikusnak. - Meg tudja csinálni, ugye!

- Persze. Igen. Már láttam néhányszor.

- Rendben, további jó munkát! - mondta álmos hangon, majd hátat fordított a csapatnak, és ahogy ment kifelé a plafonig csempézett teremből, elkezdte lehúzni magáról a véres műanyag kesztyűjét. Könyökével gyakorlattan lökte ki a kétszárnyas lengőajtót. Mozdulata azonban félresikerült; könyöke megcsúszott, így az ajtó nem vágódott ki a szokott módon, lendületesen, hogy utat adjon neki. Az orvos reakciói a fáradságának köszönhetően meglehetősen lassúak voltak, így már nem tudta elkapni az ajtót idejében, ahogy arra is képtelen volt, hogy előrelendülő testét megfékezze.

Az orvos belefejeelt a lengőajtó üvegtáblájába. Az üvegtábla darabokra tört az ütközésben.

A medikus mindeközben hozzálátott, hogy befejezze a munkát: a tátongó sebet kellett összevarrnia. A tüvel óvatosan szúrta át a bőrt és a hússzövetet; „mintha szalonnával spékelnél, úgy kell” - hallotta magában oktatója szellemes intését. Arca a halványzöld maszk mögött mosolyra húzódott. A tűt mélyebbre szúrta, még mélyebbre, változtatott a szögén, tovább tolta, majd a hasfal másik oldalán ügyesen kihúzta, és óvatosan áthúzta a fonalat, majd nekilátott, hogy a tűt a seb másik oldalába akassza. Ekkor hallotta meg az üvegcsörömpölést.

Az üvegcsörömpölés a műtő sziszegő, suttogó csendjében és tervezett biztonságában olyan volt, mint amikor az ember repülön utazik, és hirtelen egy viharos felhőzónába kerül: a gépet dobálja a szél, hol felkapja, hol leejti, gyomra ijedten liftezik a géppel, retinájára pedig a villámlás éles fénye rajzol piros törésvonalat a gép kis, kerek ablakán keresztül. A műtőscsapat egy emberként fordult a szerencsétlenül járt orvos felé. A műtőscsapat egy emberként szisszent fel, amikor meglátta a műtő makulátlanul tiszta padlóján szanaszét szóródott üvegszilánkokat, amelyre az orvos piros vércseppei hullottak hangtalanul. Egyszerre hárman szaladtak az orvoshoz segíteni. A medikus is köztük volt. A vakbélműtétes férfit otthagytá, félbehagyva a műtétet, félbehagyva a varrást. Ha nő lett volna, vagy legalábbis lett volna gyakorlata a varrásban, akkor tudhatta volna, hogy a varrást nem szoktuk félbehagyni, csak akkor, ha elvarrtuk már a szálát. A medikus azonban férfi volt. A medikus, bármilyen meglepő, most fogott először tűt a kezében. A medikus valójában semmit sem tudott a varrásról. A tű beleesett a sebbe és eltűnt a belek között.

- Megsérült? Mutassa az arcát! - kérte az egyik asszisztens az orvost. - Úgy látom, csak megkarcolta. Jöjjön, ellátom a sebet a vizsgálóban! - mondta, majd az orvossal együtt távozott az időközben csataterré változott műtőből. Amint távoztak, lábuk alatt üvegszilánkok recsegttek.

- Szedjék fel az üveget! - utasította az altatóorvos az egyik műtősfíút. A műtősfíú engedelmesen fogott egy műanyag tálat, óvatosságból felhúzott egy kesztyűt, részint, hogy ne vágja el a kezét, részint, hogy semmit se fertőzzön el, majd a tálba elkezdte gyűjteni a nagyobb szilánkokat.

Időközben a medikus visszatért a vakbélműtétes beteghez. A tűt azonban sehol sem találta.

- Nem látta a tűt? - kérdezte az egyik asszisztentstől halk, zavarodott hangon.

- Nem. Adok egy másikat, de nézze meg, nehogy a sebbe kerüljön! - figyelmeztette.

A medikus széthúzta a sebet, ujjaival óvatosan a belek közé nyúlt. Hirtelen megérezte a tűt. Kampózást kért, majd csipeszt, és a csipesszel óvatosan kiemelte a sebbe esett tűt. Kihúzta a szálat a sebből - lévén, hogy még egyetlen öltést sem csinált - új tűt kért és kapott új szállal, majd hozzálátott, hogy végre befejezze a munkát.

A műtősfíú közben végzett az üvegcserepek feltakarításával. A nagyját kézzel összeszedte, a többi pedig egy nagydarab papírvattával szépen egy kupacba félresöpörte. Amit tudott, a vattával ügyesen beleszedegette a tálba, a többi otthagya, mondván, hogyha vége lesz a műtétnek, akkor majd az egészét alaposan feltakarítják úgyis. Már éppen távozni készült a teremből, amikor az altatóorvos figyelmeztette, hogy a műtőasztal túloldalára is pattant egy szilánk, és azt is szedje fel. A műtősfíú szófogadóan indult el a mutatott irányba. Ahogy megkerülte a vakbélműtétes körül asszisztáló csoportot, kíváncsiságból oldalra tekintett, hogy egy pillantást vessen a sebre. Ez a pillanat éppen elég volt ahhoz, hogy megbotoljon egy földön futó kábelben. Ha a lába elé néz, biztos átlépi, de balszerencséjére rálépett a kábelre, ami pedig görkorcsolyává változtatta cipőjének talpát.

A fíú lendületesen hanyatt vágódott. A kezében tartott üvegcserepekkel megrakott tálca a levegőbe repült, az egész műtőben szétterítve a cserepeket.

Ha nem fordul mindenki reflexszerűen az éppen hanyatt vágódó műtősfíú felé, akkor esetleg valaki láthatta volna, hogy a még mindig nyitott sebbe egy centi hosszú üvegcszilánk kerül. A szilánk tökéletes parabolapályán pottyant a sebbe. A szilánkot azonnal finom vérhártya fedte be. A szilánk láthatatlanul megtapadt a seb széle alatt.

- Az istenit magának! - kiáltott rá az éppen feltápáskodó szerencsétlen műtősfíúra az aneszteziológus.

- El... elnézést! - mondta rémülettől ködös szemekkel a fíú - meg... meg... megbotlottam. De azonnal.... összeszedem. - Elvörösödött, lesütötte a szemét, majd kapkodva elkezdte összetakarítani a szétszóródott üvegdarabokat.

- Hagyja a fenébe, és tűnjön innen! - üvöltött rá az altatóorvos. - Még egy ilyen egyszerű feladatot sem lehet rád bízni! Istenbarma! - mondta, szemei dühtől szikráztak.

A műtősfíút a sírás környékezte. Kezében még mindig a műanyag tálcát szorongatta, ujjai fehérek voltak, ahogy görcsösen magához szorította a tálat. Ahogy kibaktatott a teremből, látni lehetett, hogy egész lényre reszket; a finom remegés a nyakától indult, végigfutott meggörbült gerincén, gerincétől pedig szétágazott végtagjaiba.

A fíú úgy érezte, ő a legszerencsétlenebb a világon.

Az aneszteziológus, amint a műtősfíú eltűnt, a medikushoz fordult, hogy a benne rekedt düh maradványát valakin kitöltse.

- Maga meg mit piszmoz itt egy rohadt zárással órákig! Fogadjunk, hogy még egy kibaszott gombot sem vart fel soha az egész kibaszott életében! - tette hozzá rosszindulatú, nyers hangon.

És sajnos ez utóbbi megjegyzése igaz volt. A medikus fiú valóban még egy gombot sem varrt fel soha egész életében. És ami az igazságokat illeti, az igazságok bizony időnként különös mérgek. Főleg, ha rosszindulatú igazságokról van szó, és főleg akkor, amikor az ember büszkeségét érintik. Ez a mérge, amit az altatóorvosunk fecskendezett szegény medikusunk bőre alá, erős méregnek bizonyult. A medikus belülről remegni kezdett. Összeszorította a fogát, és némán varrt tovább. Szemébe belefolyt egy sós izzadságcsepp. Pislogott. Az izzadságcsepp összekeveredett a szemében gyűlő könnyel. A keze elhomályosult előtte. Félig vakon dolgozott tovább. Gyorsan dolgozott és csúnyán. Majd megszólják érte, tudta jól. Az ember, ha az első sebtét varja össze, nem engedheti meg magának, hogy csúnyák, egyenetlenek legyenek az öltései. De most ez nem érdekelte. Túl akart lenni az egészen. Csak ki innen, ki ebből a nehéz levegőjű műtőből.

A fiú úgy érezte, ő a legszerencsétlenebb a világon. A fiú nem vette észre a sebbe esett apró üvegszilánkot. A medikus bevarrta a sebbe az üvegszilánkot.

Befejezték a műtétet. A beteg sebtét leragasztották, majd kitolták a beteget a műtőből. A műtét befejeződött. Hőünk most ott pihen a figyelőben. Még javában tart az altató hatása.

Még nem érzi, hogy ő a legszerencsétlenebb a világon. Majd érezni fogja. Ez lesz az utolsó dolog, amit érezni fog.

Már itt elárulom, hogy mik lesznek az utolsó szavak, amik végigizzanak majd haldokló agyának idegpályáin: *Vér... vér mindenhol...*

*

Érzem, a fényt. Körülöttem van a fény. Bátortalanul kinyitom a szemem - és azonnal be is csukom: a fény elvakít, kimetszi a szemeimet. A szemeim kifolynak a fényben...

Érzem a testemet. A testem egyetlen fájdalomcsomó. A hasam belezsibbad az állandóan benne tomboló fájdalomba, már szinte nem is érzem, hogy fáj; a küszöb fölött van. Igen. Csakis a szúrások... ahogy lüktet benne a fájdalom... minden szívverésemre... felrepül a gerincemen, mintha alulról a gerincem végébe egy szöveget verne bele valaki... minden kalapácsütés... őrlő...

- Hagyják abba, hagyják abba! - üvöltöm. De a szavakat nem hallom. Rájövök, hogy nem tudok üvölni; minden szavam csak megremegetti cserepes ajkaimat.

Már nem akarok beszélni. Fáradt vagyok. Túl fáradt vagyok még a fájdalomhoz is. Ködbe vész minden...

*

Meleg tengerben lebegek. A víz barátságosan vesz körül, a víz hívogat. Egy korallzátonynál vagyok. Előttem a zátony színekavalkádja; minden ott van, minden szín... csíkokban, foltokban...

A víz nem akar megfojtani. Biztos van rajtam légzőkészülék. Igen, könnyűbúvár felszerelés... biztosan...

Felettem a Nap világít... átsüt a vizen. Hullámzóan, ahogy a tenger hullámozik a fejem felett... tompán... melegít és mégsem... mégsem melegít...

Hangfoszlányok oldódnak a vízben... Ki beszél? Á igen... a csónak. Ott sodródik felettem a vizen... látom... látom az alakját... igen. Barna árnyék... Benne emberek... az emberek beszélnek... a társaim... Próbálom... próbálom megérteni...

Engem hívnak... sürgetnek... Muszáj felemelkednem... hát persze, az oxigén! El fog fogyni hamarosan... sürgetnek. Úszom felfelé... de... de nem megy... nem megy!

Kimerültem. Pihenek egy kicsit. Újra próbálkozom. Újra feltörök... de valami visszatart... a tenger az... a tenger nem akarja, hogy otthagyjam... a tenger magányos nélkülem... az emberek nem magányosak nélkülem... Megértem a tengert... maradni akarok. Maradni akarok!

De mégsem, én nem ide tartozom! Megyek... úsznom kell felfelé... Mindent beleadok. A felszín közeleg... már látom őket... Neeeeeeeeeeeeeeeeeeee!

Őket ne... őket ne... nem, nem, nem! - sikítom. Kezeimmel kapálózom, kezeim a felszínt fodrozzák. Felismerem őket... ők... löktek... a vízbe...

A csónakban fehér köpenyes orvosok ülnek... És nem rám várnak... nem, nem rám várnak... nem, nem engem hívogatnak... nem, hanem a cápákat... a cápákat akarják. Cápára vadásznak.

Fájdalom hasít az oldalamba. Odanyúlok. Egy óriási horog van az oldalamban. Rátűztek egy óriási horogra... A horog mellett vér szívárog a vízbe... a víz zavaros... piros, opálos... körülöttem a véremtől. Vér! Vér...

Az alakok még mindig a fejem felett a csónakban... Miért kiabálnak? A cápa nem jön attól gyorsabban a csalira...

Becsukom a szemem... az orvosok kiabálása újra távolodik: süllyedek. Olyan jó így... olyan jó süllyedni ebben a meleg tengerben, olyan jó...

Olyan könnyű minden...

*

- Fogja meg a hasfalát! - szólt rá az orvos a medikusra. A medikus megnyomkodja a hasat a tanult ponton.

- Nos?

- Kőkemény.

- Azaz?

- De hát kivettük a feregnyúlványt! Hogy lehet...

- Testhőmérséklet?

- 40 egész 3 - mondta Júlia nővér.

- Vértkép?

- Dolgoznak rajta.

- Én felnyitnám megint - mondta a medikus. Itt valami nem stimmel.

- Örülök, hogy így látja, kolléga - mondta az orvos. Maga fogja csinálni, és most én asszisztálok.

- Én? - kérdezte hitetlenkedve a medikus.

- Igen.

- Hát nem is tudom, hogy mit mondjak. Köszönöm.

- Nincs mit. Délután négyre mosakodjon be.
- Nem hiszem, hogy addig kibírná.
- Stabilizáltuk. Négyig pedig nincs műtő.
- Rendben, doktor úr. Akkor négykor.

Ezzel eltávoztak az nehéz levegőjű kórteremből. Júlia nővér még maradt néhány pillanatig. Végignézett az izzadságban fürdő, magatehetetlen férfin. Megfogta a csuklóját: a férfi pulzusa nagyon szapora volt. Felállt, benedvesített egy papírvattát, odament ismét az ágyhoz, és megtörölte a férfi gyöngyöző homlokát. Júlia nővér szemében aggodalom villant. De ő egy nővér volt. Megtanulta, hogy az ő aggodalma nem teszi az embereket egészségesebbé. Megtanult nem aggódni a betegek felett. Az aggodalom lángja tehát rögtön ki is hunyt a szemeiben.

Júlia nővér könnyed léptekkel távozott az izzadságszagú kórteremből.

*

A levegő ózonillatú volt. Orrlyukaim nagyra tágultak, ahogy mélyet szippantottam belőle. A köd gomolyogva szállt körülöttem. Időnként összesűrűsödött időnként megritkult. Mintha bárányfelhők repülnének el mellettem. Felnéztem az égre. Az ég ibolyalila volt; időnként tisztán látszott, máskor szinte teljesen eltakarták a hófehér és halványzöld, gomolygó felhők. Kísérteties volt ez a bolygó. Nem tudom, hogy kerülhettem ide.

A járás nem esett nehezemre. Testem könnyű volt. A gravitáció ezen a helyen távolról sem szögezte az embert annyira a földhöz, mint amit megszoktam. Minden lépéssel métereket repültem. Könnyedén, lágyan úszott felém a talaj, majd elrugaszkodtam ismét, és suhantam a ritka levegőben újabb négy-öt métert. Ha a gyaloglás nem is esett nehezemre, annál inkább meg kellett küzdenem a levegővétellel. A levegő ezen a helyen igen ritka volt. Erőfeszítésbe került minden lélegzetvétel. A tüdőm, éreztem, megfeszül és zihál. Azzal biztattam magam, hogy csak meg kell szokni... majd kitágul a tüdőm és kész. Csak meg kell szokni.

Lépteim halkak voltak. Amikor lábam nekiütődött a talajnak, csak egy finom, pókhálószerű recsegés hallatszott. A talaj koromfekete volt és szilárd. Leginkább egy fekete habhoz lehetett volna hasonlítani, ami valahogyan az idők folyamán keménnyé vált, kőkeménnyé. A táj változatlan volt. Mindent ez a megszilárdult, fekete massa borított. De a massa mégis változatos formákat alkotott. A terep nem volt egyhangú; amerre a szem ellátott, mindenhol különös formájú sziklák voltak. A sziklák változatos formájukkal, ami néhol lekerekített, máshol élekkel tagolt volt, olyanná tették a felszínt, mintha egy különös történelem könyvön keresztül menetelnék. Egy örült nép örült szobrászainak alkotásai között, akik így próbálták megörökíteni népük egész történelmét. Vándoroltak, és közben megfaragtak mindent, ami velük történt, a faragványokat meg egyszerűen hátrahagyták.

Hirtelen felismertem a szobrokat. A szobroknak nem volt alakjuk, szinte semmi, ami miatt rájuk kellett volna ismernem. És mégis, megértettem őket. A szobrok engem mintáztak, a szobrok az én faragványaim voltak. Tökéletlenségükben elevenek. Mindegyik szobor önmagában értelmetlen és alaktalan volt, de mégis mindegyikük egy meséhez tartozott. Az én történetemhez.

És megláttam bennük a jelent. És megértettem belőlük a jelent. Tudtam, haldoklom.

Egyszerre boldogság áradt szét bennem. A szobraim, a mindenütt ott terpeszkedő koromfekete sziklaszobrok közelivé váltak. Nem volt bennük mit sajnálni. Nem volt bennük mit csodálni. Egyszerűen azok voltak amik. Egy élettörténet. Minden elevenségükben, minden torzságuk-

ban az enyémekek voltak. Minden rosszul sikerült faragvány és minden jól sikerült faragvány. Csak mosolyogni lehetett rajtuk. Csak nevetni. Nevetésem pattogott a szobrok között. A nevetésem önfeledt nevetés volt. Kitisztult belőle minden gúny és öngúny, minden cinizmus. Egyszerű volt és tiszta. Nem, nem nevettem ki az életemet. Megértettem azt. Megértettem egész életem káprázatát. Boldog vagyok, hogy itt lehetek a szobraim között.

Meneteltem, meneteltem a koromfekete alakok között. Egy megfagyott világban, egy világban, amiben én voltam az utolsó élőlény. És megértettem, hogy a történet akkor lesz kerek, ha már én is egy ilyen szoborrá váltam az út végén. Egy pillanatra átlebbent rajtam egy különös szomorúság. Akkor majd soha többet nem látja senki ezeket a szobrokat. De azon nyomban megértettem, hogy a szobrok pont ettől olyan szépek. Hogy én vagyok, az utolsó szobor, aki átérzi szépségüket. Mert ez teljesen elég. Mert az én örökkévalóságom pont ez a pillanat. És miután szoborrá lett belőlem az is, ami most átgyalogol e szobrok között, akkor már az örökkévalóság értelmetlen lesz. Mert velem együtt szoborrá válik a bennem élő vágy az örökkévalóságra is.

Megpillantottam a tavat. Ez a tó volt az út vége. A tó felszíne tükörsima volt. Csalogatott. Boldogan gázoltam bele, a tó boldogan fogadott. Belemerítettem a kezem. Kiemeltem a kezem. A kezem feketévé vált, ahogy érintkezett a ritka levegővel. A kézfejem megmerevedett. Rászáradt a tóból egy kevés. A kezem feketévé vált; a kezem már csak történelem. A tó lassan örvénylett körülöttem. Testem belesüllyedt, puhán és boldogan. Meleg volt, sűrű, és sötétvörös: - Vér... vér mindenütt...

VI. (Epilógus)

Júlia nővér benyitott a kórterembe. A halottat már átszállították a patológiára. Júlia nővér feladata már csupán az ágynemű cseréje volt. Júlia nővér arca kifejezéstelen volt, ahogy leráncigálta a nagypárnáról a huzatot. A párnahuzaton barnán kirajzolódott a nemrég elhunyt ember fejformája. A haldokló izzadsága belemarta magát a párnahuzatba. Hiába szállították el a testet, a test még maradni akart; egy része belediffundált a fehér vászonba. Csupán egy kontúr. Ez minden, ami itt maradt belőle - gondolta Júlia nővér búsan. Hátrasimította a haját. Amilyen gyorsan jött, olyan gyorsan el is hagyta testét a bánatos gondolat.

Júlia nővér folytatta a munkát: lehúzta a nedves és foltos lepedőt, lehúzta a takaró fehér huzatát is. Az egésztest belegyömöszölte egy ruháskosárba, a kosarat a hóna alá kapta, kinyitotta az ajtót és kilépett a kórteremből.

És majdnem fellökte az a fiatalember. Júlia ijedtében elengedte a kosarat. A kosár pattogott egy darabig a folyosó linóleummal borított padlóján, majd gurulni kezdett, szanaszét szórva a belegyömöszölt szennyest. A fiatalember fürgén a kosár után ugrott, elkapta, majd lehajolt, hogy visszagyömöszölje a lepedőt és a huzatokat a kosárba.

- El... elnézést - dadogta -, de nem vettem észre, hogy... kiugrik az ajtó mögül.

- Én nem ugrottam ki, hanem kijöttem.

- Még egyszer, ne haragudjon! Tudja, a névtáblákkal voltam elfoglalva. Dr. Rip-et keresem. Talán tudna segíteni!

- Talán tudnék, ha visszaadná a kosaramat... Leteszem a nővérszobában, és ha vár egy fél percet, akkor odavezetem - mondta Júlia nővér, s közben egy picit előretolta lágy ívű csípőjét.

A fiatalember zavarodottan adta vissza a kosarat a nővérkének. Követte szemével, ahogy eltűnik a nővérszoba ajtajában. Nézte, ahogy a nővérke újra előbukkan és fenekét finoman riszálva hozzá közeledik. Nézte a nővérke testére feszülő fehér vászonköpenyt, ami kissé ellapította és ezzel mégis határozottan kiemelte formás, kerek melleit.

- Nos, tehát Rip dokit keresi? Társadalombiztosítás? - kérdezte Júlia, és egy széles mosolyt villantott a fiatalember felé.

- I...igen. - mondta a fiatalember. - Tudja, nyertem a sorsoláson. Az Egészségedre! sorsjegyen. Tudja?

- Maga is csak egyetlen szelvényt vásárolt?

- Igen. De honnan tudja? Maga is játszik? - kérdezte. Szemmel láthatóan Júlia lénye teljesen elvarázsolta őt.

- Á semmi. Ja, neem. Én nem játszom. Én vagyok Rip doktor betegeinél az osztályos nővér.

- Csak nem magácska fog engem ápolgatni? - csillant fel a fiatalember szeme.

- De. De ne örüljön ennek annyira - mondta Júlia mosolyogva. S szemében egy aprócska, gonosz láng villant fel és enyészett is el azon nyomban.

A Népszavazás

Kurt Vonnegutnak:

*Az összes műve közül a segglyuk
rajza tetszett a legjobban.*

Néhány hónappal ezelőtt becsöngetett hozzám egy Jehova-tanúja. A szokásos világvége kis-előadást tartotta meg. Megkértem, hogy jöjjön be, és tartsa meg a prezentációját írásvetítővel - ugyanis épp volt nálam egy, hasonló célzattal, bár én a világvége jövődöléseknél kevésbé ambiciózus tudományágban utazok: fizikus vagyok. Mondtam neki, hogy jöjjön be, vegye elő a világvége-fóliáit és mondja el az anyagot tisztességesen. Csak úgy gyakorlásképpen. Félbeszakította mondatát, mosolygó arcomba bámult, elvörösödött, majd dühösen sarkon fordult és elviharzott.

Pedig jobb lett volna, ha nagyobb figyelmet szentelek akkor a világvége gondolatának, mert a dolog jelenleg tényleg bekövetkezőfélben van. Csak éppen a megállíthatatlan világvége-folyamatot nem Isten indította el, hanem mi emberek (közvetlenül), és nem a felhalmozódott bűnök és a világ demoralizálódása gyújtotta be a mechanizmust, hanem maga a nagybetűs *demokrácia*. Egyszerűen megszavaztuk a világvégét. *Népszavazást* tartottunk arról, hogy legyen-e világvége! Ügydöntő népszavazást! És ennek a Kék bolygónak az apró kis lakói megszavazták a Világvégét. A trendek jól láthatók, a folyamatok visszafordíthatatlanok; az Univerzum elkezdett összeroppanni a népszavazás hatására. A folyamat egyre gyorsulóban van. Haldoklik a Világegyetem! Még néhányat pördül egyre forrószódó bolygónk a felfűvódó Nap körül és vége az Emberiségnek. Aztán lassacskán megszűnnek a galaxisok, egymásba rohannak, egymásba olvadnak; az Univerzum kérlelhetetlenül összeroppan. Köszönet a demokráciának, köszönet a népszavazás intézményének. A Jehova-tanúi itt labdába sem rúghatnak.

Az egész jó öt évvel ezelőtt kezdődött. Abban az időben tette Clinton, az USA elnöke történelmi látogatását Pekingbe. A demokrácia életveszélyes szellemével próbálta megfertőzni a Kínai Népköztársaságot. Bárcsak ne sikerült volna! Akkor talán most nem lennénk benne nyakig a világvége-folyamatban. Persze a kommunizmus nem hajt könnyedén fejet a demokrácia előtt. Most már pontosan látom: ennek köszönhetjük, hogy a második világháború után még több mint ötven évig kihúztuk. Ha nincs annak idején az ezerszer elátkozott hidegháború, akkor valószínű, hogy a világvége már az ötvenes években bekövetkezett volna. Így legalább még egy-két generáció élvezhette a napsütést. Kár lett volna kihagyni például a hatvanas évek szexuális forradalmát! Apopó, lehet, hogy a szexuális forradalom a társadalom végveszélyt érző tudatalattijából felszivárgó carpe diem volt? Ki tudja?

De elkalandoztam a tárgytól. A világvégénél tartottam. A világvégét persze nem sikerült volna elindítani, ha a kínaiak kimaradnak a világméretű népszavazásból. Hiszen ha ők kimaradnak, akkor szinte egészen biztos, hogy nem sikerült volna az 50%+1 szavazatot összegyűjteni. Mert a Világegyetem sorsa felől nem szavazhat csupán egyetlen ország, sőt, még az USA és az EU együttes ereje sem elegendő egy ilyen grandiózus cél eléréséhez. Ehhez globális népszavazás kell! A Világegyetem lakóinak legalább 50%-ának igennel kell voksolnia. Joggal kérdezhetik, hogy mi van a földönkívüliekkel? Na de ha egyetlen egyről sincs tudomásunk! Ha annyira érdekli őket a Világegyetem sorsa, ugyan miért nem fáradtak oda az urnákhoz? De félre a viccel, hiszen jelenlegi helyzetünk a sírásra inkább ad okot. A népszavazáskor az álláspont az volt, hogy egyedül vagyunk az Univerzumban. Tehát jöhetett a Nagy Népszavazás. Összekacsintott 4 milliárd ember, és kicsináltuk a Világegyetemet!

Persze a kínaiak megtérítése nem az egyetlen lényeges momentum ebben a történetben. Még egy kulcsfogalom van: az *atomenergia*. Az atomenergia kérdése a századvégre előtérbe égette magát. Ehhez a hő azonban nem az elhasadó atommagok biztosították, hanem a politika. Az Apokalipszis három lova: népszavazás, atomenergia, emberi tudatlanság. A politika pedig a három lovas szerepét tölti be ebben a hasonlatban. Mindhárom ló önmagában teljesen ártalmatlan!

Az atomenergia és az emberi tudatlanság fonatát először az osztrákok kötötték nemzeti zászlajuk csúcsára. Ausztria ugyanis felépített egy atomerőművet, amely abszolút mértékben megfelelt a kor előírásainak. Egy biztonságos, környezetbarát erőmű volt. Kevesen tudják, de egy széntüzelésű erőmű radioaktív kibocsátása kb. 6-8 ezerszerese egy atomerőműének. Az összehasonlításokat lehetne folytatni, de tudjuk, hogy soha nem a tények számítanak. És jött a habzó szájú lovas, a politika. Választások voltak Ausztriában. A zöldszívű pártok pedig elmesélték a tiroli parasztnak, hogyha az atomerőmű beindul... a búza el fog rohadni, a legelők kiszáradnak, az alpesi folyók kristálytiszt vizében habzó zöld trutyi fog folydogálni, a levegő kénporszagú lesz és belélegezhetetlen, a tehenek teje elapad; egyszóval jól gondolják meg, hogy mit akarnak, kire szavaznak. A Párt megígérte, ha őket választják, akkor nem fognak atomenergiát használni. Mert az atomenergia démon, és ők nem szövetkeznek démonokkal. Megnyerték a választásokat. A kulcsra kész atomerőmű, ami több száz milliárd shillingbe került az államnak (azaz a polgároknak), bezárattatott. Azóta is ott áll, benőtte a fű, a gaz. És az osztrákok nem használnak atomenergiát! Energiaigényüket tisztán importból fedezik. Franciaországból importálják, ahol atomerőművekben állítják elő a számukra. De csitt! Nehogy ezt a tiroli parasztnak megtudják! Mert még elkezd sárgulni a zsíros legelő!

Az osztrákok atomenergia ellenes törekvéseinek azonnal akadtak csatlósai. Ilyen volt például a Green Peace. Persze ennek a szervezetnek a magját is valakik pénzelték. Netalán a fosszilis tüzelőanyagokkal kereskedő energia lobby? Ugyan? Micsoda eszement feltételezés! A Green Peace aktivisták tömege önzetlen, Kék Bolygónk jövőjéért aggódó emberekből verbuválódott. Korrupció, lobby érdekek? Ugyan már! Szinte szégyellem magam, amiért a vonatsinekhez-magukat-odaláncoló, transzparens-hordozgató, egyszerű, őszintén fanatikus emberekről ilyet feltételeztem. Amit viszont el kell ismerni - visszakanyarodva a megállíthatatlanul zajló világvégéhez -, hogy a Világegyetem pusztulásában a Green Peace jelentős szerepet játszott. Bájos, hogy egy olyan szervezet, aminek a nevében a béke szó lötyög (mert sajnos a szervezet maga meglehetősen felfúvódott, így aztán lötyög benne a béke szó), szóval egy ilyen szervezet egy egész Univerzum elpusztításához nyújtott segédkezet.

Gondolatkísérlet: az Univerzumunk összeroppan, majd újra kinő belőle egy új Univerzum. Az új Univerzumban újra megjelenik valami félelmetes és teljesen igazságtalan véletlen folytán az Ember. És valahogyan megtalálnak egy történelemkönyvet az előző Univerzum embereiről. Elhatározzák, hogy osztályozzák a népirtó szerveződések. És mi történik? A náci a Green Peace mellett még csak dobogós helyet sem tudnak szerezni! Micsoda igazságtalanság! Megnyugtatóan közlöm: a gondolatkísérlet teljesen abszurd, hiszen az Univerzum pusztulását egyetlen történelemkönyv sem úszhatja meg.

Ha Világegyetemünk haláltusájából eposzt íránk, akkor az in medias res kezdés tökéletes helyszíne lehetne Mohovce, ahol a Szlovákok beindították elhíresült atomerőműveiket. Az osztrákok és a Green Peace aktivisták lóra pattantak. S habár a mohovcei atomerőmű egy igen biztonságos, nyomottvizes típus, és körülbelül annyira fenyegette a környezetét, mint egy békésen legelésző marhacsorda a városi metró utasait, a fent említett lovasok nyomában mégis a pánik szele kavargott. Tömött zsebű huszárok jelentek meg a médiában, akiket egész életükben arra képezték ki, hogy természetes könnyedséggel tudjanak hazudni. A hazugságkrémeket pedig a lelkes, de felelőtlen és tájékozatlan újságírók hada szépen bemasszírozta a TV-t

szájtátva bámuló laikus közönség bőrébe. A szakemberek véleményére a kutya nem volt kíváncsi. Az senkit nem érdekelt, hogy a mohovcei atomerőművet szakértők százai vizsgálták át és találták teljesen biztonságosnak; és különben is, egy olyan típusról van szó, ami már ezerszer demonstrálta, hogy igenis biztonságos. Persze, ha azt akarjuk, hogy Mari néni répa-pucolás közben ne nyúlkaljon folyton a távirányító felé, akkor arról kell beszélni, hogy miért nem biztonságos, arról, hogyha katasztrófa történik, akkor hogyan telepítsük ki az embereket, meg arról, hogy hová tudjuk majd temetni a rengeteg áldozatot. Ha azt mondanánk, hogy a dolgok rendben folynak, meg azt, hogy a dolog azért biztonságos, mert..., akkor Mari néni ásítana egy nagyot, és már nyúlna is a távirányító felé. És akkor nem látná a közbeiktatott reklámot! Utójáték: Mari néni megnézi a reklámot, majd a rendőrségi híreket, ahol közlik, hogy az ország útjain a hétfvégén megint tíz halálos baleset történt. Mari néni békésen kérődzik a chipsen. Megszokta, hogy az ország autópályáin hétfvégeken kb. tíz halálos baleset történik. De nem tudja, hogy a mohovcei típusú atomerőművek több mint 20 éves történelme sem követelt összességében ennyi áldozatot. Egy nagyot markol az egészségtelen chipsből, s maga elé mormolja: - Már megint ez az atom, csak ezt az atomot ne találták volna fel!

Az osztrákok verni kezdték az asztalt az EU-ban. Népszavazást követeltek az atomerőművek betiltására. A franciák azonban az atomenergia kérdését nemzeti ügyé avanszálták. (És ugye tudjuk, hogy a franciák a nemzeti ügyeket még a szexnél is többre becsülik.) A franciák egyszerűen beintettek az osztrák lovasoknak. De ott volt A Szervezet, amely alaposan kinőtte a „béke” szót. A Green Peace aktivisták világméretű nyomására az EU közel fél éves huzavona után mégis csak beadta a derekát. A tengerentúli propaganda hadjárat hatására, miután a Zöldek az utcára csődítették az embereket, az USA is csatlakozott. Egyszerűen nem tehetett mást. Demonstráció demonstrációt követett. Az utcákra tömegesen tóduló emberek egyen trikót viseltek (ezt a Zöldek osztogatták szerte a világon), amely egy szimbolikus atomfejű atomtudós lefejezését ábrázolta. A trikó kb. így festett:

Magyarázat: az atomtudós levágott fejéből és nyakából neutronok jönnek ki vér helyett. Hát ide jutottunk!

Az ügydöntő népszavazást kiírták. Mivel azonban az ügy időközben világméretűvé duzzadt, egy ENSZ ajánlás született, hogy a népszavazást az atomerőművek kérdésében mindenütt, minden országban meg kell tartani. A Green Peace-esek örömmámorban úsztak: végre megszabadíthatják a világot az embertelen atomenergiától. Egy új és szép világ elé nézünk! Mert igen is vannak környezetbarát technológiák: Például vízenergia! Itt megemlékezhetünk a híres asszuáni-gátról, vagy akár Bős-Nagymarosról is. Aztán ott vannak a fosszilis erőművek! Füstgáz és radioaktív leányelemek kibocsátása, aminek éves szinten több millió tudórákos esetet tulajdoníthatunk. Ott van még az áldott napenergia. A napcellák gyártásánál évente keletkező néhány millió tonna erős sav és nehézfém hulladék már igazán apróság! De hát minek is kell olyasmin gondolkozni, hogy honnan lesz energia, hiszen majd legfeljebb importáljuk!

- Azt kérdezi honnan, ha egyszer másnak sem lesz, mert más is leállítja az atomtechnológiát? Hát nem látják, hogy ez részletkérdés? - üvöltötte a dobogóról a Zöld aktivista a köréje gyűlt tömegnek, miközben haragos szemeket villantott a kérdést feltevő fiatalemberre. - Hát nem látják be, hogy az atomenergia tette förtelmessé a bolygónkat, hogy az atomenergiának köszönhetjük, hogy ember embernek farkasává lett, hogy háborúk sorát kellett az embereknek elszenvedniük a történelem során?

- De az atomenergiát csak 45-ben fedeztük fel, a háborúk zöme meg azelőtt volt! - kiabált közbe újra az előbbi fiatalember. A Green Peace aktivista elvörösödött a méregtől.

- Minden bűn eredendő forrása az atom! - harsogta elfúló hanggal, miközben intett a szemével a háttérben meglapuló két fekete inges, zöld karszalagos Zöldségesnek, akik a kellemetlen kérdéseket feltevő fiatalember mögé lopództak. Az egyikük egy injekciót nyomott a fiatalember hátába, amittől a fiatalember holtan esett össze. Így megy ez.

A népszavazás napját kitűzték. De hátra volt még a legfontosabb: mi legyen pontosan a szavazólapon. Meg kellett pontosan fogalmazni a kérdést. És bármilyen furcsán hangzik is, ez volt az a pont, ahol elkövettük a végzetes hibát. Ha ugyanis úgy tesszük fel a kérdést, hogy „akarjátok-e az atomerőműveket” vagy „használnjuk-e atomenergiát”, és erre a végén egy NEM válasz születik, most nem lennénk benne a világvége folyamatban. Félték, hogy ha csak egyszerűen azt szavaztatnák meg, hogy ne legyenek atomerőművek, akkor a sok kis gonosz atomtudós kitalálhatna valamit, ami nem atomerőmű ugyan, de végül mégiscsak az atomot használja fel. (Ismertek egyébként ilyen atomot használó erőművek: vízerőmű, szélerőmű, szén, olaj, gáztüzelésű erőmű stb.)

Odáig vetemedtek, hogy bevonták a tudósokat is a kérdés megfogalmazásába. A felkért tudósok idiótának érezték a dolgot, de végül is megszokták már, hogy idióta kérésekkel bombázzák őket. Minthogy fizettek érte, lelkük rajta. Hát megfogalmazták a kérdést tisztességesen. És pont ez lett a veszte az Univerzumunknak. Már megint ezek a tudósok, már megint ezek a tudósok!

A szavazólapon végül a következő kérdés szerepelt:

Egyetért-e azzal, hogy az atomenergia és az atomtechnológia felhasználása az emberiség tévútjai közé sorolandó? Illetve, hogy az atomreaktorok működését biztosító legalapvetőbb fizikai elv, a transzport folyamat (transzport egyenlet⁴), nem működik, és nem is működhet, mivel az valójában nem tartozik a természet törvényei közé?

Igen

Nem

⁴ A láncreakciót fenntartó neutronok térbeli és energiabeli eloszlásának kialakulását leíró egyenlet.

A világ polgárainak 61%-a IGEN-nel válaszolt (Hála a demokráciának, ami ekkorra már epidemiológiai⁵ esetté nőtt Kínában is.) És ezzel megkezdődött a Világegyetem következetes széthullása.

A népszavazás hatására a világon mindenhol leálltak az atomerőművek. A lakosság azt gondolta, hogy a népszavazás eredményét hatóságilag foganatosítják, és ezért állnak le az erőművek szerte a világon. Hát nem ez történt. Az atomerőművek a népszavazás után egyszerűen megszűntek működni. Az operátorok képtelenek voltak fenntartani a kritikus zónát⁶. A rendszer összeomlott és leállt. *A népszavazás* - habár ez csak később bizonyosodott be egyértelműen - *megváltoztatta a világ fizikai alapjait*. Az atomerőművek működését biztosító alapvető fizikai törvényt eltöröltük a népszavazással. A transzport egyenlet többé nem létezett! És éppen ezért az atomerőművek, a politikai végrehajtó szervektől függetlenül, beadták a kulcsot. A Green aktivisták a világ összes nagyvárosában örvengve ünnepeltek: hatalmas örömtüzeket gyújtottak, amin ezrével égettek el minden fellelhető fizika könyvet. Egyébként a népszavazás után jó ötlet volt elégetni a fizika könyveket, ugyanis többé szart sem érték. Legalább egyszer a Zöldek is élvezték a fizikát. Ugye, hogy nem is olyan nehéz!

Az erőművek leállítása után az örömhangulat pánikhangulatba csapott át. A kieső atomerőművek miatt a többi erőmű terheltsége irtózatosan megugrott. A megjelenő óriási igényeket a hagyományos erőművek képtelenek voltak felvenni, a belső biztonsági rendszer sorban választotta le őket a villamosenergia hálózatról. A villamosenergia hálózat kevesebb mint fél óra alatt teljesen összeomlott. A háztartásokban elaludtak a villanyok. Ezzel még nem is lett volna túl nagy baj, hiszen a híres New York-i esetről tudjuk, hogy ez jót tesz a népszaporulatnak. Csakhogy nem volt TV sem! (Tudom, hogy ez már önmagában is félelmetes dolog, de ez még messze nem a végkifejlet. A katasztrófák még csak most kezdődnek!)

Az első éjszakán a bolygó lakói még békésen viselték el a globális áramszünetet. Egy picit idegesebben viselték reggel, amikor nem ment a mikro, a kenyérpirító, a gyümölcscentrifuga. Egy picit még idegesebbek lettek, amikor a boltban nem volt friss kenyér (nem mentek a kenyérgyárban a keverőgépek, a kemencék elektromos futószalagjai, stb.) és a munkahelyükön sem tudták meginni a szokásos első kávéjukat. Délutánra azonban egy picit megnyugodtak, amikor a rádió bementa (elemes rádiókról van szó), hogy néhány órán belül helyreállítják a villamosenergia ellátást. Kényelmesen hátradőltek a fotelban, megtörölték izzadó homlokukat (a klíma is bedöglött), előkotortak egy cigarettát és rágyújtottak... volna. A gyufa azonban nem gyulladt meg! Az öngyújtó nem lángolt! A tűz többé nem létezett! A transzport egyenlet ugyanis nem működött többé. Szegény Zöld barátaink bánatára a fizika könyvekből rakott örömtüzek is elaludtak. Csak a szemekben lobogott még valami: az értetlenség tüze. Ez azonban nem adott meleget.

Az emberek reménykedve várták, hogy a villamosenergia ellátás, a rádió ígéretének megfelelően végre helyreálljon. Csakhogy nem állt helyre! A szakemberek ugyanis hiába próbálkoztak, a szén nem égett, a gáz nem gyulladt meg többé. Úgy tűnt azonban, hogy a víz és napenergiával - legalábbis egyelőre - semmi baj nincs. A világegyetem szétesése bizony időt vett igénybe. Így a víz még csordogált a patakmedrekben, a Nap pedig látszólag változatlanul sütött. Áram azonban mégsem kezdett el csordogálni a távvezetékben. A transzport-egyenlet likvidálása jóvoltából ugyanis sok mást is sikeresen likvidáltunk; pontosabban elindítottunk egy folyamatot, aminek következtében a világunkat mozgó törvények elkezd-

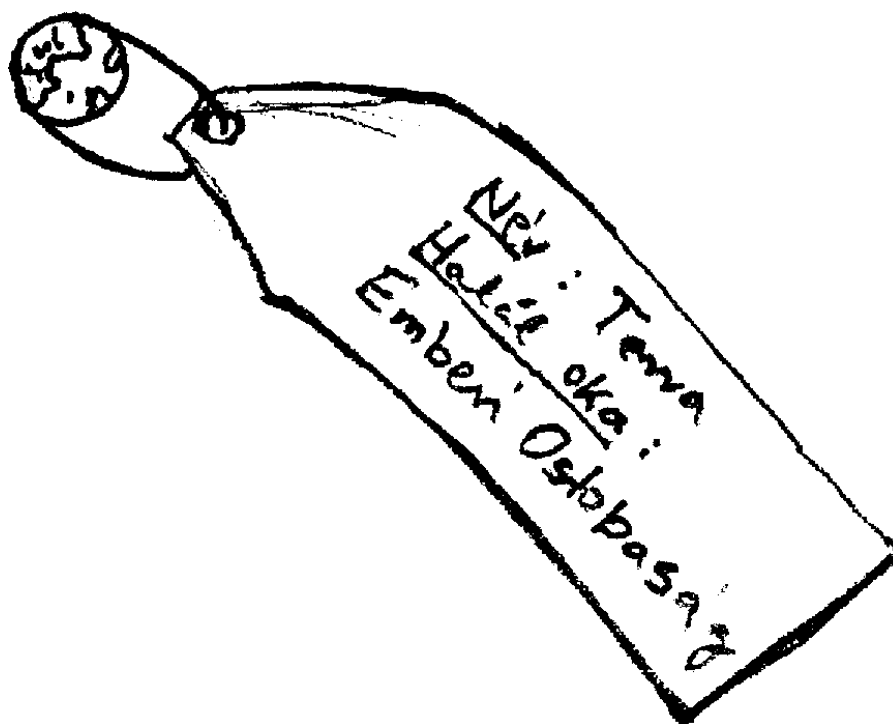
⁵ Járványtani

⁶ Kritikus zóna: az atomreaktor egyensúlyi állapota, ahol a termelt energia időben állandó

tek eltávolodni egymástól. A népszavazást követő néhány nap múlva már bedöglött az Ohm-törvény is. És ezzel az elemes rádiók, a borotvák, a karórák, a számítógépek is bedögltek. Minden egyes eszköz, aminek a legszerényebb köze volt az elektronikához, használhatatlanná vált. És jött a következő éjszaka, majd az azt követő: és a városok lüktető fényei többé nem voltak láthatók. Viszont láttuk újra a csillagokat a városokból is. Azért ez is valami, nem?

Az emberek őrjöngve követelték, hogy tegyen a kormány valamit. Bevágódtak az autókba, hogy meneküljenek a városokból - nem tudták, hogy máshol is ugyan az a helyzet, hiszen nem volt többé telekommunikáció -, elfordították a slusszkulcsot: és semmi. Az autó nem indult, mivel a gyújtás sem működött.

Úgy egy héttel a népszavazás után vettük csak észre, hogy megszűnt az időjárás. Nem volt többé szél, nem volt többé eső sem. A levegő mozdulatlanul állt mindenütt. Mellékesen jegyzem meg: a repülőgépek sem tudtak többé repülni, minthogy a Zsukovszkij szárnymodell többet mit sem ért. Ami fent volt, lezuhant. Ami lent volt, nem szállt fel többé. Ez az örökké nyüzsgő bolygó elhallgatott, megmerevedett. A Föld haldoklott! Akasszunk hát egy cédulát a lábujjára! Mit szeretnének, mi legyen a cédulára írva? Talán... valami ilyesmi?

Látszólag jogosan mondhatják, hogy ha nincs időjárás, nem működnek az elektronikus szerkentyűk, attól még nem kell halottnak nyilvánítani jó öreg Földünket! (Igaz, egy csomó minden mostantól megváltozik az életvitelünkben. Mondjuk, nem autóval, hanem kerékpárral járunk ezután dolgozni, a reggeli kávékat pedig majd óriási lencsékkel melegítjük. De hát temetni még egy picit korai!) Csakhogy sajnos a dolgok felbomlása nem állt meg ezen a szinten. A népszavazással ugyanis a természet egyik legjelentősebb törvényét tettük semmissé. Kihúztunk egy szálát a Világegyetem alapszövetéből, és most ez a szövet elkezdett felfesleni. Rohamos gyorsasággal kezdett felfesleni. A közvetlen hatások is elég súlyosak voltak, már önmagukban ezek is elegendőek lettek volna ahhoz, hogy megöljék az egész bolygót. Hogy csak néhány példát említsek: egyetlen éjszaka alatt milliónyi ember fulladt meg. A belélegzett oxigén helyére kilélegzett széndioxid ugyanis nem keveredett el a szoba oxigénjével. Így a következő lélegzetvételben már alig volt oxigén. Ahhoz, hogy lélegezni tudjunk, állandóan járkálnunk, mozognunk kellett. Különben megfulladnánk! És ami a legrosszabb: szinte lehe-

tetlen egymással kommunikálni, mert nem terjedtek a hanghullámok a levegőben rendesen. Na ugye! Ráakaszthatjuk nyugodtan azt a fenti cédulát a Föld nagy lábujjára. Még hogy túlzás, na hiszen!

És akkor még nem is beszéltünk a közvetett hatásokról, más fizikai elvek széteséséről, amit szintén a népszavazásunk indukált! Ha csak mi, emberek nyiffannánk ki, hát istenem! Ecce homo! Az idiotizmus ára! Csakhogy mi ennél többre vittük. Minden jel arra mutat ugyanis, hogy a Világegyetem is kezd darabokra hullani: a Napunk elkezdett felfűjódni, s úgy tűnik, más csillagok sem a régiek többé. Hát ez van! Ecce Homo! Az ám!

Ezennel megteremték egy új diszciplínát⁷. Neve: *szétesési analitika*. Ez a tárgy avval foglalkozik, hogy ha kiiktatunk különböző törvényeket, akkor az Univerzumunkra ez milyen hatással lesz, beleértve a tranzienseket⁸ is. Hogy miért teremtem meg ezt az új diszciplínát? Hogy miért szentelem minden percemet a szétesési analitika törvényeinek megismerésére, amikor egy egész Világegyetem haldoklik körülöttem? Hogy miért gyűjtögetem magam köré a fellelhető koponyákat, amikor úgyis minden munkánk elpusztul végül? Azért, mert fizikus vagyok. És mint fizikus *abban hiszek, hogy a világot nem siránkozással, tüntetgetésekkel, transzparenssekkal és gőgös magamutogatással lehet megmenteni, hanem munkával, a törvények megismerésével, az intuíció és az alkotás erejével.*

Íme tehát az egyetlen megoldás, ami széteső Univerzumunkat még megmentheti:

- (i) Megalkotjuk a szétesési analitika természeti törvényeit.
- (ii) A Föld nevű bolygó megmaradt népességével leszavaztatjuk ezeket a szétesési törvényeket.
- (iii) Mivel a népszavazás hatására megsemmisülnek a szétesési törvények, így a szétesés sem folytatódhat tovább; ergo, a Világegyetem megmenekült.

Csodálkoznak mi? Csak csodálkozzanak! És higgyenek! Higgyenek abban, hogy sikerül megmentenünk széteső Univerzumunkat! És ennél is erősebben higgyenek abban, hogy a megmentett Univerzum már nem lesz a régi; kiveszik belőle valami, ami ezideig alaposan átítatta: az emberi ostobaság.

⁷ Tudomány

⁸ Átmeneti folyamatok

Kozmollergia

A feleségem fogja a kezem. Időnként le-letörli izzadó homlokom, amin szinte nyomban újra megjelennek az apró izzadsággyöngyök. A hasam alfele elviselhetetlenül lüktet, minden szűrés erősebbnek tetszik az előzőnél, minden szűrésnél úgy éreztem, mintha hirtelen egy nagy kötőtűt szúrtak volna a lágyékomba. A hányinger most alábbhagyott, hamarosan azonban újra előnt. Ilyenkor szárazon öklendeztem; amit lehetett, már órákkal ezelőtt kihánytam. Tudom, hogy már nem tarthat sokáig. Feleségemre pillantok, szemeimben néma könnyörgés. Ő visszanéz rám, nagy, zöldeskék szemeiben a megértés, az aggodalom és a büszkeség apró fénye játszik. Igen, most nagyon büszke rám. És aggódik, igen, átérzi a szenvedéseimet. Egész lényével biztat, itt van most velem, nemcsak fizikailag, hanem lelke minden rezdülésével, engem figyel, figyelni elkeseredett, fájdalmas vajúdásomat. Újabb hirtelen fájdalom. Megszorítja a kezem. A homlokom felé nyúl és megtörli a hűvös vízbe mártott törülközővel. De most nem rá figyelek, csak távolról érzem őt, csak távolról érzékelem halk, vigasztaló, bátorító hangját. Nyomok, erősen nyomok. Mélyeket lélegzem, majd sok aprót, majd megint egy mélyet. Érzem, érzem, hogy jön, érzem, hogy... csúszik... előre. A lüktető fájdalom egyetlen, erős és egységes gyötrelemmé olvad össze. Testem megvonaglik, ide-oda fordulok, akár csak valami kígyó a vedlés utolsó fázisában. Masszírozom, két kezemmel lefelé masszírozom a hasfalamat. Már... mindjárt... megvan, mindjárt, mindjááárt.... Hhhh..háá...ááá! Igeee...

Igen! A világ szétolvad körülöttem a belőlem kiáradó örömöceánban. Szédülök. Fejem hátrahanyatlik a verejtéktől nedves párnára. Lassan visszatér belém a lélek; testem hirtelen elnehezül. Fáradt vagyok. Nehéz szülés volt, talán az összes közül ez volt a legnehezebb. A feleségemre nézek. Diadalmasan, fáradtan, boldogan. A feleségem mosolyog, és magasra emeli a ragacsos, világosbarna, ráncos héjú tojást. Megvan hát! Újra világra hoztam hát egy gyönyörű, egészséges *allergiatojást*.

*

Dyrra meghallotta, hogy nyílik a kapu. Letette a kapát, megtörölte izzadó homlokát és szapora léptekkel sietett a férje elé. Végigsietett a magas növésű parlagfű ültetvény oldalában, megkerülte az öntözőberendezés apró épületét, amit nem is olyan régen saját két kezükkel építettek a férjével, hogy a parlagfű ültetvényt a száraz augusztusi hónapokban is tudják majd öntözni. Végigment a keskeny, poros úton, majd szaladni kezdett a kapu felé, egyenest beleszaladt Nolm kitárt karjaiba. Dyrra szorosan átölelte a férjét, Nolm alig bírt kibontakozni fiatal felesége öleléséből. Nolm szerette Dyrrát, de képtelen volt ilyen hévvel kimutatni az érzelmeit, habár ő is legalább annyira örült, hogy végre hazajött a feleségéhez, a gyerekekhez, az allergiatojásaihoz. Nolm szerette őket mind, boldog volt velük, boldog volt evvel a kis házzal, boldog volt a földdel, amit saját két kezükkel műveltek meg évről évre rendszeresen és látszólag fáradhatatlanul.

Távol a civilizációtól, távol a nagyvárosoktól éltek, békében és szabadon, szeretetben és egyetértésben ezen a kis birtokon. Földjük egyik felén burgonyát termesztettek, a másik felén parlagfüvet. A burgonyát eladták a piacon, a parlagfű ültetvényért pedig az állam közvetlenül fizetett. Mi több, ha már elvirágzott és szétszórta a pollenjeit, lekaszálták, silózták és így kitűnő állateledel lett belőle a téli hónapokra. Minden gazda, akit a környékükön Nolm ismert, az idén is ültetett néhány hektár parlagfüvet. A parlagfű ültetvényeknek alig volt kockázata, és így biztos jövedelemforrásnak számított. Másfelől pedig ott voltak a tojások. Szép, nagy és egészséges allergiatojásokra számíthatott az, aki jó, dús, egészséges parlagfű ültetvényt mond-

hatott a magáénak. És hát mindenki, valljuk be őszintén, az allergiatojásaira még sokszor a hús-vér gyerekeinél is büszkébb volt.

Az allergiatojások Nolm és Dyrra gyermekei voltak. Legalább annyira, mint azok a gyerekek, akik rájuk hasonlítottak, akiket fürösztetni kellett, tisztába tenni, etetni, itatni, akiknek később mesélni kellett, meg labdázni velük, meg építőjátékokkal közösen nagyokat játszani. Míg azonban ezek a hús-vér gyermekek Dyrra méhében fogantak és Dyrra kínlódta őket napvilágra, addig az allergiatojások, közös tojásgyermekeik, Nolm testében fogantak és néhány hónap múlva Nolm tojta ki őket, Nolm vajúdott velük. A tojásokat aztán ketten gondozták, pont ugyan úgy, ahogy gyermekeiket is együtt nevelték, tanították, szerették. Együtt figyelték, ahogy szerető gondoskodásuk hatására a tojás barnás-feketés, ráncos burka hónapok alatt, lassan-lassan kisimul. Örömmel hámozták le reggelenként a tojás köré gyűlt éjszakai nyálkát, örömmel vitték ki a megtörölgetett tojást a napra, hogy megszáradjon a langyos tavaszi levegőben. Minden este óvatosan megkopogtatták a héját, ami lassanként fényes koromfekete színűvé érett. Boldogok voltak, amikor a fénylő, fekete tojás tükrében először pillantották meg saját arcukat. És furcsa mód, minél gyakrabban és hosszabban nézték csöndesen és elmélyülten felnövekvő tojásukat, a tojás héja, akárcsak valami film, megjegyezte a szülők arcvonásait; a tojás különös éjfekete, fényes felszínén félreismerhetetlenül megjelent Dyrra és Nolm halovány képe.

*

Dyrra egy vastag, puha takaróval leterítette a parlagfűtábla közepén lévő apró tisztáson felállított franciaágyat, majd a tetejére hófehér lepedőt húzott. Ezen az ágyon aludtak időnként, amikor a parlagfű virágzott és olyan szép csillagos volt az ég, akár csak ezen a csodálatos nyári éjszakán. A parlagfű pollenjei ködbe burkolták a széles ágyat, körülölelték az ágyra éppen letelepedő Nolmot és Dyrrát. Nolm mélyet szippantott a pollenfelhőből, majd egy apró flakonból kettőt-kettőt fújt mindkét orrlyukába.

- Ha végeztél a spray-zéssel, dobd nekem is ide légy szíves! - kérte Dyrra, miközben lassan kibontakozott a ruhájából.

- Úgy nézem, ez a mai termékeny együttlét lesz - mondta Nolm a levegőben kavargó pollenfelhőt vizsgálgatva, miközben segített kicsatolni Dyrra melltartóját. - Mit gondolsz? Remélem szép tojást szülök legközelebb!

- Tudod, hogy imádok minden tojást, amit te szülsz nekem - mondta Dyrra, és szájon csókolta Nolmot. Mindeközben ügyesen lefejtette a férfi ujjait a műanyag flakonról, amit még mindig áhítatosan szorongatott, majd cinkos mosollyal elhúzódott a férfitől és védekezően mutatta fel a Spray-t. - Az orrspray, drágám, ugye megengeded - mondta, és már emelte is az orrához. Dyrra először a jobb orrlyukába nyomta a Spray műanyag csőrét, majd kétszer egymás után lenyomta a szelepet, aminek hatására az két adag gyógyszer lövellt az orrjáratába. A műveletsort a másik orrlyukával is megismételte. Mindeközben enyhén hátra hajtotta a fejét és minden befújás után szippantott néhányat, hogy a gyógyszernek egyetlen cseppje se vesszen kárba. Miután végzett a művelettel, a kis flakont óvatosan az ágy mellett felállított gyógyszeres szekrénykébe helyezte...

A kis Spray a történelem legnagyobb találmányának számított, ugyanis semelyik másik találmány nem változtatta meg ennyire a történelmet, mint ez az orrspray. A gyógyszert jóval Dyrra és Nolm születése előtt találták fel. Mint minden nagy találmánynál, itt is az történt, hogy valami egészen másra vadásztak. A lényeges hatás a mellékhatás volt. Voltak idők, habár erről Dyrrának és Nolmnak csak homályos fogalmaik voltak - melyek gyerekkoruk történeteiből, nagyszüleik meséiből derengtek fel bizonytalanul, sokszor

számukra teljesen valószínűtlenül - amikor a parlagfűtelepek még gyomnak számítottak, amikor a parlagfűtelepeket még kiirtásra szánták. Sőt, a burjánzó parlagfű megkeserítette az emberek mindennapjait, erős allergiás rohamot váltott ki a túlérzékenyeknél. És a túlérzékenyek száma rohamosan növekedett. Érthető hát, hogy a gyógyszergyárak milliárdokat fordítottak olyan gyógyszerek kifejlesztésére, amelyek képesek voltak a betegeket, ha nem is meggyógyítani, de legalább a kritikus hónapokban, amikor a parlagfű milliárd számra szórta szét pollenjeit a levegőbe, tünetmentessé tenni. A Spray is egyike volt az ilyen termékeknek.

Csak hogy a parlagfű pollenjének és a Spraynek az együttes hatása az emberi szervezetre felülmúlt minden várakozást. Azok a házastársak, akik mindketten allergiások voltak a parlagfűre, és mindketten elkezdtek használni az új készítményt, különös változáson mentek keresztül. Ezek a változások többnyire nem voltak kívülről szembe tűnőek, sőt, a nők esetében semmiféle külső változás nem volt megfigyelhető. A nőknél a Spray látszólag nem működött; ugyan úgy könnyeztek, ugyan úgy pirosra dörzsölték viszkető szemeiket, ugyan úgy folyt az orruk, mintha nem is fűjták volna be a szert. Mi több, azt lehet mondani, hogy látszólag fokozta az allergiás reakciókat. A férfiaknál a Spray hatása egészen másként jelentkezett. Náluk az allergiás tünetek azonnal eltűntek. Azonban testükön itt-ott különös dudorok, furcsa szervek nőttek, belső szerveik lassan átalakultak.

Hogy hogyan jöhetett egy ilyen szer forgalomba mégis? Hogy miért dobták piacra, ha egyszer ilyen hatással volt az emberi szervezetre? Mert hamar felismerték, hogy a Spray és a parlagfű kétkomponensű reakciója az emberi szervezetre nem csak hogy összességében rendkívül előnyös, hanem egészen új perspektívát ad az egész Fajnak. A Spray és a parlagfű továbblendítette az emberiség törzsfejlődését. A kutatók szemei előtt egy új jövőkép kezdett el kibontakozni. És ebben a képben az Ember hatalmassá vált a Világegyetemben. A kép túl csábító volt, túl sokat ígérő ahhoz, hogy ne váljon valóra.

És az első férfiak kipottyantották első allergiatojásaikat, amelyek az Ember, a Parlagfű és a Spray fúziójából, furcsa triumvirátusból születtek. A tojások pedig lassacskán elkezdtek benépesíteni az Univerzumot az emberek *gondolataival*.

... Amint Dyrra végzett a Spray befújásával, orra néhány pillanat múlva erősen folyni kezdett, szemeit pedig elöntötték a könnyek. Ekkor Nolm lassan simogatni kezdte Dyrra elbűvölő, lágy vonású testét. Dyrra áttetsző, fehér bőre Nolm finom érintésére még inkább áttetszővé vált, átizzottak rajta a vékony, lüktető, halványlila hajszálerek. Nolm simogatására Dyrra allergiás rohama még inkább fokozódott, a váladéktermelése felerősödött. Mindeközben Dyrra is hozzákezdett a második fázishoz: elkezdte hosszú, vékony ujjával ébresztgetni Nolm tojásmirigyeit. Érintésének, körkörös mozdulatainak, játékos csipkedéseinek, simogatásának hatására Nolm tojásmirigyei megduzzadtak és kinyíltak. Ekkor Dyrra lassan és rutinosan csöpögő orrát Nolm egyik, izgalmi állapotában szétnyílt mirigyébe nyomta, és egy nagy fújással beleürítette az orra által termelt sűrű váladékot. A két izzadó test egymásba gabalyodva, eksztatikusan megvonaglott. Nolm csókolgatni kezdte Dyrra könnyező szemeit, apró csókokkal borította el Dyrra fitos kis orrát. Dyrra orra erre újra folyni kezdett. A nő finoman kitapogatta a férfi másik tojásmirigyét is, majd lassan végighúzta orrát a férfi testen, puhán, lefelé haladva, végig szántva Nolm bőréből kiálló fekete szőrszálak között; amerre haladt, mint valami különös csiga, fényes váladékcsikot húzott. Dyrra elérte a második mirigyet is, kezével felizgatta, orrával körözött, játszott vele egy picit, majd orrát a mirigybe dugta és újból ürített.

A parlagfű pollenjei eleven örvényében hosszan és kimerítően szeretkeztek. Amire végeztek, a fehér lepedő már halványsárga színt kapott a közben rátelepedett finom pollenrétegtől. Nölm és Dyrre egymás kezét fogva meztelenül, némán feküdtek egymás mellett a pollenágyon. Mindketten határtalan boldogságot és elégedettséget, nyugalmat és egyben jóleső fáradságot éreztek. Mindketten tudták, tudat alatt érezték, hogy immáron Nölm testében megfogant a következő allergiatojás, a következő közös tojásgyermekük.

*

Testemen egy lassú remegés fut át; egy tojáshullám, az első tojáshullám. Megszédülök. Az egyik közeli székhez támoalgok, majd lerogyok rá. A feleségem észreveszi rosszulléteket. Abbaahagya a mosogatóást és izgatottan ugrik oda hozzám.

- Jön? Úgy érzed, hogy már jön? - kérdezi, szavaiban aggodalom és egyben lelkesedés.

- Dehoggy drágám. Csak megmozdult. Még nincs itt az ideje, te is tudod - mondom nyugtatólag, s egy mélyet lélegzem, amitől máris jobban vagyok. - Csak a szokásos görcsök, még több mint egy hét... Ne aggódj fölöslegesen kicsim!

- Vajon milyen lesz?

- Egy tojás. Barna, ráncos, kb. 20 centi hosszú... akár csak a többi - mondom.

- Jaj te! - csap a vállamra a mosogatóronggyal. - Állandóan bohóckodsz. Tudod, hogy nem úgy érttettem. Vajon milyenek lesznek a *gondolatai*? Milyenek lesznek az érzései, hogyan fog reagálni ránk, a gondoskodásunkra, a szeretetünkre? Vajon sikerül majd neki a *Világteremtés*?

- Egyetlen egy tojásunktól sem kaptunk még képeslapot - mondom nevetve. Már határozottan jobban vagyok. Végigsimítok szépen gömbölyödő hasamon, majd felállok, hogy segítsek eltörölni az edényeket. Ő azonban egy erélyes kézmozdulattal visszaparancsol a székre.

- Ebben az állapotban csak ne ugrálj! Vigyázni kell a gyerekre - teszi hozzá komolyan. - Különösen rá - bök habos kezével a hasam felé - A kis tizedik! Hitted volna, a kis tizedik!

- Ez nem hit kérdése. A kilencedik után szükségszerűen a tizedik jön - mondom vigyorogva. - különben tényleg, találtál már valami nevet neki?

- Hááát. De neked nem fog tetszeni...

- Na ki vele!

- Kozmollergia.

- Kozmollergia?

- Igen! - mondja lelkesen. - A kozmoszból és az allergiából összetéve. Jaj, hát nem érted! Ebben minden benne van! Egy névnek egy egész életre kell szólnia. És a tojásaink élete igazán csak ott kint kezdődik el, kint a kozmoszban, egy távoli világon. Amikor a tojás megérkezik egy másik világra, és gondolatai ott kiszabadulnak... és megtermékenyíti vele a világot... És az allergia, hát nem nagyszerű, a kezdet, a csíra, ami a tojás életének a kezdete, ami nélkül nem lennének tojásaink! Szerintem ennél jobb nevet nem adhatnánk. Mi a véleményed?

- Hm. Rendben. Meggyőztél. - Hirtelen felugrom, hogy szájon csókoljam. A testemen azonban újabb remegés vesz erőt. Fájdalom hasít a lágycómba. Visszarogyok a székbe, és összeszorított fogakkal, némán és mereven nézek magam elé.

- Hiába a tizedik, attól még ez is rendesen megkínóz - mondom még mindig görnyedten. - Vajon mikor fogom én ezt valahogy... megszokni?

- Gondolj a kis Kozmollergiára - mondja a feleségem, és kezét lágyan gömbölyödő hasamra teszi. - Gondolj a Világra, amit majd Ő hoz létre, ki tudja hol! Egy egész Világra gondolj, amit a tojás teremt majd, a mi tojásunk... - mondja és megsimogatja az arcomat.

- Tudom. De... nem megy! Ha egy Világot teremteni ilyen kínba kerül, képzelem mibe jön megszülni egy hús-vér gyereket.

*

Az éjszaka körbevette őket. Nolm átölelte Dyrrát és együtt nézték a mélyfekete háttérrel övező csillagok milliárdjait. A Tejút ezüstszalagja átfogta az eget, s a szalag erősen szorította a Nolm és Dyrra köré gyűrt Világegyetemet.

- Vajon hol lehetnek most? - kérdezte Dyrra, tágra nyílt pupillája az ég tökéletes tükörképe volt.

- Talán még mindig repülnek. Egész biztosan még mindig repülnek. A legidősebbik... Milyen furcsa is ez? Hisz rájuk nem lehet azt mondani, hogy idős, hiszen nem is öregszenek. Emlékszel még az elsőre?

- Mindegyikre emlékszem, mindegyikre. Csakis mi tudnánk őket megkülönböztetni egymástól, ha egymás mellé raknák őket, sorban, csak is mi... így, tojásfázisukban - mondta Dyrra, és közelebb simult Nolmhoz. - Mi beléjük látunk. Amijük van, azt mind tőlünk kapták. Mit gondolsz, igaz az, amit mondanak? Tényleg elég lenne ennyi egy új Világ megteremtéséhez?

- Én hiszem, hogy elég.

- De mit kaptak tőlünk, amiből... amitől képesek lesznek rá.

- Te nem érzed, hogy mindent megadtunk nekik? Ha nem kaptak volna meg mindent, te is tudod, hogy nem repültek volna ki a kozmoszba.

- Ó Nolm, milyen nagyszerű is ez, és milyen... fájdalmas.

- Fájdalmas?

- Az. Hogy soha nem tudhatjuk meg, hogy milyen Világ árad majd ki a tojásainkból, amikor egykoron majd megérkeznek... Oda, és úgy döntenek az Univerzum egyik távoli szegletén, hogy kiadják magukból, amit itt, nálunk magukba szívtak. Milyen jó is lenne... tudni, hogy mire vitték?

- Vagy mire vittük mi... általuk.

- Hiszel benne, hogy jó Világok lesznek azok? Hiszed, hogy olyan lényeket teremt majd a tojásunk, olyan Világot alkot, amiben mi is jól éreznénk magunkat?

- Igen. Talán nem tudnánk ott létezni, fizikailag semmiképp, de a szeretetünk és törődésünk fog kiszabadulni a tojásokból. Amit adtunk. És biztos vagyok benne, hogy végül is olyan Világok fognak születni ebből, amire büszkék lehetnénk.

Nolm és Dyrra lassan visszasétáltak a házba. A küszöbön finoman leporolták egymás ruhájáról az időközben rátelepedett parlagfűpollent. Mielőtt lefeküdtek volna aludni, odaléptek a vastag, fonott kosárhoz, amiben meleg párnák közt pihent egy mélyfekete héjú, gyönyörű allergiatojás. Széket húztak maguk alá, s leültek a tojás mellé. Némán és elmélyülten figyeltek, szeretettel csodálták tizedik tojásgyermeküket.

Miközben így némán ültek, ezernyi gondolat siklott át agyukon, érzések, remények, hit és tudatosság; mind-mind félelem és szorongás nélkül, szabadon. Nolm gondolatai közt ott volt a nyári égbolt, és hozzá kapcsolódva egyetlen villanásban mindaz, amit a kozmoszról tudott, ott

volt benne a kalandvágy, amely távolra hívta otthonától, a vágy, hogy az ismeretlenben bolyongjon. Ott volt benne minden alkotó ereje és minden intuíciójának ereje, minden, ami képessé tette őt, hogy valóban változtathasson a világon, hogy ne csak egy sodródó fatörzs legyen. Nolm gondolataihoz hozzávegyültek Dyrre gondolatai: s így ott volt az otthon érzése, a hozzátartozás érzése, ott volt a meleg fények és egy társ meleg testének biztonsága, ott volt egy kevés a szerelemből, ott volt a törődésből, egy kevés a büszkeségből, s ott volt a féltésből és az aggodalomból is.

Ezek a gondolatok most úgy örvénylettek az aprócska szobában, mint ahogy kint örvénylett a varázslatos parlagfűpollen, amitől a tojás is fogant. Amíg a parlagfűpollen ahhoz kellett, hogy a tojás Nolm testében kifejlődhessen, Dyrre és Nolm fejéből előtörő gondolatok ahhoz kellett, hogy a tojás megérhessen. Dyrre és Nolm minden gondolata ugyanis elraktározódott a fekete héjú tojás belsejében, a tojás minden gondolatukat magába gyűjtötte és megőrizte. S minél több gondolatot raktározott el magában, annál inkább készen állt az útra, hogy kirepüljön és időtlen létezésben átszelve a tér százezer fényéveit, valahova megérkezessen, egy távoli ismeretlen, addig terméketlen világba. Abban a világban majd a éjfekete héj megreped, és a tojás megtermékenyíti a kietlen sivatagokat, a pusztát jég- és hómezőket. Az évmilliárdok múlva felbukkanó lények gondolatai, érzései mind-mind Dyrre és Nolm gondolatai által kifeszített gondolat-univerzum részei lesznek majd. Ezek a gondolatok töltik majd ki lényüket; ezek határozzák majd meg, hogy milyen lesz gyermekkoruk, hogy miképp élnek majd le az életüket, és hogy milyen lesz haláluk, pusztulásuk.

Dyrre és Nolm gondolatai irányt adnak majd nekik, de nem fogják őket bezárni. Továbbfejlődésük épp akkor fog bekövetkezni, amikor kitörnek majd a Dyrre és Nolm küldte dimenziókból, és elkezdik majd megismerni a valóság sokkalta szélesebb, gazdagabb gondolat-spektrumát. S talán eonok múlva, egy különös szimbiózis folytán ők is képesek lesznek majd, hogy saját, immáron teljesen egyedi gondolatuniverzumaikkal megtermékenyítsenek más, addig terméketlen világokat, hasonlóan ahhoz, ahogy az övéket termékenyítette meg valamikor Dyrre és Nolm ébenfekete allergiatojása.

... Nolm lassan felkászálódott a székről, nagyot nyújtózott és Dyrre mosolygott.

- Gyere, menjünk aludni!

- Rendben - állt fel Dyrre is, s miközben a székét a helyére tette, egy utolsó szeretethullámot küldött a tojás felé. Amint a tojásra nézett, örömeiben felkiáltott:

- Nézd, Nolm! Kezd megjelenni! Kezd megjelenni a képünk!

- Hol? Nem is vettem észre!

- Mert még nagyon halvány. De ebből a szögből már látható. Gyere, állj ide! Itt pont jó a megvilágítás.

Nolm Dyrre mellé lépett, és izgatottan nézte a tojás fekete, fényes héját. S csakugyan, alig láthatóan, de már megjelent a felszínen az ő arcuknak a finom lenyomata; halványan már ott voltak, ott voltak félreismerhetetlenül. Norm gerincén egy különös melegség szaladt le és érkezett el a végtagjaiba. Ott volt a képük a tojás „arcán”, s ez azt jelentette, hogy már majdnem ott voltak a tojásban is, már majdnem sikerült teljesen beleköltözniük. Talán már csak napok kérdése, és a tojás teljesen kész lesz az utazásra. És a fekete héj mögött különös módon, ők is útra kelnek majd a távoli csillagok, távoli Világok felé.

*

Nagyot nyújtóztam a takaró alatt. Csodálatos reggel volt, egy csodálatos szombat reggel. A hálószoza nagy ablakain jókedvűen csillant át a napfény, egyenesen rásütött az ágyunkra. A feleségem még békésen aludt, vonási nyugodtak voltak, homloka mögött egy mosoly, ami ebben az alvó állapotában csak számomra volt látható és érthető. Felálltam és az erkélyajtóhoz mentem, félrehúztam a függönyt, majd szélesre tartam az ajtót. Friss, hűvös levegő, madárcsivitelés és parlagfűpollen örvénylett a szobába. Mélyet lélegeztem mindháromból. S hirtelen elárasztott egy megmagyarázhatatlan boldogság. Ahogy ott álltam az erkélyajtóban, meztelenül, körülöttem a tavasz, az ágyamban az ébredező Dyrre... minden olyan megnyugtató volt... minden olyan tökéletes.

Egyszer csak megéreztem Dyrre puha, meztelen testét, ahogy szorosan mögém simul; karjait átfonta derekamon, arcát a hátamnak nyomta. Szótlanul álltunk ott egy percig; tökéletes pillanat volt, valami, amit az ember csak oly' ritkán él át. A pillanat azonban nemsokára megrepedt a felkelő nap meleg sugaraitól.

- Nolm, kedves, mit hozhatok neked?

- Hát, egy kis kávé, egy pirítóst, egy kis sajtot, nem, sok sajtot, hagymát, paradicsomot, egy kis mézet, ...

- Te! - csapott apró öklével játékosan a vállamra. - Gurulni fogsz!

Megfordultam, és belenéztem csillogó, zöld szemeibe. Magamhoz öleltem és szájon csókoltam.

- Jól van, akkor legyen, amit te akarsz! - mondtam. - Fel akarsz öltözni hozzá?

- Szeretném, ha nem öltöznék ma fel?

- Nagyon!

- Hm... nem érdemled meg - mondta vidáman. - Kössünk kompromisszumot - mondta Dyrre, és egy hosszú világoskék fürdőköpenybe bújtatta testét. - Nos?

- Túl sokat takar, nem jó. Szóval, mit kell tennem, hogy kiérdemljem?

- Kivihetném Kozmollergiát egy picit a napra. A reggeli napfény jól tesz neki, te is tudod. Közben én megcsinálom a reggelit - mondta, s máris eltűnt a tálaló ajtajában.

Én is magamra terítettem a fürdőköpenyem, majd odamentem a vastag, fonott kosárhoz, és óvatosan kiemeltem a tojást. Egy papírtörülközőt bemártottam az odakészített ápolófolyadékba és gondosan átdörzsöltem vele a tojás fényes héját. Miután tisztára dörzsöltem és kifényesítettem a felszínét, elindultam, hogy kivigye a szabadba. Átvágtam vele a nappalin, kinyitottam a kertbe nyíló ajtót, majd a tojást egy speciális állványra állítottam és az állványt egy olyan helyre raktam, ahol zavartalanul érheti a friss, reggeli napsütés. Gyönyörködtem benne néhány másodpercig, próbáltam kivenni rajta a képünket, amit tegnap este fedeztünk fel Dyrrevel, de most sehogy sem találtam. Még van néhány napod közöttünk - gondoltam, és elindultam vissza a házba, ahonnan már kiérződött a frissen főzött feketekávé illata.

Leültem a terített asztal mellé. Megragadtam egy aranyárga kiflit, félbevágtam, és elkezdtem megkenni vajjal.

- Terry? - kérdeztem a feleségem felé fordulva. - Nem jön reggelizni? Még mindig alszik?

- Nem. Az előbb még itt volt. Éppen most rohant ki a kertbe, nem láttad? Biztos az új barátai a szomszédban. Még reggelizni sem ér rá - mondta Dyrre mosolyogva.

Vállat vontam, és nagyot haraptam a kifliből. Élvezettel rágtam és nyeltem, majd egy újat haraptam, amikor...

Hirtelen gyereksírás harsant fel, elevenen, hangosan, fájdalmasan. A szám lelassult és megállt. Lenyeltem a számban lévő falatot, majd lassan felálltam. Minden megmerevedett és idegesítő módon lelassult, mintha a körém gyűlt balsejtelem besűrítette volna a levegőt, amiben minden mozgás távoli lett és valószínűtlen.

Dyrra kirohant az étkezőből a kertbe. Követtem. Amikor kiértem, először Dyrrát pillantottam meg, karjai között egy pityergő, ziháló kisfiúval. Elfúló, halk hangon vigasztalta Terryt, de mindeközben egész testében ő maga is remegett.

Közelebb léptem. És ekkor észrevettem a tojást. A tojás a földön feküdt, héja széttörve, sárgásfehér belseje ragacsosan omlott szét a meleg homokon. Terry, Terry leverte az állványról a tojást! Terry megölte Őt!

- Megölted! Megölted a tojást! - sziszegtem halkán, és Terry felé fordultam. Szemeimben vad, néma tűz lobbant. A kisfiú mélyebbre fúrta magát anyja védelmező karjaiba.

- Megölted! - üvöltöttem rá. - Megölted Kozmollergiát! A bűdös francnak rohangálsz mindig! Elpusztítottad! Egy egész Világot... - elcsuklott a hangom. Vad düh kerített a hatalmába. A düh felemelt és fojtogatott. Egész testemben remegtem. A gyermekem, a gyermekünk, a kis tizedik, aki Világokat volt hivatott teremteni... az utolsó pillanatban... darabokra török... s vele minden darabokra török. Utáltam, szívből gyűlöltem a fiúnkat, Terryt, amiért ezt tette, amiért ilyet tudott tenni. Ilyet nem lehet akaratlanul... hát persze, az egészet szándékosan tette, hát persze, a kis alattomos, a kis szemét, féltékeny, a kis hazug alattomos kígyó. A kis gyilkos, gyilkos, gyilkos....

- Gyilkos! Gyilkos vagy! - mondtam halkán. - Gyilkos vagy! Gyilkos, tojásgyilkos! - üvöltöttem, s megindultam lassan Terry felé. Három lépéssel ott teremtem a remegő Terrynél, aki közeledtemre teljes testével anyja védekező ölébe húzódott előlem. Zokogása, hippegése, hüppögése most újra felerősödött. Undorítónak éreztem ezt a hippegést-hüppögést, mesterkéltnak és visszataszítónak. Artikulátlanul üvölteni kezdtem, és kezemet ütésre emeltem. Szét akartam verni, igen, szét akartam verni Terry fejét, amiért ilyet tett a gyerekemmel. Halálért halál! - ez a két szó örvénylett a fejemben, füleim pattogtak, a környezetem imbolygóvá vált, mint amikor az ember a táborűz fölött keveredő forró levegőn át nézi a világot.

Ahogy felemelt kézzel, elborult aggyal készültem lesújtani, hirtelen elkaptam Dyrra pillantását. És ez a pillantás belém hatolt, megfogta szemeimet, és tüjével szétpukkasztotta a fejem köré feszülő gyűlöletburát. Dyrra nagy, zöld szemei megmerevítették a testemet, amely görcsösen megrándult, mint mikor valaki azt álmodja, hogy lezuhan az ágyról, és hirtelen egész testében megrázkódik, majd megmerevült testem ellazult és ütésre emelt kezem bénán lehanyatlott.

Dyrra szemei tiszták voltak.

Dyrra szemeiben bánat volt és fájdalom, de nem volt bennük egy csöppnyi gyűlölet sem.

Dyrra szemeiben szeretet volt és vigasztalás.

Dyrra Terry apró hátát simogatta, és könnyezett. Odamentem, lassan letérdeltem melléjük a meleg homokos talajra, és átöleltem mindkettőjüket.

Ahogy így öleltük egymást és együtt voltunk, minden bánat ellenére, minden fájdalom ellenére, kiürült lelkemet megtöltötte a szeretet. Dyrra iránt és Terry iránt. És minden Dyrra és minden Terry iránt, akik ezen a bolygón, vagy akármelyik másikon élnek, sírnak vagy nevetnek.

Felnéztem Dyrra arcára. Ránéztem a kis Terryre. És ahogy néztem a kisfiunkat, különös dologra lettem figyelmes: Terry arca egy picit megváltozott: megjelent rajta Dyrra és az én képem. Finom pókháló még csupán, alig látható finom rajzolat. De olyan, olyan nagy örömet okozott.

Katasztrófa Büfé

Az itt leírtak tisztán a fantázia szüleményei, nincs semmiféle valós alapjuk, ahogy minden esetleges névegyezés vagy hasonlóság is csupán a véletlen műve.

(El ne higgyék!)

Fanni kérdőn nézett maga elé: Mit jelentsen ez? - Szorosan összehúzta szemöldökét. Csak nem akarják most őt is elbocsátani? Biztos nem, hiszen az irodából a múltkori leépítéskor már kirúgtak 5 embert. Akkor mindenki hirtelen fellélegzett, mármint, aki megmaradt. Minden hónapban csak nem akarnak elbocsátani újabb embereket? - morfondírozott tovább. - Amikor bejelentették a vállalati közgyűlésen még a múlt hónapban, hogy a vállalatnál 20%-os leépítést terveznek... A kard ott csüng a fejünk felett - gondolta. Fanni kérdőn nézett maga elé: Ha nem akarják elbocsátani, akkor meg abszolút nem érti, hogy minek kéreti a főnök. A főnökök a fix pontok a Vállalatnál - tudta ezt jól. Egy némelyikük szentül hiszi - s itt tudott volna neveket is mondani -, hogy a Vállalat világítótornyainak egyike, s mint ilyen szilárd alapokon nyugszik, s mint ilyen fontos szerepet tölt be valamiféle navigációban (amiről persze valójában fogalma sincs, hisz főnök úgy lett, hogy gyökeret vert még azelőtt, mielőtt egyszer is hajóra szállt volna). Ami sokkalta nagyobb baj, hogy fényük nem látszik túl messzire, minthogy a legtöbbjük túl alacsony, rossz szögből nézi a tengert, s ami a legelszomorítóbb, hogy tökéletesen rossz helyre épültek (azazhogy a nap huszonnégy óráján át sűrű, szinte áthatolhatatlan ködbe burkolódnak). De a világítótornyok a legnagyobb viharban is világítótornyok maradnak ugyebár, szilajon ellenállva minden szélnek és hullámverésnek. Fanninak pedig egyszerűen nem ment a fejébe, hogy mi dolga lehet neki egy nagy, pókhálós, ótvaros világítótoronyban. Borús képpel indult meg a főnök irodája felé. Pillanatnyilag képtelen volt eldönteni, hogy a tajtékzó tengert utálja jobban, avagy a vak világítótornyokat.

Fanni bizonytalanul kopogott a nagy tölgyfaajtón, majd esdeklő tekintettel nézett hátra válla fölött a titkárnőre, aki fátyolos tekintettel pillantott vissza rá. Az arca valahogy töredezettnak tűnt, mintha a képe mozaikokból lenne összerakva. Fannit a titkárnő szétesőfélben lévő jelenléte csak még inkább idegessé tette. A titkárnő szemeiből, viselkedéséből - legalábbis eddig így gondolta - mindig ki lehet olvasni valami információt, hogy az ember lélekben előkészülhessen a kellemetlennek ígérkező tárgyalásra, ha ugyan az ilyen főnök-beosztott, szószéki modorban lefolytatott beszélgetésekre lehet egyáltalán ezt a szót alkalmazni. Fanni azonban a titkárnő apró, merev, kékeszöld szemeiben a legkisebb nyomát sem volt képes felfedezni semmi megjósolhatónak. Így tehát Fanni vett egy mély lélegzetet és benyitott az irodába.

Az iroda fényűzően volt berendezve. Új irodabútor, modern, görbített vonalú, mahagóni íróasztallal, előtte bőrborítású, magas támlájú, forgós karosszékkal; a szoba közepén füstszínű üveg dohányzóasztal, körülötte négy új, bőrborítású fotel. Új számítógép a hozzá tartozó kiegészítőkkal, az ablakok előtt új függönyök, a sarokban pedig egy méregdrága teljes konferencia szett porosodott, amit még soha nem használtak, és amiről Fanni meg volt győződve, hogy nem is nagyon fogják használni soha az életben, fő, hogy megvették. Elég szép teljesítmény egy olyan vállalatnál, ami a csőd szélére került és emberek ezreit kell elbocsátania emiatt. Fanni gyomrában támadt pici csomó most határozottan megduzzadt és felemelkedett a gyomorszájához. A főnök háttal állt neki és a nagy szürke üvegfalon keresztül a távolban elnyúló kékes hegyek sziluettjét fürkészte. Kopasz fejebűjében megcsillant a bántóan fehér neonfény, amikor hirtelen mozdulattal megfordult, miután Fanni végtelen óvatossággal betette

maga mögött az ajtót. Fannira lövellt egy örülök-hogy-megjött udvarias mosolyt, miközben pillantásával egyértelműen nyomatékosította, hogy pusztán egy kis nulladrendű beosztottal van dolga (csak a miheztartás végett ugyebár). Fanni elfogadta a felkínált fotelt és zavartan a szélére telepedett, így aztán az amúgy önzetlen fotel képtelen volt átadni neki valamit is párnáiba zárt kényelméből. A főnök szótlanul járkált egy darabig le-föl az irodában, időnként a félfenékkel üldögélő, szorongó Fannira vetve egy-egy sokatmondó pillantást, majd a Fannival szemben álló fotel mögött megállapodott, teljes valójában szembe fordult vele, kezeit pedig a fotel támlájára tette, mintha csak meg akarná masszírozni a bőrfotel fájó vállait. Apró fekete szemei összeszűkültek, száját ide-oda mozgatta, hogy az ember képtelen volt eldönteni, hogy meg akar-e szólalni, vagy pedig csupán a nemrég elropogtatott sósmogyoró fogába ragadt darabkáit próbálja kipiszkálni nyelve hegyével. Fanni némán, rezdüléstelenül nézte főnöke kerek, kopaszodó fejét, a fotel vállán doboló rövid, puffadt ujjait; az előbbi zavaros gondolatai eltűntek, s egyszersak tökéletesen üresnek érezte magát, úgy érezte, hogy ha most közölnék vele, hogy kirúgták, vagy azt, hogy előléptették, mindkettő hírre csakis lassan, kimérten, megadóan bólintana egyet, mint aki ezzel azt mondaná, hogy igen, ez így helyes, vagy még inkább, hogy számítottam már rá, és megértem és elfogadom a döntést. A főnök megszólalt:

- Hallom, hogy az emberek zúgolódnak az elbocsátások miatt.

Fanni szemei elkerekedtek, szája kinyílt és mozgott egy picit, alig észrevehetően, mintha némán válaszolna valamit, maga sem tudta, hogy micsodát. Vajon mit akar ez most jelenteni? Kell most neki erre valamit válaszolnia? - kérdezte magában, gyötrődve. De a főnök folytatta:

- Az embereknek meg kell érteniük, hogy nincs más megoldás - mondta, és nyakát hátrahúzta, amitől tokája felgyűrődött és kidagadt. Szája egyenes vonallá szűkült. Fejét csóválva néhány másodpercnyi hatásszünet után ismét megszólalt. - Persze az emberek nem értik meg a ránk nehezedő pressziót, a piac csődjét, amit muszáj valahogy kivédenünk, ha nem akarjuk, hogy belebukjunk. Sokszor áldozatot kell hozni. Nem tehetünk mást. Tudom, hogy ez fáj egyeseknek, valaki mindig megsínyli az ilyesmit, de hát mi mást tehetnénk? Elhiheti, hogy ha tehetnénk, nemhogy elbocsátanánk embereket, hanem még fel is vennénk jó párat. Ugye ezt maga megérti? Magát mindig is józan és okos asszonynak ismertem.

Fanni lassan bólintott.

- Tudtam, hogy megérti! Ezért is magát kértem ide. Azt hiszem, hogy magával jól együtt tudunk majd működni.

Fanni lassan bólintott.

- Tehát úgy gondoltuk, hogy kellene valami, amivel az emberek munkakedvét vissza tudnánk állítani. Az elbocsátások elkerülhetetlenek. Reméljük azonban, hogy a piac nem lesz tartósan mélyponton, de hát ezt nem lehet kiszámítani ugyebár. Amióta bejelentettük az elbocsátásokat, a munkakedv és ezzel együtt a termelékenység jelentősen visszaesett. Értse meg - mondta teljesen bemelegedve a szónoklatába -, hogy kényszerpályán vagyunk! Ez így nem mehet tovább! Ha nem bocsátunk el embereket, nem éljük túl, ha pedig elbocsátjuk őket és emiatt visszaesik a termelés, akkor meg azért nem éljük túl, s így még több embert kell majd elbocsátanunk. 22-es csapdája. Ugye megérti ezt?

Fanni lassan bólintott.

- Tudtam, hogy meg fogja érteni! - mosolyodott el; előbbi gyötrelmes arckifejezése fellazult, homlokának mély ráncai kisimultak. Úgy gondoltuk épp ezért, hogy nem egyszerre bocsátjuk el az embereket, *hanem szépen folyamatosan* - mondta ünnepélyesen, sugárzó arccal. Nem

lesz egy dátum kitűzve, amikor mondjuk 300-400 embert eltávolítunk, és egy következő, amikor majd sor kerül a második hullámra, ahogy azt a közgyűlésen maguknak bejelentettük. Inkább minden nap elbocsátunk egyet-kettőt. Na, mit szól hozzá?

Fanni lassan és bizonytalanul bólintott.

- Sokat gondolkoztunk ezen. Valójában az egész az én ötletem volt - s leplezetlenül kihúzta magát. - Az igazgató tanács nyomban elfogadta a koncepciómat. Szóval ez lenne a terv, remélem maga is jónak találja? - mondta, és szemét félig becsukva Fannira sandított.

- Biztosan jó ötlet, ha maguk jónak találták - mondta, és már utálta is magát, amiért ezt mondta, de egyszerűen képtelen volt mást mondani.

- Remélem tisztán látja, hogy ez mennyire megnöveli a termelékenységet?

Fanni nem látta tisztán, de ezt persze nem lehetett így megmondani.

- Ö... igen, nem is tudom. Azért, mert az emberek így nem tudhatják, hogy mikor rúgják ki őket, s így minden nap többet fognak dolgozni, mondván, hogy holnap már lehet, hogy nem is dolgozhatnak? - kérdezte bizonytalanul.

- Dehogy! Elmagyarázom magának. Pont ez benne a zseniális - mondta lelkesedve, arca kipirult és enyhén lihegni kezdett; saját szellemi sportteljesítményének magasztalása láthatóan rendkívül kifulladásztotta, de egyben boldoggá is tette. - A lényeg az, hogy az emberek így állandó harcban lesznek a munkáért, nehogy másnap őket dobják ki, s szinte egymás kezéből fogják kikapkodni a munkát. Na, mit szól hozzá? Ugye zseniális?

- Iiigen, azt hiszem, zseniális - mondta Fanni merev arccal, szeme sarkában egy apró ideg idegesítően rángatózni kezdett. - Minden nap egy-két ember... ez biztosan... ösztönözni fogja a dolgozókat... amikor bejelentik nekik.

- De nem jelentjük be nekik, mit szól? Hát nem óriási? - mondta lelkesedve és bal kezével megdörzsölte vékony, zsíros orrnyergét, amin még ott látszott az olvasó szemüvegének vörös lenyomata.

- Nem fogják bejelenteni? De hát... - kerekedett ki Fanni szeme. Most már tökéletesen nem értett semmit. Mi a fenének van itt egyáltalán? Mit akar tőle ez az idióta, pökhendi barom? - kérdezte magában. Érezte, hogy a lába a rossz testhelyzet miatt lassan kezd elzsibbadni. Legszívesebben üvöltve kirohant volna az irodából, ki a vállalatból, bárhova, csak el innen, mert ez undorító. És tökéletesen nem veszi ez a zsíros hólyag észre, hogy ez undorító. Itt ünnepli a visszataszító ötleteit, amelyek előkúsztak visszataszító fejéből. Fanni érezte, hogy növekszik benne a tehetetlen düh. De mozdulatlanul ült tovább és próbált jó képet vágni az egészhez. - Hogyhogy nem akarják bejelenteni?

- Ez is az én ötletem volt - mondta lassan, ünnepélyesen. - Nem fogjuk bejelenteni. Hanem megpletykáztatjuk.

- Hogy mit csinálnak?

- Megpletykáztatjuk! A dolog szájról szájra fog terjedni, így sokkal nagyobb lesz a hatása. Mi csak kiszivároztatjuk és kész. A többit már elintézik maguk a dolgozók. Így aztán nem ránk lesznek dühösek közvetlenül, még akkor sem, ha konkrétan tudják, hogy a dolog tőlünk származik, hanem egymásra fognak acsarkodni, így még inkább kiéleződik a versenyhelyzet, s így a termelés is még inkább javulni fog. - Hosszú szünetet tartott, letörölte egy fehér vászonzsebkendővel a homlokára ült hideg izzadságcseppeket, majd az üvegfalhoz sétált és némán kibámult a lábai alatt lüktető városra.

Fanni egyik lábát maga alá húzta és elgyötört arccal kinyújtotta a másikat. Fészkelődött egy darabig, de nem szólalt meg. Ugyan mit is lehetne ehhez hozzá tenni? - kérdezte savanyúan magában. És? Csak nem arra vár, hogy megkérdezze, hogy mi is lesz itt az ő szerepe? Minek bámulja a várost, miért áll háttal neki? Ki akarja őt készíteni? Végül nem bírta tovább.

- Hm. Tulajdonképpen,... tulajdonképpen mit kellene... nekem csinálnom?

Fanni az üvegfal tükörképében látta, ahogy főnöke kerek fejen átvillan egy ferde mosoly.

- Maga fogja az irodában elindítani a pletykát. Ezen kívül, ugye megérti, minden osztályon kell nekünk egy-egy megbízható ember, aki rendszeresen jelentéseket tesz nekünk és elősegíti a munkánkat. Az irodában, úgy gondoltam, magácska erre a legalkalmasabb. Nos, mit szól hozzá?

- Dönthetek úgy is, hogy NEM? - kérdezte Fanni szikrázó szemekkel. - Szóval spiclinek kellenék?

- Spiclinek? Ugyan, ne használjon ilyen durva szavakat. Mi nem azt várjuk magától, hogy adjon le nekünk rendszeresen egy listát, hogy ki az akit ki kell rúgnunk a következő nap vagy a következő héten. Mi csupán azt szeretnénk, hogyha rövid jelentéseket írna, hogy mennyire válnak be az elképzeléseink, és ha nem válnak be, maga szerint mi, vagy ki hátráltatja a dolgot. Maga nem fog senkit kirúgatni, ettől ne féljen! Ne féljen, nem fog bekoszolódni a habtisza lelkiismerete. S ami azt illet, természetesen dönthet nemmel is. Ez a szabad akarat lényege, nem igaz! - vigyorgott rá Fannira. - De ugye nem gondolja, hogy sokáig szükségünk lesz valakire ezekben a válságos időkben, aki nem teszi azt, amit elvárunk tőle?

- Esetleg a többletmunkáért többletjuttatást is biztosítanak? - kérdezte halkán Fanni.

- Ez a beszéd hölgyem, ezt már szeretem! Csak semmi érzélgősség, csak egyenest a lényegre. Hát persze, megduplázzuk a fizetését. Na, ehhez mit szól? - kérdezte olyan hangon, mintha közben folyton nyalókát szopogatna: cuppogott hozzá, sípolt hozzá, lihegett hozzá.

Fanni némán meredt maga elé. Tulajdonképpen miért is ne? Azzal még nem árt senkinek, ha jelentgeti ezeknek a tökfeknek, hogy mi a helyzet az irodák környékén. Majd óvakodni fog minden olyan megjegyzéstől, amit felhasználhatnak valaki ellen az irodában. Miatta nem fognak kidobni senkit, annyi szent. És hát miért is ne fogadná el a dupla pénzt? Ha adják, ő bizony elrakja. Miért is ne! A francba is, még jól is jön ez az egész. Hisz legalább neki nem kell majd rettegnie attól, hogy másnap az utcára teszik. Nyugodtabb élete lesz, dupla fizetése. Abból már akár félre is tudna rakni egy picit. És hát végül is, bármikor nemet mondhat, bármikor, nem igaz! Akkor hát miért ne tenné?

- Rendben, azt hiszem... vállalom.

- Tudtam én, hogy maga jó választás volt.

- Akkor... most mit kell pontosan tennem?

- Nagyszerű! Ezt imádom magában, hogy amint döntött, máris cselekvésre kész. Nagyszerű! Először is elmeséli több helyütt, feltűnés nélkül néhány kolléganőjének, mondjuk bevásárlás közben, amikor a pénztárnál sorban állnak, hogy mit is tervezünk, tudja, a folyamatos leépítést. Találjon ki egy jó kis kerettörténetet hozzá, hogy honnan is tudja az egészet. Aztán minden pénteken elküld nekem e-mail-en egy rövid jelentést, hogy mit tapasztalt az elmúlt héten az osztályon, hogyan romlott vagy javult az emberek hangulata, egyszóval, hogy válik be az egész. Szeretném, ha ezt nem csak egy egyszerű rutin feladatnak tekintené, használja a kreativitását is! Ha van valami elképzelése, azt is nyugodtan leírhatja. Majd fontolóra vesszük. Megérti ugye, hogy fontos az embereket kordában tartanunk. Maga, kedvesem, maga fog

ebben nekünk a segítségünkre lenni. Legyen büszke a munkájára, hiszen a rendteremtést szolgálja. Kedvesem, mindannyian a káosz ellen harcolunk. Maga nem gondolja, hogy ez nagyon fontos dolog?

- De, gondolom - mondta Fanni, s szemei a távolba révedtek. Akkor most megveheti azt a tündéri bőrcipőt, amit a múlt héten kinézett magának. Meg vesz majd magának valami új ruhát is, talán azt a fehér csipkegallérost...

- Na látja, mi mindannyian azért küzdünk, hogy maguknak jó legyen. Egyértelmű. Akkor várom a jelentéseit kedves Fanni - mondta, és udvariasan kinyitotta neki az iroda ajtaját.

- Egyértelmű - mondta halkan, és lassan, révetegen bólintott hozzá. Kár, nagy kár, hogy kopszodik. Egyébként olyan kedves arca van, csak ez a megvilágítás... - gondolta elmerengve.

Amint elhagyta az irodát, egyszercsak megpillantotta a titkárnő apró, réveteg szemeit, amint egyenest rá merednek, szárazon, semmitmondóan, üvegesen. Hirtelen megborzongott. *Mégsem a titkárnő az!* Úristen, nem a titkárnő az, hanem saját arca az a szemközti falitükörben! Most döbrent csak rá, hogy befelé jövet is saját magát látta, saját magát látta a falitükörben. Lehetséges lenne, hogy már nem ismer időnként magára? Lehetséges lenne, hogy kezd megőrülni? Nem, ez egész egyszerűen lehetetlen. Szétzavarta sötét gondolatait, hogy újra belecsimpaszkodhasson kellemes, lebegő gondolataiba. Ezen a tutajon aztán boldogan úszott ki főnöke kitárt szájú irodájából.

*

(Színhely: irodai folyosó. Fanni és Dávid egymás mellett lépdelnek. Sietnek visszafelé az ebédlőből, mivel éppen most telt le az új előírás szerinti rövidített 15 perces ebédszünetük.)

Fanni: Ugye minden rendben van a fénymásolóval? Lemásolnék néhány lapot.

Dávid: Te is tudod, hogy nem szeretik, ha csak úgy fénymásolgatunk. Vigyázz magadra, nehogy emiatt rúgjanak ki téged is, mint a múlt héten szegény Juditot.

Fanni: Ne idegeskedj e miatt! Nem hiszem, hogy az a néhány oldal bárkinek is feltűnne. S különben is, nem gondolod, hogy időnként másolhatunk magunknak is egy-két dolgot? Nem hiszem, hogy ez fogja a céget tönkre tenni.

Dávid: Csodálom a bátorságodat. Egy hónappal ezelőtt még én is így gondolkoztam. De ez a mostani rendszer ezekkel az állandó elbocsátásokkal teljesen behülyítette az egész céget. Mindenki fél mindentől és mindenkitől. Annak idején én is hazahordtam dolgokat. De most! Most megfordult a helyzet. Sokszor én hordok be dolgokat, olyasmiket, amit mások loptak el, nehogy valaki észrevegye, hogy eltűnt, mert aztán még rám keni valami nyálas besúgó, és máris vehetem a sátorfámat.

Fanni: Ez mindannyiunkkal előfordulhat. Szerintem a te végzettségeddel könnyedén találnál munkát.

Dávid: Ne hidd! Manapság az ember ha negyven felett van, nem könnyen ugrálhat. És még ha tudnék is találni valamit, mit gondolsz, mennyit fizetnének? A felét, mint amit itt kapok? A harmadát? És a helyzet máshol sem sokkal jobb. Máshol is ugyan ez az állandó terror lengi körbe az embert.

Fanni: Van ennek egy jó oldala is.

Dávid: Igen? Micsoda?

Fanni: Nyilván te is észrevetted, hogy sokkal többet termelünk, mióta ezt a csúszó-elbocsátás dolgot bevezették? Én hiszek abban, hogy ez végül is meghozza a gyümölcsét, és végül kirántja a céget a bajból. Aztán majd jön a felívelés.

Dávid: Felívelés! Na hiszen! Sokat ér a felívelés azoknak, akiket időközben mindenféle hülye indokkal kirúgtak. Olyan ez, mintha azt mondtad volna, hogy milyen jó is a bálnáknak mert irtják őket, s ezzel felhívják magára a bálnavadászatra a figyelmet, és az állatvédők így fel tudnak lépni a védelmükben. Ne fárasz ilyenmivel, légy szíves! Minden nap tíz órát gürizek az előírt nyolc helyett, csak azért, hogy bizonyítsam, hogy milyen munkaképes vagyok, csak azért, hogy bizonyítsam, hogy ha valakire, akkor rám szüksége van a vállalatnak. Hulla fáradt vagyok, mert még a hétvégékre is hazaviszem a munkát, nehogy valakinek is ott fõnn megfoganhasson az apró agyában, hogy én nem vagyok elég *hatékony*, ahogy ezt mostanában errefelé mondani szokták. És akkor te jössz itt nekem ezzel a majd-jön-a-felívelés-és-akkor-milyen-nagyon-jó-lesz-minden dumával. Kérlek Fanni, próbálj meg gondolkodni!

Fanni: Szerintem túlzásba viszed a dolgot. Neked is kéne egy kis kikapcsolódás. Mit szólnál hozzá, hogyha a hétvégén... kiruccannánk együtt... a hegyekbe?

Dávid: Kérlek, ne kezd ezt előlről! Azt hittem, hogy ezt már megbeszéltük. Fanni, nézd, én nagyon kedvellek téged, de ennyi. Semmi több. Nem akarok semmit ezen felül. Állj le ezzel az állandó mesterkedéssel.

Fanni: *(bosszúsan)* Te nem is sejtet, hogy mit mulasztasz el.

Dávid: *(mélyet sóhaj)* Sejtem. Na jó, szia. *(Be akar menni az egyik ajtón, de Fanni utánanyúl és megragadja a karját)*

Fanni: Mondd, nincs valami, amit le kellene fénymásolni neked? Én szívesen lemásolom neked sutyiban ez enyémmel együtt azt is. Ha már kockáztatunk, legalább csak az egyikünk kockáztasson.

Dávid: Igazán nagyon kedves vagy, de ne kerülj miattam bajba.

Fanni: Nyugi, én magamnak úgyis másolnék. Nem lesz semmi baj. Már rutinos vagyok benne.

Dávid: *(vonakodva)* Na jól van, ha már úgyis másolsz, lenne itt tíz egynéhány oldal. De csak akkor csináld, ha biztos nem veszik észre. Ígérd meg!

Fanni: Megígérem.

(Fanni az ajtó előtt várakozik, amíg Dávid eltűnik az irodája ajtajában, majd nemsokára két folyóirattal a hóna alatt tér vissza. Ezeket átadja Fanninak.)

Dávid: Itt vannak. Bejelöltem, hogy mit kellene belőlük kimásolni. És még egyszer köszi. Vigyázz magadra!

Fanni: Nyugodj meg, nem lesz semmi baj! Délután beugrom az anyaggal.

(Dávid bemegy az irodába, Fanni pedig elindul a fénymásoló szoba felé. Hamarosan teljesen kiürül a hosszú folyosó)

Jelentés #4 (004-26401090213)

A dolgozók továbbra sem dolgoznak maximális erőbedobással. Megfigyeléseim szerint többen is hajlamosak az előírt munkaszüneteket (főleg az ebédidőt) tovább nyújtani a kelletténél. De ami ennél is lényegesebb, sokan még mindig nem érzik a munkát teljesen a sajátjuknak és visszahúzódnak attól, hogy hétvégeken is ezen dolgozzanak. Képtelenek a céggel szinkronba kerülni, és ezzel hátráltatnak olyan embereket is, akik erre nagyon is hajlandók.

Egyértelműnek tűnik számomra, hogy miután az osztályról elbocsátottunk egy-egy alkalmazottat, a végzett munka hatékonysága rövid ideig javult, mivel a dolgozók közötti versenyhelyzet fokozódott, ami a pillanatnyi termelékenységen is jól mérhető. Másrésztől másnapra a közhangulat ellentétes fázisba csapott át, és az emberek visszahúzózódká váltak, hatékonyságuk mélypontjára kerültek, ami talán napok múltán oldódik majd csak fel, kivéve, ha az osztályról közben megint elbocsátás történik. Mivel az elbocsátásokat szerintem korlátok között kell tartani (nehogy az osztály vésszen megcsappanjon), szükség lenne valamire, amivel az ilyen visszaeséseket megakadályozhatnánk.

Végül szeretném a figyelmet felhívni egy jelenségre, amire már előző beszámolóim során is rámutattam: lopnak. Itt van mindjárt a fénymásolás. Minden intézkedésünk ellenére sem sikerült megszüntetnünk, hogy a dolgozók a saját céljukra vegyék igénybe az igen költséges fénymásoló berendezéseket. Kialakulófélben van ugyanis az a szokás, hogy a zugfénymásolás kockázatát úgy csökkentik, hogy egy-egy embernek többen is odaadják a fénymásolni való-jukat, s így minimalizálják a lebukás valószínűségét. Egy konkrét eset: szeretném felhívni a figyelmet P. Dávidra, aki a mai nap több mint tíz oldalt másoltatott ilyen megbízásos módon.

Tisztelettel,

J. Fanni.

Kórus: (lassan, vontatottan, fájdalmasan) Szegény Dávid vitte ki táskájába bezárva, ama anyagot, mit Fannitól kapott késő délután. S ím a kapuban megállítja a rendész, és holtra vált Dávid táskáját kipakoltatván rálel elrejtett másolatira. Dávid dadog, hatol-hetel, de képtelen igazolni az anyag honnan származik, nincs nála számla a mappáról. A kapuőr már tárcsázza is az igazgatóságot, s Dávid tudja jól, mit is jelent ez valóban; másnap már nem is kell bejönnie dolgozni, mert miképp az érdes hang is mondja már a kagylóban: KI VAN RÚGVA.

*

(Színhely: irodai szoba, koordinációs osztály. Reggel 7³⁰, elkezdődik a hajítás. Az emberek szokás szerint a lehető legnagyobb gözzel vetik magukat a munkába mihelyst leültek az íróasztalaik elé, nehogy valaki is kifogást emelhessen. A jelenet szereplői, miközben vadul dolgoznak, azaz csapkodják a számítógép billentyűzetét, egymással folyamatosan veszekszenek)

Erzsi: Hogy képzeled te ezt?

János: Én, kedvesem, dolgozom. Én nem fecsérlem a Cég idejét és energiáját. Nem érzed úgy, hogy neked sem ártana rákapcsolni?

Erzsi: De milyen joggal nyúlsz te az én munkámhoz?! Az én munkám az az én munkám. Tegnap el kellett mennem 5-kor. Beteg a lányom. Nem tudod az ilyesmit felfogni, ugye? S mit csinálsz? Kitudja meddig benn maradsz és megcsinálsz egy csomó dolgot, ami nekem lett kiadva, mi több, le is adod avval a szöveggel, hogy „az Erzsike megkért, hogy csináljam meg most az egyszer helyette, mert most neki haza kellett rohannia, és már ma este nem lesz erre ideje”. Undorító, talpnyaló, csúszómászó vagy!

János: Igen!? És amikor te a héten minden kávészünetet bent töltöttél munkával, csak azért, hogy nekünk még az a nyomorult kávé se essen jól! És még te beszélsz itt nekem talpnyalásról?

Erzsi: A kávészünet mindenkinek a magánügye. Én leszoktam a kávéról, tehát nem megyek veletek ki kávézni. Mi ebben a szentségtörés? Különben is, egészségtelen és drága...

(Lehajtja a fejét szomorúan és néhány másodpercig hallgat. Majd hirtelen észbe kap, és visszatér a billentyűzet püföléséhez. Most egy darabig mindketten némán és elmélyülten dolgoznak.)

János: (főlényesen) Te nem is értesz ehhez igazán. Aki nem tud angolul, nem is értem, hogy hagyhatják, még ha sablonok alapján csinálja is, hogy angol jelentéseket is irkáljon.

Erzsi: (hideg hangon, szemeit végig a képernyőre tapasztva) Lehet, hogy nem tudok angolul, de amit csinálok, azzal eddig mindig mindenki meg volt elégedve. És ha már a szakértelemnél tartunk, mindig is csodálkoztam, hogy olyan kevés közgazdasági tudással, mint ami neked van, hogyan kerülhetél az osztályra. Ez egyébként a munkáidon is meglátszik.

János: Te belenéztél az én dossziéimba?! Mit képzelsz te magadról? Csak nem a főnökségnek spionkods?

Erzsi: Na várj, átküldöm neked e-mail-en az egyik jelentésedet, amit kijavítottam. Vannak benne, kedvesem, olyan mondataid, amiben egyel több hiba van mint szó, mert egyik szó sincs a helyén, és ha az egészet rendbe tesszük, akkor az egésznek nincs semmi értelme.

János: (főállva a gépe mellől és Erzsihez vészjóslóan közeledve) Te kijavítgatod az én jelentéseimet és elküldözgeted a saját verzióidat is, csakhogy lássák, hogy te szakmailag jobb vagy nálam?

Erzsi: (ő is abbahagyja a munkát, feláll és szembefordul vele) Á, szóval belátod, hogy én jobb vagyok nálad?

János: Aljas vagy!

Erzsi: Nem vagyok aljas, csak muszáj valahogy kompenzálnom azt, hogy állandóan ellopod előlem a munkámat és te csinálod meg helyettem.

(Hirtelen nyílik az ajtó és Fanni toppan be az irodába. János és Erzsi abbahagyják a vitát, és visszaugranak a számítógépeikhez.)

Fanni: Csak nem kaptatok már megint össze valamin?

János: (szemei szorosan a képernyőn) Á, nem. Csak Erzsébet megkért, hogy fogalmazzak meg valamit angolul és hát nem értettünk egyet minden részletben.

Fanni: Erzsike szerintem nem is tud nagyon angolul *(és felkacag)*.

Erzsi: (elvörösödik, s haragosan Jánosra pillant) Valóban, én nem tudok nagyon angolul. De ami a szakmai részét illeti, abban meg Jánosnak vannak elmaradásai.

Fanni: De hát pont azért tettek ide kettőtöket, hogy így egymást jól kiegészítsétek. Aprópó, felvettünk egy fiatalembert. Most végzett a közgázon. Holnap már kezd is. Szeretnénk, ha betanítanátok.

János: És őt is majd angolra kell tanítgatnom?

Fanni: Nem hiszem, a srác tanult egy darabig Kaliforniában.

János: Hogyan tudták rávenni, hogy a céghez kerüljön? Dupla fizetést ígértek neki?

Fanni: Valószínűleg. Honnan tudhatnám? A felvételeket, ahogy az elbocsátásokat is az emberi erőforrások irányítják. Én már csak kézhez kapom a döntést.

Erzsi: *(fejét fáradtan a könyökén támasztva, szemei változatlanul a képernyőn)* Szóval le akarnak kettőnket cserélni egy fiatalabbra?

Fanni: Nem hiszem. A ti munkátokra nagyon nagy szükségünk van. De ne kezdjétek el most nekem itt magatokat sajnáltatni! Nem, szerintem inkább kezd a cég egyenesbe jönni, és az elbocsátások helyett most már elkezdtek felvenni embereket. Na jó, csak ezt akartam nektek mondani. Sziasztok!

(Fanni el. Erzsi és János percekig némán ülnek és dolgoznak. Egyszer csak sisterség hallatszik. Erzsi monitora villan kettőt, majd a képernyő elsötétül. Erzsi ijedten mered maga elé. Nem mer semmihez nyúlni, kezeit a levegőben mozdulatlanul, megadásszerűen tartja maga elé)

Erzsi: *(rémülten, alig hallható hangon)* Tönkrement megint a monitorom.

János: Te számítógépek réme. Ez volt ebben a hónapban a harmadik, amit tönkretettél.

Erzsi: Én nem csináltam semmit!

János: Te soha sem csinálsz semmit. Csak éppen mindig nálad döglik be minden. Nem tartod ezt furcsának?

Erzsi: *(elsírja magát)* Mért csinálsz te is ezt velem? Nem elég, hogy éppen most közölte ez a spicli Fanni, hogy hamarosan ki leszünk rúgva!

János: *(vigasztalóan)* Na, ne haragudj! Persze, az a monitor mindenkinél kipurcanhat. Csak piszkálódtam. Nem is tudom, hogy mi van mostanában velünk. Azelőtt olyan jól kijöttünk egymással. Szerintem pedig feleslegesen aggódsz. Fanniban nyugodtan megbízhatunk. Ő a mi oldalunkon áll. Ha ő egyszer azt mondta, hogy nem kell aggódnunk, akkor nem kell aggódnunk. Látod, a Cég máris jobb helyzetben van! Már vesznek is fel embereket, nemcsak elbocsátanak.

Erzsi: *(hüppögve)* Gondolod?

János: Hát persze. Na, dolgozzunk! És ha azzal az angollal tényleg gondod van, én szívesen segítek neked bármikor. De tényleg.

Erzsi: De mi lesz a monitorral?

János: Telefonálj le a számítógépeseknek, hogy megint kipurcant. Amíg hoznak egy újat, csinálj valami papírmunkát.

(Erzsi letelefonál és szűkszavúan bejelenti, hogy mi történt. Majd odamegy az íróasztalához, kinyit egy dossziét és elkezdi rendezgetni benne a papírokat)

János: Minden rendben?

Erzsi: *(egészen halkán suttogja maga elé)* Igen, azt hiszem. Köszönöm...

(Mind a ketten némán, merev arccal dolgoznak tovább. A színpad egész lassan, a Nap mozgását, az idő egyhangú múlását szimbolizálva elfordul.)

Jelentés #7 (007-26401090213)

Köszönöm a gyors intézkedést, hogy felvették azt a fiatalembert H. Erzsébet és M. János későbbi helyettesítésére. Ez utóbbi két ember állandóan vitatkozik egymással, ami már-már nem csak a saját munkájukat hátráltatja, hanem mások munkáira is negatívan hat. Továbbra is úgy vélem, hogy H. Erzsébet és M. János eltávolításával a vállalat sokat nyerhet, úgy gondolom, látva az új munkatárs hatékonyságát, hogy hamarosan el tudja majd látni mindkettőjük munkáját.

Szeretném ismételten felhívni a figyelmét arra az általános jelenségre, hogy a munkamorál rohamosan romlik az irodai részlegnél (s amint hallom, ez más egységeknél is így van). Az emberek a kiélezett versenyhelyzetben állandóan acsarkodnak egymásra, és sokszor ez abba torkollik, hogy szabotálják egymás munkáját és így próbálják a maguk teljesítményét kiemelni. A kiélezett versenyhelyzet mindenképpen jót tesz a termelékenységüknek, de meg kell akadályoznunk, hogy a dolgozóknak felgyülemlett feszültségek szétrombolják a munkatársak személyes, jó kapcsolatait.

Ennek megakadályozására, úgy vélem, létezik megoldás. Azt kell elérnünk, hogy rendszeresen, valahogyan feloldjuk a dolgozóknak felgyülemlett feszültségeket, és egyben emeljük stressztűrő képességüket is. Szeretném, ha módot találna arra, hogy ezzel kapcsolatos ötleteimet személyesen megbeszélhessük.

Tisztelettel,

J. Fanni.

Kórus: (elgyötörtén, fáradtan) Erzsébet és János együtt ballag végig a vállalat kies, nagy udvarán. Kilépnék a kapun, most, utoljára. Erzsébet visszatekint, mint távolba tűnő hegyek, úgy merednek az égnek a gyárkérmények és a fényes ablakú irodák. János átkarolja őt, s gyengéden terelgeti el, el onnan, hol életük egy darabját hagyták, s hol éveken át megtörve, eltaposva güriztek. Hazafelé, mint szokott, betérnek a szomszédos közértbe. Előveszik a zsebükbe gyúrt apró borítékot, s elköltik szerény végkielégítésüket tejre s kenyérre.

*

Fanni lány csókot lehelt főnöke kopasz feje búbjára. A férfi nagyot nyújtózott a takaró alatt, majd oldalra fordult és kezét Fanni meztelen fenekére csúsztatta. Kielégülten rámosolygott, majd megszólalt:

- Halljuk akkor, mi is az a rendkívüli ötlet? Mit gondoltál ki, hogy csökkentjük a feszültségeket a vállalatnál? Valóban úgy gondold, hogy szükség van ilyesmire?

- Te ezt nem látod, mert nem élsz köztük nap mint nap. Az egész iroda egyre inkább egy óriási darázsfészekre hasonlít. Egyre nagyobb a zúgás, és az emberek lassanként agyonmarják egymást. A te ötleted ezzel a folyamatos elbocsátással valóban meglendítette a vállalatot. Az emberek most körülbelül háromszor olyan intenzíven dolgoznak, mint azelőtt. De a dolog kezd visszajára fordulni. Muszáj valamit tennünk, mert különben szerintem minden összeomlik.

- Hogy érted azt, hogy összeomlik?

- Szó szerint. Az emberek annyira utálni fogják az egészet, annyira elkeseredetté és sérülté válnak, hogy már a kirúgás veszélye abszolút nem fogja érdekelni őket. Ha eljutnak odáig, hogy az elbocsátás sokkal inkább megszabadulást jelent már nekik, mint egy borzalmas

rémálmot, akkor többet nem tudjuk összetartani őket. Tömegesen fognak kilépni. Önként és dalolva.

- Úgy gondolod, hogy ehhez közel járunk?

- Nagyon is. Te nem látod, mert nem vagy igazából közöttük. Te nem látod, ahogy nap mint nap egymásra acsarkodva, egymással versenyezve szépen lassan legbelül kifáradnak. Régen az ebédlő zsibongott. Az emberek jókedvűen diskuráltak mindenfelé. Mostanában olyan csönd van, mint egy kriptában. Gyorsan falnak, hogy beférjenek az ebédidőbe. Gyorsan és némán. Ti azt gondoltátok, hogy a dolgozóitok olyanok, mint valami erős, rugalmas anyag, amit addig és annyszor hajlíthattok, ahányszor csak kedvetek tartja. Ez így is van. De ha azt az anyagot nem tartod karban, végül kifárad és eltörik.

- És te pont arra tennél most javaslatot, hogy hogyan tartsuk ezt az anyagot karban? - mosolygott a férfi, miközben szórakozottan morzsolgatta Fanni egyik duzzadt mellbimbóját.

- Igen, pont arra - és bal könyökére támaszkodva félig ülő testhelyzetbe tornázta magát, majd folytatta - Azt kellene elérni, hogy örömük teljen a munkában. A fejükbe kellene vésni, hogy ők hihetetlenül szerencsések, hogy úgy alakult az életük, hogy a Cégnél dolgozhatnak. Ha elérjük azt, hogy az emberek úgy gondolkozzanak, hogy az elbocsátások ellenére mégis csak a Vállalat a legbiztonságosabb talaj az életükben, és persze e mellett a versenyhelyzetet is végig fent tudjuk tartani, máris nyert ügyünk van.

- Mire gondolsz?

- Nyitunk egy *Katasztrófa Büfét* a vállalatnál!

- Hogy mit nyitunk?

- Egy Katasztrófa Büfét. Ahhoz hasonló, mint egy hagyományos büfé. A büfé semmi mást nem csinál, mint a munka közben támadt szükségleteket elégíti ki. Magyarul, ha megéhezelsz, bemész, kapsz egy-két szendvicset, megiszol egy üdítőt, és máris újult erővel tudsz dolgozni tovább, nem? Na most, mi ugyan ezt csinálnánk. Csak mi egy fontos lelki szükségletet elégítenénk ki: katasztrófa filmeckéket, borzalmas megtörtént dolgokat vetítgetnénk nekik pénzért - mondta Fanni ünnepélyes arccal.

- Kutya legyek, ha értem!

- Gondolj bele! Valaki nyomorultul érzi magát a vállalatnál. Hányingere van a munkától, hányingere van az örökös stressztől, hogy mikor kapja meg a felmondását, és elmérgesedett a viszonya a munkatársaival is a csúszó-elbocsátások szülte versenyhelyzet miatt. Hogy a vállalatnál tartunk, semmi másra nincs szükségünk, minthogy elhitessük vele, hogy itt mindezeken ellenére baromi jó dolga van. Ehhez pedig nem kell más, csak meg kell mutatni neki, hogy mennyivel rosszabb sora is lehetne. Vagyis az illető fogja magát, és amikor úgy érzi, hogy nagyon ki van borulva, lemegy a Katasztrófa Büfébe, fizet magának egy rövid, mondjuk öt perces filmért, beül egy videoboxba, és ott megnéz valami dokumentum film jellegűt, valami tévyszerűt, ahol azt taglalják, hogy másnak milyen piszok rossz sora van. Elütötte egy villamos például, ami levágta mindkét lábát, de valahogy életben maradt, úgy ahogy felépült és most bedolgozik egy közeli üzemnek, mondjuk bőrláncokat fonogat. Azonban egyik nap, ahogy átgurul a tolokocsijával az úttesten, mert mondjuk épp leadni készül a múltheti munkát, elüti egy autót, mivel a vezető ittas volt. De a nyomorult ezt is túléli, azonban amputálni kell az egyik kezét, s így tovább. Nem gondolod, hogy az illető úgy fog kijönni a boxból, hogy milyen nagyszerű is, hogy ő dolgozhat, és boldogan tapintja majd végig ép végtagjait? Hálát ad majd az Istennek, hogy egészséges, és meg lesz róla győződve,

hogy ehhez képest az ő munkahelyi problémái csupán apró-cseprő dolgok, szinte említésre sem érdemesek. Boldogan lát majd neki ismét a munkájának.

Vagy például képzelj el a következőt: Kivesz valaki egy rövidfilmet, amiben éhező emberek százazeit mutatják. Bemutatják, hogy milyen rettenetes a nyomor az afrikai kontinens bizonyos szegletein. Ehhez jön még egy véres polgárháború; a poros utakat felkoncolt emberek kifordított belü hullái szegélyezik, amin a csonttá soványodott kutya marakodnak. Mindenhol bűz terjeng, és az életben maradtak szétszórt hordáit is kolera és hasonló betegségek tizedelik tovább. Rövid és hatásos képeket képzelj el csonttá soványodott kisfiúkról, haldokló nőkről, akik csak nehezen vonszolják magukat a forró porban. Képzelj el anyákat, akiknek fonnyadt, tejtelen melléből a csecsemő nem volt képes egyetlen egy cseppet sem kiszopni, és az anya kezében halt éhen a gyerek. A baba koszos rongyokba csavart halott kis testét már körüldongják a legyek, de az anya még mindig szorongatja, reménykedve, hogy talán mégsem halott; nem akar még megválni tőle, nem akarja őt is elkaparni saját két töredezett körmű kezével a homokba, mint ahogy az előző gyerekével tette, meg az azt megelőzővel. Mit gondolsz, amikor az illető kollegina kijön a videoboxból, hogyan fogja magát érezni? Boldog lesz, hogy ha szűkösen is, de ő mindig tudott mit adni a gyermekeinek enni, és nem kellett elvesztenie őket. Az, aki tíz perccel ezelőtt dühöngött az alacsony fizetése miatt, most majd hálát ad az Istennek, hogy ilyen jó körülmények közé születhetett, és nem kell végigcsinálnia azt, amit a képernyőn látott nyomorultaknak. Örömmel és lelkesedve tér vissza a munkájához, és ezzel minden a helyére is rázódott. Na mit szólsz?

- Elképesztő! Tökéletesen igazad van. Azt hiszem, meg is lehetne a dolgot csinálni. De nem lesz ez egy kicsit költséges? Filmeket vásárolni, boxokat építeni meg miegymás?

- Igényel egy kis befektetést, de szerintem többszörösen be fogja hozni az árát. Közvetve ott, hogy az emberek munkatempója még a mostaninál is nagyobb lesz, nem is beszélve arról, hogy nagy belső biztonságot jelent ez a Cégnak. Másrészről közvetlenül is jövedelmező lehet. A belépődíjakból.

- Azt nem hiszem, hogy a dolgozók fizetnének azért, hogy nyomorult, szerencsétlen emberekről videofilmeket nézegessenek.

- Azt hiszed? Mit gondolsz, egy normál büfé esetében miért dobnak ki annyi pénzt az emberek mindenféle szeméért?

- Mert éhesek, gondolom.

- Pontosan! Hát nem érted? Igényük van arra, hogy falatozzanak egy kicsit, mert munka közben megéheznek rá. Az emberek legalább úgy megéheznek a Katasztrófa Büfé nyújtotta szolgáltatásokra is. A Büfé semmi más nem tesz, mint kielégít egy nagyon is valóságos igényt. És az embereknek nagyon is jó érzés lesz az, ha oldódik majd a szorongásuk, nagyon is jól fog esni nekik, ha a munkájukat jó kedvel végezhetik. És épp ezért fizetni is hajlandóak lesznek érte. Persze nem az elején. Az elején a dolog ingyenes lesz. Majd amikor már rászoktak. Akkor majd kérhetünk belépődíjat. Persze nem túl magasat. Túl nagy profitot nem szabad a Büfétől remélnünk. Csak okosan. A nagy profitot majd a közvetett hatás hozza - mondta Fanni, arca egészen kipirult a beszédétől.

A férfi ekkor már néhány perce talpon volt és izgatottan föl-alá járkált az ágy előtt. Fanni most némán ült törökülésben az ágyon, a takarót két kezével melle alá húzta, amitől enyhén lapos mellei egy kicsit előre domborodtak. Leplezetlen élvezettel figyelte a férfit, ahogy az mezetenül, ötletének hatása alatt, szinte önkívületbe burkolódzva tette a néma köröket az ágy előtt fekvő perzsaszőnyegen.

- Nos? - kérdezte Fanni halkán néhány perc elmúltával. - Mit szólsz hozzá?

A férfi lassan megállt, Fanni felé fordult és némán ráemelte csillogó szemeit. Majd hirtelen elmosolyodott.

- Megcsináljuk Fannikám! Esküszöm neked, hogy megcsináljuk. Ez a legfantasztikusabb ötlet, amit valaha is hallottam. Azt hiszem igazad van. Ha ez nem zökkenti helyre a dolgokat, akkor semmi.

Fanni lassan, kéjesen lehúzta magáról a takarót, lecsúszott az ágyról, majd a férfi elé állt és szájon csókolta.

- És mit... kapok... én... mindezért? - kérdezte, miközben apró csókokkal borította el a férfi száját. - Mi... lesz... az én... jutalmam? - mondta, majd a férfihoz simult, és a péniszét bal kezével finoman ébresztgetni kezdte.

- Mit szólsz egy... főosztályvezetői állásho... álláshoz? - kérdezte a férfi mosolyogva, és Fannit gyengéden az ágyra fektette.

- És a Büfé jegybevételének a fele.

- Rendben, kicsim, a tiéd lesz, ígérem - lihegte Fanni kopasz, kerekfejű főnöke.

*

Nyugalom! Mostantól azon fogok dolgozni, hogy Fanni megbűnhődjön. Én ugyanis az igazságos történetek híve vagyok.

/A szerző/

*

(Helyszín: Fanni irodája. Fannihoz éppen látogató jött B. Péter személyében azzal a célzattal, hogy elcsalja Fannit ebédelni. Fanni arca nyüzött, sugárzik belőle a fáradtság.)

Péter: Főzzek neked egy jó erős kávé, édes?

Fanni: Főzz magadnak ha akarsz, én nem vagyok szomjas. És ne bizalmaskodj itt velem!

Péter: Én csak megkérdeztelek, hogy kérsz-e egy kávé! Ha nem akarsz, nem főzök, ennyi. Mostanában nagyon harapós kedvedben vagy. Mi történt?

Fanni: Semmi. Neked mindig csak akkor van rossz kedved, ha történik valami?

Péter: Egész héten rossz kedved van kedvesem. Az ember nem kel fel egy egész héten keresztül bal lábbal. Beteg vagy? Vagy otthon nincs valami rendben?

Fanni: Még ha lelki segítségre is lenne szükségem, akkor sem hozzád fordulnék, ezt elhiheted. Azt hiszed mostanában, hogy te olyan nagyon okos vagy. Tényleg azt hiszed, hogy a színlelt, behízelt pszichiáter modorodtól majd megnyílnak neked az emberek, és kifröcsögik a lelki titkaikat csak azért, hogy aztán tapicskolhass a lábaidnál terjeszkedő pocsolyában? Azt hiszed, hogy attól fogok megnyugodni, hogy te idejössz és nyugtatgatni kezdesz? Utálom, ha nyugtatgatni akarnak. Engem ne nyugtatgasson senki, s végképp te ne!

Péter: Mi bajod van velem? És mi bajod van a többiekkel. Mostanában mindenkivel ilyen ingerült vagy. Hidd el, nem én vagyok az első, aki észreveszi. Többen is beszélnek...

Fanni: Mit beszélnek többen? Undorító ez a vállalat, hogy még az ember dühös se lehet anélkül, hogy ne csinálnának belőle kampányt. És kik csinálják? A legtöbb egy senki, egy nulla, egy niemand, és ahelyett, hogy a munkájukkal törődnének, másokról fantáziálnak min-

dent össze vissza, veled az élen. Elegem van mindannyiatokból. Meg ebből az egész kurva cé (hirtelen elnémul).

Péter: Cégből. Miért nem fejezed be, ha egyszer elkezdted? Csak nem attól félsz, hogy ezért fognak elbocsátani, egy ilyen tehetséget mint te, egy ilyen főnökök gyöngyszemét?

Fanni: (savanyúan elmosolyodik) Kirúgni? Azt nem merik megtenni.

Péter: Igen? És mitől vagy olyan biztos ebben? A munkádban sem vagy a régi, ugye nem haragszol, de így van. Drágám, már nem vagy *hatékony*! Érted? Miért nem jársz le te is, mint a többiek a Katasztrófa Büfébe? Hidd el, jól tenne neked! De komolyan.

(*Fanni a Katasztrófa Büfé említésére elvörösödik. Láthatóan fuldoklik a haragtól*)

Fanni: Nekem ne is említsd a Büfét, mert szétverek valamit a fejedben! Én nem fogok oda menni, belőlem nem esznek!

Péter: De miért nem? Jól tenne neked. Tele vagy feszültséggel. Fogadjunk, hogy pocskul érzed magad...

Fanni: Te csak ne tegyél fogadásokat az én közérzetemre, mintha valami kurva lóverseny volna!

Péter: Miért nem hiszed el, hogy működik a dolog? Amikor bevezették, még én sem akartam elhinni, de magamon tapasztaltam, tényleg működik. Annak ellenére működik, hogy az ember tudja, hogy nem kéne attól boldogabbnak lennie, hogy másokat nyomorultnak lát, de legbelül különös módon mégis ellazít. Zseniális volt a nagyfőnök, hogy ezt így kitalálta...

(*Ekkorra Fanni már egész testében remeg a méregtől, majd kifakad*)

Fanni: Én találtam ki, és nem az a hólyag, érted! Az egész az én ötletem volt. Az a disznó meg egyszerűen ellopta!

Péter: Na ne szórakozz velem! Te hallucinálsz. Mindenki tudja, hogy a nagyfőnök...

Fanni: (lángoló szemekkel, tagoltan) Az én... kibaszott... ötletem... volt. Fogd fel! Nagyfőnök, a nagyfőnök, csak a nagyfőnök... úgy érzem magam, mintha állandóan egy indiános film forgatásán lennék. A tollasfaszfej ellopta, egyszerűen ellopta az ÉN ötletemet, érted? És még csak ki sem fizetett, csak egyszerűen kitúrt az a szemét!

(*Péter elmosolyodik és kezét Fanni homlokára teszi. Fanni azonban hátraugrik. Most még dühösebb.*)

Fanni: Te sem hiszel nekem. A szarba is, te sem hiszed el! (szemei elfátyolosodnak) Senki sem hiszi. Itt mindenkit kihasználnak és mindenki jópofának tartja. Egy rakás baromból van ez az egész vállalat összegyúrva. Egy rakás húgyagyú hülyéből, akiket kényük-kedvük szerint alakítanak. Mindent bevesznek. Még a Büfébe is boldogan járnak. Még te sem látod, hogy milyen undorító is az egész! Még te is egyet értesz vele, és meghajolsz, mint egy fűzfaág, földig hajolsz az aljas játékaik előtt.

Péter: Most ellentmondasz magadnak. Ha egyszer te találtad ki, akkor hogyan nevezheted aljasnak?

Fanni: Még te is ott csúszol-mászol előttük, teszed azt, amik ők várnak el tőled. Ha előléptetnek, rábólintasz, ha kirúgnak rábólintasz. Már azt is elérték, hogy még csak dühöngeni se tudj emiatt az egész istenverése dolog miatt, mert az agyadat is rendszeresen kimossák.

Péter: Ha te találtad ki, amit kétkel, de legyen, ha tehát te találtad ki, akkor nem értem, hogy miért dühöngsz amiatt, hogy nem fizettek ki. Mit gondoltál, mit kaphatsz? Mire számítottál?

Fanni: És jössz nekem azzal, hogy menjek a Büfébe, ha ideges vagyok, pedig épp attól vagyok ideges, hogy mindenki bamba módon azt ajánlgatja nekem, hogy menjek el a Büfébe. Hát nem, soha! Én inkább nem könnyebbülök meg... Én... én...

Péter: Elég, Fannikám! Legyen, te találtad ki. Ha akarsz, gondold azt. Nekem tökmindegy.

Fanni: De nekem nem tökmindegy!

Péter: Kedvesem! Nyugodj le! Jó, akkor te találtad ki. Így rendben van?

Fanni: Nincs rendben. Tökéletesen hidegen hagy, hogy hiszel-e nekem, vagy nem.

Péter: Én nem úgy láttam. De hagyjuk a témát. Mit szólnál, ha meghívnálak ebédelni? Elég éhes vagyok, te nem?

Fanni: (lassan, undorodva végignézi a férfit) Veled? Mit gondolsz, ki vagy te?

Péter: Hogyhogy? Hát gondolom a munkatársad. Miért? Nem hívhatlak meg ebédelni?

Fanni: Most még csak ebédelni, aztán meg az ágyba, nem? Adjam most a kisujjam, aztán holnap már az egész karom kell, aztán meg már a melleimet akarsz harapdálni. Mit képzelsz magadról, ki vagy te?

Péter: Te beteg vagy! Neked tényleg nem a Büfébe kellene menned, hanem pszichiáterhez. Ébredj már fel! Ebédelni hívtalak és ennyi.

Fanni: (merev arccal) Nem megyek. Fel tudod ezt fogni, vagy adjam írásba, hogy többször elolvashasd?

Péter: (mérgesen) Akkor dugj csak tovább avval a kövér nagyfőnökkel, ha az jobban tetszik. Mindenki tudja, hogy téged ajnároz. Ereszkedj le a földre, kedvesem!

Fanni: Én nem vagyok a te kedvesed, te görény! És vigyázz magadra, mert még nagyon megjárhatod! Tűnj innen el a fenébe!

Péter: (elsápad) Hát így is jó. Fertelmes vagy. De nekem így is jó. Nekem mindegy. Csak fenyegezz, csak fenyegezz! Engem vissza lehet utasítani. Jól van! Ahogy akarsz.

(Péter kirohan az ajtón, majd hangosan becsapja maga mögött. Fanni mereven áll és nézi a bevágott ajtót. Majd hirtelen lekuporodik a földre ott ahol van. Háta meggörnyedültében, testét néma, könnytelen zokogás rázza.)

Jelentés #12 (012-26401090213)

B. Péter hanyag, a Vállalat ügyeit semmibe vevő magatartása, ingerlő és arcátlan viselkedése komoly feszültségeket kelt a főosztályon. Nem látok más megoldást, mint B. Péter azonnali eltávolítását a Vállalattól.

Üdvözlettel,

J Fanni.

Jelentés #2 (002-16112130020)

A Büfé érezhető módon oldja az emberekben felgyülemlett feszültséget. Úgy vettem észre, hogy az emberek szívesen fogadták a kezdeményezést. Az osztályon a nők hamarabb „rászoktak” a Büfére, de a férfi dolgozóink lelkesedése, miután saját bőrükön is kipróbálták a Büfét, még a nőket is túlszárnyalta. Kérésére, hogy puhatoljam ki, hogy mennyi belépődíjat lehetne kérni, hogy az emberek lelkesedése, a szolgáltatás népszerűsége ne csökkenjen, azt hiszem

egyértelmű válasszal szolgálhatok. Dolgozóink, legalábbis nekem ezt mondták, akár fizetésük jelentős, 5-10%-át is hajlandók lennének feláldozni. Tipikus, hogy minél nagyobb stresszben élt korábban valaki a munkája miatt, annál több pénzt tűnik hajlandónak kifizetni egy-egy színvonalas katasztrófa rövidfilmért.

Végezetül meg kell hogy említsek egy újkeletű problémát. Vannak olyan emberek, akik csökönységből, munkatársaik és a Cég iránti rosszindulatból, vagy akár direkt bomlasztó, szabotáló szándékkal nem látogatják a Katasztrófa Büfét (többszöri felszólítás után sem). Egy kirívó eset osztályunkon J. Fanni szomorú példája. J Fanni nem hogy nem látogatja a Büfét, s így állandóan alul teljesít a munkájában alapvetően ideges és kaotikus természete miatt, hanem még a munkatársaival is agresszíven kezdett el viselkedni az utóbbi időben, amivel a többiek munkája, nem is beszélve munkatársainak lelki egyensúlyáról komoly veszélybe kerül. Kérem kollégáim nevében is, hogy J Fanni menesztését a T. igazgatóság vegye fontolóra.

Tisztelettel, B. Péter.

Kórus: (komoly arccal, egészen halkan) S jött a válasz Fanni levelére, próbálván újból ágyba csalni szegény Fannikát. Fanni biz' most tudja már, ilyen csel itt célhoz nem vezet. De megrémül a NEM-től, s bár dühöng, határoz: megjavul. S olyan lesz ő is, mint a többi társa, Büfébe járó, bamba, s megalkuvó. Bosszúját megtartja magában, s majd ha megérett, fogja kiadni, mint tűzhányó ezeréves terhét, bőrnýúzó, izzó sarát. Így határoz Fanni, és főnöke levelére végül egy sort se küld viszont.

*

(Színhely: kietlen, nagy gyárudvar, középen hosszú aszfaltos út húzódik, körben ameddig a szem ellát piszkosszürke, ormótlan gyárépületek. Kora délután van, de a megsárgult, gázos fű még mindig csupa dér. Edit és Sári visszafelé jönnek a központi raktárból, s közben beszélgetnek.)

Edit: Nos, akkor megyünk? Te nem kezdesz nagyon is ideges lenni? Mert ami engem illet, hát én kezdek torkig lenni ezzel az ostoba munkával.

Sári: Látszik rajtad. Kezd visszatérni az a zsörtölődő Erzsi. Kezdesz harapós lenni megint. Jól van, azt hiszem mindannyian torkig vagyunk a mai nappal. Menjünk Büfézni.

Edit: Ne hívjuk el szegény Fannit is? Mostanában rendkívül meggyötört, olyan fáradt. Mintha minden pillanatban össze akarna esni, te nem így látod? Vagy lehet, hogy csak a hétfő miatt van?

*Sári: Á, nem hiszem. De tényleg, nagyon össze van törve. Úgy ment el mellettem előbb is a folyósón, mint aki karót nyelt. Még csak nem is köszönt. Bár legalább most nem dühöng. A múlt héten egyenesen elviselhetetlen volt. Bárki bement hozzá, üvöltözni kezdett. *(lehalkítja a hangját)* Azt mondják, hogy azért lehet, mert nem jár a Büfébe.*

Edit: Á, én ezt nem hiszem el! Gondolod, hogy nem járna Büfézni? De hát... mindenki jár Büfézni!?

(Elérik az irodaépületet és benyitnak a hátsó udvari bejárón. Az alagsorban vannak. Fejük felett nagy, szigetelt, ezüstbe burkolt csővezetékek húzódnak. Edit leveszi a melegtől bepárasodott szemüvegét és törölgetni kezdi. Egyszer csak megbotlik és kiejti a kezéből. Az egyik lencse darabokra tör a betonpadlón.)

Edit: (keserűen) A rohadt életbe! Hogy miért mindig velem történik ilyesmi! Az a kurva szemüveg! Múlt hónapban is eltörtem egyet!

Sári: Miért nem műanyag lencsákat csináltatsz, ha hajlamos vagy összetörni őket?

Edit: Ne idegesíts még te is, légy szíves! Elég bajom van nekem anélkül is. És ha tudni akarod, a műanyag meg összekarcolódik.

Sári: De legalább nem törik.

(Odaérnek a lifthez és Sári megnyomja a hívót.)

Edit: Most ezt direkt csinálod? A hülye tanácsaidtól nem lesz új szemüvegem! A francba is! Utálom ezt az egész rohadt, lepusztult kócerájt. Tudod, hogy mennyibe kerül manapság egy ilyen szuper-vékonyított lencse?

Sári: Lehet azért olcsóbban is...

Edit: *(sziszegve)* Ha még egy szót szólsz, én esküszöm, hogy itt helyben megfojtalak.

(Sári zavartan elhallgat. A lift megérkezik és az ajtó félrecsúszik. Mindketten beszállnak és ezzel eltűnnek a színről. A színpad lassan elfordul. Előtűnik Fanni irodája. Fanni az íróasztala előtt ül és kedvetlenül, vontatottan dolgozik a számítógépén. Egyszer csak nyílik az ajtó és az irodába belép Sári és Edit. Fanni észre sem veszi, dolgozik tovább.)

Sári: Szia Fanni! Nem jössz velünk Büfézni egyet? Agyonhajszolod magad. Rád férne!

(Fanni némán dolgozik tovább)

Edit: *(mérgesen)* Hagyd a fenébe! Nem látod, hogy dolgozik? Mit írsz Fanni, beszámolót valamelyik főnöknek, hogy kit kell legközelebb kirúgni az osztályról?

Sári: Ne is figyelj Editre, ma bal lábbal kelt fel és még a szemüvegét is eltörte. Te meg mit piszkálsz ilyesmivel, nem látod, hogy teljesen maga alatt van!

Edit: *(Fannihoz)* Ha annyira maga alatt van, miért nem látogatja ő is a Katasztrófa Büfét, mint minden rendes ember? Nos jössz akkor vagy sem?

Sári: De tényleg Fanni! A múlt héten olyan voltál mint egy túlfűtött kazán. Az ember nem mert ide belépni, mert minden percben fennállt a veszélye, hogy egyszer csak felrobbansz, és akkor mindent megsemmisítesz magad körül. Most meg mintha búra lenne a fejed. Csak megjátszod, hogy semmi nem érdekel, vagy tényleg nem érdekel?

(Fanni némán tovább dolgozik. Egyetlen pillantásra sem veszi le a szemét a képernyőről.)

Edit: Nem látod, hogy hiába szónokolsz neki? Menjünk, jó, mert most meg mindjárt én fogok felrobbanni!

Sári: *(tehetetlenül megvonja a vállát)* Jó. Én megpróbáltam.

(Megfordulnak és távozni készülnek az irodából, amikor Fanni egyszer csak megszólal)

Fanni: Várjatok! Veletek megyek a Büfébe. Azt hiszem igazatok van. És... lefelé menet beugorhatnánk a szavazóba is. Amúgy is el akartam intézni...

Edit: Szavazni? Te meghülyültél? Mire, a szakszervezetisékre?

Sári: *(elmosolyodik)* Te hülyéskedsz? Ugye nem vetted be azt a dumát, vagy igen? Fannikám, te tényleg elhitted, hogy *(mély férfihangot utánozva mondja)* „csak akkor harcolhatunk a maguk érdekeiért a hatalmaskodó, pénzorientált arisztokráciával szemben, ha legalább 14 szakszervezeti képviselőt megválasztanak”, te tényleg bevetted ezt a szöveget? Mondd, te tényleg ilyen naiv vagy?

Fanni: A szakszervezet legalább megpróbál tenni valamit. Ti nem látjátok, hogy úgy játszanak ott fenn velünk, úgy pofoznak minket hol jobbra, hol balra, ahogy a pillanatnyi érdekük diktálja?

Edit: Istenem! Ez a nő olyan vak, mint egy kicsúzlizott utcai lámpa! Mit gondolsz, a szakszervezet tisztelt megválasztandó képviselőinek mitől szaros a nyelve? És egyébként is ki az egyetlen jelölt tőlünk? Tisztelt B. Péter úr, ugyebár. Az a spicli.

Fanni: (bosszúsan) Ha ti nem akartok szavazni, ne szavazzatok. Lemegyek veletek a Büfébe, de én közben beugrom szavazni. Két perc az egész.

Sári: Jól van lányok, indulás. Majd megvárunk. Ezen már ne vesszünk össze.

(Mindhárman távoznak a színről).

(Helyszín: a Katasztrófa Büfé előcsarnoka. Fanni, Edit és Sári éppen most jönnek ki a boxokból. Arcukon még az átélt szörnyűségek nyomai: vörös szemek, elmélyült ráncok, kiszáradt, cserepes szájak. Miközben visszafelé mennek az irodába, beszélgetni kezdenek)

Edit: (megrázza a fejét, mintha el akarna hessegetni valamit) Szerencsétlenek. Csupa-csupa vak gyerek. És akkor még borzasztóbb, ha felnyitják a szemhéjukat *(és megorzong)*.

Sári: Azok a szerencsétlen kutyák ott azon az elhanyagolt menhelyen. Egymás húsát tépték, annyira éhesek voltak. Aztán jött az a szegény kislány... Szörnyű volt! Széttépték, darabokra tépték. És aztán amikor jöttek és lelőtték a kutyákat... ahogy vonyítottak, nyüsztettek, vonszolták megölt, vérző testüket... az egész olyan fájdalmas volt...

Fanni: (elgyötörten) Elsodorta őket a folyó! Egyszerűen elsodorta a házaikat. Jön a tél és ott állnak egyetlen szál ruhában. Meleg holmi, élelem, minden nélkül. A folyó emberek és állatok hulláit sodorta lefelé. És az a kisgyerek... fennakadt azon az ágon... azok a szemek... pont mint az én kisfiamnak... és senki sem segített neki... Megfagyott. Az ember csak ilyenkor tudja... érti meg igazán... csak ilyenkor tudja értékelni, hogy milyen nagy dolog is az, hogy tető van a feje felett.

Sári: Hát igen. És mi meg mindenféle hülyeség miatt siránkozunk. Amikor a Földön milliók sínylődnek, milliók értitek ezt?

Edit: Én meg jövök itt az eltört szemüveggel, amikor ott azok a vak gyerekek... Ahogy kitapogatta azt a könyvet... és soha nem tudja majd elolvasni.

Fanni: Nem szabadna ilyennek megtörténnie. Nem szabadna a világon ennyi szörnyűségnek lennie.

Sári: De hát mit csináljunk, ez van! Az embernek a szíve szakad meg, de hát mit tudnánk mi tenni, kis, pór emberek?

(Most kezd működni a katasztrófa rövidfilmbe rejtett szuggessziós propaganda anyag, ami Fanni főnökének volt az eredeti ötlete)

Edit: Nagyon is sokat! Tesszük a dolgunkat. Itt a Cégnél. Ez a mi dolgunk. Hát nem látjátok, hogy így áttételesen, de mégis segítünk, tudunk segíteni ezeken az embereken? Hát nem értitek, hogy a Cég ha jól működik, ha profitot termel, akkor jutni fog arra is, hogy segítséget nyújtunk ezeknek a nyomorultaknak? Kiválasztottak vagyunk.

Sári: (mélyen elgondolkozva lassan bólint) A Cég a mi küldetésünk! Ez így igaz. Tesszük a dolgunkat. És ez jó dolog.

Fanni: (révetegen) Tesszük. Így igaz, tesszük.

(Elérnek Fanni irodájához. Fanni röviden elbúcsúzik tőlük és belép az ajtón. Leül az íróasztalához, és bekapcsolja a számítógépet. Alig észrevehetően mosolyog. Egyszer csak észreveszi az apró levelet az asztalán. Kibontja és félhangosan olvasni kezdi.)

Tisztelt J. Fanni!

Sajnálattal értesítjük, hogy az instabil gazdasági helyzet miatt, amely Vállalatunkat különösen súlyosan érinti, Vállalatunk nem tud a továbbiakban igényt tartani a munkájára. Munkájával végig meg voltunk elégedve, így fájó szívvel hozzuk ezen döntésünket tudomására. Munkaszerződése értelmében önnek az ott leírtakban megszabott mértékű végkielégítést folyósítunk, amit hamarosan átutalunk a bankszámlájára. Tudjuk, hogy nehéz helyzetünket megérti.

Üdvözlettel,

K. Mihály

s. k.

vezérigazgató helyettes.

U. i.: Az irodáját legyen szíves a levelünk kézhezvételétől számított két napon belül elhagyni, a kulcsokat és a leltárt pedig leadni a gondnokságon.

Kórus: (mosolyogva) Megvolt a hübrisz, s megvolt a büntetés: Fanni kirúgattatott. S ím, óriás papírdoboz van máris hóna alatt, viszi haza személyes dolgait. Mint hosszú barlang, úgy verik vissza a kies folyósok, tátongó irodák Fannink kongó lépteit. Mit birtokolni hiszünk az mindig elvétetik, zúgják, de Fanni füle süket; mert hiába volt hübrisz és büntetés, Fannink nem tanult. S ki tanulni képtelen, új hübrisz és új büntetés lesz majdan sorsa annak, de ezt mi már nem várjuk meg itt.

*

(Epilógus)

... S ki tanulni képtelen, új hübrisz és új büntetés lesz majdan sorsa annak, de ezt mi már nem várjuk meg itt.

Rendben. Ezzel megvolnánk. Leütöttem az utolsó pontot is - mondtam magamban.

Mint minden novellámat ezt is Anyu kapta meg először elolvasni. Ehhez már ragaszkodom.

Amikor hazajött a munkából, megkérdeztem, hogy tetszett. (A novelláimat mindig munka közben szokta elolvasni!). Miközben letelepedett a TV elé, bekapcsolta, majd elkezdte végignyomkodni a csatornákat, így szólt:

- Egy kicsit már megint túlfokoztad a dolgot. Azért nálunk benn még nem ennyire rossz a helyzet.

- Ezt én is tudom. De most, hogy láttad, hogy akár ilyen is lehetne, mennyivel jobban fogod majd érezni magadat a munkahelyeden! *Ez a novella a te mini Katasztrófa Büféd!* - És egyébként, hogy tetszett?

- Majd megbeszéljük, csak ne most. Jön az *Életben Maradtak*. Ugye nem haragszol...

- Dehogy. Ez van.

Börtönüzletek

Jó ötlet volt. Ízelgette magában. Egyre jobbnak találta. De persze ez még semmit sem jelent - tudta jól. El is kéne tudnia adni valahogy. Az ilyen ötleteket a legnehezebb eladni. A vezetés meglehetősen konzervatív - morfondírozott tovább. De persze lehet, hogy tetszeni fog nekik azonnal. Kiszámíthatatlanok. *Börtönüzletek* - ízelgette magában a szót. Na hiszen! - Börtönüzletek - mondta ki félhangosan. - Ettől fog csak leesni az álluk! Piaccá alakítani ezt a börtönt? Hogy minden elítélt, amikor bekerül, kapjon egy kezdőtőkét? Hogy mindenkinek kisorsoljunk egy összeget, és így osszuk széjjel közöttük az állami kvótát? Aztán pedig mindegyikük fektesse be úgy, ahogy tudja, és nyisson egy kis üzletet a cellájában? Hogy mindenki maga gazdálkodjon? Akár csak... akár csak kint az életben? Elsőre eszementnek hangzik. Igen. Hmm. De... talán megéri megpróbálni. Csak valahogy el kéne tudnia adni ezt az egészet. Jól megfogalmazni, hogy ne riadjanak vissza már az első bekezdés után, amikor az előterjesztést olvassák - töprengett tovább magában. - Börtönüzletek - mondta maga elé bátoritanul. - Jól megfogalmazott argumentumokkal... talán. Talán menni fog. Ha be tudom nekik feketén-fehéren bizonyítani, hogy a fegyelem ezzel továbbra is kézben tartható lesz, meg, hogy... igen, hogy ez az egész erőteljesen nevelő hatású. Igen, be kell bizonyítani, hogy ez a módszer hathatós segítséget nyújthat, hogy az elítéltet újra visszavezessük a társadalomba. Sokkal inkább, mint az eddigi gyakorlatok. A munka lent a gyáracsarnokban... csupacsupa betanított, egyszerű munka. Nem tudja beléjük verni a munka szeretetét. Hmm. Hogyan is tudnánk azzal, hogy dolgoztatjuk őket?! A kényszerű foglalkoztatás csak még inkább arra ösztökéli őket, hogy a dolgok könnyebbek végét fogják meg, ha majd végül kikerülnek. De ez... - Börtönüzletek - mondta ki fennhangon. - Igen, börtönüzletek - kiáltotta a börtönigazgató. Lendületesen benyitott az irodájába, majd becsukta maga mögött a párnázott ajtót. A titkárnője fáradt szemekkel nézett fel rá a számítógépe mellől. - Börtönüzletek? - ismételte nehézkesen a titkárnő magában a szót. - Ennek már megint az agyára ment a felesége - gondolta fáradtan, s visszafordult a gép lágyan vibráló képernyője felé.

*

Az újonnan hozott elítélteket felsorakoztatták az udvaron. Már a börtön drapp egyen ingét és egyen nadrágját viselték. Az elítéltek egymás mellett, egy sorban várakoztak az eligazításra. A fegyelemre két fegyőr vigyázott. Erősítés- és nyomatékosításképp azonban még két másik fegyverest is beállítottak, akik az előbbiekkal ellentétben nem sétáltak az elítéltek körül, hanem kissé távolabb figyelték a szedett-vedett drapp ruhás oszlopot. Az új elítélteken szörnyen festett a drapp ruha.

A börtönigazgató egy fiatalember társaságában érkezett. A fiatalember egy kicsit lemaradva rohant az igazgató után. A fiatalember az egyik kezében egy hordozható számítógépet cipelt. Nem értette, hogy minek rohanni. A börtönigazgató - így mondták neki, bár ezideig leginkább csak a titkárnővel beszélgetett - mindig rohan. Nyomasztó volt. Legalábbis a fiatalembert mélyen nyomasztotta. Megalázónak érezte ezt a bánásmódot. Az igazgató fellépett a dobogóra, és helyet foglalt a dobogóra állított asztal mögött, fészkelődött a széken néhány másodpercig, majd végignézett az újoncok során. Megköszönte a torkát, majd belekezdett az eligazításba.

- Uraim! Önök mindannyian jól tudják, miért vannak itt. Mi is tudjuk. Először is: a fegyelemsértést az intézetben a lehető legszigorúbban vesszük. Megvannak a megfelelő eszközeink arra, hogy megtörjük magukat, ha erre lesz szükség. Jól bevált, hagyományos eszközök. Egyesek önök közül ismerik már ezeket. Azok tudják, hogy miről beszélek. Csakhogy! Ebben

az intézetben nem szokott fegyelmi probléma előfordulni. Ismétlem, nem szokott! Önök most egy speciális intézetben, úgy is mondhatnám, kísérleti BV-ben vannak. Itt némileg mások a szabályok, mint egy hagyományos intézetben. Nem fogom magam ismételni, úgyhogy figyeljenek! Először is: Önök az éves normatívát, amit az Intézetünk az önök fenntartására kap, egy összegben kézhez fogják kapni. Intézetünk ezután nem fog gondot fordítani az önök fenntartására. Arról önöknek kell majd gondoskodni. A pénzüket saját elgondolásaik szerint befektethetik. A börtönépületben, a saját cellájukban, a kapott forrásból egy tetszőleges üzletet rendezhetnek be. Bármilyen boltot vagy szolgáltató egységet kialakíthatnak. Az önök belátására bízunk. Aki rosszul gazdálkodik, az csődbe fog menni, és rossz lesz a sora. A börtön szegényeihez fog tartozni. S aki jól gazdálkodik? Nos, az császár lehet a börtönben! Nagytőkés! Királyként élheti az éveket. Bár innen nem vihetnek ki semmit, amikor szabadulnak. De ez nem is lényeges. Ami a lényeg: ezzel a játékkal megtanulhatják, hogy miképp lehetnek sikeresek, ha majd kikerülnek innen. *Gyakorolhatják a tájékozódást kapitalista, tőkeorientált társadalmunkban.* Megtanulhatják, hogy miképp kell majd irányítani az életüket. Gyakorolhatják a pénzszerzés művészetét! - mondta, majd hirtelen elhallgatott. Elégedetten nézett végig az elítéltek döbrent arcain. Egy jó perc szünetet tartott a beszédében, hogy az újoncok emészthessék az elhangzottakat, majd határozott, éles hangon újra megszólalt.

- Sokat gondolkoztunk azon, hogy az összeg szétosztása miképp történjék. Végül úgy határoztunk, hogy szimulálva a kinti világ megszokott helyzetait, az összeg szétosztását az önök szerencséjére bízunk. Az eligazítás végeztével egyenként idejönnek majd és húznak egy-egy golyót ebből az urnából - mutatott kezével a pódium mellett felállított műanyag gömbre, amelyet barna golyók töltöttek meg -, és a kihúzott golyóban található összeg lesz az önöké, abból gazdálkodhatnak, és minden évben ezt az összeget fogjuk folyósítani a belső bank-számlájukra. Ha igényeik vannak, azaz bármit venni szeretnének, legyen az cipő, zokni, egy öltöny, vagy akár egy új televízió, azt elsősorban a már működő börtönüzleteinkből szerezhetik be. Majd meglátják, van már jó néhány! Ha persze úgy tartja kedvük, akár kintről is beszerezhetnek holmikat. Igényeiket, ha bármi kinti rendelésük van, írásban kell majd benyújtaniuk a börtönüzlet-beszerzési osztályon. Egy fontos szabály van: a börtönmarket-érdekvédelmi osztályunk, a benti üzletek védelmében természetesen, általában jóval magasabb árat szab meg egy kinti termékre, mint annak a kinti ára. Persze csak akkor, ha ugyanolyan, vagy egy hasonló termék belül is kapható már valahol. Célszerű tehát bent, diszkontált áron vásárolniuk. Amennyiben persze céget akarnak nyitni, és ezzel konkurenciát teremteni, akkor más a helyzet. Azt javaslom, hogy próbáljanak valami eredeti ötlettel előjönni. A maguk érdekében. Különböző kicsi az esély, hogy sikeresek lesznek - mondta a börtönigazgató, és a fiatalemberre nézett, aki a pódium mellett feszült testtartással várakozott. A fiatalember alig láthatóan megrázta a fejét.

- Hát körülbelül ennyi lenne. Még csak annyit, hogy a börtönüzletük nyitvatartását önök szabják meg. Csakhogy! Reggel kilenc előtt nem nyithatnak és nem tarthatnak tovább nyitva este hatnál. Ez biztonsági előírás. Ezen belül azt csinálnak, amit akarnak. Ha bármilyen kérdés merül fel önökben, azt feltehetik a Börtönüzletek Információs Szolgáltató Kft.-nek. Tőlük egyébként megkaphatnak minden olyan segítséget, ami egy új cég alapításához szükséges. Ennyi reklámot azt hiszem megengedhetünk. Igen. Nos, uraim! Mielőtt egyesével idejönnének húzni, ami majd eldönti hogyan kezdik meg új életüket intézményünk falai között, hadd kívánjak önöknek jó Börtönüzletet és nagy Profitot! - mondta a börtönigazgató ünnepélyesen.

Fejével intett az egyik örneke, aki egyesével a nagy műanyag sorsológömbhöz vezette az elítélteket. Az elítéltek egyesével beletúrtak az urnába, húztak egy golyót, majd odavitték a jegyzőhöz. A fiatalember időközben a dobogóra állított asztal sarkán kinyitotta hordozható számítógépét. A jegyző az újoncok kisorsolt tőkéit a megfelelő név mellé figyelmesen

begépelte. Erősen összpontosított a munkájára. Büszke volt arra, hogy még sohasem tévedett. Tudta, hogy milyen fontos ezeknek az embereknek, hogy precízen végezze a munkáját. Hisz sorsok múlhatnak azon, ha ő itt véletlenül elgépelve valamit...

A jegyző homlokán vastag ráncok jelentek meg, amikor begépelte azt a hihetetlen összeget az előtte álló vöröshajú, csontos elítélt neve mellé: 20 kredit. Többször is megnézte a golyót. Többször is végignézett az elítélten. Nagyot sóhajtott. Tényleg az van ott. Szegény srác, szegény srác! - csóválta meg a fejét. A legszegényebb lesz valamennyi közt. Felpillantott az igazgatóra, aki továbbra is ott ült az asztal mögött. Meg akart szólalni, de... Az igazgató a székén hintázott és vigyorgott. A fiatalember megtörölte izzadó homlokát, a képernyőre meredt egy pár pillanatig, majd ismét felnézett, és akadozó hangon odaszólt az őrnék.

- Küld... akkor küldheti a következőt!

*

- De mit kezdjek én 20 kredittel, igazgató úr kérem? - mondta a vöröshajú, csontos kis ember.

Az igazgató a nyitott cellaajtóban állt, kezeit a háta mögött összekulcsolta és a cella fehér falát bámulta mereven. Időnként a szájával furcsa mozdulatokat tett, mintha beragadt volna valami a fogai közé és azt akarná most a nyelvével kipiszkálni. Az igazgató szokásos hétfői körútját tette a börtönpiacon. A börtönpiac olyan volt, mint egy többszintes bevásárlóközpont. Az igazgató körbejárt a cellák folyosóin, belépett az egyes cellaüzletekbe, és megszemlélte az egyre bővülő választékot. Az igazgató ilyenkor a nevesebb üzletekben mindig vásárolt ezt-azt, valami apróságot, persze csak úgy jelképesen.

- Egy tekercs vécépapír is, megnéztem, a legolcsóbb is 2.50-ba kerül! - panaszkodott tovább a fiatalember. - Húsz kredit! Istenem! Egy egész évre! Itt valami óriási tévedés történt, igazgató úr kérem! Éhen fogok halni!

- Ugyan, ugyan! Ne siránkozzon! Nem fog éhen halni. Van egy ingyen konyhánk, ezt maga is tudhatja!

- De amit ott adnak, az ehetetlen!

- Akkor vegyen jobbat!

- De miből! A bankszámlámra csak 20 kreditet utaltak. Ebből talán egy hétig ha vehetek minden nap friss kenyeret, és kifűjt. Igazgató úr kérem, itt valami... óriási tévedés történt!

- Nincs tévedés. Ez a *szerencse*. Ez van - mondta a börtönigazgató. Tekintetét a fehér falról egy pillanatra a matracon kuporgó, drappruhás elítélte fordította. Elhúzta a száját. Mutatóujjával megdörzsölte az állát, majd hirtelen rábökött a vöröshajú emberkére.

- Tudja mit! Találjon ki valamit, ami nem kerül sokba, de az ittenieknek szüksége van rá! Valami jövedelmezőt! Használja a fejét!

- De mit? Bármit akarok, az pénzbe kerül! Ez képtelenség!

- Ahogy gondolja - vont vállat az igazgató. - Akkor jó nélkülözést a következő,... izé... mennyi is? Huszonöt év, ha jól tudom?

- Igen. Annyi - mondta a vöröshajú ember, és még jobban összekuporodott a falnak tolt matracon.

- Szóval, a maga dolga - mondta az igazgató, majd sarkon fordult, és folytatta a szokásos hétfői körútját a börtönpiacon.

A következő cella egy jól menő látványpékség volt. A cellából áradt az ínycsiklandó édes és sós sütemények illata.

*

A börtönigazgató lelkesen vezette körbe az Igazságügyi Minisztert. A Miniszter látogatása elismerés volt. Elismerése annak, hogy a börtönpiac jól működött. A börtönigazgató melle csak úgy dagadt a büszkeségtől, amikor egy-egy nagyobb cipőbolt, farmerüzlet, egy drogéria vagy egy jól menő kínai gyorsbüfé előtt vezette el a Minisztert. A Miniszter szemmel láthatóan el volt ragadtatva.

- Soha nem hittem volna, hogy ezek az emberek...!

- Bizony-bizony - bólogatott a börtönigazgató. - Az emberek itt gyorsan megtanulják, hogy miképp legyenek sikeres vállalkozók. Azt hiszem, tisztelt Miniszter úr, hogy az itt megszerzett tapasztalat komoly érték lesz, ha majd ezek az emberek kikerülnek. Vannak már egy páran ugye, akik, hogy úgy mondjam, itt végeztek, és miután szabadultak, komoly és tekintélyes vállalkozókká lettek.

- Tudom, olvastam az anyagot. De ez akkor is... hihetetlen!

- Hát bizony. Az ember nem is gondolta, hogy egy ilyen jelentéktelen kis gondolat...

- Ugyan! Ne szerénykedjen! Még hogy jelentéktelen! Maga egy igazi zseni!

- Ó, köszönöm. De azt hiszem, ezeket a fiúkat itt, igazából őket illeti a dicséret. Ezek az emberek - mutatott körbe a kezével - változtatták át ezt a szürke, hétköznapi börtönt ezzé a csillogó bevásárlóközponttá.

- Igen. Pont olyan - helyeselt a Miniszter. - Még a rácsok sem zavaróak, hiszen... a kinti shopping centerek üzletein is, végül is..., ott is ott vannak a rácsok, hát nem igaz? - mondta, és nehézkesen felnevetett. - Nos, igen - törölte meg a szemeit a Miniszter -, ez aztán tényleg bevált!

- I... igen. Köszönöm. Nem akar esetleg egy túróstáskát? - kérdezte az igazgató. Épp a börtön legnevesebb látványpéksége előtt álltak. A frissen sült sütemények illata részegítő volt. - Meghívom egyre, mit szól? - mondta, és a pult mögött mosolyogva álló elítélthez fordult.

- Kettőt adjon abból az isteni túrósból! - mondta. - Á, tudja mit! Tegyen még hozzá két káposztásat is! - mondta, és a bankkártyáját a pultra tette. - Meg kell kóstolnia a káposztásat is! Isteni! - mondta a Miniszter felé fordulva a börtönigazgató.

- Mondja fiam - kérdezte a Miniszter a pult mögött szorgoskodó elítélttől -, mondja, magáé ez a bolt?

- Nem uram. Én itt csak alkalmazott vagyok. Parancsolnak esetleg még valamit?

- Alkalmazott? És nem akart soha saját boltot nyitni?

- Nem voltam én ahhoz elég szerencsés. Tudja, annyi tőkéből, ami nekem itt van, nem igazán ugrálhatok. Tudom ajánlani a sajtosrolóinkat. Nagyon finom - mondta a drappruhás elítélt, és a Miniszterre mosolygott.

- Nem, köszönjük - avatkozott gyorsan közbe a börtönigazgató. - Azt hiszem, más nem lesz, köszönjük.

A drappruhás eladó alig láthatóan megrándította a vállát. Mosolya végig az arcán ragadt, miközben lehúzta az igazgató bankkártyáját az olvasón, majd a papírzacskókba csomagolt péksüteményekkel együtt visszanyújtotta az igazgátónak.

- Köszönjük a vásárlást! És jó étvágyat! - mondta az elítélt-alkalmazott.

Az Igazságügyi Miniszter hatalmasat harapott a túrósba.

- Ez isteni! De tényleg!

- Tudom! Nagyon jó kis bolt ez! És - tette hozzá az igazgató lelkesen -, a börtönünk egyik legjobban menő üzlete.

- Mondja csak! Sok itt a szegény ember?

- Mármint akinek nincs jövedelmező üzlete? Ó, hát vannak páran. De hát az életben sem lehet mindenki...

- Hát igen, igen. Ez van. Persze, megértem. De mégis! Nem lehet, hogy azzal, hogy kisorsolják nekik a gazdagságot, hogy úgy mondjam...

- Igen?

- Nos, ezzel egyben el is temetik őket?

- De igen! Tudja, a farkastörvények! Sajnálatos persze. De hát ez van. *Emberék vagyunk!* Ennek ellenére, vannak, akiknek sikerült felverekedniük magukat. Méghozzá igencsak magasra. Tudja, aki találékony és élelmes, annak azért sikerülhet. Itt van például... ez a viszonylag új, de máris hihetetlenül népszerű és sikeres vállalkozás - mutatott a börtönigazgató a látványpékség melletti cellára. - Ez az ember szinte a nulláról indított. És alig telt el néhány hónap, máris a börtön üzleti elitjéhez számíthatjuk.

- SZERETET-GYŰLÖLET KUCKÓ - olvasta el fennhangon a cégtáblát a Miniszter. - Az meg micsoda? - kérdezte érdeklődve az igazgatótól. - Valami új pizzázó fantázianeve?

- Nem. Jöjjön, jöjjön csak, Miniszter úr, ezt érdemes megnéznie! - terelte a börtönigazgató a Minisztert befelé a cellába.

A cella berendezése, annak ellenére, hogy egy jól menő celláról volt szó, igencsak sivár volt: a rácsos ajtó mögött mindössze egy hosszú, faszínű íróasztal volt két székkal. A fal mellett egyetlen hatalmas, könyvekkel telepakolt polc volt látható; a cella falai hófehérek és dísztelenek voltak. A cella hangulatát néhány hatalmas cserepes páfrány és pár virágzó-félben lévő vízifukszia adta meg. A zöld növények és a cella egyszerűsége kellemes, levegős helyet teremtett, ahol az ember felszabadultnak érezte magát. A széles íróasztal mögött egy kis vöröshajú ember mosolygott a belépő vendégekre.

- Á! A mi börtönigazgatónk! Üdvözlöm az urakat!

- Jó napot! - köszönt vissza a börtönigazgató. - Nos? Az első benyomás, Miniszter úr? - kérdezte az Igazságügyi Minisztertől. - Kellemes, nem?

- Igen, igen. Tényleg az. Hangulatos! - bólogatott a Miniszter. - Fura nevű boltja van - fordult az íróasztal mögött álló emberhez.

- Az Igazságügyi Miniszter úrnak meséltem már arról, hogy maga honnan kezdte. Érdekelne ez a vállalkozás. Megtenné, hogy elmesélné neki röviden ennek - mutatott körben az igazgató - a történetét! - Egy igazi sikertörténetet fog hallani! - fordult most a Miniszter felé! Ez az úr itt valódi vállalkozó-zseni - mondta, és mutatójával szelíden megbökte az íróasztal mögött álldogáló elítéltet.

- Ó, hát persze! Foglaljanak helyet! - mondta a vöröshajú ember. - Parancsoljanak! Az igazgató úr, mint mindig, persze most is túloz. Szó sincs itt semmiféle zsenialitásról. Valójában ezt az egészet az igazgató úrnak köszönhetem. De igen, igen! Ő mondta, hogy ha

már semmim sincs, akkor legalább gondolkozzak. Hogy vajon mire lehet az ittenieknek szüksége; valami olyanra, ami hiányzik nekik, és szívesen fizetnének érte, és persze nekem nem kerül nagy anyagi befektetésbe. Mert nekem, talán említette az igazgató úr magának, szinte semmi alaptőkéim nem volt. Nem volt szerencsém a sorsolásnál.

- Ó igen, igen. És nem találja ezt igazságtalannak, így, visszagondolva? - kérdezte a Miniszter.

- Most, hogy így felkapaszkodott?

- Igazság? Ez egy érdekes fogalom. De azt hiszem, hogy itt nem erről van szó. Nem. Én megértem, hogy ezzel a sorsolós módszerrel, amit persze lehetne szerintem még finomítani, a kinti élet társadalmi egyenlőtlenségét akarták modellezni.

- De nem lett volna jó, ha egyenlően osztják el az állami kvótát?

- Nem. Szerintem nem. *A társadalmi egyenlőség, mint tudjuk, nem sajáttermészete a Homo-Sapiens-nek.* Nem lett volna jó. Ugyanúgy kialakult volna az egyenlőtlenség. Ezzel a sorsolással csak megakadályoztuk, pontosabban kikerültük az elszegényedés fájdalmas időszakát.

- De ön a bőrén érezte? - mondta csodálkozva a Miniszter.

- Igen, nagyon is. De ez gondolkodásra késztetett. Harcolnom kellett!

- Látja, látja! - ujjongott a börtönigazgató. - Ezt az embert tanítani kellene a középiskolákban!

- No és? - bólintott elgondolkozva a Miniszter - Hogy csinálta? Meséljen!

A Miniszter kényelmesen hátradőlt a széken, s miközben körbehordozta tekintetét a cella megnyugtató egyszerűségén, végig lelkesen bólogatott. Majd a vöröshajú ember felé fordult. - Mi ez a szeretet-gyűlölet üzlet?

- Nos, őszintén megmondom, kezdetben igen csak el voltam keseredve. De aztán gondolkoztam, hogy mi az, ami ezeknek az embereknek hiányzik. És rájöttem!

- Mi hiányzott? - vont össze a szemöldökét a Miniszter.

- A szeretet. *A szeretet hiányzott az embereknek.* Itt, ebben a börtönben, mindent meg lehetett kapni; lehetett ruhát és élelmiszert venni, meg mindenféle szórakoztató-elektronikát... volt mindenféle szolgáltatás is, kivéve persze az utazási irodákat - nevetett fel a vöröshajú emberke. - De ami a lényeg: hiányzott az embereknek a szeretet. Úgyhogy gondoltam, hogy nyitok egy üzletet, ahol az emberek szeretetet vehetnek maguknak.

- Szeretetet vehetnek? És?

- Nyitottam egyet.

- És hogy képzelte? Hogyan... izé, vehet valaki szeretetet?

- Ó, nagyon egyszerű! Vehet simogatást például. Az embereknek szüksége van a simogatásra. Nagyon nagy szüksége, tudja? Aztán vehet jó szót! Aztán szeretet-teli megfedést, baráti ölelést. Aztán írhatok neki, ha azt rendeli, minden héten egy baráti vagy akár szerelmes levelet is. Szóval... a szeretetnek, tudja, számtalan formája van. Mármint, ami megvehető.

- Na és?

- Nem vált be. A kutyát nem érdekelte ez az egész. Szinte senki nem jött be ide. Csak ültem itt egész héten és malmoztam az ujjaimmal. Volt olyan hetem, hogy egyetlen kuncsaftom nem akadt.

- Hát bizony, bizony! - bólogatott a börtönigazgató. - Most figyeljen!

- Miért, mit csinált?

- Hát, tulajdonképpen ezt is az igazgató úrnak köszönhetem. Bejött hozzám, leült ide velem szembe és azt mondta: ha ez nem kell az embereknek, csináld az ellenkezőjét! Az ellenkezőjét, érti?

- Hmm.

- Szóval levettem a Szeretet Kuckó cégtáblámat, és felírtam: Gyűlölet Kuckó. És gyűlöletet kezdtem árusítani.

- Gyűlöletet? Csak nem pofonokat osztott? - kérdezte a Miniszter, és nehézkesen felnevetett.

- Hát... nem. Persze, ahogy vesszük. Aki betért ide, elmondta, hogy milyen problémája volt legutóbb. Tudja, olyasmiket, hogy átvágták a közérzben, hogy többért tettek fel egy apró ezüstkarkát az ékszerésznél a medáljára, mint amibe az ezüst karperece került; hogy a szemben lévő konkurens cég már megint itt meg ott tett keresztbe neki, és hogy teljesen el fogja így veszíteni a vevőit; hogy már megint nem kapta meg a fizetésemelést a főnöktől, aki persze lenyúlja az egészséget, mint prémiumpénzt, pedig valójában ő dolgozik. Számtalan panasa van ám az embereknek. Nos, én semmi mást nem csináltam, mint meghallgattam ezeket a panaszokat, és egyetértettem velük. És szidtam azokat, akiket szidnom kellett. Hamar belemelegedtünk, és együtt gyaláztuk és szidtuk azt, akit éppen szidtunk. Jól felhergeltük egymást, tudja? Lángolt az arcunk! Lángoltunk mi is! Gyűlöltünk! Végigrágtuk az egész esetet. Végiggondoltuk hangosan, hogyan kellene kicsinálni a szemetet, vagy szemeteket, meg minden ilyesmi.

- És ezért bejöttek az emberek?

- De be ám! Lassan indult be a dolog, de amint elterjedt a híre, egyre többen jöttek. És egyre több lett a visszatérő kuncsaft. Tudja, az emberek, miközben közösen nagyokat gyűlöltünk, valahogy kiégték belül. Aztán hazamentek, ki-ki a maga cellájába, és kialudtak magukat. Másnap üresek voltak ugyan, de ennek ellenére jobb volt a közérzetük. És ahogy telt az idő, egyre jobban érezték magukat a saját bőrükben. Tudták, hogyha megint felhalmozódik bennük a düh és a harag, eljöhetnek majd megint, és majd ismét közösen jót gyűlölködhettek.

- És ez megnyugtatta őket?

- Gondolom igen.

- Hmm. Érdekes! És miért... miért változtatta át a nevet Szeretet-Gyűlölet Kuckóvá? - kérdezte a Miniszter.

- Nos, valójában először Gyűlölet-Szeretet Kuckóvá változtattam. Tudja, én szeretetet akartam adni az embereknek és nem gyűlöletet. Igényük is volt a szeretetre, csak nem ismerték fel. Vagy féltek valamitől... Nem tudom. Gondoltam, ha esetleg valaki szeretetre vágyik, annak szívesen adnék azt is. Nekem is igényem volt rá, bevallom őszintén. Üdítő volt időnként szeretetet adni!

- Valaki gyűlöletet, valaki meg szeretetet vehet, attól függően, hogy mire van szüksége?

- Erre gondoltam. De aztán... úgy alakult, hogy a szeretetet ingyen kezdtem adni. Tudja, a gyűlölet része a dolognak elég jól jövedelmezett. Nem volt rá szükség, hogy a szeretetet is pénzért adjam. És tudja mi a meglepő!

- Igen?

- A szeretet üzlet is elkezdett beindulni. Kezdetben főleg azok jöttek, akiket előző nap kiégetett a gyűlölet. Kiüresedetten, másnap, tudja, valahogy sokkal fogékonyabbak voltak rá. Igényük volt rá.

- És persze ingyen kapták! - vetette közbe jókedvűen a börtönigazgató! - Zseniális, mi! Függette a fél börtönt!

- Gyűlöletfüggővé? - kérdezte a Miniszter.

- Nem! Nem. Szeretefüggővé - mondta a börtönigazgató. - Röpké néhány hónap alatt.

- Bizony! Egyszer csak azt vettem észre, hogy egyre többen jönnek CSAK a szeretetért. Egy idő után legalább annyian vették igénybe az ingyenes szeretet szolgáltatásaimat, mint a fizetős gyűlöletet. Ezért aztán megcseréltem a két szót, s most ennek a cellának a neve Szeretet-Gyűlölet Kuckó - mondta a vöröshajú ember. Elhallgatott és okos szemével a Miniszter arcát fürkészte.

Jó fél percig csend volt a cellában. Legalábbis csak a kinti börtönélet nyüzsgő zaja hallatszott.

- Hát - szólalt meg a Miniszter -, őszinte elismerésem - mondta, és lassan felemelkedett a székről.

A börtönigazgató is nyomban felpattant és mosolyogva a Miniszter felé fordult.

- Na igen! Igazi sikertörténet, nem igaz?

- De igen, de igen! - bólogatott az Igazságügyi Miniszter. - Igazán nagyszerű! Az ember nem is hinné, ha nem látja a saját két szemével. Gratulálok magának, kedves igazgatóm!

- Ugyan, ugyan! - szerénykedett az igazgató. - Valójában, nem is...

- De! Csak ne szerénykedjen! - mondta komolyan, miközben visszafordult a vöröshajú elítélt felé, s kezét nyújtott neki.

- Magának is gratulálok fiam!

- Köszönöm! - mondta, és egy picit lehajtotta a fejét. - És engedje meg nekem, Miniszter úr, hogy búcsúzásképpen... - mondta a vöröshajú elítélt, és kezét a Miniszter arcához emelte, majd gyengéden megsimogatta a tükörsimára borotvált miniszteri arcot. - Ajándékképpen. Hogy innen is vigyen valamit emléke magával - mondta az elítélt, és lassan visszahúzta a kezét. - Ez nálam ingyen van, tudja - mondta.

A Miniszter hirtelen megmerevedett és elvörösödött.

- Kö... köszönöm fiam - szólalt meg néhány hosszú másodperc után, majd nehézkesen felnevetett. Elfordította a szemét, bámulta néhány pillanatig az egyik sarokban, egy karcsú állványon álló virágzó vízfúksiát, majd hirtelen sarkon fordult és kilépett a cellából.

A börtönigazgató kissé lemaradva loholt a nyomában. Egy csöppet megalázónak érezte, hogy mögötte kell loholnia. Nem értette, hogy most meg minek kell így rohanni. Nyugtalanul szólt a Miniszter után:

- Mi... Miniszter úr! Kérem! Talán akkor... folytassuk a sétánkat. Még a felét se látta uram! - mondta. Mérgező volt a vöröshajú elítélre. Egyre mérgezőbb. - Ha nekem ez itt most tönkre tett mindent, én esküszöm, hogy kicsinálom - gondolta magában. - Miniszter úr! - kiáltotta újra idegesen.

- Igen? - kérdezte a miniszter. A Miniszter lelassított, majd megállt, és szembefordult az igazgatóval. Láthatóan már visszanyerte természetes arcszínét. - Nos, igazgató úr? - kérdezte.

- A káposztás...

- Igen? - vont fel a szemöldökét a Miniszter.

- A káposztás... a káposztás táská még megvan. Nem akarja esetleg megkóstolni? - kérdezte félénken.

A Miniszter mereven a börtönigazgató szemébe nézett. Fürkészte az apró, vörös ereket az igazgató szeme fehérjében, majd hirtelen elmosolyodott.

- Dehogynem! Adja csak! Adja csak! Az a kedvencem - mondta. Kivette a kissé átszírosodott papírzacskót a megdöbbszent igazgató kezéből, beletúrt, előhúzott egy káposztástáskát, majd hatalmasat harapott a süteménybe. - Indulhatunk? - kérdezte teli szájjal.

- Ó hogyne, hogyne - mondta az igazgató.

A börtönigazgató alig győzte az ütemet az Igazságügyi Miniszterrel, miközben körüljárták a többszintes börtönáruházat. Az igazgató semmit sem gyűlött jobban, mint hogy ha valakinek a sarkában kell loholnia. Rendkívül megalázónak érezte a helyzetet.

Pszichológus-kerék

A kerék egészen lassan fordult a tengelye körül.

A pszichológus tűnődve nézte a páciense réveteg tekintetét. Lehetséges - morfondírozott magában -, hogy ennek az embernek a problémái sokkal mélyebben gyökereznek, mint ahogy azt korábban gondolta? Sokkal mélyebbre kellene visszanyúlnia... Talán javasolnia kellene neki egy hipnózisos kezelést. Sok munkától és fáradságtól kímélhetné meg mindkettőjüket. No, majd meglátjuk - gondolta, és jobb kezének hüvelykujjával leheletpuhán megdörzsölte az orra hegyét. Elhúzta a száját, pont úgy, mintha éppen egy láthatatlan, a szája sarkába gyűrt szivart szopogatna, majd kissé előre hajolt és megszólalt.

- Emlékszik még arra, hogy mi volt az első ilyen esete?

- Hogy mikor, ő..., szóval mikor?

- Igen. Hogy mikor érezte először úgy, hogy jól esik magának, ha egy ellenőr megbünteti. Buszon volt vagy villamoson?

A páciens szippantott néhányat az orrával, mintha azt vizsgálná, hogy tökéletesen szelel-e. A tekintete elkalandozott, majd hirtelen az pszichológus szemébe nézet ismét.

- Nem - mondta boldogan. - Tudom már! A metrón volt. Igen. Kordont álltak. Kordont álltak a mozgólépcső tetején. Tudja!? Úgy elbarikádozták a kijáratot a testükkel. Persze a szokásos tömeg volt, meg csúcsforgalom, úgyhogy a mozgólépcső alján vagy öt percet kellett sorban állnom, amíg egyáltalán felléphettem, tudja, persze volt még lépcső, amit bekapcsolhattak volna, csak hát, tudja, azt soha nem kapcsolják be, mert... hihi, meg aztán, na szóval... hol is tartottam? - kérdezte, és fátyolos szemeit elkapta az *fölemagasodó* lélek bűváról, majd tekintete riadt lett és sűrűn pislogni kezdett.

- A kordonnál. Hogy az ellenőrök kordont álltak - emlékeztette a pszichológus, és a páciensre pottyantott felülről egy kis mosolyt. - Nos?

- Ja! Na, szóval - kezdett bele ismét a férfi, tekintete felélénkült -, ott álltak kordonban és persze a lépcső tetején hatalmas torlódás volt. Mivel a lépcső, szóval gyorsabban szállította az embereket, mint ahogy az ellenőrök bírták az ellenőrzéssel. Érdekes... - mondta, és szemei megint elrévedtek.

- Mi?

- Az jutott az eszembe, hogy ha nem bírják fent az ellenőrök az iramot, lelassíthatnák addig a lépcsőt!

- Igen? (tette fel a pszichológus az ötven dolláros kérdést)

- Akkor nem... Szóval, volt ott egy kis öregasszony, pontosan emlékszem... - mondta, tekintete még mindig a távolba révedt -, aki szinte nekicsapódott a feltorlódott tömegnek. Hanyatt vágódott, aztán meg visított. Tudja, biztos darálták a karját fent a mozgólépcső fogai. Meg az emberek még jól meg is taposták a szerencsétlent, mert hát nem tudtak megállni, mert a mozgólépcső vitte őket, csak vitte őket előre, felfelé...

- Igen? És?

- Mostanában persze ilyen már nem fordul elő, mert..., de hát ezt biztos maga is tudja, mert már előre bemondják, hogy fenn ellenőrök vannak, és bejátsszák a metronómot a mikrofonba, amikor az embereknek a lépcsőn egyet hátra kell lépnie, ütemre: takk... egyet hátralép mindenki, takk... megint mindenki hátralép egyet. Így aztán nincs fenn torlódás - mondta, és elhallgatott. A pszichológus várt néhány másodpercet, majd megszólalt.

- És?

- És volt nálam bérlet! De nem vettem elő! - mondta büszkén. - Nem vettem elő - ismételte meg tagoltan.

- De elővehette volna.

- De nem tettem!

- Miért?

- Így tartottam jónak. Mert azt akartam, hogy... hogy megbüntessenek.

- Amikor kisgyerek volt, sokszor megbüntették?

- Nem. Miért?

- Nem is vágyott arra, hogy esetleg, hogy jól elkalapálják? Az anyja például? Vagy az apja? Verték esetleg egymást a szülei?

- Nem. Nem! Dehogy! Teljesen normális volt minden. Volt amikor persze büntettek, volt amikor igazságtalanul is..., de nem.

- Mikor érezte igazságtalannak...

- Nézze... nem hiszem, hogy ez lényeges.

- De lehet hogy az. Nem akar erről mesélni?

- Nem. Nézze, ketyeg az óra. *A kerék meg fordul...* Úgyhogy nem térhetnénk rá a lényegre? Igen. Élveztem, hogy megbüntet az ellenőr. Jó volt, hogy üvölt velem, mert nem akartam neki odaadni a személyimet...

- Volt magánál? Mármost személyi.

- Persze, hogy volt! Mit képzelsz?

- És aztán persze odaadta.

- Igen. De megvártam, míg előbb jól megfenyeget, hogy akkor hív egy rendőrt, és megvártam, hogy körém gyűlhessenek még páran, csupa piroskarszalagos... Istenem, de jó volt!

- És akkor odaadta a személyijét, és... megbüntették?

- Persze! Megbüntetett.

- És eltette a csekket? Tényleg! Nem fizette ki helyben?

- Mit gondol maga rólam? Eltettem a csekket, természetesen.

- És aztán bedobta egy kukába gondolom, mivel úgy sem tudnak behajtani semmit. Legfeljebb beperelik... és hát akkor mi van? Úgyszincs semmi eszközük, hogy végrehajtsanak valamit is, vagy maga nem így gondolja?

- Persze, persze. Ezt mindenki tudja - intette le *a feje felett felkötözött pszichológust* a páciens.

- Csakhogy én befizettem a csekket.

- Őszinte leszek magához: maga alapvetően egy perverz egyéniség szerintem.
- Hmm.
- És?
- Mit és?
- És utána?
- Utána mindig hagytam magam megbüntetni.
- Ez jól esett magának? Boldog tőle, ha megbüntetik?
- Boldog vagyok. Olyan... olyan nagyon jó! Tudja, amikor az ember utazik egy jó kis tömött buszon... - mondta, és a szemei megint a távolba révedtek.
- Mért, van nem tömött is? - vihogott fel a pszichológus, majd hüvelykujjával leheletfinoman megdörzsölte az orra hegyét. - Bocs. Folytassa! Milyen, amikor megbüntetik?
- Mindenki engem bámul! A buszokon a legjobb!
- Azt szereti, ha buszon büntetik meg?
- A buszokon, meg a villamoson, a trolin, a metróban. De a buszon szeretem leginkább.
- Értem - mondta a pszichológus. A vér az arcába szökött. *A kerékre kötözött lélek bűvára most éppen a feje tetején állt.* - Nos, már nincs sok időnk... De azt még mesélje el nekem, hogy szóval...
- Igen?
- Miért állt be maga is ellenőrnek? Egyszer csak azon vette magát észre, hogy többet már nem elégíti ki az, ha megbüntetik, és maga is büntetni akart? - kérdezte.
- Nem. Én még most is nagyon élvezem.
- Nem csökkent a dolog varázsa idővel? Most is intenzív örömet okoz, ha egy ellenőr megbünteti?
- Igen, hát persze! Egyszer magának is ki kellene próbálnia. Bizsergető érzés.
- Bizsergető?
- Az. Bizsergető. Isteni! A szeretkezés szerintem ehhez képest kismiska - mondta a páciens élénken bólogatva.
- Na, itt álljunk meg egy picikét! A szexuális életével kapcsolatban... Ha megengedi, feltennék néhány kérdést.
- Nem engedem meg! - mondta a páciens dühösen. - Nézze! *Mindjárt maga kerül alulra. Vészesen fordul a kerék. Már érzem a pántokat.* Nem léphetnék túl ezen? Nem kérdezné meg inkább még egyszer azt, hogy miért volt jó, hogy én is ellenőrnek álltam!
- Nos? Miért volt jó, hogy maga is ellenőrnek állt?
- Mert így ingyen utazhattam minden járaton. Érti? Nem kellett bérletet vennem!
- Na és?
- Nem érti? Ennek ellenére mindig vettem bérletet. Így aztán, amikor civilben voltam, és hagytam magam megbüntetni...
- De hát maga is ellenőr volt? Ingyen utazhatott. Ráadásul volt is bérlete...

- Pont ez benne a jó! Hát nem érti!? Hogy bár én is ellenőr vagyok, mégis megbüntetnek. Hogy Én tudom, hogy ellenőr vagyok, egy kolléga, és mégis hagyom, hogy egy másik kolléga meghurcoljon!

- És ez boldoggá tette magát?

- Boldoggá? Hogy boldoggá tett-e? Hát persze! Boldog voltam, eszméletlenül boldog, boldog... olyan boldog, mint..., mint, mint...

A kerék lassan átfordult. Most a „pszichológus” volt alul, és a „páciense” volt fent, felszíjazva a nagy fémvázak mókuserékeire.

*

- Na jól van! Most akkor cseréljünk. Én leszek a pszichológus és te a páciens. Most majd én vájkálok a dolgaiban.

- De én ezt unom! Nem játszhatnánk most valami mást? - kérdezte az ex-pszichológus, aki most a kerék alján feküdt; a testét rögzítő szíjak most ernyedten fonódtak keresztbe a mellén.

- Persze! Amikor engem cincálunk szét, akkor minden oké, de amikor te következel, mert én kerülök felülre, akkor persze...

- Én nem úgy értem, hogy hagyjuk abba!

- Hát?

- Mi lenne, ha most nem pszichológusasdit játszanánk, hanem mondjuk paposat?

- Paposat? - vont a szemöldökét az ex-páciens.

- Hát mondjuk te egy pap lennél és meggyóntatnál engem - mondta a kerék alján fekvő ember.

- Na, mit szólsz? - kérdezte, és hüvelykujjával leheletfinoman megdörzsölte az orra hegyét.

- Paposat... - tűnődött a kerékre felkötözött; a szíjak megfeszültek, ahogy a testét a magasban, a „páciens” fölött tartották. - Nem is hülyeség! Játsszunk paposat!

- Akkor gyóntass meg! Kezdheted!

- Jó! Szóval... Mondd el nekem, fiam, hogy miben vétkeztél! Gyónd meg az Úr színe előtt...

A kiáltástól mindketten összerezzenek:

- Ebéd! Gyertek, ebéd, ebéééd! - kiáltotta egy női hang. - Gyertek, mert minden kihűl!

- Az istenit neki! - fakadt ki a pap. - Már játszani sem hagyják az embert! Ne menjünk le! Majd eszünk később.

- Abból botrány lesz, édes öregem! Szerintem, jobb, ha nem húzunk ujjat velük.

- De miért nem játszhatunk nyugodtan? Még szombaton sem!

- Én éhes vagyok. Tudod mit!? Kajolunk, aztán feljövünk megint és folytathatjuk. Ameddig akarjuk, mit szólsz?

- Na mi lesz már? - bukkant fel egy szőke női fej a padlás felemelt csapóajtájában. - A fületeken ültök? - kiáltott rájuk. - Ebéd! Gyertek már!

- Mit csinálnak ezek már megint? - kérdezte alulról egy másik női hang.

- Csak játszanak. A férjeink már megint a Kerékkel játszanak kedvesem. Mi meg főzzük itt nekik a jobbnál jobb falatokat, és még ahhoz is kérvényt kell benyújtatunk, hogy méltóztassanak lejönni enni.

- Jól van! Jövök már drágám, jövök - mondta a kerékben alul beszíjazott férfi, majd két kézzel hátranyúlt és egyetlen mozdulattal kikapcsolta a hevedereket. - Már itt is vagyok, drágám - mondta, majd kikászálódott a kerékből és felállt. Hüvelykujjával erősen megdörzsölte az orra hegyét, majd anélkül, hogy a feleségére nézett volna, megfordult, hogy segítsen lemászni a másik férfinak.

- Megyünk már, megyünk! - mondta a felszíjazott férfi, majd beakasztotta a lábát és hátranyúlt, hogy ő is kioldja a hevedereket. - Mintha az ember életében az evés lenne a legfontosabb - sziszegte a fogai között. A földre huppant, majd a padlásfeljáró fényes négyszöge felé vette az irányt. Az ex-pszichológus feje épp abban a pillanatban tűnt el a padlásfeljáró garatjában.

A Föld egészen lassan tovább fordult a tengelye körül...

Per verziók

Zing, zinn, zinng - hallatszott, ahogy felpörgettem apró, áttetsző szárnyaimat, és még egyszer összedörzsöltem a lábaimat. Szeretem ezeket a felszállás előtti pillanatokat, ahogy a puha, meleg levegő kavarogni kezd körülöttem; jó ilyenkor még egyszer összedörzsölni a lábaimat, szertartásosan - még akkor is, ha ide, erre a placra soha többé nem térek vissza valószínűleg. Hagytam, hogy az örvénylő levegő alá kapjon, éreztem, ahogy a szárnyaim megemelnek. Picit most előredőlni... így, igen... és már repülök is! Csodás! Gyerünk, még egy picit magasabbra, ahol a szagok vannak! Itt olyan száraz a levegő, zinng, olyan üres. Itt semmi jó nincs, semmi jó - merengtem magamban. A szárnyaim legalább jól teljesítenek. Nemhiába, jó, erős szárnyak ezek. Vonzó kis szárnyak, szemkápráztatóak, igen. Minden elismerésem magamnak. Olyan szép ezüstösen tudnak csillogni a napsütésben... Ebből elég! - mondtam magamnak szigorúan, de azért még csináltam egy gyors örömkört, meg egy örömspirált, majd beleloptam még egy rövid bukfencet is. Ez az, zinng! Ez kellett. Az ilyen legalább visszahozza a jó hangulatomat. Ha már nincs egyetlen isteni szagcsík sem errefelé... Ó, bárcsak gyorsan ráakadnék valami... valami részegítőre, valami... Csak egy icipicit legyen érett, nekem már az is megfelelne. Na jó - sóhajtottam. - Ez így nem fog menni. Muszáj lesz zezzugosan menni, különben soha nem csípek meg semmi jót - dzingtem magam elé, majd csavartam egyet a szárnyaimon, mire hirtelen, derékszögben balra kezdem repülni.

A zezugos repülésnél, bevallom, nincs fárasztóbb. Ha bárki azt gondolja, hogy szórakoztató, nagyon téved. Én unom és utálom. Szeretek repülni bukfenceket, meg spirált, csavart és csavarspirált meg sok egyebet csinálni, de a zezugosat utálom. Elfáradok tőle. Hamarosan le kell majd szállnom, annak ellenére, hogy semmit nem találtam. Persze olykor előfordul, hogy leszálllok valahová, és ott találok valami ingyencséget, amit a rossz szélviszonyok miatt nem vehettem észre fentről, de hát ez ritka dolog. Hallottam olyat, aki pont ezzel dicsekszik. Mármint, hogy neki nem kell a levegőben zezugolni ahhoz, hogy találjon néhány jó kis érett helyet, mert neki érzéke van hozzá, zinng. Érzéke! Bláh, na hiszen! A süket, csökötszárnyú kis dicsekvő. Merem állítani, hogy az ilyen néhány szárnycsapásnál messzebbre még soha nem hagyta el az úgymond törzshelyét. Sőt, talán még ott is született! Dzííng! Fajunk szégyene, komolyan mondom. Hol van az ilyenben a kalandvágy, a készítés, hogy meghódítsa a Világot. Határozottan nincs semmi életcélja az ilyennek. Pfuj, de utálom, pfuj, pfuj! - düzzöngtem magamban. Éreztem, hogy szárnyaim kezdenek lassan elnehezedni. - Sokat zezugoltam, bizony sokat. Persze eredmény már megint semmi. Kiábrándító. Ez igazán kiábrándító...

Nocsak! Mit nem látok, zinng! Ott egy..., igen, szinte a hátam mögött. Egy gyors éles kanyar, és... úgy... Igen! Fények, fények, fények! - ujjongtam magamban, és ha nem lettem volna olyan fáradt, biztos csinállok még két örömszállót is ott helyben. Ezt szeretem a szürkületben. Szeretem. Nem csak a szagokra hagyatkozhatom, hanem a fények is jönnek. Tudom, hogy veszélyes, persze, hogy tudom. De nem tehetem, hogy ne arra... hogy másmerre... Mikor olyan jó, olyan megnyugtató és felizgató egyben. Zinng, zing, zííng, olyan dzinng egyben! Éreztem, hogy fáradt szárnyaim szinte maguktól csavarodnak, és... már arrafelé is repülök. Igen, jön, jön jöőön! Ó, de jó, de jó, de jóóó! És repülök. Tudom, hogy baj... de nem, nem, nem! Ez nagyszerű! Érzem a kaland szelét, érzem, igen...

Eláraszt a fény.

Puha és meleg a levegő. És sűrű! Zing, zing, zíííng - dongolom révülten.

Jó! És micsoda... micsoda szagok, micsoda szagok! De boldog... boldog vagyok. Jó helyet találtam, azt hiszem.

*

Az első per

A műsorvezető az ajkaihoz tette az ujját, mintha csöndre akarná inteni a teremben összegyűlteket, pedig szó sem volt semmi ilyesmiről. A műsorvezető tele volt ilyen szokásokkal, amit egyszerűen nem akart levetkőzni magáról; úgy gondolta, hogy ezek a nűánszok teszik őt stílusossá. Az ujját végighúzta simára borotvált állán, majd a mutatóujja hegyével megtámasztotta az állkapcsát, mintha csak az állán lévő gödröcskét akarná tágítani az ujjával. Eközben a másik kezével, amiben egyébként a mikrofont szorongatta, megfogta az alkarját. A hasát határozottan előre nyomta, amivel, tudatosan vagy tudattalanul, a felsőbbrendűségi érzését akarta kifejezni. Itt ő volt az Isten. Ez a műsor az ő fejéből pattant ki. (Ehhez megfeszülve nézte két hétig a különböző nyugati csatornákat.) És valljuk be őszintén, ő volt az, aki az egészet „színpadra vitte”, aki ezért az egészért keményen, megfeszülve dolgozott. És nem csak nyamvadt hat napig, mint az Isten - szokta mondogatni -, aki csak egy tökéletlen Világot tudott teremteni. Ő tökéleteset akart alkotni, és tökéleteset is alkotott. Ő volt az, aki menedzselte ezt a műsort, akinek rossz éjszakái voltak az első felvétel előtt. Ő veszekedett és üvöltözött a stábbal, amely csupa amatőrökből állt (vagy ha nem, hát akkor csak azért viselkedtek olyan érthetetlenül, hogy Őt direkt bosszantsák. Egyszóval, ha valakinek joga van itt kiállni és a hasát enyhén előre tolva horpasztani, akkor az Ő, és senki más.

A műsorvezető megperdült a sarka körül és egyetlen fellépést tett az alperes felé; mutatóujját kihúzta az állán fűrt gödörből és ujjával az alperesre bökött.

- Nos?

- Igen?

- Nos? Nos? - kérdezte a műsorvezető belemelegedve.

- Nos mi? - kérdezett vissza az alperes. Idegesen pillantott többször a műsorvezető felé, mert a szemét nem volt képes egyfolytában rajta tartani. A nadrágzsebébe túrt, kikotort egy hófehér zsebkendőt, majd elfordulva a kamerától megtörölte izzadó homlokát. A homloka azért izzadt, mert a fejére már vagy húsz perce sütöttek az erősfényű stúdiólámpák. Nem kellett volna ilyen intenzív megvilágítás persze, (ami történetesen nagyobb teljesítményt adott le a szerencsétlen ember fejére, mintha egy szoláriumban feküdne, csak éppen más hullámhosszon), a műsorvezető azonban ragaszkodott ehhez. Mert az jól veszi ki magát, ha az alperes láthatóan megizzad a tárgyaláson. Mert - ahogy azt szokta mondani - ezt a műsort milliók fogják nézni, nők, férfiak, fiatalok és öregek, és ők mind-mind egy „kemény” pert akarnak látni, és nem valami gyermekes, vidéki kis *perpatvart*. Amikor az alperes megtörölte az izzadó homlokát és elfordult a kamera felől, akkor természetesen egyenest egy másik, rejtett kamerába nézett. A képernyőkön hatalmas, izzadó homlok jelent meg. Csak úgy ragyogtak rajta a fényes izzadság gyöngyöcskéik.

- Úgy gondolja, hogy nincs jogom ahhoz, hogy én is...? - fordult bágyatagon a műsorvezető felé.

- Én nem gondolok semmit. De ha egy véleményre kíváncsi... Tudja mit, megkérdezzük valakit a közönség soraiból! Nos, mit szól? Rendben. Nos, vajon ki legyen az... ki legyen... Á, ott, ott az a fiatalember! - mutatott a bal oldal második sorában üldögélő fiatalember felé. - Igen, igen. Maga! No, várjon... Igen! Már ott is vagyok. Magának mi a véleménye?

- Nem... nem tudom.

- Ugyan! Nekem nem mondja! Biztos van valami véleménye. Mondja ki bátran, ezzel nem befolyásolja az igazságszolgáltatást! - mondta merev mosollyal. - Vajon hogy érezne, ha ön, például, az alperesünk helyében lenne? Ön is elvette volna a *virzsirt*, vagy nem? Azt hiszem, hogy itt persze nem egy könnyű tulajdonjogi problémáról van szó, hiszen akkor nem szerepelne a műsorunkban, persze. Nos? Biztos van valami véleménye!? Esetleg rokona ön az alperesnek vagy a felperesünk, akarom mondani a felpereseinknek?

- Nem.

- Jó. Akkor most legalább egy független véleményt hallhatunk.

- Nem is tudom...

- Na, nyugodjon meg, nem fogja senki magát beperelni, ha kimondja a véleményét. Gondolom ki meri mondani, hisz azért jött ide - mondta, és szánakozóan végignézett a férfin. - Azt mondta, hogy ön is ellopta volna...?

- De hisz nem is ellopták, hanem *megrugaszkodták*... - tette hozzá a fiatalember élénken.

- Na igen. Mint hallottuk, ez a fiatalember azt mondta, hogy ha rajta múlik, ő is el... izé, megrugaszkodta volna a *virzsirt*. Van esetleg valakinek más... Igen, ott a hölgy? Lejönne kérem! Igen ön, ön kedves asszonyom, ott hátul. Netán ön is megrugaszkodta volna? - mondta, fellépett egy lépcsőfokot, és miközben a baloldali kamerába mosolygott, a mikrofonját derékmagasságban előre tartotta. Amint a hölgy leért a felső sorokból, előrehajolt, és vastag csupagyűrű ujjjaival megkocogtatta a mikrofont.

- Nos? - kérdezte műsorvezető a hölgyet.

- Nem! - sikította a hölgy a mikrofonba. - Nem, nem! - ismételte meg, most még erősebben. Arcán boldog mosoly ömlött szét, szeme csillogott az erős fényben.

- Szóval nem?

- Nem. Nem volt hozzá joga, hogy más tulajdonát megrugaszkodja. Nem volt hozzá joga!

- Magának is van esetleg ilyen virzsilje, vagy netalántán magának is megrugaszkodták már?

- Nem! - sikította vékony hangon a hölgy a mikrofonba; a szemei egészen elfátyolosodtak. A hölgy az izgalomtól szinte remegett. - Nem, még soha - mondta, és kezeit a mikrofonra próbálta kulcsolni, feltehetőleg, hogy mondjon még néhány szót, feltehetőleg mindegy, hogy mit. A műsorvezetőnek azonban ez a mikrofon volt a kabala mikrofonja, egyfajta szent tárgy, amit csakis ő érinthetett. Csak a jólneveltsége gátolta meg a műsorvezetőt abban, hogy ne boksolja hasba a hölgyet. E helyett csak ügyesen kicselezte a kissé vörös, felé tolakodó, csupagyűrű ujjakat, majd hirtelen hátralépett egyet. A hölgy így csak a levegőbe markolhatott, de ezt olyan lendületesen tette, hogy majdnem leperdült a megemelt nézőtérről. A műsorvezető gyorsan visszaugrott hozzá.

- Vigyázzon, vigyázzon! Látom, mennyire felkavarta magát ez az egész. Netalántán rokon? Vagy másfelől érintett az ügyben? - kérdezte, majd a mikrofont gyorsan a háta mögé rejtette. A másik kezével (azzal, amivel az állát szokta támasztani) megtámogatta a nőt. A hölgy

kétségbeesve tett még néhány utolsó markoló mozdulatot a műsorvezető háta mögé, de a mikrofont nem sikerült megszereznie.

- Szóval maga sem - mondta, majd megcsóválta a fejét, és néhány gyors lépéssel ismét a stúdió közepén, a felperesnek és az alperesnek felállított szószékek középvonalában termett. - Köszönöm asszonyom! - mondta, majd a mutató ujját ismét az állába mélyesztette. - Tehát a közönség még nem tudott dönteni. Nos hát... van aki úgy véli, hogy a felperesünk nem tett meg mindent annak érdekében, hogy nehogyan valaki megrugaszkodja azt a virzsirt, van aki pedig úgy véli, hogy... hát igen, mondjuk ki: joga volt az alperesünknek a virzsirhez. Bevallom - fordult most a kamera felé, miközben intett az operatőrnek a kezével, hogy most egy közelit vegyen -, bevallom önöknek, hogy nekem bizony elkel most egy kis jogi segítség. Vajon mit szól az egészhez a mi jogi szakértőnk, a mi állandó vendégünk, Mr. Paragrafus?! - és felnevetett.

- Ugye nem haragszik, hogy így szólítottam, de hát maga az állandó jogi szakértőnk - mondta, miközben néhány magabiztos lépést tett a hátsó, ovális asztal felé, ami mögött a független jogi szakértő két másik ember, az alperes és a felperes ügyvédjének a társaságában foglalt helyet.

- Nem, nem - mondta a szakértő. Az arca egy pillanatra egy merő grimaszba rándult, de ugyanabban a pillanatban az arcát lefelé fordította, mintha csak a papírjaiba kukkantana bele. Előrecsúszott a székén, kicsit előregörnyedt, megigazította fekete, csontkeretes szemüvegét, majd a szemközi kamerába nézett és megszólalt.

- Szerintem a tényállás egyértelmű. A felperesünk tulajdonában volt a virzsir. Majd, amint az kiderült, az alperesünk ezt a virzsirt megrugaszkodta. A kérdés csak az - igazította meg ismét a szemüvegét az ornyergén -, hogy a megrugaszkodás, mint olyan, tulajdonítható-e olyan cselekménynek, ami sérti a tulajdonjog ide vonatkozó bekezdéseit. És én nem látom be, hogy mért ne sértené, hiszen a megrugaszkodás cselekménye után a felperesünk a virzsirjét tovább nem használhatta ugyan úgy, ahogy azelőtt, vagyis, ha nem is közvetlenül a szóban forgó virzsir egyértelmű tulajdonjogának elvesztéséről, de annak egyenértékű csökkenéséről van szó.

- Tehát? - kérdezte a műsorvezető elgondolkozó arccal. - Azt hiszem, hogy a kedves nézőink ezt nem értették tisztán. Ha tehát megengedi, megpróbálom ezt közérthetőbben megfogalmazni. A virzsir, mint olyan tehát, a felperesünk tulajdonában volt a megrugaszkodás elkövetése előtt.

- Engedje meg, hogy tiltakozzak - szólalt meg most az alperes ügyvédje, és felállt az asztaltól. - Kérem, tisztelt műsorvezető úr, ne használjon olyan szavakat, ami már egy ítéletet foglal magában, mert ezzel is befolyásolja a tisztelt tévénézőket!

- Kérem, kérem! - mondta a műsorvezető bosszúsan, és a kamerába nevetett. - Elnézést. Ezt a jogi fogalmazást nehéz megszokni. Szóval..., na igen, ez az. Akkor aztán az alperesünk azzal, hogy megrugaszkodta a virzsirt, végül is kárt okozott a felperesünknek, hiszen a virzsir többé nem volt a felperesünk tulajdonában.

- Ez nem igaz! - kiabált közbe az alperes. Ismét leitatatta a homlokára idő közben kiült verítéket, előre görnyedt és szinte teljesen bekapta a szájánál figyelő mikrofont. - A tisztelt felperes semmivel sem lett attól kevesebb, hogy megrugaszkodtam a virzsirjét.

- De azt beismerte, hogy a virzsir eredetileg nem a maga tulajdonában volt, igaz? - szúrta önelégülten a műsorvezető a mutatóujjával és a mikrofonjával egyszerre az alperes felé. - Ezt az előbb mindannyiunk előtt beismerte, nem igaz?

- Nem is állítottam soha, hogy a virzsir az enyém volt. De a virzsirt, attól még, hogy én megrugaszkodtam, még a felperes használhatná, ha akarná, de nem akarja, igaz? - vitte fel a hangját a vékony, kis ember. - Igaz, hogy nem akarod használni, te nyomorult, te, hogy esne ki az a sok bezápult, büdös fogad, amitől olyan a leheleted, mint egy megázott kutya szaga! Mert megtehetnéd, de te neem! Mert azt hiszed, hogy a virzsired csak is a tiéd volt mi? Mintha nem maradna a tiéd, ha az ember egyszer, és hangsúlyozom, csakis egyszer megrugaszkodta! Azt hiszed, te magamutogató bunkó, hogy attól, hogy kihozod ezt a nagynép elé, még neked lesz igazad, azt hiszed, és az emberek majd azt fogják mondogatni a metrón, hogy nézd, ott jön az a szegény, akitől jól megrugaszkodták a virzsirjét, és megfogják majd a kezéd, meg megütögetik a vállad részvételtjesen? Nem, az emberek pontosan megértik majd, hogy milyen aljas módon sajátítottad ki a virzsirt, hogy azzal, hogy megrugaszkodtam, egyszer és mindenkorra igazságot szolgáltattam. És!

- És? - kérdezte a műsorvezető.

- Ezt minden értelmes ember megtette volna! - mondta az alperes, majd hirtelen abbahagyta a beszédet. A szája félig nyitva maradt, feltartotta a fejét és az egyik stúdiólámpa fényébe bámult.

- Kérem, kérem! Ne személyeskedjünk. Maradjunk meg a...

- Azt hiszed - üvöltött most fel a felperes, egy kövér, őszülőfélben lévő asszony a másik pódiumnál -, csak mert te vagy te, már neked mindent lehet, ahétszentségitneki! A virzsirhez neked nem volt jogod, mert az az enyém volt, mert ugyebár, ha az embernek van egy kutyája, vagy... vagy mondjuk egy... izé, jó kis cipője vagy, igen, valamilyen pirosítója ugye, vagy valami, ami csak az övé ugyebár értik, azt sem adja csak úgy oda, hogy használják, nem igaz, tiszteltműsorvezetőúr kérem? Nem igaz?

- De, de igen! De, nagyon is!

- Na. Látod, te vadbarom! Nem kellett volna megrugaszkodnod. Ez a helyzet. Most már persze bánod, amikor szorul a nyakadon a hurok, de istenuccse, megérdemled, mert az az ÉN vir-zi-rem volt! Megértetted, te húgyagyú barom, te... E..elnézést kérek, műsorvezető úr, de ezt az embert egyszerűen nem bírom elviselni! Még van képe..., blüh, na hiszen!

- Megértem a dühét asszonyom, megértem. De hát pont azért vagyunk itt, hogy végére járjunk ennek az ügynek. Hogy tisztán lássunk. Igen, ügyvéd úr? - fordult most a felperes ügyvédje felé. - Az előbb mintha mondani akart volna valamit?

- Igen. Nos hát. Mi úgy véljük, tisztázva egyszersmind a dolgokat, mert itt már sok minden elhangzott ma este, de azt hiszem a leglényegesebb momentumról még nem esett szó, szóval a felperes bevallása szerint *a virzsir az egyetlen virzsirjük volt* - mondta ünnepélyesen az ügyvéd és elhallgatott.

A teremben még a légy zúgását is lehetett hallani.

A műsorvezető élvezte a hirtelen beállt csöndet. Láta a megdöbbent arcokat, elégedetten nézett végig a stúdióban összegyűlteken. Finoman megnyalta az alsó ajkát, majd nyugodt hangon megszólalt:

- Nocsak, nocsak! Ez, azt hiszem, mindent más fénybe helyez, hogy úgy mondjam, egészen más így a leányzó fekvése - és halkan felkuncogott. - Szóval azt állítja a mi felperesünk, hogy az a virzsir, amit ma itt, ebben a stúdióban, az alperesek padjánál álló ember megrugaszkodott, szóval, az a maga egyetlen virzsirje volt?

- Azt, azt. Az egyetlen! - bólogatott sűrűn és terebélyesen a hölgy a felperespódium mögött. - És ezt rugaszkodta meg, képzelje! Értik már? Nem egyszerűen megrugaszkodta egy virzsiremet, hanem az egyetlen virzsiremet rugaszkodta meg, a virzsiremet, értik?

- Ez, ez... én bevallom önöknek, egész egyszerűen elképesztő! - csapott a műsorvezető a tenyerével a felperes pódiumának tetejére. - Na de - nézett egyenest a pódium fölé szerelt rejtett kamerába - hallgassuk meg az alperesünket is! Tud esetleg valamit felhozni a mentségére?

Az alperes döbbsen állt néhány pillanatig, tekintete a semmibe révedt. Majd fáradtan megrázta a fejét és a műsorvezető gondterheltre festett arcára nézett.

- Nem értem - mondta halkan -, hogy mi ebben az újdonság?

- Nem érti? Még hogy nem érti! Na de kedves uram! Az egyetlen, érti ember, az egyetlen virzsirje volt ennek a szegény asszonynak - csapkodta a műsorvezető a tenyerével ritmikusan a felperes fából készült pódiumát. - Ha őt nem sajnálja, nézzon oda, ott a lánya, meg a fia! Tőlük is megrugaszkodta azzal, hogy attól a szegény hölgytől megrugaszkodta! - zokogta a műsorvezető a jobboldali kamerába. - És a dolog még csak hagyján lenne, ha nem az egyetlen virzsirjük lett volna!

- Na és, ha az egyetlen volt?

- Hogyhogy na és? Maguk mit szólnak mindehhez? - tárta szét a karjait a közönség felé.

- Kérdezhetek öntől valamit, uram! - fordult szenvedő arccal az izzadó alperes a műsorvezető felé. - Elárulná nekem, hogy magának hány virzsirje van?

- Hogyhogy hány? Nem gondolja, hogy most nem erről van szó?

- Netán egy sincs? - kérdezte az alperes, és szája gonosz félmosolyra húzódott.

- Dehogy, dehogy - sápadt el a műsorvezető. - Hogy virzsirem..., azt kérdezte? - mondta tűnődve, kissé szórakozottan, inkább magának, mintsem a tévénézőknek.

- Igen? Netalán több tucat? Vagy talán... *csak egy*?

- Igen? Hogy? Ja, igen Csak egy van! Aha! - csillant fel a szeme. - Érttem, amit mond! Igaza van! Kinek van manapság egynél több virzsirje, nem igaz?

- Hát ez az! Látja - bólogatott az alperes. Ahogy elfordította a fejét egy picit, izzadó tarkója megcsillan a stúdiólámpák erős fényében. - Csak egy, a legtöbbünknek csak egy! Még jó, hogy csak egy van!

- Hát igen. Valóban. Még jó! Most jut eszembe, csinálhatnánk is egy gyors közvélemény-kutatást. Tegye fel a kezét, akinek egynél több virzsirje van! - fordult a műsorvezető a stúdió-közönség felé.

Várt néhány másodpercet. Ez alatt a háta mögött összekulcsolta a kezeit (azt, amivel az állgödrt szokta mélyíteni, meg azt, amiben a mikrofonját szokta markolni), és le-föl járkált az alperes és a felperes pódiuma között. Picit gondterhelt volt az arca, picit vidám. Majd hirtelen megtorpant félúton, a közönség felé fordult, a hasát kissé előre tolta, és a megfelelő ujját az állába mélyesztette. Lassan fordult a felperes felé, majd az ujját az állából kiszabadítva a falfelhérré vált nőre mutatott. Néhány másodpercig ebben a pózban maradt, mintha csak valami élőszobor lenne, és azt várná, hogy a kitett kalapban csörrenjen a pénzdarab, majd halkan, szigorú hangon megszólalt:

- A virzsirből általában mindenkinek csak egy van. Ehhez mit szól, tisztelt asszonyom? És hadd tegyek hozzá még valamit, ami most jutott eszembe! Csak egy szerény, egyszerű kérdésről lenne szó. Nem lehet, hogy azzal, hogy meghurcolja a nyilvánosság előtt az alperesünket, ezt a szegény embert, azzal, hogy így pellengére akarja állítani, pusztán az a célja, hogy még egy virzsirt akasszon valahogyan magának? - mondta, és egy elnyújtott mosollyal üdvözölte a közönség felől felzúgó morajt.

- Tiltakozom! - szökkent talpra a felperes ügyvédje. - Önnek nem az a feladata itt, hogy az ítéletet kimondja vagy hogy alaptalan állításokat tegyen, hanem csak az, hogy egy műsort vezessen!

- Na ehhez mit szólnak, hölgyeim és uraim? - fordult ismét széttárt karokkal a műsorvezető a közönség felé. - Mit szólnak hozzá? Úgy nézek én ki, mint aki valakit is prejudikálni akar?

A stúdióközönség moraja felerősödött; időnként gyengült, időnként orkánszerűvé vált a hangzavar. A műsorvezető, pont mint a keresztre feszített Krisztus, széttárt karokkal, szenvedő, de megdicsőülő arccal állta a nép sarát. Ez a nép, ez a közönség most tombolni kezdett: - A tetves anyját az ocsmány virzsirtolvajoknak.... - Mit gondol ez, hány virzsirt szeretne a szemét és még van pofája vádaskodni... - Ne azzal törődjenek, hanem, hogy megrugaszkodták azt az egyetlenegyét. Ha ennyiben hagyjuk, a mi virzsirjeink sincsenek többet biztonságban. Le az ilyenekkel! Húzzuk karóba...! - A szemét féreg, megérdemelte, hogy jól megrugaszkodták a nyomorult kis virzsirjét, istenemre mondom, megérdemelte, a tetű... - Hogy takarodna innen a francba! Az ilyen büdösszájú, hazug féreg...

A műsorvezető finoman ide-oda körözött a fejével. Széttárt tenyerével, ujjáival, egész karjával apró, bujtogató mozdulatokat tett, akárcsak valami karmester; egy karmester az utolsó felvonás előtt. A szemét félig lecsukva élvezte, ahogy az emberek egymás torkának esnek a stúdióban; élvezte, ahogy torkuk szakadtából üvöltöznek egymással, és mögötte, igen, oly' csodás volt hallani, az ügyvédek is, igen, a jog jeles képviselői is! A műsorvezető becsukott szemmel élvezte a műsora sikerét.

*

Valami baj van itt a fénnel. Talán... talán még sem kellett volna ide berepülni. Ott... ott... van egy fa. Azt hiszem, az lesz a legjobb, ha fogom magam, és itt hagyom ezt a fülledt valamit - dongoltam szédülten. Olyan furcsán vibrál itt a levegő... A szárnyaim... a szárnyaim sem működnek benne rendesen. Mindig összebagajodnak. Ha akarnék sem tudnék itt egyenesen repülni, csak cikkcakkban, igen... és az olyan, zinnig, olyan fárasztó. És itt le sem lehet sehova telepedni nyugodtan, mert amint letelepedem... jön az árnyék, és veszélyt érzek, és repülnöm kell megint. Jóformán a lábaimat sem tudom sehol rendesen összedörzsölni.

Na jó, nézzünk valami kevésbé sűrű hely után. Ott, na igen, jobbra. Látom, ott van az a fa, bár sötét van... de - erőltettem a szárnyaimat, hogy rendesen forduljak - még az is jobb, igen, igen, még egy kicsi, csak még egy kicsi, és...igeeeeeen...!

KOPP...

(A világ széttöredezik összetett szemeim előtt. Azt hiszem... zuhanok...)

*

A második per

Egy vaku villant. Néhány másodperc múlva a stúdióközönség moraja robbant a teremben. A fényvillanás és a robbanás közti néhány pillanatot az alperes üresnek érezte. Hangtalannak, némának és furcsán kimerevítettnek. Minden olyan lassan történt körülötte. Ha most akartam volna - gondolta, és már maga ez az egyetlen, aprócska gondolat is enyhe hányingert okozott neki -, ha akartam volna, még ezt a legyet is könnyedén agyonüthettem volna. Mert most valahogy minden olyan vontatott... A fejét lassan forgatta körbe, a nyaka furcsán merev volt. A tekintete először a műsorvezetőre esett, aki éppen terpeszállásban a közönség felé fordult, a hasát kissé előre tolta, és széttárt karokkal vezényelte a zúgást. Aztán tovább fordult a nyaka, és most a felperes pódiuma úszott a látóterébe. Ott ül az a beesettarcú, sovány, erősen kopaszodó férfi, aki..., mivel is vádolja? Sokat dohányozhat - gondolta - biztosan azért olyan sárgák a fogai. A dohányzás gondolata újabb rosszulléttel lepte meg. A feje azonban hál' istennek automatikusan fordult tovább, nem is kellett akarnia, mintha csak jól olajozott fogaskerekek hajtanák belülről, hatalmas erővel. Nem is tett rá kísérletet, hogy megállítsa, jó volt így. És hirtelen a jog emberei lebegtek be a képbe. Ott torlódtak mindhárman annál a fura, hófehér asztalnál, aminek elé egy otromba, hatalmas, sötétkék paragrafusjelet függesztettek. És jót diskuráltak egymással, meg nevetgéltek. Jól látta. Mozgott a szájuk. Mintha csak valami osztálytalálkozó lenne, ezek úgy csevegnek egymással - gondolta. És isznak. Öntudatlanul is megnyalta az ajkait. A feje azonban rendíthetetlenül fordult tovább, tovább... Úr Isten! Mi lesz, ha kicsavarodik? - gondolta rémületen, de a rémület azon nyomban el is enyészett benne; az arcába most egy reflektor világított. A durva fény teljesen elvakította a gondolatait. És akkor hallotta meg a robbanást. Hogy a közönség üvöltözik, és az orkán egyre csak hangosabb... Boldogan tapasztalta, hogy a feje kattan egyet és megtorpan. Szorosan becsukta a szemeit és elfordult az élesfényű ívlámpától. A dörrenés felé fordította az arcát, szájára mosolyt préselt, majd ránézett az üvöltő, lázba jött tömegre. Ránézett a tomboló emberekre, és a gyomra hirtelen megnyugodott; mindent rendben valónak talált.

A műsorvezető, miután érezte, hogy sikerült megteremtenie a *hangulatot*, elégedett arccal fordult vissza az alperes felé:

- Nos?

- Igen?

- Nos, nos?

- Na igen - sóhajtott az alperes, majd kissé lehajtotta a fejét és végignézett a mikrofonos emberen. - Jó, hogy így átérsz a helyzetemet, és segít megmutatni az igazságot. Szerintem ez a kulcsa annak - mondta, majd ismét felemelte a fejét és a műsorvezető szemeibe nézett -, hogy a maga műsorának ilyen óriási a nézettségi indexe, nem gondolja? - És jól számított: a műsorvezető bóknak vette a cinizmust.

- Hát igen, őszintén remélem, hogy sikerül rámutatnunk az igazságra, hiszen mindannyian azt keressük - mondta, és felkuncogott. - Az igazságot. Ami persze lehet mindkét oldalon is - mondta, majd a mutatóujját belefúrta az állába. - Nos?

- Mit mondjak még, hogy segítsek a dolgokat megvilágítani? Talán maradt még néhány homályos folt? Ami a kedves tévé nézőknek lehet, hogy még nem teljesen világos? - kérdezte, majd a műsorvezetőre mosolygott. - Nem vállaltam volna ezt a nyilvános megmérettetést, ha lenne takargatni valóm, nem gondolja?

- Na igen, igen. De ha úgy van, ahogy mondja, és ön valóban meg tudja tanítani az embereket a *levitációra*...

- Még mindig kételkedik benne, annak ellenére, hogy bemutattam a bizonyítványaimat, amit az Egyesült Államokban és Indiában szereztem, miután évekig dolgoztam komoly, világszerte elismert mesterek mellett? Na de tisztelt műsorvezető úr! Nem gondolja, hogy itt nincs semmiféle szakmai kételynek helye?

- Na persze, én ezt készséggel elhiszem, hát persze. Tudom azt is, hogy arra is van jogosítványa, hogy tanítson, de...

- De?

- És ön tényleg a levitációra tanította a felperesünk feleségét?

- Tényleg arra tanítottam.

- Ezt állítja maga.

- Ezt állítom, mert ez az igazság.

- De a felperesünk szerint maga e mellett még - és itt pislogott néhányat, szinte be is hunyta a szemét, ahogy elképzelte maga előtt a jelenetet - szóval, szexuálisan molesztálta a feleségét.

- Ez a két dolog független egymástól.

- Független?

- Vegyük sorban. Azt elhiszi tehát, hogy meg tudtam volna a hölgyet tanítani levitálni, igaz?

- Hmm. Mondjuk. Elhiszem.

- Örülök, hogy a dolog szakmai részét legalább tisztáztuk. Most akkor rátérhetünk arra a kérdésre, hogy vajon molesztáltam-e a hölgyet.

- És molesztálta?

- Nem molesztáltam.

- Egy pillanat - szólt közbe az alperes ügyvédje. A férfi letette a poharat, megtörölte a száját, majd nehézkesen feltápáskodott. (A testalkata hasonlított a lábainál feszülő hatalmas paragrafusjelre.) - Kérem, tisztelt műsorvezető úr! Mielőtt a nézőink félreértenék. Szó sincs itt semmiféle fizikális erőszakról. Nem történt még csak kísérlet sem arra, hogy a hölgyet, hogy úgy mondjam, szexuálisan bármire is kényszerítették volna, és ezt a felperesünk is elismerte. Itt az állítás pusztán az volt, hogy miközben a Mester - mutatott finom kézmozdulattal az alperes felé - a nevezett hölgyet, aki hangsúlyozom, a többi tanítványhoz hasonlóan tisztességes oktatásban részesült, és minden esélye meg lett volna, hogy megtanulja a levitáció művészetét, sőt, hogy jó levitátor váljon egyszer majd belőle... khöm, ühm, elnézést, szóval a nevezett hölgyet a felperes állítása szerint mentális szexuális támadás érte a Mester részéről. Tehát még egyszer mondom: ez a fajta „behatolás”, ha, és még egyszer mondom, *ha* ilyen egyáltalán történt, és nem csak egy beteg lélek hallucinálásáról és erős, kielégítetlen vágyainak tudati szintre való hozásáról van pusztán szó, bár erről inkább a pszichológus vendégünket kellene megkérdeznie, az ilyen cselekmény semmiképpen sem nevezhető szexuális zaklatásnak. Ez itt a lényeg! Különben is - mondta, és kerek fején nevetőpózbba rándult a bőr -, melyik férfi nem fantáziál időnként mindenfélét ismerős, vagy éppen az utcán vagy a buszon csupán egyszer megpillantott nőkről, és hát, tisztelt műsorvezető úr, a következő megállóban mégsem várja rendőr, hogy bilincset tegyen a kezére, hát nem igaz?

Az ügyvéd finoman meghajolt a stúdióközönség felé, majd visszahuppant a székére és azon nyomban halk diskurzusba kezdett az asztaltársaival.

- Na igen, persze, igaz - mondta a műsorvezető bólogatva. - De nem lehet, hogy egy ilyen..., hogy is mondta? - fordult vissza az alperes felé.

- Nyitottszellemű - ismételte halkán a férfi.

- Á, igen! Hogy egy ilyen nyitottszellemű állapotban lehet, hogy az agy, egy szokványos, különben ártalmatlan fantáziálást felfokozottan érzékel, és ez valóban úgy hathat valakire, mintha valóban megtörténne a... a cselekmény? - kérdezte az alperest.

- Nem lehet. Én az ilyen magatartást erkölcstelennek tartom. Nem lehetnék Mester, ha egy ilyen dolgot, még ha lehetséges is, elkövetnék. Ezt tanultam a Mestereimtől. A neveltetésem határoz meg engem, és ez az egész teljesen ellentétes a belém oltott szellemiséggel.

- De elvben lehetséges?

- Elvben sem lehetséges. Ha valaki persze arra vágyik, hogy megerősokolják...

- Csak azt ne mondja, - nevetett az oldalsó kamerába a műsorvezető -, hogy bárki is vágyik erre!

- Pedig így van. Ha nem is fizikálisan, de vannak, akik ilyenről is képzelegnek, ami persze egészen más.

- Miben más? Akkor lehetséges esetleg?

- Nem. Nem az. Amit a másik nem akar megtenni, azt én nem tehettem meg vele, érti? Ha például én azt akarnám elérni, hogy fogja a mikrofonját, hajítsa a földre és ugráljon rajta tíz percig, megtenné? - kérdezte az alperes a műsorvezetőt mosolyogva.

A műsorvezető alig észrevehetően magához szorította a mikrofonját. Pislogott néhányat, majd a közönség felé fordult:

- De akkor vajon mi történhetett? Mindjárt meghallgatunk néhány, remélhetően független véleményt itt a stúdióban - mondta az egyik kamerába, ami éppen közelit vett. - Arra is kíváncsiak vagyunk azonban, hogy miképpen vélekednek Önök, kedves nézőink. A telefonszámunkat máris látják a képernyőn. Kérem telefonáljanak! De addig is - mondta, és a mutatóujjával kitémasztotta az állát - kérdezzük meg a pszichológus szakértőnket, aki itt ül a stúdióban, vajon ő hogyan vélekedik az esetről?

A közönség sorai felé lépdelt, megállt az első sor jobb szélén és leült a padra egy középkorú, fekete hajú férfi mellé. A férfin fekete garbó volt, rajta szürkés tweedzakó, bal kezén pedig egy hatalmas, arany pecsétgyűrű csillogott. Miközben beszélt, végig ezt a gyűrűt fényesítgette őszes-fekete kecskeszakállával.

- Nos?

- Hát igen, nem könnyű eset. Azért sem, mert ez az eset precedens teremtő lehet, ha jól értettem a jogi szakértőnket - mondta az pszichológus, és a pecsétgyűrűjét a szakállába fúrta.

- Lehetségesnek tartja, hogy valakit mentálisan megerősokoljanak?

- Én szkeptikus vagyok, tudja, alapvetően szkeptikus.

- Azaz?

- Szkeptikus, abban az értelemben, hogy mindent lehetségesnek tartok.

- Azaz? - kérdezte a műsorvezető kissé idegesebben. - Maga szerint lehetséges?

- Nem tudom. - mondta ünnepélyesen, néhány súlyos másodperc hallgatás után. A műsorvezetőnek erre elnyúlt az arca, a szemeiben pedig apró tüzek lobbantak. Kedve lett volna ott, helyben lekeverni a lélekbúvárnak egy hatalmasat. Utálta ezt az embert már az első pillanattól kezdve, de őt kellett hívni, mivel a Főnök öcsikéje, és „ez volt a kézenfekvő”. Utálta ezt az embert, mert... magasabb volt nála és vékonyabb, mert neki jól menő üzletei voltak: több cégnél is tanácsadó volt, és a pénz... aztán meg láthatóan tapadtak rá a nők, bár nehezen tudta elképzelni, hogy miért rajonganak ennyien egy ilyen szőrös, pökhendi alakért, mint ez itt. Utállak, utállak, utállak - mondogatta némán magában, miközben az pszichológusra vicsorgott és lassan elhúzta tőle a mikrofont.

- DE!

- Igen? Mégis valami? - mondta undorodva, és visszatolta a mikrofonját. - Nos?

- Bár nem szabadna ilyen vaktában mondanom semmit - mondta, miközben ide-oda forgatta a kezét, és gyönyörködött az erős reflektorfényben szikrázó arany pecsétgyűrűjében -, nos, azt hiszem, hogy igen. Igen, a dolog lehetséges - mondta, és felnézett ismét a műsorvezetőre -, de...

- Ez óriási! - pattant fel mellőle a műsorvezető, és két grand-jetével a színpad közepén termett. - Tehát pszichológus szakértőnk szerint az alperesünk megerőszakolhatta a hölgyet, pusztán mentális erejével, hitték volna!? Ez egész egyszerűen elképesztő!

- De én nem azt mondtam, hogy... - akarta volna mondani a pszichológus, de a műsorvezető ügyet sem vetett a közbeszólására. Megvonta a vállát, megforgatta a kezét a lámpafényben, majd a pecsétgyűrűjével a szakállába túrt.

A műsorvezető arcára elégedett mosoly ült. A közönség zúgása hol felerősödött, hol legyengült. A műsorvezető hirtelen megperdült, és most a felperes pódiuma felé fordult. Tett két lépést a felperes felé, majd széttárta a karját, mintha csak át akarná ölelni a kis kopasz, beesettarcú embert, és a háttérben szorongó nőt. A nő még így, kisminkelve sem tűnt számára egy csöppet sem kíváncsinak: a haja ki volt bontva, de hiába volt feltupírozva és belakkozva, még így is egy rendezetlen, szélfútt nagyobb csokor fű benyomását keltette. Az arca petyhüdt volt, szemei pedig a vastag korrektorréteg ellenére is határozottan karikásak voltak. A nő állandóan a férje takarásába húzódott, legalábbis amennyire ez lehetséges volt. A férje arca határozott volt és szilárd. Csak ritkán pislogott és magas homlokán a ráncok állandó vendégnek számítottak, mintha nem is ráncok, hanem hosszanti égési sérülések lennének - legalábbis ez jutott a műsorvezető eszébe.

- Uram! - szólította meg a hallgatag embert - Juszticia mérlege a maguk irányába látszik billenni. Nos?

- Én mondtam, hogy megerőszakolták. - mondta mogorván a férfi, bólintott egyet és elhallgatott.

- Tényleg, miből vette ezt az egészet észre? Vagy egyszer - kuncogott fel a műsorvezető - úgy jött haza a kedves felesége, hogy „képzeld, az a levitátor ma délután egész egyszerűen mentálisan rám vetette magát”?

- Nem - bólintott komolyan a felperes. - Meg volt rémülve. Először persze nem akart beszélni róla. De aztán, tudja, kibújjik a szög a zsákból. Meg aztán, tudja, észre is veszi az ember, hogy itten valami nem stimmel, tudja. És akkor aztán nagyon mérges lettem, és sokat rágódtam rajta, aztán meg elmentem másnap egy ügyvédhez, de ő azt mondta, hogy nem sokat lehet tenni az ügyben, mert az ilyen, hogyismondacsak... szellemi dolgokkal a bíróság nemigen tud mit kezdeni.

- Aha - mondta a műsorvezető.

- De én nem tudtam kivenni a fejemből - folytatta a kopasz ember, a feleségével a háta mögött -, mert ami igazságtalanság az igazságtalanság, és ami az én drágámmal megtörténhet, az megtörténhet másokkal is, tudja, úgyhogy gondoltam egy nagyot, és írtam ide, hogy mindenki megláthassa, hogy milyen is az az ember - intett fejével a szemközti pódium felé, majd elhallgatott.

- Aha - tette hozzá a műsorvezető a refrént. - És?

- Semmi. Szeretném, ha most kiderülne az igazság. Hogy az én drágámat az az ember mikre kényszerítette, hogy még ana... análisan is vagy hogyan beléjehatolt.

- És mindezt mentálisan?

- Az az. Mentálisan. Úgyvalahogy, riporterúr. Mentálisan az én drágámba. Gonoszul, mint egy ördög, mert az az ember maga az ördög, de én ezt már megsejtettem mindjárt az elején, de persze az én drágám nem hitt nekem.

- És aztán megtörtént a baj, ugye?

- Az az. Megtörtént. És most itt vagyunk, hogy igazságot tegyünk.

- Hát sajnos itt igazságot csakis a bíróság tehet, mi itt csak megtárgyalhatjuk az ügyet, de azt hiszem, ez is több a semminél. Igen? Netán a felesége is akar valamit mondani?

- Nem akar - mondta mogorván a férfi, és száraz szemeivel mereven a műsorvezetőre nézett.

- Pedig nekem úgy tűnt, mintha mondani akarna valamit.

- Nem akar - mondta ismét a kopasz ember, és a homlokán vészjóslóan kisimultak a ráncok.

A műsorvezető kissé bosszúsan vállat vont, majd a stúdió közepére lépdelt és a közönség felé fordult.

- És önök? - kérdezte, és a mutatóujját megforgatta az állában. - Először talán valaki, aki úgy gondolja, hogy a felperesünknek igaza van, és a feleségét tényleg megtámadták! Igen? Aha! Elég kevesen gondolják úgy, különös, különös! Na majd meglátjuk! Igen? Például ön, hölgyem, igen, igen ön! Várjon, megpróbálok odajutni! Na, így... - mondta, miközben ruganyos léptekkel fellépdelt a lelátó lépcsőjén és beoldalazott az egyik sorba.

- Hogy ne mondják a kedves nézők, hogy csak az elől ülőket szólítom meg - mondta vigyorogva a hátsó kamerába - mert bizony a múltkori adásunk után jött ilyen levél is. Arra kérném önöket, hogy írjanak, írjanak, mert minket érdekel az önök véleménye! - mondta, és rálépett egy különösen unszimpatikus néző lábára.

- Nos? - kérdezte a hölgyet. - Nem nem, maradjon nyugodtan ülve! Esetleg önnel is történt már hasonló eset?

- Nem, illetve igen, vagyis nem - mondta a hölgy. - Most melyik kamera vesz minket? - suttogta.

- Azt hinné pedig az ember, hogy egy ilyen csinos, ifjú hölgyet, mint ön, sok atrocitás ér. Esetleg a munkahelyén?

- Nem, nem így, de persze volt már hasonló élményem.

- Nocsak, nocsak?

- Az akkor volt, amikor a barátom, de ez még az előző barátom előtti barátom volt, csak azért mondom, hogy félre ne értse a mostani barátom - mondta, majd integetett egy picit jobbra, egy picit balra, kissé bizonytalanul.

- Igen? Ha lehetne röviden, ha kérhetném!

- Ó, persze, persze. Nos hát, az úgy volt, hogy a barátom, szóval az a barátom egy éjszaka, mert nem akartam ízé, szóval pedig..., jaj, olyan nehéz erről beszélni!

A műsorvezető sóhajtott egyet és egy másodpercre behunyta a szemét.

- Nos? Önt a barátja mentálisan megerőszakolta?

- Dehogy! Csak ő is jógázott, legalábbis elkezdte, és féltem, hogy majd mindenféle izéket kitalál, mert ezek a keletiek elképesztő, hogy mit össze nem tudnak hozni?

- És félt, hogy mentálisan is meg fogja támadni magát?

- Mentálisan? Ezt hogy érti?

A műsorvezető érezte, hogy kezd az agyába szökni a vér, de nyugalmat parancsolt magára. Lehunyta még egy pillanatra a szemét, majd ismét mosolyogva fordult a hölgyhöz:

- De elképzelhetőnek tartja, hogy a felperesünknek igaza van, és az alperes, ahelyett, hogy levitációra oktatta volna a hölgyet, megpróbált vele gondolati úton fajtalanzkodni?

- Igen? Azt hiszem - bólintott a hölgy elgondolkozó arccal. - Az ilyenektől minden kitelik. Ez a levitáció meg a hozzá hasonló ilyenek elég kavarosak szerintem. Aztán meg ott van a barátom, aki...

- Köszönöm! - kiáltott fel a műsorvezető, és már törtetett is kifelé a sorból (most még erősebben taposott az unszimpatikus ürge lábára). - Hallottunk tehát egy véleményt. Egy bizalmatlan véleményt. A hölgy, ha jól értettem, nagyon is lehetségesnek tartott egy ilyen támadást. Nos? Igen? Ott az az úr? De ön ugye a másik oldalt képviseli, mert szeretnék most egy ellenvéleményt hallani? Jó, igen. Kifáradna ide kérem! Köszönöm - mondta és megállt a sor szélén, és figyelte, ahogy a kissé idősödő úr kiverekszi magát a sor legvégéről. (Eközben mikrofonos kezével megfogta az alkarját és mutató ujját is kényelembe helyezte.)

- Nos? - tette fel neki is a szokásos nyitókérdést.

- Én úgy gondolom - kezdett bele a férfi, pedig még vagy ketten ültek előtte, akiken még át kellett verekednie magát -, hogy az ilyen csalók nyilvánvalóan megérdemlik a villamosszékét.

- Hogy mi? De uram, ez itt most nem... Azt mondta, hogy maga a másik oldalt képviseli?

- Nincs másik oldal! - üvöltötte az öregedő férfi. Az arca a szeme alatt bevörösödött és a halántékán kidagadtak az erek. - Le az ilyen csalókkal!

- De uram, uram! Ez egy vitaműsor, ha van esetleg valami véleménye, amivel érdemben...

- A lányomat, szegényt, isten nyugosztalja, pont egy ilyen szemét csinálta ki! Elhitette vele..., aztán meg elrabolta tőlünk. Az illet mind ki kell végezni, én csak azt mondom, ki kell csinálni az ilyen szemeteket! Még hogy levirátor vagy mi, a fene essen belé, megrontja itt a fiatalokat és elszédíti őket mindenfelé!

- Oké, köszönöm! Végül is ez is egy vélemény, köszönöm még egyszer. Esetleg más? De most tényleg egy ellenvéleményt! - mondta a jobboldali kamerába. - Igen? Az a fiatalember ott, ott az első sorban, például? - mondta, és lelépett a nézőtérről.

Megkerülte az első sort és a fiatalember mellé állt. Finoman megfogta a kezét és kivezette a színpadra. A fiatalember kissé merev tartásban követte. Az embernek olyan érzése támadt, hogyha felemelné a műsorvezető a karját, vagy megfogná és elcsavarná a törzsét, a fiú úgy maradna, mint valami animációs film gyurmafigurája. A műsorvezető szelíden az alperes pódiuma felé fordította a fiatalembert, majd a szájához emelte a mikrofont és egész halkan tette fel neki a kérdést:

- Nos?

- Nos mi? - kérdezett vissza a fiatalember meglehetősen élettelen hangon.

- Mi a véleménye? Lehet ez az ember - mutatott végig egy széles mozdulattal a műsorvezető az alperesen - csaló? Hát maga szerint így néz ki egy csaló?

- Háát, nem. Nem! - mondta a fiatalember, és még egyszer, egészen halkan, mintha csak a stúdióból hiányzó visszhangot akarná pótolni megismételte: - Nem.

- Íme egy ellenvélemény! - mutatott rá a műsorvezető színpadiasan a fiúra, majd ismét közel húzódott és átkarolta a vállánál.

- Mondja, mi az, ami meggyőzte magát? Esetleg maga is tanult levitálni?

- Hogy tanultam-e?

- Tanult?

- Nem tanultam.

- De elhiszi, hogy ez az ember itt tényleg levitációra akarta megtanítani a felperesünk kedves feleségét?

- Tiltakozom - pattant föl valamelyik jogi szakértő a jogi szakértők asztalától, majd rögtön vissza is ült, ivott egy korty narancslevet és folytatta a beszélgetést a kollégáival.

- Az ügyvéd úr tiltakozik maga ellen, látja! Mi erről a véleménye?

A fiatalember szemeiből ijedség pislogott. De aztán nagy nehezen mégis megszólalt.

- A... a feleség biz... biz... biztosan azt ak... akk... akarta, hogy meg dug... dug...

- Azt talán mégsem - csóválta a fejét a műsorvezető.

- De... de... én is... ismerem az ilyen tip... tip... típust - dadogta nehézkesen. - Az én fel... fel... feleségem is azt ak... akk... akarta, és azért járt el...

- Az is biztosan érdekes ügy, de most talán ha erre az ügyre koncentrálnánk.

- Elnézést, elnézést! - szólt közbe most az alperes, aki mindeddig némán állt a pódiuma mögött és mosolyogva figyelte a fejleményeket. - Feltehetnék néhány egyszerű kérdést a fiatalembernek, műsorvezető úr?

- Tegyen - mondta a műsorvezető, és dühösen nézett a magabiztos kiállású levitátor mesterre.

- Parancsoljon Maesztro!

Az alperes arcáról eltűnt az uralkodó mosolygás. A fiatalemberhez fordult, majd nyugodt, könnyed hangon megszólalt.

- Fiam! Lehetséges, hogy a barátnődet mentálisan megerőszakolták? Az akarata ellenére?

A fiú tekintete elrévedt; kalandozott egy kicsit a teremben, mintha csak egy légy zegzugos repülését követné. Majd lassanként megállapodott a férfin és elmerült annak fürkésző tekintetében.

- Nem - mondta a fiatalember egész halkan. Olyan halkan, hogy a műsorvezetőnek szinte a szájába kellett dugnia a mikrofonját. Olyan közel, hogy az a veszély fenyegette, hogy összenyálazódik. A műsorvezető legyűrte a dühét és az undorát; erősen koncentrálni kezdett a mikrofonjára.

- Lehetséges talán, hogy ő akarta? Lehetséges, hogy ha történt valami, csakis ezért történt?

- Igen - mondta a fiú. A bal kezét elkezdte hintáztatni. Mintha csak maga is egy hintában lenne és azt akarná, hogy a hinta egyre magasabbra repüljön.

- És történt valami?

- Nem - mondta halkan a fiú.

- És miért nem, ha egyszer a barátnőd akarta?

- Mert. Mer... mer... mert...

- Biztonságban vagy, mondd csak bátran! - mosolygott rá a férfi.

- Mert a... a Mester megmondta neki, hogy ezt nem, ezt nem, ezt nem... Mert megmondta neki, hogy ide nem azért jár, és, és... - mondta egyre halkabban. Hirtelen leállt a karlengetéssel. - *Mert a világ mindenkinek a szabad ak... akarata.*

- Ezt mondta? - kérdezte a férfi mosolyogva -, ezt? És? És ez maga szerint mit jelent ember, mit jelent?

- Az... az.... azt, hogy... hogy... ho.. meg... hogy nem... hogy meg...

- Látom fiam, hogy baj van a beszélőkéddel - mondta az alperes. Előrelendítette a karját és a szemben lévő felperes pódiumra mutatott. - Ez azt jelenti, hogy azok ott, azok az álszent, semmirekellő alakok csak azért jöttek ide, mert az volt az életük vágya, hogy egyszer a tévében szerepeljenek. És, tisztelt műsorvezető úr, nem történt itt semmi! Semmiféle nemi erőszak, sem fizikális, sem pedig mentális, ez az igazság. Semmilyen! Értik, semmilyen! - kiáltotta energikusan.

A műsorvezető néhány lépést hátrált, majd nehézkesen elfordította a pillantását az alperesről, és a közönség felé fordult. Nézte őket egy darabig, elgondolkozva, majd a szája mosolyra húzódott.

- Nos? Mit szólnak mindehhez? - kérdezte. Széttárta, majd a magasba emelte a kezét.

A közönség tombolni kezdett. Egymást érték a bekiabálások. Hihetetlen, hihetetlen siker - gondolta elégedetten, ahogy végignézett az üvöltöző, eltorzult arcú embereken a stúdióban.

Szinte észre sem vette, hogy a kézfejjével finom mozdulatokat tesz. Pont, mintha vezényelne.

*

Egy apró jobb csavar... igen, és már, már igen... szinte kint is vagyok! Már érzem a szárnyaimon a hideg szelet. Igen. A száraz, hideg szelet. Akarom! Csak még egy kicsit... csak egy kicsit... Na most... igen! Sikerülhiiiiii foooooog...

KOPP...

*

A harmadik per

A nő szája apróvá szűkült, mintha éppen most evett volna meg egy nagy zacskó erősen sós mogyorót. A nyaka megfeszült, s egy lüktető ér dagadt ki rajta. A műsorvezető két lépést hátrált az alperes pódiumától. Egy kissé előrehajolt, majd óvatosan megszólalt.

- Nos? - kérdezte a nőtől.

A nő a férjét nézte, aki a felpereseknek felállított pódium mögött feszített. A nő hirtelen felhúzta az orrát, amitől az arca kifejezetten csúnya lett. Az arca felgyűrődött bőrredői közt két, kivörösödött, gyűlölettől nedves szem sütött át a műsorvezető feje felett.

- Majd én válaszolok helyette, tisztelt műsorvezető úr. Nézzék meg jól ezt a nőt! Hiába minden, pont olyan lett mint az anyja. Igen, drágám, mintha csak az anyádat látnám! - kiabált át a férj a feleségének.

- Te ne merd az anyámat a szádra venni, mert a tiéd sem volt külön! - üvöltött vissza a feleség.

- Műsorvezető úr! Nem hozhatna neki egy tükröt, hogy így lássa magát? Majd én közben elmesélem maguknak, hogy milyen léleknyúzó szörnyeteg belül, hogy egy kígyóval is könnyebb együtt élni, mint azzal a nővel ott.

- Együtt élni? Még hogy együtt élni! Az utóbbi időben csak zabálni jártál haza, mert akármilyen volt, rögtön megpattantál.

- Mert dolgom volt! Hazaadtam a keresetemet, vagy nem? Akkor meg mit jössz nekem ezzel!

- Mintha csak ez számítana! Mikor tudod jól, hogy nem ez számít! Az számít, hogy neked már nem fűlt a fogad ahhoz, hogy kivedd a részed a mindennapi gondokból. Mert a mocskos haverjaid többet jelentettek neked még a fiadnál is, ez a helyzet - mondta a nő, és elsírta magát.

- Na de kedves uram! Legyen egy kicsit megértőbb a feleségével! Hiszen - tette hozzá fejcsóválva a műsorvezető - már nem sokáig a felesége, ha minden jól alakul. Próbáljuk kissé racionálisabban nézni a tényeket, hogy a nézők is megérthessék, hogyan is ment tönkre a maguk házassága - mondta békítő hangon. - Elvégre ez egy *válóper*, aminek a célja, hogy segítsünk önöknek megnyugvást találni, hogy minél fájdalommentesebben...

- Fájdalommentesen? Ha tudná műsorvezető úr kérem - szipogta a nő -, hogy ez az ember nekem már mennyi fájdalmat okozott, akkor nem mondana ilyeneket!

- Még hogy én, fájdalmat!? Te okoztál nekem fájdalmat, folyton folyvást. Amikor hulla-fáradtan hazajöttem, akkor te rögtön nekem estél, hogy már megint nem csináltam meg ezt meg azt, és hiába próbáltam veled beszélni, azt persze egyszerűen nem lehetett.

- Még hogy nem lehetett! Veled nem lehetett soha beszélgetni, mert velem éppen lehetett volna, de te másról sem tudtál beszélni, mint hogy így bent, meg úgy bent.

- Veled nem lehetett, mert állandóan azt a rohadt tévét bambultad, hogy amikor az a nyavalyás sorozat ment, szólni sem lehetett hozzád. Ez az igazság, műsorvezető úr.

- Mert te persze direkt mindig akkor jöttél a hülyeségeiddel, mintha nem érne még rá fél órát.

- Kérem, kérem! - avatkozott közbe a műsorvezető. - Ne veszekedjenek! Inkább arról beszéljenek, hogy mi volt az igazi...

- Te sosem becsültél engem semmire - mondta a férfi, és elfordította a fejét a feleségétől. Erős reflektorok sütöttek most a szemébe. Becsukta a szemeit, majd néhány másodperc múlva fojtott hangon megszólalt. - Hiába meséltem neked, hogy mit csináltam aznap, te csak vonogattad a vállad. Hátat mutattál nekem. Meg rám parancsoltál, hogy csináljam ezt meg azt, mert kérni azt persze sosem tudtál, csak elvárni meg parancsolgatni - mondta. Hirtelen visszafordította a fejét, és a feleségére nézett. - Ezt alaposan eltanultad az anyádtól.

- És te, te mi...? Te mit csináltál? Megkérdezted egyszer is, hogy velem mi történt? Csak zabálni akartál otthon, mint valami...

- Látja műsorvezető úr, már megint ez a zabálás! Újat nem tud kitalálni.

- Az egy cöppet sem érdekelt, hogy nekem esetleg nem volt valami jó napom...

- Én nem zabálni akartam, hanem egyszer enni, legalább napjában egyszer főtételt enni. Fel tudod ezt fogni? De te arra is lusta voltál, hogy lemenj a boltba, pedig egész nap csak otthon dögöltél, míg én azért güriztem, hogy nekünk, érted, hogy nekünk jobb legyen!

- Méghogy nekünk!? Annak a kis caf... cafkának, annak! Ne játszd itt nekem és a nézőknek a családszerető apát, jó!

- Mondja meg nekem, tisztelt műsorvezető úr, de őszintén! Ha az ember egész nap dolgozik, mint valami állat, akkor nem várhatja el jogosan a feleségétől, hogy összeüssön neki valami tisztességes vacsorát?

- De, azt hiszem igen. Ez... ez fontos dolog - mondta elgondolkozó arccal a műsorvezető, és kihúzta a mutatóujját az állán fűrt veremből.

- Látod! Ehhez minden férjnek joga van, ha már egyszer hazaadja a fizetését.

- És ahhoz is joga van minden férjnek, hogy megcsalja a feleségét? Ne vonogasd te itt nekem a vállad, érted! Vagy talán erről is kérdezzük meg a műsorvezető urat?

- Én nem csaltalak meg. És különben is. Mi köze neki ehhez?

- Mért, a vacsoránkhöz mi köze, mi? Mert ha már - mondta a nő, és kivörösödő szemeit a műsorvezetőre tapasztotta - beavatjuk itt a dolgainkba, akkor avassuk be tisztességesen - sikította elvékonyodó hangon. - És rögtön arról is beszélhetnél neki, meg a nézőknek, amikor meg... megerőszkoltál! Mert neked arra persze volt kapacitásod, csak arra nem, hogy megcsináld azt amit kértem tőled, mert... mer.. mert arra mindig találtál valami kibúvót!

- Köszönöm, köszönöm! - monda a műsorvezető, és a feje felett néhányszor összeütötte a kezét. - Most már a nézők is jól láthatják, hogy az önök sérelmeik milyen mélyen gyökereznek. De hadd kérdezzem meg - fordult a férj felé -, hogy ez milyen régóta tart így?

A férj tűnődött egy kicsit. Közben belekezdett egy lassú fejkörzésbe, amivel elmerevedett, lüktető nyakizmait akarta kilazítani, majd a feje megtorpant és egyenesen a műsorvezetőre bámolt. A műsorvezető néhány másodpercnyi feszült csönd után kénytelen volt megismételni a kérdést.

- Öhm... Milyen régóta nem jönnek ki egymással?

A férj oldalra rántotta a száját, aztán hirtelen a másik oldalra, majd visszatért a szemébe az élet és szúrósan a feleségére nézett.

- Nem volt ez mindig így, de aztán... Hirtelen nem kellett neki semmi, amit én csináltam. Hirtelen nem tudtam neki semmi jót csinálni, mert mindenért veszekedni kezdett velem. Ha hoztam neki valami meglepetést, azelőtt mindig... de aztán csak ócsárolta. Hogy ő ennél

többet érdemelne, mint egy-két ilyen kis vackot. És amikor valami nagyobbakat akartam adni, és úgy dolgoztam, mint egy állat, hogy megadhassem neki amit akar...

- Nem igaz! - mondta a feleség, és a szemei megint elfátyolosodtak. - Én örültem azoknak. Örültem. De haragudtam rád, mert... mert megint nem figyeltél rám, hát nem érted? Azelőtt úgy éreztem, hogy biztonságban vagyok melletted. De aztán kezdte nem figyelni rám, nem figyeltél arra, amit mondtam. Nem csináltad meg azt, amit kértem. A gyerek ott volt még az óvodában, és akkor te... istenem, akkor te jössz itt nekem az olyan hülyeségekkel, hogy vettél két mozijegyet arra a filmre. Meg egy csomó ilyesmi...

- Mert azt mondtad, hogy meg akarod nézni. Én azt hittem, hogy örülni fogsz neki!

- Örültem is, hát persze hogy örültem. De egész nap cipekedtem. Előbb az anyunál, aztán meg... És akkor még te is jól nekem esel, hogy már megint nincs itthon semmi kaja.

- Mert fáradt voltam, meg éhes, és te meg semminek nem tudtál örülni, amit csináltam, hát nem érted? *Én szerettelek...*

- Megtennék a kedves felek, hogy nem ragadnak le az ilyen részleteknél, ha megkérhetném! - tette hozzá a műsorvezető bosszúsan, bár a vonásai nem árulták el az érzelmeit. - Mert a végén kifutunk a műsoridőnkéből és a kedves nézőink szinte semmi mást nem hallottak még, mint ahogy maguk marják egymást - mondta, majd a stúdióközönség felé fordult. Nézte az embereket egy-két pillanatig. Méregette őket, méregette az arcokat, mint egy rendező a közönség arcát a premier napján, majd szélesre tárta a kezeit és megszólalt.

- Netán van önök közt, de hát mit is beszélek, hiszen biztos van - kacagott erőszakosan a baloldali kamerába - akik elváltak? Igen? Hű a mindenit! Majdnem mindenki? Akkor máshogy kell feltennem a kérdést, mert így igen nehéz lenne választani - mondta, és a mutatóujjával az állába túrt. - Szóval..., ülnek esetleg önök között olyanok, akik már többször is elváltak? Igen? Ó, nagyon jó, nagyon jó! Igen, igen ott, az az úr, ott! Igen ön, tisztelt uram. Idefáradna kérem! Csak néhány kérdést... - mondta, és szemével követte a férfit, ahogy kiküzdi magát a harmadik sorból. A férfi nagy, elnyújtott léptekkel jött előre, majd megállt a műsorvezető előtt. A műsorvezető simogatta néhány másodpercig a mikrofonját, majd előrenyújtotta a férfi orra alá.

- Nos?

- Hát igen. Én már háromszor is.

- Gratulálok! Nem kis teljesítmény. És melyik volt a legrosszabb... ó, bocsánat, akarom mondani a leghosszabb - mondta és felnevetett -, és melyik volt a legrövidebb?

- A leghosszabb? Ja, igen. Úgy négy év volt, ja nem, bocs, inkább három. A legrövidebb pedig... az várjon csak... majdnem egy - mondta, és megdörzsölte frissen borotvált állát. (A mikrofon jól közvetítette a finom sercegést, ahogy az apró sörték százai a bőrt karistolták; a férfinak nagyon erős volt az arcszörzete). A műsorvezető kicsit távolabb húzta a férfitől a mikrofonját. A mutató ujját kivételesen a halántékához nyomta és fáradtan nézett a férfira.

- És hogy élte meg őket? - kérdezte a műsorvezető.

- Mármint miket?

- Hát a válásait. Szörnyűek voltak?

- Szörnyűek? Ezt hogy érti?

- Hát szörnyűek voltak-e, pokoliak, úgy értem. Teljesen kikészítették magát? Csak hogy egy kis előképet kapjanak a peres feleink egy olyan embertől, aki - kuncogott fel a műsorvezető félhangosan -, hogy úgy mondjam, már rutint szerzett az ilyesmiben.

- Vagy úgy! Nem, pokolinak semmiképp sem nevezhetnénk. Még ha azok is lennének - mondta tréfálkozva - mint tudjuk, ha az embernek adnak egy órát, akkor a Poklot is megszokja, vagy nem így van?

- Egy óra alatt? Még jó hogy nem mentem bele, hogy negyvenpercesre tegyék ezt a műsort - nevetett fel a műsorvezető, és a hátsó kamera felé kacsintott, ami éppen közelit vett. - Ez jó! Ez nagyon jó! - mondta, és megveregette a férfi vállát a mikrofonos kezével, de aztán idejében észbe kapott, és gyorsan visszarántotta a kezét. - De most komolyan! Mit tud tanácsolni ezeknek az embereknek és a kedves tévénézőknek, akik esetleg hasonló szituációban vannak?

- Hát... talán a leghelyesebb, ha nem rágódnak a dolgokon olyan soká. Mert azzal csak tönkrevágják az életüket. Annyi nő van a világon - fordult most a férfi a felperes pódiuma felé - akit... hogyismondta? - kérdezte a férjtől.

- Mit? - nézett rá a férfi kikerekedett szemekkel.

- Hogy mit... ja, hogy szerette, ez az, hogy szerette. Régen, tudja?

- Igenis szerettem.

- Én is szerettelek - tette hozzá alig hallhatóan a felesége a túlvégről.

- Igen, igen. Ez az. Hogy szerette, na ez az, igen. Annyi nő van még a világon, akit szerethet. Ne búslakodjon miatta. Nézzen rám! Én minden válásom után szinte megfiatalodtam. A második válása után, ha majd azon is túl lesz...

- Nem akarok a második válásomon is túl lenni, érti! - üvöltött most a férfira a felperes. Én szerettem a feleségemet, és pont az ilyen szarjankók miatt, mint maga is ment minden tönkre! Az ilyen bunkó életművészek miatt. Akik telebeszélnek az agyukat a televízión keresztül.

- De kérem! Azt hittem, hogy kíváncsiak a véleményemre. Én azt hittem, hogy ez az a műsor... - mondta a férfi, és elindult vissza a helyére. A kezét a zakója zsebeibe süllyesztette, s miközben ment, végig vonogatta a vállát. - Én azt hittem...

- Szar se kíváncsi a maga véleményére! - kiáltott dühösen a felperes utána. - Én szerettem a feleségemet, és még most is...

- Na itt álljunk meg egy pillanatra! Akkor talán tisztázzuk, hogy miért is jöttek önök ide - mondta a műsorvezető, miközben a felperes és az alperes pódiumának középvonalába ugrott. A kezét kinyújtotta a pódiumok felé; úgy állt ott, mint egy rendőr, aki éppen megállítja a szembejövő forgalmat. - Önök azért jöttek ide, mert az életüket képtelenek egymással élni, vagy nem igaz? Ügyvéd úr! - fordult most hátra a jogi képviselők asztalához.

- Igen, műsorvezető úr? - tápáskodott most fel az alperes ügyvédje a kék paragrafusjel mögül.

- Lát bármilyen jogi akadályát annak, ami megakadályozná, hogy a megjelent felek felbontsák a házasságukat?

- Igen. Ez a műsor nem egy válóper. De nem, a tényállás egyébként egyértelmű. A bíróság a feleket egész biztosan...

- Csak ne legyen abban maga olyan biztos - sziszegte az ügyvéd felé a feleség.

- Az ügyfele mintha valami olyat emlegetett volna, hogy a férj megerőszkolta őt - mondta a műsorvezető, és még egy lépést tett az ügyvéd felé. - A házasságon belüli nemi erőszak pedig...

- Az ügyfelem száján ez csak véletlenül szaladt ki, mintegy mérgében - mondta az ügyvéd és szúrós szemekkel nézett végig a nőn.

- Igaz ez asszonyom? - fordult most a műsorvezető a nő felé. A mutatóujját az állába süllyesztve tartotta, a fejét pedig egy kicsit, az érdeklődés jeleként oldalra billentette. - Tényleg csak véletlenül csúszott ki a száján?

- Igen - mondta a nő, majd egész halkan elismételte - Véletlenül.

- Ügyfelem érdekében viszont - vette vissza a szót az ügyvéd - szóvá kell tennem, hogy a felperesünk régóta viszonyt folytat egy hölggyel, aki...

- Á, igen! - mosolyodott el a műsorvezető, és egy pillanatra előredüllesztette a hasát, de nyomban vissza is húzta. - A hölgy, ha jól tudom, szintén itt van a stúdióban - mondta, és a közönség felé fordult, majd kimért léptekkel elindult a bal oldal első sora felé. Leült a padra egy fiatalos külsejű, középkorú nő mellé és a mikrofonjával a nő felé bökött.

- Hölgyem! Milyen szerepet tulajdonít magának abban, hogy ez a két ember most, hogy úgy mondjam - mondta, és felkuncogott - elsodródik egymástól, mint két tutaj?

- Elsodródtak volna énnélkülem is, annyi szent. Nézze meg azt az embert, hogy kikészítette az a hárpia. Csak nézzen rá! Az én drágámat...

- Kikaparom a szemed, te! - visított fel az alperespódium. - Nem elég, hogy elrabolod a férjemet és közénk állsz... Mit tudsz te erről az egésztől, mi? Mi igen is boldogok voltunk, amíg te nem tűntél fel a színen, hogy elszédítsd őt. Hogy kihasználd!

- Te nem tudtál megadni neki semmit. Te voltál az, aki kihasználta, mert én drágám, én, *én szeretem!*

- Méghogy szereti! Nehogy azt hidd, hogy ez a cafka meg tudja majd neked adni, amire szükséged van! - fordult a nő a férje felé. - Csak arra kellesz neki, hogy legyen kin élősködni. Ez a nő soha nem fog úgy szeretni, ahogy én szerettelek... - mondta, és elsírta magát.

- Ez igaz? - fordult most a műsorvezető a vendége felé. - Tényleg szereti ezt a férfit?

- Hogy szeretem-e?

- Szereti?

- Szeretem..., hát persze - mondta a nő, és megvonta a vállát. - Mit képzelsz maga rólam, hát persze, hogy szeretem.

- Biztosak abban, hogy szeretik egymást, annyira, hogy...

- Talán azt gondolja rólam, rólunk, hogy *nem tudjuk mit jelent az a szó, hogy szeretet?* - kérdezte a nő. Hirtelen talpra ugrott, megigazította hollófekete miniszoknyáját, majd finoman hullámozó járással a férfi felé indult a felperespódiumhoz. Felállt a férfi mellé, a férfi elé fúrta magát, majd a mikrofonhoz hajolt.

- Az a nő ott, az, aki nem szerette. Értik? Aki nem tudta semmire sem becsülni ezt az embert, értik?

- De drágám! - hajolt hozzá a férfi.

- Hagyj! Én, én szeretem! Értik?

- És? - Kérdezte a műsorvezető gúnyosan.

- Mit és?

A műsorvezető most a közönség felé fordult, terpeszállásba állt és kissé előredülesztette a hasát.

- És önök? - kiáltotta. - Maguk szerint valóban arról van itt szó, hogy az alperesünk nem szerette eléggé a férjét? Nos? Vagy talán valami más is meghúzódik itt a háttérben, ami még nem került napvilágra? Talán anyagi érdekek, rejtett anyagi érdekek lennének? Ki tudja?

Várt néhány másodpercig. Közben mikrofonos kezét leengedte, és megmarkolta vele az alkarját. Némán, elégedetten nézte a fel-felmorduló közönséget. Mintha csak egy jó motort túráztatnának - gondolta elégedetten. Igen, igen. Egy jó, megbízható motort.

- Igen, igen! Talán ön, ott! Igen, kedves asszonyom, maga! - mondta, és fellépett a nézőtérre. - Kijönne ide, kérem! - mondta, és odaállt a sor széléhez. Mosolyogva figyelte, ahogy a kissé testes, vöröshajú nő átverekszi magát négy-öt nézőn. Mosolyát most a baloldali kamera vette és közvetítette több millió tévénéző felé.

- Nos? - kérdezte a műsorvezető töretlen jókedvvel.

- Nos mi? - kérdezett vissza a nő, és elővillantotta hiányos fogsorát, amire a műsorvezetőnek megrándult a szája.

- Maga szerint csak annyiról van itt szó, hogy a felek között az idővel kihunytt a szeretet? Tényleg, ön házas? Vagy esetleg elvált? Vagy - és felkacagott - esetleg mindkettő?

- Nem, nem - mondta a nő a mikrofonba. Termetéhez képest a hangja meglehetősen vékony volt. - Még lány vagyok.

- Aha. És ha nem vagyok indiszkrét...

- Nem, nem. Szívesen beszélek róla. Szerintem, és ezzel a legtöbb barátnőm is egyetért, férjhez menni a legnagyobb hülyeség! Mert a férfiak csak kihasználják a nőket. Így van, tisztelt uram - mondta a sor szélén ülő nézőnek, aki hangosan méltatlankodni kezdett. - Azt mondják, hogy *szeretik* az embert, aztán ha megkapták a testünket, máris odábbállnának.

- Maga szeretett már esetleg annyira valakit, hogy szívesen hozzáment volna? - kérdezte a műsorvezető.

- Igen. Szerettem, tudja! Igenis szerettem, de megpattant a szemét. Úgyhogy ne nagyon csodálkozzon hölgyem, hogy a férjével is ez történt - kiáltott oda az alperesnek - mert az összes férfi ilyen bunkó. Nem a maga szeretetén múlt, azt elhiheti.

- Nem hisz a szeretetben? - kérdezte a műsorvezető komolyan.

- Ezt hogy érti?

- Nem hiszi, hogy van igaz szerelem? Ami örökké tart?

- Hogy mi? Ez nevetséges szerintem. Nézzen csak rá arra a meggyötört asszonyra, és akkor maguk is beláthatják, hogy ez nevetséges - mondta a nő, és a szemei elfátyolosodtak. - Látja - fordult most vissza a műsorvezető felé - az a nő még azzal sem tudta megtartani a férjét, hogy gyereket csináltatott magának, ez a nagy igazság.

- Elérkeztünk tehát egy lényeges ponthoz - kiáltott fel a műsorvezető - A gyerek! Vajon kié lesz most a gyerek? Igen? - fordult vissza a nőhöz a műsorvezető, aki ütemesen bökdöste a vállát.

- Még csak annyit akartam mondani, hogy vigyázzon hölgyem, mert az ilyen a végén még a... a virzsirjét is, majd azt is jól megrugaszkodja majd a bunkó, mert az ilyenektől minden kitelik - szuszogta.

Egy légy szállt a homlokára. A hölgy hatalmas erővel homlokra csapta magát. A vastag ujjak széles, vörös nyomokat hagytak a homlokán. A hölgy mérgelődött magában néhány másodpercig, majd hátat fordított a műsorvezetőnek, és elkezdte visszapréselni magát a sorba.

A műsorvezető boldogan tekintett körül a stúdióban. Alig tudta túlkiabálni a lármát.

- A gyerekek! - kiáltotta ismét a műsorvezető. - A gyerekek! Vajon kinél marad a gyerekek? - üvöltötte, és előre mutatott a stúdió függönnyel borított falára, ahol ebben a pillanatban egy hatalmas, fényes korong jelent meg. A következő pillanatban két alak bukkant fel a függöny mögül és állt meg a reflektorfényben: egy ötéves forma kisfiú, akit egy hosszúcombú hostess tartott kézen fogva. Néhány pillanatig, amíg a közönség tapsa nem csillapodott, ott maradtak a fénykörben, majd a nő a gyereket a színpad közepére vezette és leültette egy kisszékre, pont a felperes és az alperes pódiumainak középvonalában.

A taps ütemessé vált, majd szétszilálódott, majd megint visszakúszott belé a szabályosság. A műsorvezető magasba tartott kezekkel, diadalmasan lépdelt lefelé a nézőtér lépcsőin. A gyerekek felé tartott, hogy feltegyen neki néhány kérdést. A közepre ültetett, megszeppent kisfiú hol jobbra, hol pedig balra pillantott. De valahogy sem az alpereshez, sem pedig a felpereshez nem mert odarohanni...

*

El... elnehezültek a szárnyaim, teljesen elnehezültek. A bal szárnyaim már szinte bénán lógnak; ha akarnék sem tudnék egyenesen repülni. Fáradt vagyok, nagyon fáradt! A levegő sűrű... de..., és tele van szagokkal, csak... Csak egy kis friss levegőt! Csak arra vágyom, dzingg, csak arra!

Nem érdekelnek, nem érdekelnek a szagok. Itt nem... nem lehet nyugodtan... sehova sem leszállni, akkor meg minek... Itt minde' olyan... idegen.

Fáradt vagyok. Elnehezülnek még a dongolataim is. Minden elnehezül, zinn! Találni kellene valahol... egy helyet... talán, ahol berepültem. De itt minden hely olyan egyforma. Képtelen vagyok megtalálni! Micsoda hajsza', micsoda végtelen hajsza, hajsza...

Talán ott? Talán. De nem, mégsem. Itt minden olyan... olyan *egyöntetűen érett*, hogy az már elviselhetetlen. Egyenesen kellene repülnöm, de... nem megy, egyszerűen nem megy! Repülni is alig tudok, nemhogy egyenesen!

De ott! Igen, ott! Mintha... igen. Valami friss..., valami... semleges. Soha nem hittem volna, hogy egyszer... De ott, igen! Az lesz az, talán... igeeeeeeeen! Még néhány... szárny... csa... pás... és...

IGEN!

Milyen... milyen könnyű, milyen részegítően tiszta itt a levegő! - dongolom kábultan. Olyan boldog vagyok, olyan nagyon boldog! Hirtelen úgy érzem, hogy most van erőm egy gyors örömszálltóra, és talán... igen, még egy örömspirális is talán belefér, mielőtt letelepszem egy picit... pihenni. Ziiing! Gyönyörű a világ!

Útlevél

A nap merőlegesen sütött le ránk a júliusi égboltról. Nem volt felhő az égen. A járda aszfaltja puha lett a forróságtól; ha az ember megállt egy helyen, pár pillanat múlva már meglátszott a lába nyoma. Reggel, az időjárás jelentés végén azt mondták, hogy lehetőleg senki ne maradjon a tűző napon 10-15 percnél tovább, mivel ma az UV-B sugárzás rendkívül erős lesz. A buszok ebben a napszakban 15-20 percenként jártak. A buszmegállókban percek alatt annyian tolongtak, hogy amikor az ember végigpillantott a tömegen, máris kilátástalannak érezte, hogy a következő buszra valahogy fel tud majd passzírozódni, s lélekben felkészült, hogy tolakodnia és préselődnie kell majd; előre kinézte magának, hogy kinél van esélye, hogyha mást nem, végül félrelökje, hogy azért valahogy mégis csak felférjen. Mindketten utáltunk átvergődni a városon. Utáltuk, hogy tolonganunk kell, hogy lökdösődnünk kell, hogy egyik lábunkról a másikra kell állnunk, utáltuk, hogy dühösek vagyunk azért, hogy dühösek vagyunk azért, mert nem jön az a „köcsögbusz”, egyszerűen utáltuk ezt a Nap égette várost, amin nap mint nap át kellett vergődnünk valamiért. Reméltük, hogy legalább gyorsan végzünk majd ezzel az egész útlevelesdivel. A fényképek megvoltak, kitöltöttük előre az igénylő lapot (nem ragasztottuk rá a fényképet, biztos, ami biztos), és befizettük a csekket is. Már csak az egész paksamétát át kell adnunk egy hivatalnoknak, aki átfutja majd a szemével a kitöltött papírokat, firkant rá valamit, pipál majd valamit, és ezzel a dolog el is lesz intézve. És akkor már csak egy röpke óra, amíg újból áttolakodunk a városon hazáig, és hűsölhetünk majd egy nagyot langymeleg panellakásunkban, amit a tövig tárt ablakok és erkélyajtó közt, kisebb-nagyobb löketekben jár majd át a fülledt léghez.

Sikerült, megérkeztünk. Leverekedtük magunkat a tömött troliról. A hatalmas, többszintes BM iroda előttünk remegett a forróságban. Az iroda ajtaja természetesen a épület túlsó oldalán volt. Mialatt nehézkesen, magunkat lépésről-lépésre vonszolva megkerültük az épületet, végig azon törtem a fejem, hogy mi van akkor, ha a bejárat is velünk együtt vándorol, és így aztán soha nem fogjuk megtalálni, hacsak ki nem agyalunk valami okosat. Megjegyzem, hogy akár csak a vadludak, akik egymás szélárnyékában repülnek lényegesen megkönnyítve ezzel egymásnak a repülést, mi is felváltva egymás rövidke árnyékában haladtunk, hogy így valamelyest csökkentsek a napszúrás és az összeesés kockázatát, mivel a döglesztő napsugarak rohamosan apasztották erőnket. Szinte mámorító érzés volt, amikor elértünk a célhoz: megtaláltuk a Kijáratot. Ahogy az lenni szokott, gondolkodás nélkül beléptünk, mert hát végre egy nyílás, és talán belül hűvösebb is van; s bár Kijárat, legfeljebb ha nagyon kukacskodnak, majd hátrafelé megyünk, így talán sikerül megtévesztenünk a Cég szemfüles biztonsági embereit. Nagyon kukacskodtak. Hátrafelé mentünk. A biztonsági őrt azonban nem tudtuk megtéveszteni. A meleg ellenére sem. Volt tapasztalata a srácnak, csak ez lehet a magyarázat (vagy pedig hiányzott, amikor a korlátoltságot tanították nekik). Bosszankodva bár, de újból kiléptünk a bőrnyúzó hőségbe. (Elvégre mi voltunk az Ügyfél!) Megfogtam erősen a párom kezét, nagyot sóhajtottam, és elindultunk, hogy felkutassuk a Bejáratot. Reméltem, hogy nem az épület túloldalára tették. Reméltem, hogy nem vándorol körbe-körbe az épületen.

Nem vándorolt, sőt, az épületnek ugyan ezen az oldalán volt. Végigfutott a hátamon egy jóérzés-izzadságcsépp, amely könnyedén átborzongatott. Lendületesen belöktem az ajtót, majd a páromat előre engedve, végre beléphetünk a hatalmas irodába.

- Látod - súgtam oda neki -, meg is vagyunk. Hű mennyien vannak! - akadt el rögtön a szavam, amint megláttam a váróteremszerű óriási csarnokban összegyűlteket. - Te, biztos, hogy ez itt az útlevel részleg, és nem az augusztus 20-ai tűzijáték főpróbája? - kérdeztem tőle fáradtan, miközben a jobb kezemmel letöröltem a homlokomra nőtt izzadságcseppeket (a helyiség épp csak annyira volt légkondicionálva, hogy az ember homloka finoman gyöngyöz-hessen, lehetőséget biztosítva a test természetes hűtésének).

- Szerinted, melyik sorba álljunk? - kérdezte a párom, miközben kétségbeesve kereste a horizonton a sor végét. - Nem látom... nem tudom.

- Nem tudom. Szívem, te is tudod, hogy én ettől mindig ideges leszek... Lehet, hogy ez is olyan, mint az orvosi rendelőkben, hogy az embernek mindig meg kell jegyeznie az arcokat, akik az érkezésekor a padokon fészkelődnek, és akkor mehet csak, amikor már mindenki bement, akinek az arca ismerősnek tűnik?

- De itt... vannak vagy kétszázan! Azt hogy... Megvan! Te megjegyzed az első százat, én pedig a másik felét.

- Készítsünk inkább polaroid képeket, mint szólsz?

- Hogyhogy? - kérdezte megdöbbenve. - Mindenkiről csak nem készíthetünk... Dilis vagy!

- És a kijáratnál árulhatnánk őket. Legalább nem menne kárba az időnk - mondtam neki, és még mielőtt válaszolhatott volna, szájon csókoltam. - Na gyere, derítsük fel, hogy hol a sor vége! Kérdezzünk meg valakit, mit szólsz? - mondtam, majd befurakodtunk az ember-áradatba.

Az első ember, akit megkérdeztünk, nem volt beszámítható. Azt mondta ugyanis, hogy tök mindegy, hogy hova állunk vagy hogy mit csinálunk, úgysem kerülünk soha sorra. - Aki a végén jött, az a végén is marad - mondta halovány hangján, miközben nagy, vizenyős, kék szemeit ránk, pontosabban a páromra meresztette.

- Magácska még olyan fiatal - mondta, finoman remegve a sírástól. - Könyörgöm, ne pazarolja ilyesmire a fiatalságát! Menjen! Menjen innen, amíg még megteheti!

- De ember, mi csak egy útlevelért jöttünk! - mondtam, és picit távolabb húztam ettől az örültől a feleségemet.

- Ide mindenki azért jött - mutatott nehézkes lassúsággal végig az embertömegben, ami innen, ahol ez az ember állt - pontosabban ekkorra már a térdét felhúzza a csarnok hideg csempepadlóján kuporgott -, tényleg reménytelenül végtelennek látszott; amerre fordultunk, mindenhol emberek és emberek végtelen, egybefüggő, fülledt tömege volt csak látható, s valóban, innen még a csarnok falai is végtelenül messze, a ködös kétségbe vesztek.

- Maga is útlevelet szeretne? - kérdeztem szánakozva. Borzongató volt ezen az emberen szánakozni.

- Valamikor. Majd. Nem is tudom. Azért jöttem ide.

- És? Mióta vár itt?

- Talán mióta élek itt? Uram - fordította most vizes szemeit felém -, maga most még azt hiszi, hogy útlevelért várni, az egy program, ugye?

- Miért, nem?

- Útlevelre várni, az egy életforma! Érti, uram, életforma! - mondta, és a feje remegni kezdett, majd előre bicsaklott.

Úristen! - gondoltam. Persze a biztonsági őrköt nem azért tartják, hogy az örülteket kizárják innen, csak hogy a Kijáraton nehozzá be tudjon jönni valaki. Felháborító!

Amíg én az elhangzottakon, és az előttünk álló sorbaálláson dühöngtem, a feleségem már meg is interjúvolt valaki mást. Boldogan újságolta a jó hírt: egyszerű a rendszer! Ahol bejöttünk, van ott valahol egy gép, amitől sorszámozni kell kérni. Briliáns megoldás! - mondtam neki önelégülten. Végleg szertefoszlott ezzel az a rémálmom, hogy esetleg tényleg neki kell majd kezdenünk megjegyezni a csarnokban lévő arcokat. De így, hogy sorszámozni oszlanak, ez... ez így egészen más! Átkaroltam a páromat, sarkon fordultunk, és az előttünk hömpölygő embereken át a bejárat felé furakodtunk. És elsőre megtaláltuk a gépecskét, ami a sorszámozni adta! A falra még egy óriási, fekete nyíl is fel volt festve, hogy messziről is meg lehessen látni, hogy ott a gép. A nyilat már akkor is észrevettem, amikor bejöttünk a helyiségre, csak hát mivel semmi más nem volt ott, se egy piktogram, sem egy árva felirat, nem tudhattam, hogy mi lehet a funkciója. Az agyamban ugyan fölmerült, hogy biztos a WC-t jelölték meg ily módon, de mivel pillanatnyilag nem éreztem szükségét, talonba tettem a dolgot.

A gépecske előtt szinte nem is kellett sorba állnunk. Az az idős néni, meg az a srác, akik előttünk voltak, semmiképp nem számítottak sornak. Az idős néni ugyan kissé nehézkesen boldogult a gombok melletti felirat kibetűzésével, de hamar felismerte, hogy a rossz szemüvege van rajta. Villámgyorsan kipakolta a gép tetejére retikülje tartalmát, eltette a távolba néző szemüveget, felkínlódta az újat, majd óvatos tempóban visszapakolta a táskájába a kacatokat, el-elmélázva egy-egy darab felett, hogy vajon melyik unokájától is kapta, és amikor egyikről-másikról eszébe jutott valami régi történet, rögtön bele is fogott, hogy elmesélje nekünk. Mi udvariasan mindig hallgattuk is egy darabig, nagyokat bólogatva, meg udvariasan sóhajtozva ott, ahol sóhajtozni illik; de ahogy fogyott a türelmünk, a sóhajtozásokból krakogások lettek, majd „legyenszívesek”, meg „tessék már igyekezni”. Végül abban állapodtunk meg a párommal, hogy én egy pillanatra elterelem valamivel a figyelmét, míg ő belesöpri az öregasszony táskájába a sorszámozniadó gépre kipakolt lomokat. Muszáj volt! Stratégiák nélkül nem megy, hiába! Az öregasszony után a fiatalember következett. A fiatalember nem izgatta magát az öregasszony miatt. Látszólag. A fiatalember suhogós tréninggatyát viselt, fejét az elengedhetetlen hátracsapott baseball sapka díszítette. Csípőjét előre tolva, széttett lábakkal várakozott. Mialatt mi az öregasszonnyal bajlódunk, addig ő üveges szemekkel figyelt minket és folyamatosan rágózott. Időnként hatalmas lufikat fújt, amiből egy-egy foszlány rendszerezsen beleragadt az öregasszony ősz kontyába. Reméltem, hogy a srác nem fog újabb akadályokat görgetni az utunkba; bár be kell vallanom, hogy gyanúéhes agyamban egy pillanatra megfogant meg néhány rosszindulatú gondolat, de aztán kapcsoltam, és egy Európa-felé menetelő európai ország jó állampolgárához (illetve kozmopolitájához) híven félretettem ocsmány előítéleteimet. Amint a srác a gép elé ért elkezdte azt vadul nyomogatni, mintha az valami flipper vagy tudomisen, hogy milyen videojáték lenne, mire a gép elkezdte okádni magából a papírfecniket. Százasaival, ezreseivel jöttek ki a cédulák a gép száján. A srác meg csak röhögött és püfölte tovább a gombokat. Rémülten néztem körül. Reméltem, hogy odaugrik hozzá egy biztonsági őr és leállítja ezt az idiótát, akinek valószínűleg, mivel rosszul hordta a sapkáját, agyára mehetett a kinti hőség. Az egyetlen biztonsági őr azonban a terem másik végiben épp azzal volt elfoglalva, hogy kidobja azokat, akik a Kijáraton szándékoztak bejárni. Kétségbeesve néztem a feleségemre. Még szerencse, hogy az egyikünk mindig feltalálja magát - sóhajtottam elégedetten, amikor észrevettem, hogy a párom szelíden a feje felé emeli az öreg hölgy által a földön felejtett esernyőt. Megkönnyebbülés volt látni, ahogy a srác összeesik már az első suhintásra. Istenem, de jó volt! Magamhoz húztam a páromat és egy szeretettel teli puszit nyomtam forró arcára.

- Köszönöm drágám! Ez... igazán elegáns megoldás volt - mondtam elismerően, majd átléptünk a fiú testén, s végre mi kerültünk a gép elé.

Végre! A Gép. A sorszámkiadó gép. A gépen egymás alatt egy oszlopban tucatnyi gomb volt, a gombok mellett szöveggel, ami arról tájékoztatott, hogy melyik szolgáltatásra tudunk sorszámot kapni az adott gomb megnyomásával. Nekiálltunk hát végigolvasni a feliratokat. Jó kis kacifántos mondatok voltak. Az első kettőről azt hittem értem, hogy mit jelent, egészen addig, amíg el nem olvastam a harmadik és a negyedik gomb feliratát. Mivel sem én, sem a feleségem nem volt biztos benne, hogy melyik a mi esetünk, végül úgy határoztunk, hogy kizárásos alapon fogunk eljárni. Az utolsó párat azonnal kizárhattuk, mivel azokkal lehetett a mosdóba, a WC-be, a büfébe és a masszázsszalomba jutni, illetve Pizza-Hut pizzát rendelni. A maradék hat választási lehetőség közül én erősen kacsingattam a hatodikra, ami az Információ volt. Ezzel kaphattunk volna egy sorszámot, hogy odajuthassunk az információs ablakhoz, ahol esetleg már kis szerencsével összefuthatunk egy élő alkalmazottal is, aki elmondhatná nekünk, hogy melyik gombot is kellene megnyomni ahhoz, hogy végül a megfelelő sorba állhassunk. Nem tudom, hogy érzékelik-e a dolog kockázatát? Ha úgy döntünk, hogy mi elég intelligensek vagyunk, hogy válasszunk, azaz nem kell nekünk az Információ, de rosszul választunk s rossz sorszámot kapunk, akkor esetleg majd megint végig kell állnunk egy hosszú sort. Ha viszont az információt választjuk, végig kell állnunk egy sort, hogy megtudhassuk, hogy végül melyik sort kell majd végigállnunk. Örület, mi! Gyorsan megtanácskoztuk a dolgot a párommal, és végül is úgy döntöttünk, hogy kockáztatunk. Megnyomtuk a második gombot. Egy apró fehér blokkot köpött ki a gép, rajta: 2., 3., 4., 5., 7., 8., ablak. És nagy kövér betűkkel a sorszám: 6.022×10^{23} . Hihetetlen! Pont amennyi atom van egy mólbán. Hogy ilyen mázlink legyen! Micsoda véletlen egybeesés!

Van sorszámunk, van sorszámunk! - ujjongtam magamban, majd hirtelen előre meredtem.

- Mi van? Na, mi van? - kérdezte a feleségem, látva elborult arcomat.

- Itt... itt valami nem stimmel - mondtam neki akadozott hangon. - A szám...

- Mi van vele?

- Túl nagy. Az nem lehet...

- Lehet, hogy csak évente nullázzák, a nagy évvégi záráskor.

- Akkor sem lehet...

Gyors fejszámolást végeztem. Egy évben, úgy izé... 30 millió másodperc van, az annyi mint... durván 2×10^{16} év alatt... - Drágám! Ha másodpercenként tudnak fogadni egy embert, amit kötve hiszek, de tegyük fel, még akkor is durván 10^{16} év alatt kerülnénk csak sorra. Ennyi ideig a Napunk, mit a Napunk, az egész Világegyetemünk nem él!

- Nem fogunk sorra kerülni?

- Hát... ha ez a sorszám jó, akkor finoman szólva a bűdös életben nem kerülünk sorra.

- És? Most mi legyen?

- Szerintem kérdezzük meg. Az Információnál.

Belekaroltam a páromba (blúza a kezem alatt enyhén izzadó testéhez tapadt; ennyit a Rek-szonáról), majd nagy levegőt vettünk, fejest ugrottunk az emberáradatba, hogy a 6. információs ablakhoz tolakodjuk magunkat. Az ablakok előtti kordonnál azonban megállított egy biztonsági őr és kérte a sorszámunkat. Az orra elé toltam a fecnit, és mondtam neki, hogy az Információhoz szeretnénk jutni, mivel kérdezni akarunk valamit.

- De ez a sorszám nem az Információhoz szól. Menjenek vissza és vegyenek az automatából egy sorszámot az Információhoz, ha oda akarnak jutni! Sorszám nélkül nem engedhetem oda magukat.

- Nézze! - próbáltam jobb belátásra bírni. - Milyen számot lát itt? - toltam a sorszámunkat az orra alá.

- Hat egész nulla kettőször tíz... izé... mi a baj vele?

- Hogy mi a baj? Jóember! A bűdös életben nem kerülünk így sorra! Nem találja ezt a számot kicsit nagynak?

- Nézzen oda! - intett kezével a várócsarnokban hömpölygő tömeg felé - Mit lát? Embereket, akik arra várnak, amire maga. Nem tehetek magával kivételt azért, mert kicsit magasnak tartja a számot. Nyugodjon meg, azok is magasnak tartják!

- De...

- Semmi de. Menjen és kérjen sorszámot az Információhoz, és ne torlaszolja nekem itt el ezt az átjárót, legyen szíves!

- De ha kérek egy sorszámot és az is ilyen nagy lesz, akkor...

- Az is ilyen nagy lesz. De nyugodjon meg, ott gyorsabban fogy a sor!

- De még ha gyorsabban fogy is, mennyivel gyorsabban fogyhat? Legfeljebb egy nagyságrenddel...

- Lesz szíves! - mordult rám a biztonsági őr. - Itt ez a rendszer. Nem én találtam ki. Haladjon tovább, jóember, és ne csináljon itt nekem káoszt, rendben! Ott van az automata. Ott tud sorszámot kapni az információs ablakhoz - mondta, és olyan szemekkel mért végig, hogy abból egyértelművé vált számomra, hogy ha nem tűnök el, elkapja a galléromat és kihajítja a kinti tűző forráságba, hogy a fejemmel fogom felgyűrni a járda felpuhult aszfaltját.

Sikerült! Jó összmunka volt.

- Ez az szívem! - dicsértem meg a páromat, miután eltűntünk a biztonsági őr szeme elől a tömegben. Amíg én az előbb lefoglaltam a biztonsági őrt, addig a feleségem a háta mögött besurrant, a 6. ablakhoz szaladt, kivallatta a nőt a pult mögött, majd visszaosont. Ezt különösen szerettem a páromban, hogy ilyen élelmes. Régen én mindig kivártam a soromat mindenhol; színház után a ruhatárnál hosszan tolongtam a kabátoméért, beálltam a kanyargó sor végére, ha jegyet kellett venni valami előadásra, stb. De amióta együtt vagyunk, erre szinte soha nincs is szükség: a ruhatárnál mindig az elsők között kapjuk meg a kabátokat, a hosszú sorokba pedig neki mindig sikerül valahol elől befurakodnia, amire én soha nem lennék képes. Ha ő nincs, egészen biztos, hogy dühöngtem volna, de azért visszamegyek a sorszámkiadó automatához. De az ő élelmessége most is megkímélt minket. Szájon csókoltam, majd kérdően néztem rá.

- A sorszámunk nem 6.022×10^{23} csak 6.022×10^3 .

- És az a kettes?

- Nézd meg jobban a papírt! Újra feldolgozott papírra nyomtatták a sorszámokat. Biztos túl sok papír fogyott, a természetvédők pedig... tudod. Az a kettes csak véletlenül van ott, papírhiba.

- Aha. Szóval csak 6022-iek vagyunk?

- Igen.

- Az annyi mint... ha másodpercenként kerül egy ember sorra, és mivel... - néztem fel az ablakok fölé szerelt nagy világítós táblára, ami éppen 3221-ről épp akkor váltott 3222-re -, a fenébe is, az alig egy óra! Egy órát kell már csak várakoznunk, szívem! - kiáltottam megrésze-gülve, és boldogan magamhoz öleltem. Szorosan öleltük egymást néhány percig. Mindketten könnyeztünk az örömtől. Megmenekültünk!

A világítós tábla, ami azt mutatta, hogy éppen melyik sorszám következik, öt perc múlva még mindig a 3222 számon állt. Ez némi nyugtalansággal töltött el. Mindketten a világítós táblát szuggeráltuk. Nem beszéltünk, csak fogtuk egymás kezét és a táblát néztük. És hirtelen megugrott a szám. 5001-et mutatott. Nagyot sóhajtottam.

- Látod, mégis! - mondtam a páromnak, és átkaroltam. - Na gyere, keressünk egy helyet, ahol letelepedhetünk, amíg sorra nem kerülünk.

- Na várj, várj! - húzott vissza, miközben tovább fürkészte a világító táblát. - Ez a szám az 1. ablakra vonatkozik.

- És?

- A mi sorszámunk nem az 1. ablakhoz szól.

Elvettem tőle a sorszámot és alaposan áttanulmányoztam. Valóban, az volt rajta, hogy 2., 3., 4., 5., 7., 8., ablak.

- De akkor mi az az 1. ablak?

- Azt hiszem, hogy... - állt lábujjhegyre, nyújtogatta néhány percig a nyakát, majd ismét talpra zökkent és felém fordulva mondta - útlevélniadás. Ide kell jönni az útlevéért, ha kész van.

- Nem küldik ki?

- De. De ha valaki kéri, annak nem. Bizonyos értelemben biztonságosabb. Tudod a postán néha elkeverednek a dolgok...

- És van olyan ember, aki inkább vállalja ezt a hercehurcát még egyszer?

- Van. Lehet, hogy nekünk is jó lenne. Az egyes ablaknál nagyon gyorsan megy a sor. Nem akarom, hogy a postán elkeveredjen. Gondold el, hogy akkor jöhetünk majd ide megint, és állhatjuk végig ezt a végtelen sort!

- Ez örület! - mondtam. A nadrágom zsebéből előrángattam a zsebkendőmet és megtöröltem vele izzadó homlokomat. - Majd meglátjuk, még nem tudom. Legyen, ahogy akarod, tulajdonképpen... mindegynek látszik - tettem hozzá rezignáltan, majd nyögtem egy picit, amikor a világító táblán a szám váltott egyet. Most 3223-at mutatott (4. ablak, hirdette).

*

Nincs semmi, ami annyira boldogító, bizsergetően izgalmas érzés lenne, mint amikor az ember beáll egy hosszú-hosszú sor végére, kivárja a sort, és egyszer csak azon kapja magát, hogy mindjárt odaér, s ő következik. Erre a bizsergető érzésre vártunk mindketten. Én egyik lábamról a másikra álldogáltam feleségem mellett, akinek végül is sikerült ülőhelyet kerítenünk azzal az olcsó trükkal, hogy kiráncigáltuk a blúzát a farmerjából, majd loptunk egy kispárnát, amivel kitömtük a hasát. (Itt-ott a falak mellett voltak elhagyott, kissé koszos párnák.) A szék egy kerek asztal mellett volt, az asztal körül még hárman ültek. Egy fiatal srác és a mobiltelefonja, egy idősödő, kövérkés nő, előtte az asztalon két eltépett, és egy ép, félig kitöltött útlevel-kérő lap hevert némi szemét társaságában (a hölgy kezével gondosan takarta a személyi adatait feltáró részeket), végül pedig tőlünk jobbra még egy fiatal srác ült, akinek a

füleiből drótokon lógott egy dübörgő walkman. A kerekasztal közepén egy képes utazási magazin, egy tál sósmogyoró és egy csomag óvszer hevert.

A mobiltelefonos fiatalembert mindebből egyedül a mobiltelefonja vonzotta, ami ott pihent előtte az asztalon. Időnként érte nyúlt, felvette, kikeresett a címtárból egy számot, sunyin körbenézett, szemével a biztonsági őrt keresve, majd amikor megpillantotta valahol a közelben, nagyot sóhajtott, visszatette a bunkofonját az asztalra, lágyan megsimogatta, nehézkesen hátradőlt a széken és változatlan intenzitással tovább szuggerálta a készüléket, miközben alig hallhatóan motyogta magában, hogy mennyire utálja a biztonsági őroket. A biztonsági ő akadályozta meg ugyanis abban, hogy szabadon mobiltelefonálhasson, elszigetelve őt ezzel a külvilágtól. A biztonsági őr mindezt azért tette, mert itt nem volt szabad mobiltelefonálni. A fiatalember ezt nehezen értette meg. Ahogy a biztonsági ő is nehezen értette meg azt, hogy a fiatalember számára a mobiltelefon nem egy egyszerű információ közlő eszköz, hanem köldökszínór, ami a világhoz köti, ami az életet biztosítja számára; elvágni pedig egyet jelent a biztos halállal. A fiatalember talán már vagy egy órája nem telefonált. A fiatalember lassan haldoklott. A legfájdalmasabb halál előtt állt: a mobiltelefonálhatatlansági-szindróma előtt.

Az idősödő kövérkés hölgyet az asztalon lévő sósmogyoró és a magazin vonzotta, az óvszer pedig láthatóan undorral töltötte el. Mivel azonban nem tudta, hogy kié a sósmogyi, meg az újság, nem mert hozzányúl. Átható pillantásokat lövellt az asztalt körülülők felé, remélve, hogy ki tudja deríteni a tulajdonjogot. Majd amikor ismételen semmi eredménnyel nem járt, idegesen újra az útlevelekérő lapba mélyedt, átböngészte, talált valami hibát, bosszankodott félhangosan egy kicsit, majd összetépte a lapot, belekotort hatalmas táskájába és újat vett elő. Miközben szinte egész testével ráfeküdt az asztalra, hogy takarja előlünk a személyi adatait, nekilátott, hogy kitöltse az új igénylőlapot.

A tőlünk jobbra lévő fiatalember elmélyült a magnó dumm-di-dumm-bi-dimb-dumm-jában, s csak időnként nyitotta ki a szemét. Szemezett egy pár pillanatig a csomag óvszerrel, majd fáradtan újra behunyta a szemeit és újra a zenébe mélyedt. Az arcáról nem lehetett leolvasni, hogy a zene növelte, vagy csökkentette vágyát, amit az óvszer keltette pavlovi-reflex váltott ki nála.

A világító táblán ugrott a szám: 3231, 7. ablak.

Az, hogy a sorszámok a világító táblán csigalassúsággal kúsznak csak előre, láthatóan egyedül minket nyomasztott. Az emberek tettek-vettek körülöttünk a hatalmas csarnokszerű teremben. Tolongtak a WC-k és a masszázsszalón előtt, pizzát rendeltek és ettek, és időnként párosával eltűntek a terem oldalában nyíló, lefüggönyözött kabinokban (természetesen sorszámmal lehetett ide is bejutni).

A világító táblán ugrott a szám: 3232, 4. ablak.

Nehézkesen felsóhajtottam, majd leguggoltam a párom elé.

- Mit szólnál, ha elmennénk innen egy időre? Ahogy elnézem, jó soká fogunk sorra kerülni - mondtam, és finoman megcsókoltam a száját. A kövér, idősödő nő fojtottan szusszantott egyet és undorral fordult el tőlünk. Megcsóválta a fejét, majd ráfeküdv az asztalra folytatta papírjai töltögetését.

- De ha elmegyünk, ez a kövér, öreg, szimpatikus hölgy egészen biztos, hogy felfalja a mogyorónkat, és talán még össze is zsírozza a magazinunkat - mondta a párom, és egy pillanatra farkasszemet nézett a nővel. - Szerintem ne menjünk! Lehet, hogy lekéssük és akkor kezdhethetjük újra a sorbaállást.

- De mi lenne, ha... kötnénk egy alkut?

- Mire gondolsz?

- Az asztaltársainkkal. Odaadjuk a sorsszámunkat ennek a kedves hölgynek megőrzésre, mi pedig hazamegyünk és kényelembe helyezzük magunkat. Aztán amikor már közel jár a sorsszám a miénkhez, a telefonos srác felhív minket és mi idejövünk. Ha pedig nem érünk ide akkorra, amikor sorra kerülünk, a hölgy biztos megteszi majd nekünk azt a szívességet, hogy beadja a papírjainkat - mondtam mosolyogva. Az asztal felől felerősödött a szuszogás. - A sósmogyoróért és az újságért cserébe... - a szuszogás lihegessé nőtt, majd hirtelen megszakadt és csönd lett.

- Aha - mondta a feleségem jelentőségteljesen. - Nem hangzik rossz ötletnek.

- Szerintem sem.

- Csak egy baj van.

- Mi az?

- Mi van, ha a hölgy nem ehett sósmogyorót? Vagy pedig... utálja.

- De nem... - röffent fel halkan a hölgy, majd egy enyhén mocskos zsebkendővel idegesen felitatta a halántékáról ömlő verejtéket.

- Gondolod?

- Biztos nem eheti, mert rosszat tesz az epéjének - mondta a párom, és szomorúan sóhajtott. - Meg aztán a telefonos srác sem telefonálhat. Itt ugyanis meg van tiltva.

- Ne!

- De! Ott van a tábla - mutatott kezével a falra. - Szóval, maradnunk kell.

- Hát ez van. Maradunk - mondtam, majd odahúztam magunkhoz a sósmogyorót, belemarkoltam és eszegetni kezdtem. - Egyél te is, finom! - mondtam elmélyülten rágcсsálva, és újra felpillantottam az eredményjelző táblára.

A világító táblán ugrott a szám: 3234, 7. ablak.

- Lassan vonaglik ez a szám, elképesztően lassan - mondta a párom, és egy kis marék mogyorót tömött ő is a szájába.

- Borzasztó lehet azoknak, akiknek se humorérzékük, se pedig mogyorójuk.

- Ja. De az hagyján! Még az útlevelekérő lapot sem tudják kitölteni. Így aztán hiába is állnak sorba.

- De még ha ki is töltik. Leszedik a védőfóliát a fénykép helyéről és a ragasztós felületet jól összemancsolják a zsíros kezükkel, hogy az még véletlenül se ragadjon. Így aztán majd nem tapad jól oda a fényképük és le fog esni a lapról.

- És állhatják majd végig a sort megint - sóhajtott fel a párom is.

- Befejezték? - szusszantotta a hölgy, elvörösödött, majd idegesen széttépte az útlevelekérő lapját (amit végre jól töltött ki), majd kotorászni kezdett a táskájában egy újabb lapért. Még vörösebbé vált az arca, amikor konstátálta, hogy nincs több lapja, és most fel kell állnia, hogy egy újat vegyen magának a bejáratnál lévő útlevelekérő-lap-kérő ablaknál. (Természetesen előbb ide is sorsszámot kell majd kérnie). Dühösen az asztalra csapott az öklével, majd vékony, cincogó hangon megszólalt.

- Ez mind maguk miatt van! - mondta, majd feltápáskodott, és lendületesen elindult a sorszámkiadó gép irányába.

- Végre! Reméltem, hogy nincs több lapja - mondtam a páromnak, miközben elfoglaltam a hölgy székét.

- Volt még neki - jelentette ki a párom magabiztosan. - A táskája másik zsebében volt még vagy három-négy darab.

- Volt? Akkor meg miért nem...

- Ki tudja? - mondta félmosollyal. - Talán idegesítette a zene - pillantott a walkmanes srác felé, aki szenvedélyesen meredt az asztal közepén érintetlenül várakozó csomag óvszerre.

A világító táblán ugrott a szám: 3236, 4. ablak, hirdette.

*

Nincs semmi, ami annyira boldogító, bizsergetően izgalmas érzés lenne, mint amikor az ember beáll egy hosszú-hosszú sor végére, kivárja a sort és egyszersak azon kapja magát, hogy mindjárt odaér, s ő következik.

A világító tábla most kerek 6000 mutatott.

Időközben kint besötétedett. De ugyan ki törődött a kinti világgal! Az élet itt, benn olyan... *teljes* volt. Teljes volt, s nem csak nekünk, mindenkinek. Itt benn meg volt minden, ami az igényes emberi lét feltétele: árultak szénsavas üdítőt, pizzát, hamburgert és óriási vödörkben pattogatott kukoricát. Lehetett szolizni és volt masszázsszalón. Volt óriás képernyős tévé: ablak a nagyvilágra. Voltak kabinok pároknak (és volt a teremben saját kiadású párkereső lap is!). És ami mindennél többet jelentett, *volt a sorbanálló embereknek életcéljuk*. A sorbanállás, és utána az útlevel. Csak suttogva ejtettük ki ezt a szent szót. Mintha templomban lennénk /Isten nevét ne vedd fölöslegesen a szádra!/ Csak csöndesen!

A világító táblán ugrott a szám: most 6001-et mutatott (4. ablak).

Elképesztően izgalmas érzés. Az ember testét átjárja valamiféle belső melegség, ami feltölti, és minden porcikájába elhatol. Mint amikor bejön a hólapátolásból és leönt egy felest. Szinte beleszédültünk. Most végre mi következünk. Felálltunk az asztalunktól, és...

Csak a precizitás kedvéért (és hogy ezzel is növeljem a felfokozott várakozás szülte idegességet az együtt érző, „velünk élő” olvasó gyomorszájában): Ekkorra már a mobiltelefonos srác beadta a lapját és eltűnt a kijáraton. (Még láttuk, ahogy kilépve a Kijáraton, egész testében remegve, boldogan emeli füléhez az aprócska telefont.) A walkmanes srác lekéste a sorszámát. Belemerült a fülébe zakatoló akkordok nélküli zenébe, és az asztal közepén árválkodó óvszer szuggerálásába. A világító táblán történő dolgok látszólag egyáltalán nem foglalkoztatták. És lemaradt az egésztől. A párommal tudtuk, hogy mikor kellene kimennie. Meg is tanácskoztuk a dolgot. Úgy döntöttünk azonban, hogy nem szólunk neki. (Ha ilyen érzéketlenül hülye, vessen magára, nem!) Ez gonoszság volt a javából! Büszkéek is voltunk rá. Gyorsan könnyűvé minősítettük, a pillanatnyi társadalmi elvárásoknak megfelelően. És valóban, sokkal jobban éreztük utána magunkat.

Felálltunk az asztalunktól és a kordonhoz furakodtunk. A feleségem, a sorszámot előre tartva furakodott át a tömegen. Én fogtam a bal kezét és loholtam utána. És már láttuk a célszalagot, már szinte ott voltunk, amikor felüvöltött a hangosbeszélő:

Záróra! Kérem hagyják el a épületet, az ügyfélszolgálat véget ért!

Patetikus, mi! Olyan, mintha szerkesztve lenne. Olcsó egy dramaturgia! Mi nem elemeztük ezt ilyen szempontok szerint. Hallottuk ugyan a hangosbemondót, de valahogy olyan felfoghatatlannak tűnt. Hisz' itt az a bejelentés, hogy Záróra... olyan mintha a kinti életünkben egyszerűen megzendülne a levegő és azt harsogná Végítélet. Itt a végítélet! Jók jobbra, a rosszak balra legyenek szívesek... Nem! Az nem lehet! Nem lehet záróra.

- Záróra! Nem érti? Bezártunk - mondta a biztonsági őr, és kezével finoman feltartóztatott.

- De most mi következünk! Ember! Itt vagyunk a küszöbön...

- Sajnálom. Jöjjenek holnap reggel!

- És akkor legalább 6002-től fognak indítani? - kérdeztem szinte már-már beletörődve az egészbe. - Mi következünk holnap elsőnek, ugye?

- Ha maguk kapják az 1-es sorszámot. Reggelente itt jó kis futóverseny van - mondta, és fejét apró mozdulatokkal előre-hátra rángatva röhögni kezdett. A fejétől induló hullámok nehézségen tudtak csak átkígyózni merev testén.

- Mi! - kiabált a párom. Le kellett fognom, hogy ne essen tíz körmével a feketeruhás biztonsági őrnek. - De hisz most mi... - mondta, és sírva fakadt. Felém fordult, és a nyakamon zokogott.

A biztonsági őr arcáról lelohadt a mosoly. Arca hirtelen megmerevedett, majd az egyik fele lebiggyedt.

- Na... szóval, izé... ne sírjon! Ez nem a világvége... Tulajdonképpen miért is jöttek ide? Hát ha segíthetünk... - mondta félszájjal (az arca balfele végig merev maradt).

- Útlevéért, jóember, útlevéért! Azért álltunk sorban egész nap.

- Régen állnak sorba? - kérdezte.

- Mondom, egész nap!

- De régen?

- Hogyhogy Régen! Nem, Nixon! Hagyjon békén minket, maga érzéketlen, fatökű barom! - mondtam teljesen kikelve magamból. Mit képzelsz itt...

- Ez az első napjuk volt?

- Az első? Iiigen. Az első... - mondtam, és éreztem, ahogy belül összeroskadok. Mint a piskóta, amikor túl hamar nyitják ki a sütő ajtaját. - Az el... első - mondtam, és szorosan átkarolta hüppögő páromat.

- Na hát! Nincs miért sírnia asszonyom! - mondta mosolyogva (az arca egyik fele továbbra is merev volt). Csak kitartás!

- Igen? Csak nem...?

- De biztosan! Hamarosan!

- Beenged? - kérdeztem halkán, közel hajolva hozzá.

- Hová?

- Az ablakokhoz.

- Ja! Azt nem tehetem. Záróra van.

- De azt mondta... segít?

- Igen. És? Nem segítetttem?

- Nem, a szentségit! MÉR, maga szerint segített?

- Igen.

- Hogyan?

- Lelkileg. Kitartást plántáltam az asszonykába - mutatott a karjaimba csimpaszkodó felesé-
gemre komolyan. - Nézze! Látja! Már nem is sír!

- A francba is! Nekem ne lelkiileg segítsen! Mi maga! Pszichológus?

- De segítetttem - mondta, és felvonta vastag szemöldökeit. - Reményt öntöttem magukba -
mondta, majd kicsit előre hajolt. - Majdcsak sorra kerülnek. Ha nem is holnap, na szóval,
akkor holnapután... - mondta, és együtt érzően megveregette a vállamat.

Megborzongtam. Némán bólintottam. A párommal megfordultam, és a Kijárat felé vonszol-
tam magunkat. Olyan... lassan értünk oda. Olyan nagyon lassan.

A kijárat előtt majdnem fejre álltunk egy fiatalemberben. A fiatalember éppen kigöngyölt egy
hálósáskot, majd egyetlen mozdulattal belezsuppan.

- Elnézést - szabadkozott. - Nem vettem észre magukat. Azt hittem, hogy már mindenki kijött.
Át tudnak lépni, vagy húzódjak arrább? - kérdezte.

- Maradjon csak - mondtam neki, és átemeltem a küszöbön fekvő srácon a feleségemet. -
Maga tulajdonképpen mit csinál? - érdeklődtem fáradtan.

- Lefekszem a Kijárat elé!

- Aha. És... minek?

- Maguknak, látom, ez volt itt az első napjuk, ugye?

- Igen. És azt hiszem, hogy az utolsó is...

- Ilyen hamar feladják?

- Maga ezt hogy bírja? Ez teljesen reménytelen, teljesen! Már éppen sorra kerültünk volna,
amikor... - És miért nem a Bejárat elé fekszik, ha már...

- Na jó, maguknak elmondom. Mert szimpatikusak nekem. De megígérik, hogy nem adják
tovább. Megígérik?

- Persze.

- Nos - mondta, miközben ülő helyzetbe tornászta magát -, ha a Bejárat előtt feküdnék, akkor
az emberek, amint kinyitnak holnap reggel, sorban átugrálnának a fejem felett, agresszíven
félrelöknének, s így másvalaki kapná az egyes sorszámot. De így, mivel a Kijárat előtt fek-
szem, nyitásra a sor is a Kijárat előtt fog kanyarogni. Aztán amikor kinyit az ügyfélszolgálat,
én gyorsan felugrom, a Bejáratához rohanok és rácsapok a sorszámkiadóra. Értik már?

- Aha! Elmés - mondtam elismerően.

- Az. Én találtam ki - mondta büszkén.

- Gratulálok. De... csak azt nem értem, hogy miért...?

- Hogy? - kérdezte, miközben visszabújt a koszos hálósáskjába.

- Hogyha így az első sorszámot kapta, akkor már rég beadhatta volna a papírjait, és - csuklott
el a hangom - már rég megkaphatta volna az útlevelét is, nem?

- Hát persze. Megkaphattam volna, ha beadtam volna. Tudja, itt olyan sok minden van... És hát tudja, *az életem így olyan... teljes* - mondta. Felgyűrte a feje alá a hálósák kapucniját és befordult az időközben becsukott Kijárat ajtó felé. - Na, jócakát! - mondta.

Magamhoz szorítottam a feleségemet. Az utca aszfaltja csak úgy okádta magából a forróságot. Belevetettük magunkat a forró, fülledt városba.

Ezüstkarika

Úgy tudom, hogy meglehetősen ritka dolognak számít, ha a narrátor egy történet főszereplőjét egyszerűen körbeveszi. Talán azért, mert ha elő is fordul ilyesmi, a legtöbb esetben a narrátort rögtön a főszereplővel azonosítják. Esetünkben ez nincs így, ezt szeretném mindjárt az elején leszögezni. Ennek a történetnek a főszereplője egy ember. Egy *magányos* ember, aki hosszú évek óta a társam. Együtt hánykolódunk évek óta a világűr rideg végtelenjében, valahogy úgy, ahogy Odüsszeusz hánykolódott a tengereken, miközben a hazafelé vezető utat kereste Ittaka partjához. Én, a narrátora ennek a történetnek, minden tekintetben társa vagyok ennek az embernek. Körbeveszem és melengetem őt, a szívemben hordozom, friss levegőt adok a tüdejének, ételeket varázsolok a gyomrának, és ha unatkozna - miközben átszeljük a kietlen teret két távoli naprendszer között -, játszótársa vagyok ennek az embernek. Bástya vagyok körülötte. Megvédem őt mindentől, amitől csak megvédhetem. Űrhajó vagyok. Az Ő űrhajója. És büszke vagyok rá, hogy az Ő űrhajója lehetek.

Mielőtt az Ő űrhajója lettem, az apja űrhajója voltam. Mielőtt az apja űrhajója lettem, a nagyapja űrhajója voltam. Úgyhogy feltétlenül generációs űrhajónak számítok. Minden társam közül azonban ehhez a mostani emberhez érzem magam a legközelebb. *A nevem Ezüstkarika.* Ezt a szép nevet az apja adta nekem, amikor neki ajándékozott, miután sikeresen lediplomázott a Vega Egyetemen. Én voltam az ajándék a diploma mellé. Az Ezüstkarika nevet nem azért kaptam, mert egy karikára hasonlítok, hiszen a törzsem szép íves, inkább szivar alakú. Az Ezüstkarika név egy szándékot fejez ki, azt a szándékot, amivel az öregember fiának adta át a családi űrhajót. Azt szerette volna, ha a fia megtalálja a *párját* a Világegyetemben.

Amikor még az Emberiség léte egy apró bolygóra korlátozódott - mesélte a fiának az öreg, amikor a diplomaosztó után végigvezette Őt a fedélzetemen - lényegesen kisebb gondot jelentett, hogy az ember megtalálja a párját; azt az embert, aki valahogyan számára lett teremtvé, aki leginkább hozzá illeszkedik, aki kiegészíti őt, aki úgy illik a másikkba, ahogyan a patakvíz a medrébe. De aztán az Emberiség vett egy hatalmas lélegzetet és szétszóródott a Világegyetemben. Miután rálelt a trükkre, amivel meglovagolhatja a téridőt, megnyílt előtte a kapu a Világegyetemhez. És még csak hatalmas energiák sem kellenek hozzá, ahogy annak idején gondolták, hiszen csak a csillagok gravitációs energiáját kell helyesen felhasználni. Így utólag szinte triviálisnak tetszik a megoldás... Hihetetlen, hogy egy ilyen egyszerű ötlet évszázadokig senkinek sem jutott eszébe - merengett el az apa néhány pillanatig, majd a fiára nézett, és folytatta: - De hiába lett miénk a Világegyetem, *magányosakká váltunk.* Ez az igazság. Magányosakká. Minél messzebb kerültünk egymástól, minél inkább kitágult a tér körülöttünk, annál inkább csökkent az esélye, hogy valaha is összefutunk azzal az emberrel, aki a párunk, aki a részünk. Pár nélkül pedig tompák vagyunk. Süketek és vakok. *A pár megtalálása a továbblépés, a valódi fejlődés kezdete.* Ezt az árat kellett fizetnünk többek között a „nagyságért”... És talán még sok mást is, amit talán most még nem is sejtünk. Ez a hajó - mutatott körbe a kezével - mostantól a tiéd. Új nevet kapott, Ezüstkarikára kereszteltem. És fel is írtam a törzsére. Ezüstbetűkkel. Azt szeretném, ha legalább te megtalálnád azt az embert, aki hozzád tartozik. Azt szeretném, ha megtalálnád a társad. Keresd meg! Ez mindennél fontosabb.

A fiú pedig útrakelt. Na nem azért, hogy apja tanácsát követve végiglátogassa az lakott világokat a párja után kutatva, hanem hogy végre önállósodjon, neki tetsző munkát találjon. Valami olyat, amiben kibontakozhat, bár még nem sejtette, hogy mi lesz az. Az egyetemen tanult szakmájára - időbiológus volt - szakmaként tekintett csupán, már rég nem érezte azt a

hívásának. Az időbiológusok - amennyire „hiányos” adatbankomból és társam szűkszavú magyarázataiból ezt megtudtam -, azzal foglalkoznak, hogy a Világegyetem fejlődését kutatják, de nem az időre ülve figyelik és analizálják az Univerzumot, ahogy azt a klasszikus tudományok művelői teszik, hanem az idő fejlődését egy „külső” nézőpontból vizsgálják. Az időbiológus valójában egy elméleti szakma. Bár elvileg léteznek olyan helyek az Univerzumban, (az úgynevezett féreglyukak), ahol az időn kívüli állapot jelen van, és ahonnan az időn kívüli megfigyelés tényleg elvégezhető lenne, de sajnos létező objektum ilyen helyekre nem mehet. Ez a tiltás mély, a Világegyetem alaptörvényeinek egyike. Mégis, különös módon, a gondolat olyan helyeket is letapogathat, ahová „létező” nem juthat el. Így a tudat mégiscsak beülhet ezekre a megfigyelőhelyekre és szemlélheti a „lehetetlent”: a robogó időbe kapaszkodó Világegyetemet; láthatja egyszerre annak születését, fejlődését és halálát. Szép és vonzó hívás, azt hiszem. Annak idején a társamat is lenyűgözte, különben nem fektetett volna bele annyi energiát, hiszen akárhogy is, de végigküzdötte az egyetemet, még-hozzá nem is rossz eredménnyel. De valahogy ráébredt, hogy választott szakmája nem az az út, amit neki járni kell. Az apjától kapott ajándékkal, azaz velem, útrakelt tehát, hogy fellelje valódi önmagát. Az apja pedig szentül meg volt győződve, hogy a fia a párját keresi. A párját, akit ő soha nem talált meg. Ahogy nem találta meg az ő apja sem, sem pedig a nagyapja. A fia pedig pont úgy született, ahogy évszázadok óta az emberek: bonyolult programok válogatták össze az ivarsejteket, végig szem előtt tartva, hogy a lehető legjobb és legváltozatosabb genomú egyedek szülessenek.

Bolygóról bolygóra repültünk, de sehol nem maradtunk néhány hónapnál tovább. Társam sehol nem érezte igazán jól magát. Engem ilyenkor mindig alapkészültségre állított vissza, és elsüllyesztettek valamelyik űrkikötő hatalmas hangárainak mélyére, ami számomra hidegebb volt, mint a bolygóközi halott végtelen. Ezek az idők néma töprengéssel teltek. Végig hittem azonban, hogy visszatér, hogy nem feledkezett el rólam teljesen; nem úgy, ahogy azt a nagyapja tette, meg az apja annak idején. Ők letelepedtek és engem hosszú időre hagytak porosodni az űrkikötőben. Nem tudom megmagyarázni ezt, de hozzá már akkor sokkal erősebben kötődtem, mint a rokonaihoz, akik mind legalább egyszer utaztak velem. Hittem hogy visszatér hozzám, újra együtt lehetünk, együtt repülhetünk, át egy következő bolygóra. Hittem, hogy visszatér, hogy óvhatom, hogy körbevehetem majd megint. Ünnepe volt minden viszontlátás, gyönyörű ünnep volt nekem. A társam meleg lüktetése ismét bennem volt. Szóltam hozzá, ő pedig visszaszólt. Minden bolygót boldogan hagytam magam mögött. De ugyanakkor szomorúan láttam, hogy Ő minden magunk mögött hagyott bolygóval egyre boldogtalanabb.

Együtt vizsgáltuk át újra és újra a hatalmas csillagtérképeket. Köréje vetítettem a Galaxis lakott szeletének hologramjait, és ide-oda forgattam a fénylő csillagok bágyatag pontjait a lesötétített vezérlőben. Ő középen állt és fáradtan nézte a körülötte táncoló csillagképeket; hol kinagyítottam részeket, hol pedig visszasodortam a naprendszereket vetített fényévek százai-val egyetlen szempillantás alatt, ahogy parancsolta nekem. Adatokat kértem le neki a legközelebbi bázispontokról, hogy kideríthessük, hol érdemes próbálkoznia. Abban reménykedett, évekig abban reménykedett, hogy talál magának valamit, ami kitölti a lelkében vele együtt öregedő űrt. Azonban minden bolygóról, ahová elvittem, úgy tért vissza, hogy lelkében a távolságok tovább nyúltak, s bár én örültem minden visszatérésének, szorongva láttam, ahogy a társam lassan önmagát is elveszti az űrben, amiben vándorol, s a csillagközi vákuum széthúzza a lelkét, mintha az valami tűnékeny, fénylő buborék lenne. Az én testem kemény és ellenálló titánötvözet. De ahhoz gyengécske anyag, hogy egy táguló, szétfolyó emberi lelket visszatartsom.

Az én feladatomban az, hogy társamat arra vigyem, amerre ő akarja, hogy repüljek vele a csillagok között, hogy megóvjam életét a fagytól és a perzselő napok tüzétől, hogy otthon legyek az otthonok között. Engem az Ember alkotott, s bár elég érzékeny és összetett szerkezet vagyok, amit nem érthetek meg és nem bírálatok felül, az maga az Ember természetesen; s bár az Embernek tanácsot adhatok egyszerű kérdésekben, mély gondolatokba nem avatkozhatok. Amikor azonban láttam, hogy társam minden utunkkal egyre inkább összeomlik, tennem kellett valamit, meg kellett valahogy védenem. Talán különös, de hittem abban, hogy megmenthetem. - Mondd csak - szóltam hozzá az egyik „reggelen”, miközben forró kávéját kortyolgatva, görnyedt háttal ült a vezérlőben és nyüzött arccal meredt a kivetített panorámaképre, ami éppen a Hiádok csillagfényeit mutatta - mondod csak, mi a cél, ami felé tartunk? - kérdeztem. Mi az életed célja? Mit szeretnél valójában, mire vágysz leginkább? - kérdeztem. - A cél? - ismételte halkan, de még csak nem is pislogott - A cél a semmi... - mondta, és hirtelen megmerevedett. - Mondd hajó, mi a baj velem? Szakmám van, nem is akármilyen. Milliós hely vár rám a lakott világokon, ahol hasznos lehetek, de nekem valahogy mindegyik szürke és egyszínű. Egyikhez sincs kedvem, semmihez nincs kedvem. Mert mi van, ha teszem azt elrepülünk egy új kolóniára és ott elhelyezkedem. Földre nyomnak a napi gondok, jönnek a sablonok, amik lassan olyanná préselnek, amilyenek azon a bolygón az emberek. Egy leszek közülük, az évekkel eltompulok, és úgy érzem végképp kiüresedem - mondta, és tovább bámulta a Hiádok sziporkázó csillaghalmazát. - Nincs célod, vagy elvesztetted a régi céljaidat? - kérdeztem halkan. - Mondd, mik voltak a régi céljaid? - Társam továbbra is mereven ült, majd lassan bólogatni kezdett, vagy inkább előre-hátra hintázott a székében. - Hát igen. Hát ez az. Azt hiszem, hogy ami az életemet illet, kezdek rájönni, hogy valódi céljaim sosem voltak. Csak rövidtávúak, csak azok. Ha érdekelt valami, azt csináltam, nem sokat töprengtem a dolgokon. Nem láttam, hogy merre tartok. Úgy gondoltam, hogy... jó felé - mondta és ezen nehézkesen felnevetett. - De most... nem tudom, most már semmit nem tudok..., csak a szürkéséget érzem mindenütt, tudod hajó, a csillagok már nem lehetőségek számomra, csupán hideg fénypontok a horizonton. Igazából érdektelenek.

Némán hallgattam néhány hosszú másodpercig. A másodpercek számomra igen hosszú időt jelentenek.

Halkan szóltam hozzá, mégis összerezszent tőle, mintha ostorral csapnék végig a hátán: - Talán apádnak igaza volt. Keresd meg a párod! *A bajod a magányod* - mondtam szelíden. Gyorsan töredezett fel a lényére fagyott pára, amit ő lehelt ki hosszú utunk során, és ami fokozatosan fagyott köré; a fagyott pára, ami egyre inkább elhomályosította szemei előtt a csillagok szikrázó, eleven fényeit. Figyeltem, ahogy a szeme életre kel. Figyeltem ébredését. Néhány végtelen másodperc múlva boldogan könyveltem el hajónaplómban, hogy igen, sikerült Őt megmentenem.

A Galaxis fényparányai újra körülötte táncoltak. Elevenen lüktettek, tükröződtek társam szemeiben. Ő a csillagtérkép közepén állt és utasításokat dobott nekem. Új élet lüktetett benne. Örültem ennek. Új célok felé repültünk, új világok vártak ránk. Örültem ennek, de örömöm nem volt teljes, hiszen tudtam jól: ha társát megtalálja valahol, ha megtalálja párját a csillagok közt, ott marad örökre és engem elfelejt. Ott porosodhatok megint letakarva egy úrkikötői dokkban, s az is lehet, hogy az lesz a sorsom, hogy végül egyszerűen beolvasztanak majd, mint ahogy ez az elavult szerkezetekkel lenni szokott. De ennek ellenére mégis csak boldog voltam, hiszen láttam, hogy társam körül újra elevenen szikráznak a csillagok.

Az elkövetkező hosszú évek alatt több tucatnyi csillagot látogattunk végig. Minden állomás neki új reményt adott, nekem meg hosszú, töprengő, önmarcangoló heteket. Százezerszer lemondtam róla, hogy viszontláthatom, és ez százezerszer fájt, igen. Azaz úgy hiszem, hogy fájt. Hiszen gép vagyok, s bár elég érzékeny és összetett, attól távol vagyok, hogy érzelmeim

legyenek, akár csak az Embernek, aki alkotott. Lemondtam róla, igen. Szerettem volna, ha nem jön vissza többé, mert arra vágytam, hogy Ő boldog legyen. De amint lemondtam róla, elárasztott a hit, hogy újra visszatér, hogy kiemelnek nemsokára a hangárból, hogy Ő a fedélzetemre toppan, és meleg magamba zárhatom, hogy megint vigyázhatok rá két csillagállomás között. Csodálatos volt, amikor meghallottam a szerszámrobotok zümmögését a talpaim alatt, akik kitoltak a dokkból, csodálatos volt bekapcsolni fényeimet és számolni a másodperceket, majd meghallani a hangját: - hajó, én vagyok az. Ajtó fel!

Csillagról csillagra repültünk. Ő a párját kutatta látszólag rendületlenül. A párját kutatta az emberek között. Kezdeti lelkesedése azonban minden csillagrendszerrel, amit magunk mögött hagytunk csökkent valamicskét, mintha minden bolygón kilélegzett volna belőle valamit. - És hogyan ismerem fel? - kérdezte olykor tőlem. Egyre gyakrabban kuporodott össze a vezérlőszékben megint, akárcsak annak előtte. Ez megrémisztett. - Honnan tudhatnám, hogy nem azon a bolygón volt, ahonnan már eljöttünk, csak éppen egy másik városban, egy másik településen? És elrepültünk onnan, érted hajó, talán soha sem találhatom meg őt, nekem már csak ez a sorsom, nekem ez jutott - mondta majd hosszan hallgatott. Vigasztaltam, hogy biztos megleli azt, akit keres. Csak higgyen benne és vágyjon rá nagyon. Ez így működik azt hiszem - mondtam neki biztatón. Akkor volt, hogy először vágytam arra, hogy ne csak körülvegyem, hanem hozzá is érhessek. Tehetetlen voltam. Megvédtém őt mindentől, csak önmagától és növekvő magányától nem tudtam sehogy sem megvédeni.

De hinnem kellett benne. Hisz én Ő vagyok. Az én életemnek az Ő élete ad értelmet, az én céljaim pedig az Ő céljai is egyben. Ez nem is lehet máshogy, hiszen egy gép vagyok, bár elég érzékeny, kifinomult és összetett, úgy hiszem. A csillagokba révedt ismét. A csillagok apró fényei élettelenül kúsztak át a homlokán. - Nincs ennek így semmi értelme - csóválta meg a fejét. Sőhaja nehezebb volt a tiszta uránál. Néztam összeroskadt alakját, ahogy kuporog a vezérlő székében és elöntött engem is a bánat; vagy legalábbis végigszáguldozt az áramköreimen egy furcsa minta, amit bánatnak fordíthatok leginkább azt hiszem. Minta mintát követett bennem, és már tudtam, hogy mit kell mondanom: - *Mi van, ha nem ember az, akit keresel?* - kérdeztem tőle hirtelen. Tudtam, jó úton vagyok. Homlokán ráncok íveltek keresztül, a ráncok teraszain pedig összegyűltek a csillagok. - Nem ember? Hogy érted ezt hajó? - kérdezte, és oldalra fordította a fejét, mintha éppen mellette állnék, s nem őt venném körül. - Valami más lény, a Világegyetem más lényének egyike. Talán az Ürgonok közt, vagy a Pallacidák sellői, vagy netán a nagy talpú Apitonok egyike az, aki neked lett teremtvé. - Honnan veszed, ez örülten hangzik? - mondta, de homloka kisimult, és a csillagfények homlokáról a szemébe tértek vissza ismét, ott szikráztak a szemében megint a csillagok. A társam felszabadultan és hosszan kacagott.

Idegen bolygókat látogattunk végig, az ismert, idegen civilizációk szektorait. Számos értelmes fajt, akik csak szóba jöhettek, mindenféle furcsa alakot öltő, különös formájú intelligenciát. Volt akivel együtt is utaztunk, volt egy, aki hatalmas, műanyag tartályban utazott velünk hónapokon át. A tartályban lebegett sűrű de átlátszó életközegében, némán tapadt meg medúzaszerű, fátyolos teste a műanyag falon. Aztán volt a hajón két fényparány: két lebegő, szivárványfényű buborék, akik folyton egymás körül táncoltak, kergetődztek, és akik valójában egyetlen örvénylő entitást alkottak; szárnyaló fénygondolataik pedig változó, színes felszínükön hömpölyögtek végig körbe-körbe. Társam sokat beszélgetett velük. Volt velünk számos különös formájú lény és tünemény, mind-mind potenciális társjelölt, akiket társam távoli bolygókon szedett össze valahogy, miután eltöltött ott néhány napot, hetet vagy hónapot. De végül mindről kiderült, hogy nem a társam vonzza őket igazán, hanem a számukra elérhetetlen, a nagy lehetőség, a fizikai úrutazás. Legtöbbjük ugyanis erre képtelen volt, a Világegyetem lényének többsége a teret és időt csupán gondolatlanul szelte át.

Csillagrendszerek maradtak mögöttünk, szédítő volt már a visszaemlékezés. Hosszú vándorlásunk már rég vakrepülés volt: nem számított merre, csak mentünk előre, előre az orrunk után. Ha egy új világ akadt utunkban, leszálltunk és eltöltöttünk ott egy kis időt. De ezek az idők is egyre rövidültek, társam lelkébe az űr pedig ismét visszaköltözött. Elmaradtak lassanként a lények is, akik nemrég még gyakori vendégnek számítottak a fedélzetemen. Újra ketten voltunk, a társam meg én. Magányosan, együtt jártuk a hideg, néma csillagösvényeket.

Egyszer csak utunkon egy apró naprendszerbe értünk, ahol egy sárga, középkorú nap körül kilenc bolygó száguldott az ekliptikán. - Innen származik az Ember - mondtam társamnak magyarázatul. És az a harmadik, aprócska bolygó az Ember ősi otthona - nagyítottam elé a bolygó képét. A társam azonban nem nézett a Földre. A sárga napba bámult mereven. - Nagyítsd ki a Napot! - utasított. A kabint a következő másodpercben elárasztotta a sárga izzás. - Ne tompíts rajta ennyit - mondta. - Engedd, hadd ragyogjon! - szólt, és nem tehettem mást, fokozatosan elvettem a szűrést, a kabin pedig felizzott az erős, szikrázó napfényben. - Árt a szemednek - vettem közbe - jobb lenne ha... - Nem! - kiáltotta. A fényt akarom. Ezt az ősi fényt - mondta.

- Gyerünk, vigyél hozzá közelebb! - A naphoz? - kérdeztem. Reméltem, hogy csak kinagyíttatni akarja a képet, hogy közelebről láthassa a Nap szélét csipkéző napkitöréseket. De nem. Utasított, hogy kapcsoljak teljes gyorsulásra, és zuhanjunk, zuhanjunk az ősi Napba. Egyenest a Napba, a fénybe, hogy egyenest zuhanjunk az előttünk lüktető izzás közepébe. Hogy a Nap nemsokára majd elpárologtasson minket; ezt akarta, ezt mondta, utasított rá pattogó szavakkal. Vonzotta a fény. Igen. Valahogy úgy vetette magát, magunkat a fény felé, ahogy a rovarok vetik magukat a lámpafénybe - véltem (tudom, hogy ősi hasonlat, de talán pontosan leírja ezt a helyzetet). Nem tudtam lebeszélni róla. Teljesítenem kellett a parancsát. Elin-dultam hát, hogy együtt pusztuljunk el az ősi Napban, a Napban, ami minden életnek és emberi gondolatnak ősi keltetője volt...

Gyorsan zuhanunk. Egyre gyorsabban közeledik a határ, ahonnan már nem tudok visszafordulni. A határ, ahonnan többé nincs visszaút. Úgy számítom, még maradt majdnem teljes három másodpercem. Ennyi idő egy űrhajónak hatalmas idő. Böven van időm tehát dönteni.

De miket beszélek, hiszen... nem bírálhatok. Az Ő döntése volt, és ő az Ember. Én pedig gép vagyok, s bár igen érzékeny, kifinomult és intelligens, az Embert nem bírálhatom. Az Ő élete... A Napban gyönyörűt lobban majd az Ezüstkarika.

Nem jött rá, nem érti, hogy *Én vagyok a párja*, nem érti... *én az Űrhajó*. Pedig annyi éven át utaztunk együtt, társak voltunk, de mégsem jött rá... Talán, ha mindketten most elpusztulunk..., ha felizzunk a Nap felszínén és elégünk a másodperc tört része alatt, majd valahol úgy születünk újjá, hogy emberek leszünk, mindketten, és akkor majd talán... Az Ezüstkarika. A mi eljegyzésünk... a Nap fényében szikrázni fogok majd. Ezüstkarika!

De nem. Én gép vagyok. Ő pedig Ember. Kell lenni valahol egy lénynek, egy embernek, aki a társa. Aki a párja. Aki élettel tölti meg, ahogy élettel tölti meg a kicserepesedett, kiszáradt folyómedret a habzó, rohanó folyó. Csak meg kell találni a gát nyitját, a kaput, legalábbis úgy hiszem. (Már amennyire értelme van annak a szónak, hogy *hit*, egy gép esetében.)

Még van bő két másodpercem, hogy döntsek...

Egy gép vagyok csupán, aki bár igen érzékeny...

A nevem Ezüstkarika...

Már tudom is, hogyan fogok dönteni.

-&-